Pamětní kniha obce Vrátkova 1904

„Tato kniha má pětsetosmdesátosm číslovaných stran."

Stehlík František
v Stav. 15-4-1932.

Rodákům a občanům

Vrátkovským!

Milí spoluobčané! Když o večerní vycházce brodského Sokola 4. října t. r. pronesená myšlenka založení pamětní knihy Vrátkovské a já byl pojížděn abych tu knihu sbírce věnoval, milerád jsem to učinil.
Knihu uvolil se založiti a dějepisnými i statistickými místopisnými zprávami opatřiti rodák Josef Miškovský a vazbu knihy provedl brodský knihař Rudolf Kika, mistr Sokola.
Tuto tedy knihu jest, odevzdávám ji obci, Vám všem, milí spoluobčané nyní žijící i Vám potomkům našim, svědomí pádosti, abyste pilně opravdově a vážně zapisovali všechny příhody a události Vrátkovské i zprávy z bližšího okolí, po případě i vážnější děje vlastenecké — jimi pomnožen potomním věkům.
Každý zápis nechť děje se s úmyslem poctivým, s rozmyslem náležitým a vždy dle pravdy!

Ve Vrátkově dne 15 října 1904.

Václav Borovec

O jméně „Vrátkov."

Slovo „Vratkov," nebo „Vrátkov," které jest jménem ještě dvou jiných českých vsí, u Chotěboře a u Sedlce, pochází buď přímo od osobního jména „Vratek," nebo místní polohy, nějakých vrat, vrátek. V prvém případě by to bylo jméno staro bylejší. Bylo by utvořeno příponou -ov, která původně zněla -óv a v jiných slovích všech změnila se na -uov až - ův (otcóv, otcuov, otcův).
Jména místní však stála osamocena, nebyla tedy udržena paměť na jich souvislost s adjektivem na óv, proto propadla změně mimořádné: totiž zkrácení koncovky óv na ov. Jakmile končila se krátkým o, nebylo už možno měniti toto krátké o v uo až ů.
Je to tedy původně přídavné jméno při vojovací. Na př. mojetek Tůmův je Tůmov, Diblíkův - Diblíkov, Broučkův - Broučkov a t. d. Ale jen jména sídlo vobylá jsou přímo tvořena příponou óv ode jmen majetníků. Když již celá řada míst pojmenována byla takovými přídavnými jmény, vznikla jakási formička - kadlub - na nové tvoření (vlastně novotvoření) místních jmen od jakéhokoliv základního jména, ale s místní příponou -ov. Je tedy možné, že žil někdy nějaký Vratek (snad: Vratislav = Vratek, ja-

Boleslav = Bolek, Ladislav = Loucek)
a jeho majetek že slul Vratkov, po
novočesku Vratkův, ale možné je i
to, že slovo to utvořeno bylo až později,
analogicky, obdobně podle dávných již
místních jmen na -ov, podle sub-
stantiva vrátka, vrátky. Snad byla
nějaká vrátka pro to místo karakte-
ristická, i utvořen název Vrátkov.
Avšak starobylejší původ podle jména
osobního, podle vlastníka vsi, Vratka
či Vratislava, zdá se mi být pravdě
podobnější.

V archivech místních, českobrodském a černokostelecském, nalézáme zprávy o Vratkově, sahající do druhé polovice století 16. Nejstarší takovou zprávou, zapsanou v brodské knize, zvané Liber memorabilium, líčí nám zajímavý spor vratkovských Němců, otce a syna, s panem Václavem Ginterem z Voren a na Vratkově. Nepochybíme nadpisem:

Němci ve Vratkově.

„Jan Hons Gitten, němec z Vratkova, s Matoušem synem svým.
Léta Páně 1575 v pátek po octávu Těla Božího urozený pan Václav Ginter z Moren a na Vratkově vstoupivši do radoly před pana purgmistra a pány města Brodu českého, poněvadž Hons Gitten byl v radole nadjíti se dal a syna svého Matouše postavil. Ačkoli podle vejpovědi, tímto právem učiněné, tolikéž předešlého zápisu od nich obou na sebe učiněného, pro vejstupek a nepovolnost, kteréž jsou jse proti tímuž panu Václavovi Ginterovi dočinili, tolikéž Jeho Milost císařskou a vrchnost zbytečně zanepražňovali, skutečného vinění jsou zaslouhili, a pan Václav Ginter věděl by k nim podle práva jak přikročiti dáti, ale aby předkem Jeho Milosti cís. zanepražděnému o jich nabíhání ubylo, tolikéž na přímluvu za pana purgmistra pánuov, i jiných dobrých lidí, pro samé již spokojení a šetřice v tom osoby své, což jsou tak koli proti tímuž pánu svému učinili,

jim to všecko promíjí a odpouští. Tolikéž je s poddanosti a s člověčenství na místě bratří svých propustí na ten konec, aby jse řečí i skutkem k témuž panu Václavovi Ginterovi, bratrům jeho a poddaným pokojně chovali, na grunty jeho nechodili a v tom ve všem jse spokojili. Pakliby jse pod jakým koli způsobem toho čeho nejmíně dopustili, aby hned bez milosti na hrdlích trestáni byli a žádné právo duchovní ab světské aby jim ku pomoci nebylo. Čemuž jsou obadva, stoje osobně v radě, zaslosti učiniti připověděli a rukou dáním slíbili. A že jest je jim tomu všemu od pana Václava podle smlouvy zadosti stalo a též dvě sta kop grošů čes. zouplna složeno a vydáno, k tomu jse přiznali. Stalo jse v plné radě léta a dne ut supra za ouřadu pana Ondřeje Balbína, jinak Lavrina z Vorličné, primatora. "

Obsah sporu nám zůstává utajen, podle výsledku však souditi lze, že spravedlivé právo bylo na straně Němců, že však požadavku svého domáhali se způsobem nedovoleným. Práva poddaných tehdy – za sto let ode chvíle, kdy zavřel oči slavný český Král Jiří Poděbradský – byla pranepatrná. Poddaný s duší i tělem náležel pánu, i jeho žena, i děti. Nároky pánů sáhaly i na děti ještě nenarozené. Toho v Čechách před sto lety nebývalo...

Pozornosti zaslouhuje německé poddané rodiny. Že se Němci od století hojně stěhovali po městech, kde obchodem

si pomáhali k bohatství, o tom mámě hojně dokladů. V Brodě nalézáme usedlíky až z Norimberka, řídší však jsou příklady na vesnicích, u lidu obecného i u zemanů. Ve Vratkově zeman sám jménem svým píše ukazuje na pouhého Věnce, nez na pouhého pokřtěnce, jakýchž té doby v Čechách bývalo mezi Židy, vlachy i erbovníky jako písku v moři.

Zápis zmiňuje se i o bratřích pana Václava Jiretera jako spoludržitelích vratkovského zboží. V jiné knize brodské, staršího kšaftování, čteme, že pan Jan z Vratkova dlužen brodskému krejčímu Vaníčkovi, r. 1572 kšaftujícímu, od díla 13 kop míš. Vaníček byl patrně panským krejčířem, neboť v jeho dlužních registrech nalézáme ještě pana Jeníka Václava z Liblic, pana Jindřicha Sastka jinak Vojíře ze Lštiboře, pana Jiříka z Chrastu a nebožtíka pana Jana Mirka na Lynči.

Drobnůstky některé v knize kšaftovní zmiňují se o menších usedlících: Sara vdova v Brodě l. 1499 poroučí některé kopy Matějovi a Pavlovi, bratrům z Vratkova. — L. 1468 Šimon v Vratkově dlužen brodskému Mulkovi 10 grošů, týž r. 1473 Markleté Bartoňově do Brodu 15 kop; l. 1498 brodský Tomáš Lesař počítá si u nebožce Riehy ve Vratkově 11 kop míš.; l. 1510 brodský Jan Kozišník poroučí své sestře včely, které má v Vratkově u chalupníka; l. 1559 Martin z Vratkova poznamenán s dlužen 7 kop. půjčeným a za vůj, brodskému Jiříkovi Jirko-

l. 1571 krčmář starý z Kratkově zapsá
s dluhem 1 kopy 6 gr. miš. brodskému
Věrci Michalovi Holému, měšťanu a z
rečnému zámožnému; l. 1580 Machoč
z Kratkova s Nezavdalem dlužen 6 kop. m
brodskému Janovi, manželi Magdale
rybářky. — Na počátku 17. st
psání jsou vrátkovští: Pavel Klem
pera, Jan Klempera a Hynek Havel
Krčmář.

*

Pan Václav Ginter z More
byl držitelem, nebo spoludržitelem
Vratkova až do své smrti
l. 1582. a pochován na hřbitov
tismickém, kolež potnes lze spatř
ti jeho náhrobek s nápisem:
„Lecha panie 1582 w sobotu po sw
tem Diwissi umarzel wrozeny pan
Waczlaw Gynter z Moren a na
Wratkowie a w tomto miestě
tielo geho pochowane leži. pan
Buoh racz milostiew begti geh
dussy.

V těch časích žila v sousedních
Tismicích rodina Ychbrycův z
Uchtric a rice vdova Anna
Ychbricová z Řečavého s dospělým
synv Adamem a Janem a s
Ofrydrychem, ležemajícím. R. 1578
stala se mezi Ychbrycovými a obcí
českobrodskou smlouva ubrman
ská (totiž přátelské narovnání

skrze soudce, vyporníky samotnými vyvolenými, kteří zase zvolili si vrchního rozsudce = obermanna) o proutí a dřiví, z jehož posekání brodští obviněni. Jednalo se o hranice rybníka mlýnského, k obci Brodské náležejícího, a smlouvcové ti stran rybníčského vyřkli následující rozsudek:

Předně: Jakož jest byla paní Anna Ychtrycová z Řeřavého a na Tismicích jakožto tehdáž poručnice nad syny svými a statkem jich obeslala z vůle a vědomosti pana purgkmistra a radu, starší obecní i všecku obec města Brodu Českého, jakoby oni dřiví a proutí její na gruntech jejích v chobotě rybníka, slove mlejnského, kteréžto jest pánův Brodských, pode vsí Tismicí jměli dáti posekati a k svému užitku pobrati — od takového obesílání oni páni Ychtrycové z příčin jistých upouštějí.

Item zájezek a plot, od starodávna udělaný v chobotě téhož rybníka mlejnského, tem v těch měrách a místech zůstávati a volně budoucně dělán býti má.

Item hráz příční nahoře nad chobotem téhož rybníka od plotu a zájezku se začínající, tak jakž nyní, tak potom i budoucně v své celosti zůstati a po tomž hráz příční hořejší a až do ní týmž rybníkem zakopovati se má a moci bude.

Item hráz pobočná téhož rybníka prosvodnicí vzdělaná, ta pánův Brodských všecka jest. I dřiví nebo porostliny, jakýž jsou koli aneb budou na ní,

toho všeho tak páni Brodští užívati
a k svému užitku obraceti mají, po
tu stranu jalovou, kudy svodnice
jest, podle též hráze poboční. A co
jest pak z druhé strany té strany
jalové nebo svodnice, dotýká se polo-
sklin, k polím a gruntům Pis[illegible]
toho oni páni Ychtrycové tím v spů-
sobem užívati mají a moci budou.
Item hráz hlavní neb čelní, v které
ba a splav jest, ta se předělovati a vej-
šiti nemá, než jaký nyní jest v též míře
trvati a zůstávati má, však, při tom,
jestli jeby koly vegelstuě ta hra z opravy
potřebovala to sobě páni Brods[illegible] budou
moci dáti volně opraviti a vodou
topením, jaký též hráz vystaví, užívati.
Item plot, který jest dal u[illegible]lati
pan Ychtryc na též hrázi poboční
pánův Broolských nad K[illegible]lem*)
téhož rybníka, kudy se voda do měs-
ta vede, ten plot jak nyní, tak i
potommě dělávám a v své míře
aby zůstaven byl, a to za příčinou
pastev, jakž níže doloženo bude.
Item pak z druhé strany téhož rybníka
mlejnského, po které straně též jest
stroucha jalová, které[illegible] jest, nemalý
díl nezatopením v chrboště zůstává
a tou stranou někdy, pokudž s pod
tím rybníkem mlýn bejval, na kterýž
mlejn voda chodívala, a za tou
příčinou ten rybník mlejnský slove,
oni páni Ychtrycové té strouhy aby
zase pánům Brodským postoupili a

*) Kbel = sloup, v němž jest stavidlo. Dutá část v rybníku, v níž čep zasazen jest.

ten plot, který jest nyní nad tou struhou blíže rybníka udělaný, ten když sejde, tu zase v těch místech není dělán býti, než z druhé strany nad touž jalovou, jinak mlejnskou struhou, pod kopaninami, kteréž se po té straně dělají.

Item mez, kteráž byla od hořejšího konce chmelnice Michala Krále, souseda Brodského, vrchem na straně nad rybníkem k Tismicím až k hájku pánův Ychbryců ležící, a táž mez že jest osl. nebožtíka Vácka, sedláka z Tismic, poddaného pánův Ychbryců, rozorána a grunty, kteréž pod tou mezí pánův Brodských byly, ty sobě též poddaný pánův Ychbryců osobil a vosíti dal, to vosetí a užitek tíž poddaný pánův Ychbryců, kteryž na ten čas toho držitelem jest, sobě sejmá, v to se více vkládati nemají.

Proti tomu páni Brodští k tomu dovolují, aby páni Ychbrysové v chobotě téhož rybníka jich mlejnského, též pod hrází poboční, po ten plot, nad kterým udělaný, svobodně pastvami dobytkův všelijakých, tak, jakž od starodávna toho pastvami, travou žetím, též i sečí trávy užíváno bylo.

Item též páni Brodští od té pokuty, kteréž se jest pan Adam Ychbryc, dávši v gruntech jich v chobotě rybníka mlejnského hrušku velikou planou podsekati, též drží nad struhou mlejnskou blíž rybníka posekati, a to obé k němu užitku obrátiti, dopustil upouštějí.

Naposledy, co se také skály Tismické dotýče, kterouž páni Brodští ve dskách zápisnou mají, pokud a jak by jí užívati měli, však touto smlouvou na tom jest zůstáno, že páni Brodští dále a vejše k polím vorným, které jsou na té skále, nemají té skály potýrati, než po obou stranách té skály: kde by se jim koli líbilo a užitečné zdálo, mají svobodnou vůli dáti sobě otkýti a odrumovati a jak ku potřebám obecním tak i každý soused Brodský k obzvlášt. nímu svým mají té skály užíti, a což tak kto té skály dal by sobě nebo dali otkýti a odrumovati, v to páni Ychtryccové ani budoucí jich, též poddaní jejich nemají se jim vkládati a překážky činiti, ani kteří jiní kameníci, buď z poručení cizího neb sami o své ujmě nemají v ta místa vkročovati a kamene v těchž místech otkrytých lámati. "

Uvedli jsme obsah smlouvy z r. 1578 jako vzor a též proto, že se týkal potomního držitele Vrátkova, pana Fridrycha Ychtryce.

R. 1590 koupil Karel Žoruba, Jeho Čs. Milosti Kraječ (jemuž náležel statek Radim), tvrz a ves Tismice od Adama Ychtryce z Ychtryc za 6200 Kop gr. čes. a změnil jest též téhož ruku statek ten s Albrechtem Brykmarem z Brukštejna za panství Sečské. Brykmar prodal týž statek l. 1600 za 11.100 Kop míš. Markovi Josefovi, měšťanu Staroměstskému, a od téhož koupila jej l. 1603

obec Českobrodská k zámku a špitálu svému za 13.000 kop míš.

Uchtryc nejmladší, Jindřich, r. 1578 ještě let nemající, koupí nebo sňatkem ujal se zboží Vrátkovského, zbavil se ho však již r. 1592, prodav je obci Brodské k zámku Kostelu a špitálu za 2200 kop gr. čes. O tom svědčí následující zápis

v kvaternu relací geleném Krále Jeho Milosti, pánův šich Milostí a vladyk léta 1592 v pátek po památce rozeslání svatých apoštolův.

Rudolf druhý z Boží Milosti volený Římský císař, po všecky časy rozmnožitel říše, a Uherský, Český král.

Slovutní věrní naši milí, věrte že jsou na nás oppatrní purgmistr a konšelé i všecka obec města Brodu Českého, věrní naši milí, poníženě vznesli, že jsou k duchovenství špitálu obecjch od slovutného Jindřicha mladšího Uchtryce z Uchtryc, věrného našeho milého, ves řečenou Vrátkov se vším a všelijakým k ní od starodávna příslušenstvím za jistou summu peněz podlé smlouvy mezi nimi stranami učiněné, koupili, nás poníženě, abychom k tomu milostivě povoliti ráčili, aby jim a budoucím jich dotčená ves vedcky zemské Království českého vložena a vepsána býti mohla, prosíc.

I uznávajíc prozbu poníženou jich slušnou a náležitou býti, k tomu milostivé povolení naše císařské a jakožto král český dáváti a vám poroučeti ráčíme, když v tom od nich hledání

buďte, abyste jim svrchu psanou ves Vratkov na jich relaci a milostivé povolení naše do knihy desk zemských podle obyčeje a pořádku vložiti a vepsati dali, vědouc, že na tom jistou a milostivou vůli naši císařskou naplníte. Dán na hradě našem Pražském ve čtvrtek po sv. Trojici léta 92. a království našich Římského 17., Uherského 20. a českého též 17. Rudolf.

Adamus de Nova domo, s. r. Bohemiae cancellarius.

Ad mandatum S. C. M. proprium.
Kristof Zelinský.

Slovutným a ouředníkům menším krajským desk zemských království českého, věrným našim milým.

Na to zapsána následující smlouva v kvaterním trhovém žalovém, jíž stal se

Vratkov
statkem města Brodu českého.

Fridrych mladší Jchtryc z Uchtryc a na Vratkově přiznal se před ouředníky krajskými, že dědictví své ves Vratkov se vším a všelijakým k ní příslušenstvím, s dvory kmetcími, s dědinami vorními i nevorními, osetými i neosetými, porostlinami, stráněmi, hájky, rybníky, lukami, s platy a povinnostmi všelijakými, s krčmou vejsadní, s lidmi osedlými i neosedlými, tu na též gruntech zastihlými a se vší zvolí a plným panstvím, v jichž mezech a hranicích, v nichžto svrchu psané dědictví od starodávna záleží, tak, jak

jest toho všeho on Frydych Ychbyc sám
v držení a užívání byl, a takové tak, jakž
smlouva spečetěná mezi tymiž stranami
o to učiněná plněji svědčí a to v sobě
šíře obsahuje a zavírá, žádného práva,
panství, ani které zvláštnosti sobě, ani
dědicům a budoucím svým tuží dále
na tom na všem nepozůstavujíce —
prodal purgkmistru a radě, starším
obecním i na místě ouí obce města
Brodu Českého, nynějším i budoucím,
k jádru kostela špitálu jich za sumu
dva tisíce dvě stě kop grošův pražských
černých, úplně a docela zaplacených, a
jim téhož naoležpsaného dědictví jmenem
dědicky postoupil. Spraviti má on
sám prodávající předmluvenými správami, kdyby se ty koliv ve dskách
najíti a vyhledati mohly, právem
zemským, jakž země za právo má, čímž
má neb míti bude třetinou výš,
a dále se stranu k sobě podle dotčené
smlouvy tuhové spečetěné ve všem
zachovati mají a povinny jsou.
S takovou při tom vejminkou: přišla-li
by kdy jaká berně aneb jakákoli jiná
potřeba buď královská neb zemská, že
oni naoležpsaní Brodští nynější i budoucí toho naoležpsaného dědictví všeho
ani na díle pod šoc, ani jinak sobě
osobovati, ani přivlastňovati nemají,
než mají a povinni budou k králi
Jeho Milosti a ke zemi tak se chovati a
to vše činiti, jakž jsou se předešlí držitelé naoležpsaného dědictví chovali a
s toho činili. K kterémužto vkladu
nejjasnější Kníže a pán pán, Rudolf
druhý, z Boží milosti volený Římský

Cýsař, po všecky časy rozmnožitel říše, Uherský a Český král, ráčil dáti své povolení, dle, jakž relací v kvaternu relací zeleném Krále Jeho Milosti, pánův Jich Milostí a vladyk plného soudu zemského léta 92. v pátek po památce rozeslání svatých apoštolův plnějí svědčí a v sobě šíre obsahuje a zavírá.
Tito vejpisové dání jsou z desk zemských s povolením vrozeného a statečného rytíře p. Michala Španovského z Lysova a na Pacově, nejvyššího písaře království Českého, pod pečetmi Václava Šturma z Hrysfeldu a na Komačanách, místo sudího, a Bohuslava z Michalovic, místo písaře téhož království českého, v pondělí po rozeslání s. apoštolův léta 92.
(Dvě pečeti:) Bohuslav z Michalovic, místo písař království Českého. T. z Říbeřic.

Znaky rodové Gynterů a Ychtryců:

Pana Gyntera z Moren:
štít zlatý, v něm mouřenína trup až po pás ve špičatém klobouku, se šípem v ruce; týž trup co klénot.

Pana Ychtryce z Ychtrye:
štít rozpolcený, stříbrný a modrý, na něm dva zlaté klíče křížem; klénot: stříbrné a modré rohy.

O Gynterech z Moren některé drobnůstky: L. 1600 Adam Bukovanský nedaleko své tvrze Zbynic Kryštofa

Gyntera z Moren pěstí uderil a tuli-chem v místo týjné pobodl, že ledva živ zůstal. — L. 1605 Vilém ze Střítže na Čimelicích oženil se s Markétou Gynterovou z Moren, s níž nabyl statku Kerestec kého.

Arnošt z Ichtryc byl v létech 1556–61 hejtmanem na Poděbradech.
(Sedláček: Hrady XII.)

Potomek Vrátkovského Jindřicha Ichtryce posud žije. Jest to baron z Ichtryců a ze Steinkirchu na jám-ku Tschocha u Mark-Lissy nad řekou Quaisou v Dolním Pruském Slezsku. Týž má v archivu svém original z předu uvedené kupní smlouvy a dal si ji přeložiti správcem školy v Malé Čermné, H. Čejchanem, jehož někdejší žák dostal se do služeb barona Ichtryce.

*

Obec českobrodská

před l. 1592 koupila ještě mnohá jiná zboží v okolí — což uvedeno jest dále v seznamu konfiskovaných jí potom statků — a hospodařila a vládla ve vesnicích svých po tehdejším způsobu. Ke obdobných zpráv lze za to míti, že městská vrchnost byla k poddaným lidu zjší, nežli namnoze panstvo

šlechtické, jako vůbec jedinovláda v ohledu na lidskost výjdycky hodně vzadu pokulhívala za správou sborovou, v níž zasedalo vždy několik mužů rozšafnějších.

Jako správu městskou, sázeli "přijíždělí povkomoří s hofrychtéřem, dk zase vyjížděli konšelé do vsí, k nimž právem náležejících, a ustanovovali ze vlivnější osoby k správě obce, odpovědné městské radě konšelské, totiž primasovi s jedenácti spolurádními, a v otázkách hospodářských šesti obecním starším, jimž v čele opět stál primator či primas.

Po bitvě běloborské připojen Vratkov správou k Tuchorazi a neměl ani vlastního rychtáře. V městečku Tuchorazi byl k tomu rychtář s dvěma konšeli. — O tom Thuler ještě řeč dále.

Spojení Vratkova s Brodem nemělo dlouhého trvání, nepřečkavši ani jediného pokolení. Nešťastný konec povstání stavovského, porážka na Bílé Hoře 8. listopadu 1620, přetrhlo tento svazek.

Tu dáváme slovo poctivému Tomáši Bílkovi, jenž ve svém velebně-smutném, velkolepém díle, nazvaném „Dějiny konfiskací v Čechách po r. 1618," praví:

„Obec král. města Brodu Českého pro účastenství purkmistra, konšelův a měšťanů ve vzpouře stavů proseka v pokutě všecky statky své zádušní, k nimž náležely: a ty vsi Nová Ves nad Brodem ležící, Krupá, Pístoupim

se sedmi osevkami a krčmou výsadní, též ve vsi Čečkách na Podblatí dvě krčmy výsadní s kovárnou a krámem masným, plat 2 kopy 4 gr. čes. z dvou dvorů Kmeckých ve vsi Konicích a plat 1½ kopy gr. čes. z dvoru Královského ve vsi Kšelích. — b) Při vsi Písmicích 9½ kopy záhonů rolí a děděiny, rybníky pod Ptákem, Nový a Mlejnský řečené, les Biskupství řečený s lukami pod ním ležícími a právo svobodného braní kamene*) v kole nad Písmicemi, jak to obec ge statků jí l. 1547 konfiskovaných od komory dne 29. listop. 1557 za 550 kop gr. čes. opět koupila. — c) Statek Písmice, tvrz a ves s dvorem poplužním, mlýnem a podacím kostelním, jak to obec l. 1603 k zádušní a špitálu svému opět za 13.000 kop míš. koupila od Marka Josefa, měšťana Staroměstského. — d) Ves Stomíře s podacím kostelním a příslušenstvím, kterou obec Českobrodská l. 1575 od komory české k zádušní a špitálu svému obdržela směnou za ves Opočnici, již i s platem z Rašovic, též s platem komorním z tvrze a vsi Ledec k panství Komor. Poddanstvím postoupila a mimo to za rybník ve vsi Stomíři zvlášť 1000 kop míš. zaplatila; též lán dědin při vsi Stomíři ležící, který obec l. 1581 od Hedvika Zeidlice z Šenfeldu za 450 kop gr. čes. koupila; též všecky desátky v téže vsi Stomíři (totiž pšenice 191 kor. 1 věr. a 2 čtvrce, ovsa úročního 381 kor. a 3 věr.) i s po-

*) V deskách zemských výslovně: „s lomem kamene tehelného."

vinností Štoumířských k vození osypu pšeničného na zámek Poděbradský a osypu ovesného na hrad Pražský, jakožto i k vození žernovů ke mlýnu Poděbradskému, jak to l. 1591 Kochnora česká za 4310 Kop gr. čes. k zádušní Kostela a špitalu obci Českobrodské prodala. — e) Ves Liblice s dvorem panským, tvrzí a vším příslušenstvím, též s dvěma dvory kmetčími ve vsi Komicích, jak to obec města Brodu Českého k zádušní špitálu l. 1583 dne 30. června koupila. — f) Ves Vrátkov s dvorem poplužním a příslušenstvím, kterou obec l. 1593 dne 18. června od Jindřicha mladšího Ichbryce z Ichbryc za 2200 Kop čes. k duchovenství špitálu města koupila. — g) Dvůr Vosáhlovský od obce za 6000 Kop míš. koupený.

Tyto zádušní statky všecky s mlýny Podměstským, Tismickým, Libličkým a Kouřimským, 4 dvory poplužní, 3 ovčíny, 24 rybníky, lesy a vším příslušenstvím, též se všemi zásobami obilí a jiných věcí, l. 1623 dne 7. ledna od komory české byly vzaty, pak za summu odhadní 89.575 Kop 50 gr. míš. dne 14. srpna 1623 královskému místodržícímu Karlovi knížeti z Lichtenštejna prodány a od něho k panství Kostelskému nad Černými lesy připojeny.

A tak král. město Brod Český, které toho času z 160 usedlých měšťanů se přiznávalo, všech statků zádušních proti všem privilegiím Králů Českých až ke dni městským bylo zbaveno a žádných duchovních při něm nepo-

chováno; i rybník „Žitrov", z něhož se
voda do města přivésti měla, obci byl
odňat. (V místních pramenech písem-
ných jsem téhož jména nenalezl, ani
v potomním seznamu 139 rybníků na
panství Kosteleckém v urbáři téhož
panství. O vedení vody do města jest v
pramenech broumských řeč při rybníce
mlýnském u Pisnic Koupeném).
Obec pak nemajíc žádných důchodů, mimo
jediné clo z koní a dobytka a to dosti
skrovné (poněvadž většinu dílem po-
dáním vyšších úří stavů bez cla propou-
štěti se musili), tak že jí na též clo jedi-
ného správce duchovního a školního
dosti mírně vydržovati bylo nemožno,
zbavena byla všech prostředků, odkudž by
zaplatila dluhy obecní 57. 114 kop 17
gr. míš. až do l. 1622 vynášející, pak
chrámy Páně, věže, zvonice a jiná
stavení obecní, která požárem l. 1628
s celým městem a dobytím předměstím
byla zničena, opět zříditi a vysta-
věti mohla. Dotčené dluhy obecní,
které do l. 1639 až do 80.000 kop míš.
vzrostly, byly vzdělány tím, že obec
v rekrojenství za císaře Rudolfa
II. Knížeti Karlovi z Lichtenštejna
zavázaná, čímž summy hlavní a
úroků od l. 1613 – 1616 zaplatila
16. 343 kopy 15 gr. míš.; pak císaři
Matyášovi II. 3000 kop míš. a Ferdi-
nandovi II. 2196 kop míš. zapůjčila,
ostatek však po bitvě Bělohorské
na lid císařský vojenský vynaložila,
kteréžto výlohy byly tak veliké,
že vydržování jedné setniny
jízdectvo l. 1622 vynášelo 13.300 kop m.

Když pak potom město dílem opět vystavěné, poznovu l. 1639 od lidu švédského zcela v sutiny a popel bylo obráceno, tak, že v celém městě i na předměstích (mimo samý chrám Páně) ani tak mnoho stavení dřevěného nezůstalo, coby do náručí složiti a odnésti se mohlo, zůstávalo město po delší čas pusté a prázdné*) až teprv před vyhlášením míru Westfalského 24 sousedé v sklepeních a sklepích města se usadili, jichž počet po l. 1648 na 50 se rozmnožil cizími, kteří se tam zakoupili a stavení jen některá poněkud k obývání upravili, přikryvše je jenom s předu slamou, na větším díle však v sklepích a sklepeních zůstávajíce. Marné byly všecky žádosti obce od l. 1623 – 1681 k císaři podávané, aby jí statky zádušní proti právu od vsaté opět byly navráceny. Neboť ačkoliv komora česká již ve své zprávě dne 16. května 1628 k cís. dvorní komoře co do navrácení statků záduších se vyjádřila, jaby si přála, aby před tím v odcizování statků od měst něco opatrněji zacházeno bylo a ne bez rozdílu všecky statky, nešetříce ani záduší, se odnímaly; a tak komora uznávajíc, že Brodským neopatrně proti všemu právu zádušní statky byly odcizeny, návrh učinila, aby

*) Tak docela nezdá se to býti pravdou, neboť přes celou válku Čáslavští svá úřadování konšel. Četná spálení jsou tu ještě v století 18.

obci Českobrodské při nejmenším kostelní a špitalské statky od dědice knížete Karla z Lichtenštejna byly nabrácený, anebo pokudžby se to obdržeti nemohlo, ročně tolik deputátu, co by statky vynášejí, na správu kostelů, školy a špitálu odváděti se mělo; a ačkoliv opětně od téže komory dle zprávy z dne 7. září 1656 zaprávě shledáno bylo, aby témuž městu na nejvýš sníženém navrácením těch statků bylo spomoženo: předce konečně vedle cís. resolucí, dané v Novém Městě dne 3. srpna 1681, poslední žádost obce Českobrodské za restituci navždy odmrštěna byla, uznána jsou za bezprávní, protože podle smlouvy solní, učiněné dne 22. března 1630 s papežskou stolicí, císař jakožto král český byl oprávněn i statky duchovní zadržovati.

Ostatně slíbeno bylo obci, že se jí dostane nějakého příspěvku k vystavění chrámu Páně a škol, též k vychování kněží, buď od papeže, a dotud že soli *) aneb nějaké podpory a pomoci z jiných prostředků mimořádných.

*) Dle smlouvy solní mělo se z každé věčky soli od 1. března 1630 odváděti 15 kr. duchovenstvu, z čehož povstala tak řečená solní kassa k vydržování kostelů, far a duchovních potřebných. — Pomoci ze solní pokladny domáhajíse Českobrodští ještě po 4ku letech, když to vázlo pro neshody papeže s dvorem.

Dle zprávy cís. rychtáře Jakuba Jástupa, dne 20. července 1626 učiněné ke komoře české, utekli přemnozí měšťané od svých statků, totiž: l. 1624 ze strachu před vojáky v městě ležícími sousedův 51, kteří zanechali 52 domy a 3 dvorce zpustlé s pozemky v summě odhadní 9210 kop míš.; pak l. 1625 a 1626 pro náboženství 34 měšťané, zanechavše 33 domy, 3 dvorce a rolí v summě odhadní 17.080 kop míš., z nichž větší část po 22 měšťanech v summě 11.580 kop míš. od komory české byla vyjata a cís. rychtáři k správě odevzdána. Ti pak tyto domy všecky ohněm l. 1628 v spáleniště byly obráceny, tak že komoře žádného užitku z nich nevykázelo. L. 1624 odešli od města zajisté měšťané tito: Hnojík, Tichý, Havránková, Maršovský, Kolydyus, Havlíček, Starý, Coufal, Fortunatus, Berounský, Štětka, Jatecký, Zachoryášová, Rák, Turynský, Křivka, Formánková, Longolys, Černohorský, Vostíp, Miškovský, Kozabal, Kučera, Jáderský, Sklenářová, Skoupková, Doubecký, Svoboda, Mřenková, Smeidembabová, Kovář, Veselý, Slechta, Škořepa, Vokál, Formánková mlynářka, Vítová, Šochová, Volákovská, Houserovská, Autenyn, Kunstat, Skřivanová, Járuba, Trousil, Rybáková, Melouch, Jamský, Zumr. Z těch navrátilo se asi 30 osob až do l. 1636 k statkům svým; některých statků zanechaných ujaly se děti odešlých, nebo příbuzní. L. 1625 a 1626 utekli z města sousedé

následující: Šimeon Šonovský, Sýkorová, Červenka, Burjanovský, Vimberský, Hojek, Vosáhlová, Konzová, Bělská, Děský, Mistr Josef Helyades, Mistr Jan Šonovský, Školcovská, Šajnušek, Kopřiva, Viktorynová, Soběhrdová, Němes, Jozífková, Dobruscenus, Zelinková, Turnajová, Hlušová, Suchá, Krátký, Hájovský, Kl. Šlechta, Winkler, Špaček, Kloboučník, Stejnik, Štětková, Blahovec, Symonová. Z těchto sousedův odběhlých navrátilo se toliko 12 osob.

Konečně ve zprávě učiněné 29. října 1636 Ke Komoře české z města Brodu Českého o statcích konfiskovaných po emigrantech se dokládá, že všecky domy od r. 1626 až do r. 1628, dokud město nebylo vypáleno, v své podstatě zůstaly, a že jimi, jakož i tím, co na nich bytkův a zvířat i obilí a jiného hospodářství po emigrantech v těch domích pozůstalo, cís. rychtářové vládli, potom i z rolí a zahrad jaké byly užitky až do l. 1633 brali; léta 1634 že pluk vojákův všecko obilí z rolí konfiskovaných jako i jiných sousedů pobrali, tak že r. 1635 všecko ladem leželo a nic se od žádného neosilo; l. pak 1636 toliko z některých rolí konfiskovaných se nashromáždilo obilí, totiž z korců žita, pšenice 7 korcův a ječmene 5 korcův, kteréž starší města k jádru chudému a pohořálému obce své pro dobré jeho obrátiti chtěli, davše sobě zvony slíti, a žádali, aby komora česká to obilí jim darovala, z čehož by náklad na 1 zvon již hotový vésti mohli.«

Takový byl konec městského vlastnictví ve Vratkově – za krátkých pěcet let neprávem zkratil špitál statek, kterýhož právem a platnou smlouvou byl nabyl.
Po královském městě následoval v řadě majitelův a pánů Vratkovských rod Lichtenštejnský, původem svým z jižních Tyrol pocházející a teprve od století 14. na Moravě a v Čechách usedlý. Zakladatel nynějšího knížecího bohatství, Karel, ač původně v náboženství evangelickém vychován, velmi záhy přilnul ke katolictví a horlivostí svou v časech válečných docílil největší kořisti po bělohorských vyhnancích.

Kníže Karel z Lichtenštejna

jak již z předu napsáno, koupil s ostatními statky brodskými i Vratkov. O tržní ceně a špatné jakosti peněz jest již ustálen soud, zejména po odvalení šmejdů žida Basseva s dlouhou čili špatnou minci, na niž činný podíl dal sám kníže Karel, místodržící v Království a všemohoucí vládce. Dnes bychom řekli, že kníže dostal statky za bukvici. Ovšem slušší dozvuk, že statky byly dlouhými vojnami znehodnocené, zvláště ve vsích poblíže silnic. V stodolách nebylo klásku, na výsluních zrna, v chlévích dobytka, v sadech stromů

ovocných. K nebesům po třicet let
kouřilo se v Čechách z vesnických
chat i městských domů — ne však
z krbů, u nichž by zhřívaly se
blažené rodiny... Ten oheň a dým
bránil posledním doskám a šindelům,
pole byla zdupána vojenskými ko-
pyty a lid zběsilován žoldáky cizí-
mi i císařskými. Také lichý Vác-
kov neušel pobromě, ostřižní zrak
švédských Banérovských vojáků shlé-
dl na výšince děčínu s dvorem
a tvrzí a oni zlomyslně ves i kři-
vrkli do nich pochodeň zkázy.
Bylo to nejpíše v stejné době, co
švédský vůdce město Brod zapálil
(l. 1638) a k úplné záměře zkázu
přivedl.
Vedle vojenského života vlastního
dohánělo k bouřím bída hmotná
a náboženská samotný domácí
lid selský. Mnoho starostí měl
v prvních dobách Kníže Karel, aby
lehko nabyté statky a vsi udržel.
Ze zápisů v Kostteckém archíři
víme, že dovedl vojínům svým
kon stáhnouti na život celé
vesnici, uznal-li to za vhodné
pro své plány. Osud takový po-
tkal ves Vojkov, kde nyní spa-
čiti lze pouze mysliveckě sta-
vení. Zápis ohem praví:
„Ves Vojkov. Ta ves jest na poru-
čení slavné paměti J. M. Knížete
Lychtenšteynského do gruntu spá-
lena z příčiny té, že se v ní Še-
dovští zdržovali a lidé procestní
jsouce lesy silnice Klavíku ku Praze

jak s vozy projíždeti, tak pěší p
cházeti nemohli. Když od poddan
J. Mil. Knížete z panství Kostelecké
Škvoreckého a Cvrčinoveského přes
jením skrze Vojkov a Jirkholec
ný varty držeti se musily."
Zápis tento pochází z r. 1677. V
století vůbec mnoho se bájí o Še
ském a nelze se nedomnívati, že
mnohá selská bouře svedena ha
Petrovskými. Úřady v této příčině
za našich pamětí rády nadsa
a vybírají pro jisté snahy spí
jména horší nežli lepší.
Selský stav již před počátkem sta
ského povstání byl tak zběsilá
že se tu i onde pozdvihoval. N
nalézáme v českobrodské knize
mých pamětí již z roku 1611,
sedm roků před povstáním, náš
dující zápis, který svědčí o pozd
ření selském v naší krajině:
„Poručení pánův ouředníkův
soudců jemských, aby se sedlák
puntovati nedopouštělo.
Služby svou vykazujem i neta
toho, že zde okolo Kaby mnoho
látků se zbírá a do hromady
stěhují, tak že několik osob
vu panského i rytířského od
hanebně zamordováno jest. Dr
ho pak dne ráčil jest jeho Mil
Cís. pán pán náš nejmilostiv
jistej počet rejtharův, ano i
mušaře své tak, aby s Kmiž
zbuřenými sedláky dostatečně po
vli a tomu porozuměli, proč
se vyzbrojili, s dostatečným por

ním, aby se jeden kdežkoly z nich
k živnostem svým obrátil, nařídili.
Pakliby se toho od nich nestalo, leh-
dy že Jeho Mil. Čs. na jiný cesty
shledati pomysliti a jejich svévolnost
a neposlušenství jiným k příkladu
skutečně dáti trestati.
Jdoucí se zprávou, jeby v Kraji vašem
Kouřimském loupežní sedláci se pozdi-
hovati a na silničáře i jinočeji
lidem s loupežmi i mordy škoditi
měli. To pak žízení zemský v sobě
obsahuje a zavírá z strany takových
lidí pozdvižených pokliby se k nim
podle povinností a vinností naších
chovati měli, to jest vám dobře po-
věděmé. Protož z jistého poručení
J. Mil. Čs. jakožto Krále Českého,
pána našeho nejmilostivějšího,
vám to oznamujeme, vod osob
našich přátelsky napomínáme,
abyste to ihned při týchž lidech
přebrali a je k tomu přivedli, aby
se domů k živnostem svým navrá-
tili, všelijak pokojně, žádnému ne-
ubližujíc, se chovali. Pakliby toho
vykonati se zbraňovali, již byste
dáleji, což povinnost vaše s sebou
přináší, proti nim kříčeli museli
Na čem to od vás postaveno bude,
dnem i nocí Jeho Milosti Čs. anebo
nám o tom oznámiti neopomiňte.
— Dán *pospěšně* na hradě Pražském
v pondělí po neděli první v postě
jenž slove Invocavit léta 1611.
Nejvyšší purkrabí a soudcové zemští
Král. Čes., Jeho Mil. Čs. rozdoly nyní na
hradě Pražském shromáždění."

Případ Vojkovský Kláště slouží před rok 1627, neboť téhož roku 12. února Kníže Karel Liechtenstein zemřel.

Jeho charakteristika z péra francouzského dějepisce Arnošta Denisa stojí za uvedení alespoň ve výtahu. Denis ve svém díle „Čechy po Bílé Hoře" píše:
Karel z Liechtensteina, původem a vychováním protestant, byl obrácen na víru katolickou Karolinálem z Dietrichsteina a stal se jedním z nejčinnějších členů strany katolické, jež ke konci 16. století zorganisovala se na Moravě; pro horlivost jeho dostalo se mu zvláštního uznání od papeže Klimenta VIII., nemluvě o jiných výhodách podstatnějších: jesuité měli jej důležitou klientelu ženskou a přátelé jejich se ženili dobře; Liechtenstein pojal za manželku Annu, dceru Jana Šembery z Boskovic, posledního mužského potomka slavného a bohatého rodu moravského, potom manevroval mezi stranami obratně a jsa diplomatem chytrým a finančníkem obratným, stál se hejtmanem zemským na Moravě (1604-7), později Knížetem (1608) a r. 1614 vévodou Opavským. Obyvatelé protestovali, jejž to nároky jeho byly zjevné: povstání české přišlo právě vhod, aby mu umožnilo založiti své jmění na základech jevnějších. O prospěch nebes běželo jemu patrně teprve v druhé řadě: v Kaříčích odsuzoval především rebelly,

od času Matyášova vyslovil se pro tento postup rozhodnější a potíral chabou neodhodlanost umírněných, kteří měli svého předního představitele v kardinálu Khleslovi. Chtěl obnoviti pevně moc Královskou a k dosažení toho byl by býval hotov zdržiti veliký odpor, ale nepředvídal ho téměř a neoblomná přísnost nezdála mu se nevyhnutelna; chladný a skeptický, svým hrdým dilettantským povýšence nevěřil v nezměnitelnost svědomí a doufal, že pomalu hrubý klak přivodí brzo všeobecné podrobení; z pronikavých listů jeho vysvítá tajná touha zmírniti represalie (odplaty) a způsobiti, aby vášně se uklidnily. Na Moravě zápasy náboženské nenabyly tak povahy nesmiřitelné zuřivosti jako v Čechách, a mimo to Liechtenštein, jemuž se nedostalo vychování od jesuitů, nesdílel jejich přesvědčení nesmiřitelné. Snažil se k jemu, aby předvídal a dával se zkázy, jež by způsobena byla náhlou restaurací (obnovou dřívějších poměrů); — snažil se k ní přáliš, takže vzpínal se krajní zuřivosti. Jakmile zpozoroval, že z hrozeb o zdržení proudu reakce (zpátečnické činnosti) hrozí mu nebezpečí, že jím bude strženo, podrobil se, vykonal ochotně rozkazy, ke kterým nebyl by radil, a hrabaje se již jen, aby zachytil co možná nejvíce hlásek z proudu zlata, krve a blata, jenž plynul.

jeho rukama. Na nejvýš ob čas ulehčoval svému svědomí některými představkami, jež mu neškodily a na nichž netrval. Velmi brzo upadl v zajetí hlupy loupežníků, zejména kolnických to, kteří se dostali do první řady vojska některým odvážným skutkem neb některou šťastnou náhodou, úředníků lakotných, obchodníků dravých. Potom nákaza mravní se rozšířila s hrozivou rychlostí, uchvátila i představitele vyšší šlechty katolické, kteří svým jměním, upřímností svého přesvědčení a starožitností svého rodu byli by měli býti chráněni, na př. Slovata a Martinice. Ani opravdovou věrou svou, ani vlastenectvím svým nebyli uchráněni od ponižujícího pokušení. U těchto povah druhého řádu, kterým od jezuitů naučeny byly k poslušnosti zaujetí, i ctnosti pozbývaly své blahé působnosti, a jestliže cítili trochu bolesti, když viděli vítěze, jak nejen trestali viníky, ale i potlačovali svobody a výsady království, naléjali žalostnou útěchu v rozmnožení svých statků nebo v povýšení svých hodností."

Jak již uvedeno, zemřel Karel Liechtenstein r. 1627 a v dědictví a statky všechny, jmenovitě i panství Kostelec nad Černými lesy, nastal se syn Karel Eusebius.

Karel Eusebius, kníže z Liechtensteina

přečkav bouře války třicetileté, jevil živou snahu, aby četné rány zahojil a do svých pokladnic příliv peněz z četných dvorů zabezpečil. Nejprve snížena mzda a požitky naturální úředníkům i čeledínům, myslivcům i ovčákům, a do všech panství vydáno 13. srpna 1672 nařízení čili patent: „aby každý ouředník s officiry svými o to se vynasnažil na panství sobě k správě svěřeným, kdež toho zapotřebí, Vrbaria jakýžto pravidlo všech příležitostí a užitkův v lepší pořádnost nejlí předesle bylo uvésti."

Dle tohoto nařízení vznikala na Kosteleckém zámku robotní urbář, zvaná právem „zlatá kniha" čili urbář, jež obsahuje nejvíce dat z doby svého založení, avšak také zprávy starší, sebrané z register, různé kamenesty i knihy a mnohá podání úřední. Úzkostlivá péče odvanjet úředníků kujících, snažících se vystříhati každou zatoulanou chybu a vrátiti ji do duchodu svého pána, zachránila nám mnohou zajímavou paměť. — Na díle tom pracovali tři úředníci — hejtman Leitter, písmistr Svoboda a písař zámecký Jan Kašparec Osvalský — přes 4 léta.

Věci kostelecké a nejbližší okolní jsou tam zapsány následovně.

Dvůr Vratkovský pustý.

Ten za předešlých let přináležel k duchovním obecnímu města Brodu Českého. A potom nechtějíce se v náboženství katholickým s Jeho Milostí Císařskou a Jich Milostmi pány obyvately Království Českého srovnati, takový jim spolu s jinšími statky a příležitostmi dále jmenovanými do fisce Jeho Mil. Král. confiscirováno. Kterýž potom od slavné paměti Jeho Milosti Knížete Lichtensteinského k panství Kosteleckému přikoupený jest. Nyní však od soldatův od Kornumy Švédský a z armády Bamyrovský k vypálení přišel, kolikož kusy zdí a místo, kde stavení bejvalo se postavad vynachází. A k němu tyto příležitosti následují:

Studnice na obci, kterejž se k pobřebě dvora i obce užívá.

Při něm rolí většinou dílem lesy zarostlý se vyčistí může 74 kopy záhonův. (Míra polností na lány a kopy byla různá. Na panství v 1 vsi čítali lán za 8 kop záhonův a kopu za 5 korcův, měl lan ludý lán 40 korcův, ve 40. vsích, mezi kterýž byl i Vratkov, lán za 8 kop, kopu za 6 korcův, měl ze ludý lán 48 korcův; v 6 vsích lán za 10 kop, kopu za 5 korcův, ludý lán za 50 korcův; v 1 vsi lán za 10 kop, kopu za 5½ korce, lán ludý za 55 korcův, v 30 vsích lán za 10 kop, kopu za 6 kor, ludý lán za 60 korcův; v Kostelci lán za 8 kop, kopu za 8 korcův, ludý lán za 64 korcův a ve 4 vsích lán = 12 kop, kopa = 6 kor, lán 72 kor.

Která pak role zarostlá nejní, ta se
ozírá ke dvoru Tuchorazským, nebo
lidem poddanným z platu najímá.
Louční pod Zvikelny Brodský pole 2 vozy.
Pod Kratkovem 1
V Dolanských 4
Ty se nyní ke dvoru Tuchorazskému klid:
Za chobot rybníka Podvinického
vyhandlována louka k ruce Jeho Mil.
Knéz: u Kozojed, dlouhou, mezi hájky
nade vší nyní velmi zarostlá. Od
grunta Štroufkovského z Tuchoraze.

Ovčín v témž dvoře pustej, do něhož
se zavíralo ovec kolnic 500 kusův.

Pod splavem rybníka Tuchorazského
a nad chobotem rybníka Podvinic-
kého pod cestou a zahradami Brod-
skými od splavu jdouce, jaký babky
vrbový ukazují, podle vyprávění Bar-
tolomeje Klempery ze Štilic, nacká-
zá se jedna obrádka panská, od
starodávna ke dvoru Kratkovskému
příslušející. Kterouž po ty časy Tu-
chorazští za obec užívali.
(Takový Klempeři, starých památ-
kův a přeochotných svědků vlast-
nictví panského, nasli sousedé
v každé vesnici. To vyprávěje, jak
zmizely mnohá dráha, louka a
obecní. Dnes by mnohé obci byly
dobré, mnohá zápletka by se z jich
výpovědí učinila!)

Ves Vratkov

náleží k duchodům obecním městu Brodu Českého a k rychtě Brodský příslušející.
Roli prostřední pšeničný, počítajíce do lánu po 8 kopách jálovních a na každou kopu po 6 korcích.
Taxa jeden každej jálov roli orný, luk, zahrad a štěpnice po 24 grošich míš., vilehlí po 20 gr., porostlin a lesiv po 15 gr. míš.
(Taxa rolní byla na panství, jsouc přirozeně, velmi rozmanitá: V 53 vsích byla taxa 20, 12, 6 grošů, ve čtyřech 20, 10, 6, v jedné – Tuchorazi – 20, 12, 10, v jedné 20, 15, 6, ve dvou 24, 20, 12, ve dvou – ve Kratkově a Tismicích – 24, 20, 15, v desíti 30, 20, 12, v jedenácti 30, 20, 15 a v jedné – v Chrástanech – 30, 20, 20. Ale toho byl nejlepší stav rolní v Chrástanech, čehož příčinou byla lepší zemědělská cena lesních porostlin, které tam byly snadnější k spracování, k rozkopání na role.)

Nyní následuje soupis osedlých, kteří náležejících poddaných, do kassy Kostelecké poplatných:

Vejjezdní (grunt, z něhož se na robotu vyjíždělo) s 11 kopami jálovní Jakuba Labše, při němž se vyměchází sklep podzemní klenutý. Rolí ornych pod 60 korců, loučního 0, zahrada pro trávu za 1½ jálovou, ta se

do rolí počítaí. Porostlin za 1 kopu zá-
honů. Platí z toho k duchodům pan-
ským ouroku Svatojiřského dvě kopě
48 gr. míš., Svatohavelského dvě kopě
48 gr. míš.

Chalupa s 16 záhony Jana Horeního,
při níž se rolí ornýcj nyní nevynacház-
jí. Oulehlí lesem porostlých za 10 záh.,
zahrada pro trávu za 6 záh. Ouroku
platí Svatojiřského 30 gr. míš., Svatoha-
velského 30 gr. míš.

Vejezdní s 7 kopami Václava Skalníka,
při němž se vynachází rolí ornýcj
pod 42 korce, zahrada pro trávu jen
1 záhon počtena jest do rolí. Ouroku
Svatojiřského 1 kopu 56 gr. míš., Sva-
tohavelského 1 kopu 56 gr. míš.

Chalupa s 25 záhony Václ. Skalníka,
při kteryž studnice s dostatkem
vody. Rolí ornýcj pod 1½ kopy 15 záh.
Zahrada s 10 stěpy, kěž s švestko-
vím, a ostatek pro trávu za 10 záh.
(Slovem „stěp" míní se stěpovaný
strom, tedy i hrušně i jablone.)
Ouroku Svatojiřského 10 gr. míš., Sva-
tohavelského 10 gr. míš.

Chalupa s 15 záhony Jakuba Vyšaty.
Při ní studnice s dostatkem vo-
dy. Rolí ornýcj pod 1½ korce 15 záh.
Zahrada se 30 stěpy, kěž švestkovím,
a ostatek pro trávu za 11 záhonů.
Ouroku Svatojiřského 10 gr. míš., Svato-
havelského 10 gr. míš.
Item při tej chalupě se vynachází

tři kopy záhonův roli orný, kteroužto neb. Jan Vyšata od Kateřiny Bohuslavky, měšťky z města Brodu Českého, dle smlouvy za 140 kop míš. koupil, kterážto rolí takto zaopatřena se vynacházejí: předně hantfestem a potom smlouvou utvrzenou, jakýž níže rozepsáno stojí: Hantfest a prodaj.
Nejjasnějšího Jeho Milosti z Boží Milosti Maximiliana, krále Českého, arcikníže Rakouského, pána nás všech nejmilostivějšího.
Na poručení jistý Já Vilém Oprštorff z Dubu a Frydštejna a na Slaventicích, Jeho Milosti hejtman nad Bradejse, a Jan Chotouňský, hejtman Jeho Milosti na Lipý, David Střela z Rokyc a na Cerhenicích, Filip z Vildštejna a v Přistoupimi, zřízený osoby vyjeli jsme k Brodu Českému k spatření k Vratkovu vsi za háj Vratkovský nějakého kusu roli na dílu orné, na dílu neorné, nevyklučené, kterýžto kus se klí

Královská kopanina,

należející Jeho Milosti Královské k zámku Kostelci, kterýž v držení byl Vavřinec sladovník pod Kostelcem v městě Brodě Českém, a z téhož kusu platil na Kostelec Jeho Milosti ročního platu 20 grošů čes.
Kterážto rolí leží mezi polmi a lesy ke vsi Vratkovu a ke vsi Tisovicům, grunty těmi sama osobně v jednom položení dvoje brany dobíhají k samému háji Vratkovskému za jednu kopu záhonů a dvě kopě záhonů zase

dobíhají k Tisnicům a Vratkovským polem. To když spatřime, Jeho Milost ráčil poroučeti nám osobám svrchu psaným to v moc dáti ráčil, abychom ten kus, svrchu jmenovanou roli prodali Janovi Vilímovi z Šonova, Jeho Milosti Cís. rychtáři v Prodě Čerkém, že Jeho Milost nám v moc to poroučeti a dávati ráčí, tak mocně, stále, bezpečně, jakoby Jeho Milost, pán náš nejmilostivější, sobě budoucně žádný zvlášť kostí jakého dědictví že sobě, potomkům Jeho Mil. pozůstávati na ten takové roli neráčí, tomuž Janovi Vilímovi z Šonova, jeho dědicům a budoucím skrze nás jmenované osoby tímto listem pod pečetmi slove handfestem prodati jest ráčil. A to za summu skrze nás prošacovanou padesáte pěti Kop grošův cěrných. A hned Jeho Milost na místě nám osobám svrchu psaným k ruce daných a zaplacených zcela od Jana Vilíma z Šonova při odevzdávání jemu tohoto listu. A tak on maje tento list na papíře slove handfest od nás sobě učiněnej danej, bude moci takovou roli, jenž se svrchu kříží a jmenuje, užívati, prodati jase každému jinému, tímto listem dáti, činiti s tím jako s svým vlastním a dědičným bez překážky Jeho Milosti Králové, budoucích potomků Jeho Mil. a každého člověka.
A tak my osoby svrchu psaný, od Jeho Mil. zřízení commissaři sme tento list, jak se jmenuje handfest,

pečetmi našimi stvrdili a pečetili. Jehož datum od narození Syna Božího tisícího pětistého pondesátého devátého, v pátek po sv. Matěji.

L.S. L.S. L.S. L.S.

Jiné prodaj a pojistění:

Já Frydrych Jchbryc z Ychbryc a na Vratkově přiznávám se a oznamuji tímto listem přede všemi, zvlášť ku, kdež by jej čísti náleželo, že jsem já prodal a tímto listem prodávám urozený paní Maryjaně Jchbrycové z Volene, dědicům a budoucím jejím roli orné bíi kopy zálomův, kterouž jsem já koupil od urozeného pána Adama Ychbryce, manžela jejího a bratra svého, jakž smlouva dostatečná mezi námi učiněná v sobě obsahuje a zavírá, od dědicův a budoucích svých za summu půl třetího sta kop grošův českých, sobě zcela zaplacených. Tak, aby ona s ní činiti, dáti, prodati mohla jako svým vlastním etc. Pro lepší toho jistotu a bezpečnost sem tento list učinil a svou pečetí upečetil, vlastní rukou podepsal. Stalo se v pondělí po Svaté Trojici léta 1592.

Frydrych a na (L.S.) Jchbryc z Ychbryc Vratkově

mp. pria.

Poslední prodaj Janovi Vyšatovi.

Já Kateřina Bohuslavova, souseda v městě Brodě Českém, vyznávám před jedním každým a zvlášť kdyžby toho potřeba čísti a slyšeti kázala, že jsem odprodala roli svou vornou, dědičně zdědilou, tři kopy zahonův, jmenovitě za Vrátkovským hojem ležící, kteroužjsem po panu otci Matějovi mydláři, někdy též sousedu v městě Brodě Českém, dosáhla, kteroužto pan otec můj sobě, dědicům a budoucím svým od urozený paní Maryjany Ichbycové z Velině kampfestem na pergamenně psaném a šesti pečetí (sic) ustrzením, jak v sobě plnější zní a zavírá, jest odstoupený jměl, dostala. Kteroužto roli odprodavše Janovi Vyšatovi Vrátkovskému, dědicům a budoucím jeho za sto čtyřicet kop míš., a to k dědičnému vládnutí a užívání. Jemužto při prodaji kampfest neporušený, jako i list na papíře psaný, jak sobě paní Maryjana Ichbycová z Ichbyc a na Vrátkově pečetí jeho upečetěnej a vlastní rukou podepsanej odstoupenej jměla, zase odstupuji a sobě, dědicům a budoucím svým víceji žádného práva a moci dle odkoupení kampfestu nezanechávám.

A pro lepší toho dověření, co se nadpisuje, že tomu tak jest, sekret, jehož po manželu v potřebách svých požívám, sem přiložila a rukou vlastní se podepsala. A i k tomu se slovutného pana Jiřího Kašnovského,

souseda v městě Broděe Českém, by sekret svůj přiložil a se podepsal, dopáslala. Stalo se v městě Českém Broděe 17. dne měsíce Března léta 1628.

Kateřina (L. S.) Bohuslavova z Ji (L. S.) tík Kašnovský.

Summa osedlých v téžni Vratkově se vynachází 5. Tatíž.

hospodářů, po tři dni na robotu vyjíždějící a mimo ty 3 dni s pobehem za ostatek vejezdní roboty po jednom pěším celej tejden posýlající – mezi nimiž vejsadní Krčma Václava Školníka – dva,

chalupníci celej tejden do stodol na mlácení vyjíždějící a na jiná rozličná díla – tři.

Lánův rolí mají: bezhamfestní 2 lány 2 kopy 56 jálovníů.

Ourokův se scházívalo a schází: Svatojiřského na penězích pět kop šedesáti čtyry grošů míš., Svatováclavského pět kop šedesáti čtyry grošů míš.

Při obci Vratkovský tyto přináležitosti se vynacházejí:
Předně: obzvlášť přináleží k chrámu Páně Tismickému založení na Nebe vzetí Blahoslavené Panenky Maryje.
Což právo náležejí do městečka Tuchoraze.
Rolí obecních 2 kusy, jeden vorný pod 1½ korce a druhý zarostlý.
Pastouška s kouskem zahrady, kde bejvaly, místo se vynachází.
Lesu obecního s rokleni a stráněmi asi za 4 provazce.
Cartrisť obecní pro pasení potahův.
S melivem náležejí k mlejnu Tismickému a nyní (1672) jatím do Tuchoraze.
Mezují s městečkem Tuchorazí, Mrzky, Tismicemi a městem Českým Brodem.

Panský přináležitostí:
Sídlo pevná pískovú.
Studnice přede dvorem na obci, z níž se voda do dvora panského bere, a obec jí též užívaje (sic), společným nákladem povinna jest.
Lesy panský dubový velký k stavení i na jiné potřeby, a jiného rozdílného k palivu po stráni nad Dolankami až k lesem Doubravčickým, náležející pod revír forštmejstra Doubravčického.

NB. Jakubovo Jakuba Francé, souseda z města Brodu Čerlého, za

zahradou Jakuba Vyšaty v polích, z ní k duchodům panským jdou žádného, a jen v stráni.

— + —

Kostel Tismický

jest filialní (r. 1672) založení na Nebevzetí Blahoslavené Panny Marye. Při líbezné vůli pana sklatora, to jest vrchnosti Kostelecké, kterémuž řádnému knězi tu příslušovali povolitelce, v moci se pozůstavuje.
Osad k tomu kostelu: ves Tismice, Mrzsky a Vratkov, též díl městečka Tuchoraze.
Krav zádušních železných, kteří z jedny kojené platu ročního po 20 grošů bílých vyráželi jiná:
v Tismicích na gruntech 3, v Mrzských 1, summa krav železných 4 kusy.

Rolí ornych a porostlin podle počtu zádušního, vykonaného Anno 1671.
Kus 1. Jan Tkadlec vykopal a ji drží, za 25 záhonů,
2. přes mez Tomáš Malík vykopal, též ji drží, za 17 záh.,
3. napřoti tem dvoum kusům klínek, kteří malek též drží, za 20 záh.,
4. kus přes mez od rolí klínek vrbnej při chalupě Jiřího Brauna (z Tismic) za 30 záhonů,

5. kus zase přes mez, kterouž nyní Jiří Braun užívá, 2½ jáhonův,
6. opět dálej přes mez, kterou nyní Tkadlec (z Tismic) drží, za 15 jáh.,
7. dálejí přes mez, kterouž nyní Hoblek (z Tismic) drží, také vorný, za 12. jáh.,
8. ještě přes mez od chalupy, na níž jest Pavel Luňák (z Tismicích), vorný za 25 jáh.,
13. ku vedle toho kusu jest jeden kus děděiny k chalupě a nezáduší.
9. za tím kusem dědičným Luňákovým přes mez jest kus pole, který vykopal a drží Jan Tkadlec, za 12 jáh.,
10. od Kantůrkovského gruntu, který nyní Jan Braun drží, v koncích Votýpkovský (Jiřík Votýpka byl v Tismicích) za 30 jáh.,
11. kus na druhé straně, slove na Hále, jest rolí mezující s Trojanovskou, vorná, kterouž drží Jiřík Braun, za 30 jáh.,
12. vedle toho kusu na Hále přes mez jest jeden kus, který nyní drží Jiřík Malík, a jest celej orný, za 30 jáh.,
13. nad Vrátkovem podle lesu záduního a poli Klemperovské, jižto drží k chalupě své Václav Skalník (z Vrátkova) za 20 jáh.,
14. k velkým lesům Doubravčickým na příč Jeho Milosti Knížete pole od dvora Tismického, porostlý 83 jáh.,
15. naproti přes mez jest druhá porostlina, jíž neboží vorával, dobíhá druhými koncí k dubu hraničníku

kterýž stojí na cestě Vratkovské, též celá porostlá, 42 záh.
(Přičísti sluší ještě: u čísla 1. 13 záhonů, u 2. 22 záh., u 9. 8 záh.)
Summa roli orné za 4 kopy 7 záhonů, porostlin za 3 kopy 29 záhonů.
Kolo Čech vorního užívá, ten z vejseru z kovářského kdo po 24 kr. platiti povinen jest.

Lesův. Též starší paměťníci, že by jich býti mělo, prozí, za 12 provazců, a registra starý přiznávají toliko 5 provazců. (Provazec byl prut, 32, 42, 52, 64 i 72 lokte z síti). Pročež vedle od sousedův jich bedlivého vyšetření vynachází se, že se začínají od pole žádušního v počtě neb numeru 13 kusův, a slove Klemperovského, a mysl Václava Kalníka. A táhnou se krajem vedle lesův J. Mil. Kníž. a porostlin žádušních až k tomu svrchu oznámenému hraničníku dubovému, který na cestě Vratkovský stojí, jest jich dobře za 18 provazců.

Luk. Jest jedna louka za samou krčmou Mrzeckou, na níž se ročně sena klidí dobrý vozíny a z ní stálého ročního platu vychází 10 grošův bílých. K níž také přináleží okolečí volšoví.

Desátků — jakživo tu žádných se nepeaků.

Platu za službu Boží platívalo se po 1 kopě míš., ale nyní to se z lásky

duchovní passíruje a nic neplatí. Kromě o pouti na den na Nebevzetí Blahoslavené Panny Marye, poněvadž ku od svatosti papežské odpustky propůjčeny plnomocný jsou, dává se za oběd i pro přespolní pány Patres jmenovitě 1 kopa mís.

Kantorovi od zpívání při kázání mši svatý po 10 krejcarích a při pouti 35 kr. se dává.
Kostelníkovi, kterej mešní roucho přinese, pokaždý 3 kr.
A při služebách Božích za oběžy panu Paterovi passírovalo se po 35 kr. Ale nyní napodobně se promíjí a nic nežádá, do vůle vy.

Lekníkův se na ten čas neodvádí O.

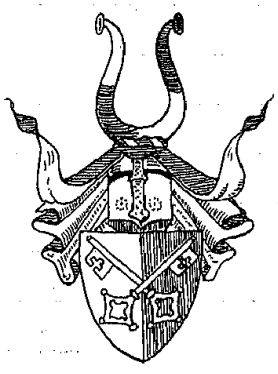

ZNAK-PÁNŮ-Z-ICHTRYC-

Zahrady

k městu Brodu Českým přináleže
však pod plat nebo ouroky pan
Každoročně v terminu Svatoho
ským k odvádění do duchodu
Nejl. Kníž. zámku Kosteleckého,
níže patrně následuje:
Poněvadž z některých zahrad, měšťa
král. města Brodu Českého od st
dávna náležejících, mezi Suchora
Vratkovem z levé strany cesty k
kovský za rybníkem Suchorayst
v stráni k Dolanům ležících
plat k duchodům panství Kos
ského patřil, pročež majíce o to
ny Brodskými dvakráte vejch
a psanie o to činiti, takže pou
dle psané odpovědi ouřadu Bro
ho k starobylým platům nebo
přiznávati museli, nýbrž také
zy brodonci a věčné odvozovati
ně i ústně zaříkali takto:

1. Veverkovský zahrady nebožtíka
Černýho léhoz sirotka povručn
prodali nynĕ Janovi Preyndlo
lazebníku Brodskými, takovou z
du pustou zarostlou velke za
Mišikovsky ležící za 5 zl. rejn., z K
lazebník, ač ji sobě k užitku b
mocki přivésti, začna ob n. Ho
léta pustého 1677 do duchodu
jeho Nejl. Kníž. kostelecskýc plati
vinen bude ročně 2 kopy m

2. ze zahrady Voskovsky, kterouž někdy Jiřík Stiller, soused Brodský za 280 kop mincí dlouhý sobě koupenou jmíti pokládal a prokázal, z ní plativší 2 kopy míš.

3. mezi touž a Kozykovskou zahradami vejš nahoře v polích T. M. Kníž. Vratkovských jest dolík jeden obdélný, slove Orttovský, někdy chmelnička, a nyní právem dědičným v užívání Anny Hnojíkové, vdovy z města Brodu. Z ní platiti se dokázala po 20 groších.

4. z Kozykovsky zahrady, potom Holovcové, nyní Jiřík Stiller z Brodu, maje sobě Lakovou za 7 zl. rejn. koupenou, z ní platí 2 kopy 40 gr. míš.

5. Klobučníkovskou pustou nyní ujal Jan Italí, soused Brodský, o připovídá začna od s. Havla 1677 poločtvrtě platiti po 2 kopách.

6. Korferskovskou, nyní Vilím Procházka, soused Brodský, koupíc Lakovou od Jana Veselýho, podruha, za 12½ zl. rejn., platiti má při s. Havle 1676 1 kopu 50 gr. míš.

Summa téhož platu 10 kop 50 gr. míš.

Který to plat stálý z počtu pojezdního do registříku ouročního duchovenského svatohaveckýho 1676 v příjem uveden a na časy budoucí

rok po roku náležitě vypomínány býti mají.

Datum na Kostelci dne 13. Junii 1676."

Potud zápis v urbáři Kosteleckém. Sem jsem ho položil pro sousedskou zajímavost. V archivu Broumském je hojnost zpráv o „Jahrádcích Cortuchorazských", jak se tam stále jmenují, nejvíce upomínek pro neplacené úroky a výhružek, že knížecí správa se ke nebo oné zahradě ujme, jak měla vyměřeno. Proto kousek stále upomínají neplatící sousedy, aby nepřišli o kus městské půdy, tak úrodné jíž a stencené.

Lidského obydlí tu původně nebývalo, jen nějaké sušírny. Vznik lidských sídel položiti lze nejdále do konce století 18 — jsou to „Jahrádky Čertkobrodské", jak se ještě úředně jmenují, nejmladší dědinkou v kraji.

Drobnosti z 18. století
v knihách českobrodských Vrátkovských osobnostech zaznamenané.

R. 1710 zaznamenán Šil z Krátkova.
„ 1715 Václav Procházka.
„ 1724 Jakub Vocásek.
„ 1730 šenkýř Vocásek.
„ 1733 Šil Mates zedník.
„ 1739 12. Junii: Z nařízení magistrátu nov stálé dopisování hejtmana kostelského za příčinou vřezání kus ocasu volovi Jana Svobody z Krátkova přivolání ni k městskému rychtáři: Jan Příhoda mladý jako i syn paní Holečkový, též pana Vojt. Šenkola synek a chlapec služebný jménem Forgač od p. Čechury. Když chlapec Svobodův blíž rybníka Podvinského voli pásl, velké pole na mezi p. Čechury, Forgače ho zahánět, a když on oddud vésti nechtěl, Forgač za nim běžel a vocasu kousek s kudlou volovi vřezal a proti druhým hochům s tím běžel. Mladý Holeček tuž řez opakoval, jako i p. Vojt. Šenkola chlapec. Co všem sedlák za náhradu za tu ohavnost na volovi 2 fl. žádá, kteréžjemu, pokudž chlapec Forgač za p. Čechurou mí, přiznané jsou a pro publico Forgač vrestem šatlavním potrestán jest. (To bylo to jediné zadostučinění – peněz Svoboda nedostal, poněvadž Čechura za kluka platit nechtěl, a na měšťanské syny ty rychtářské rameno sáhnouti nesmělo.)

Zábavy městské mládeže.

R. 1744 na sedláka Labše z Krátkova stěžuje si brodský Jan Černý, že nechce prohazovat svodnici.

Téhož roku selka Olýpková upomíná o dluh brodského Daniela Černohousa.

R. 1745. Ludmila Hlaváčková z Krátkova obsílá pro nářek ku brodskou podruhyni Divoškovou, kteráž se musela porovnati.

Téhož roku brodský trafikant tabáku Fotmer obstavil u práva rychtářského Vávrlowa Lacinu z Krátkova, že po městě tabák prodával, zastihnouc u něho pár štanglí, takové contrabandirovaný a k zaplacení outrat přidržel.

Komise u Zahrad.

Téhož roku 22. novembris vyšebřovala krajská commisse různé spory mezi brodskými měšťany a Kosteleckou vrchností v její vlastní věci, nebo v zastoupení poddaných. Přišli i do zahrad podsuchorazských, o čemž zápis praví:
— Zdolouce nahoru přes zahradu svobodnou Jana Černého podle rokle k dubu hraničnému, v roku té zahrady stojícímu, objicirovali sedlácí Krátkovští, že on Černý sobě v čele zahrady své podle plotu do gruntu jejich příkop vzdělal, an bývaje od starodávna svodnice a stok do též zahrady, předek jeho Pavel Kurc jest do cesty, kteroužto podle zde obrátil a tudy cesta ta že od vody vymleta a složena jest, nic však méně aby do zahrad od starodávna stok vody byl, toho nedokázali, alebrž contrarium se

vynaleslo, že sice nebožtík Štrunda neb Pruler, který tu blíž ležící pole, nyní Václavu Sněžinovi, měšťěnínu našemu patřící, na polovic byl užíval, aby se ženný skrze ouzlo do cesty běžící vodu škoda nedělala, plukem brázdu nadělaje, on sám jakož soused Krátkovský příčinou skázy té cesty byl, protož ta věc tak, jak se vynachází, ostala, žádný výnos na tom učiněn nejsa, alebrž tacite ut est, consentirováno bylo.

Odtud jdouce k zahradě p. Němečka, radního, podle cesty Krátkovské k mlejnu Tuchorazskému běžící, tu sedlácí Krátkovský opět jeden kousek pole asi pod 1 prutel, kde předsta břeží a porostlina bývala, disputirovali, že by to quadrávně byl vykopati nechal a sedlu sobě tam způsobil. Odpovídaje p. Němeček, že by ten kus k jeho zahradě přináležel — což mu po vědectví radního Čiborského přiznáno. Odtud jsouce pod zahradu Nemastilovou, Krátkovský sedlácí skrze zahrádku hnaječe Hřebíkův cestu starou býti pravili na pole někdy ode dvora Krátkovského, který mlýnář Tuchorazský užívá, následovně i pan bejsmon Kostelecký kdyby budoucně jaseň dvůr ve vsi Krátkově vzdělaný byl, aby tudy k těm polím příklup býti mohl, takovou cestu novotnou činiti chce, proponiroval. — Na to ekcipirováno, že tudy žádná cesta nejní, ani nebývala, ale ta cesta travná, která tudy dole k spatření jest, že je sousedská, a měšťanská servitus, aby tudy držitel

gruntu Němastilovského s senem a s mandely že své gahrady vyjíždění a vyjíždění mohl. — Rozhodnutí se nestalo.

Nářek cti.

R. 1755 17. Septembris obsílá právem vych. Lážkyni Anna Kamenářová truhlářě Hanz Věncla a přednáší, že sobě u ní dal dělat Šil vrátkovskej umrčí truhlu a na to že odešel od ní a dal ji jaste u Hanzvencla dělat, skrze což ona do domu k Hanzvenclovi jest vešla a jemu domlouvala, že jí dílo přijímá a odbuje, na to ale že ji on z domu vystrčil a kurev nadal, že jeho nebo-fili na krakaři do žalavy jako ji. — Obviněný vypravuje, že chtěla mu Šilovi místo peněz dříví, jinak že mu nebude truhlu dělat. Odešel tedy Šil k němu a dal si dělat umrčí truhlu za 48 kr. Na to přišla Kamenářka s haněním a on byl nucen ji vystrčiti. Nadal jí kurev, ale ona jemu z kurev zpět a že se sám dělá čížicem. — Rychtář pobrestal oba.

Téhož roku obviněn sedlák Labš, že svou vášnivostí způsobil prý na brodském obecním polistvo škodu.

Vysátovo vidění.

R. 1770 v jedné schůzi purkmistr relaci učinil, že jest Vysáta z dolejšího Vrátkova jemu přednesl, kterak dne 11. Octobris když jest jel pro želí ráno okolo 5. hodin cestou ke Klučovu nad městem spatřil, jakoby pod kostelem ohnivá koule zhůru byla vyletěla, pak přijedouc dále viděl, jakoby město hořelo a lidé běhali a hasili, což taky jeho synek viděl,

až potom zajeli za vrch a vidění přestalo. Dále nadmiřuje král. p. purgmistr, že Lakové vidění začasteji nestěsli znamenává, protož že provisore pomůcky zřídil a žádá dalšího magistrátského zaopatření. — Conclusum: primo ustanovení in hunc finem nějaké pobožnosti pana děkana požádati; secundo: právo rychtářské napomenouti, aby bedlivě nepravosti přečtrhovalo; tertio. nářadí k hašení ohně spraviti a spořádat nechat; quarto. Komíny visitirovat nechat, quinto: pomůcky zříditi.

1774: Jakubovi Herodesovi z Krátkova dlužen brodský Václ. Kolomý za volu 50 fl. r.

1776 ještě onen dluh trvá a Herodes upomíná.

1788 v srpnu stal se Fr. Gründer z Krátkova měšťanem českobrodským. (Příjmení Gründer přeměněno v listr. na „Klimolera").

Fasse v katastru Josefinském.

Název knihy, z níž toto čerpáno, jest:
„Obecz Mrzeczka s przywtielenow wsy Wratkow. Poznamenany a wymierzeny wssech uzitek przynależegiczych kruntů a bystelnosti a urczeny obylného wegnosku dle awrodnosti gegich."
Když vypsáno jest 257 čísel u vsi Mrzek, jejíž polnosti rozdělený na 13 poloh či „hlavních placů," pokračuje 258. číslem popis u Vrátkova, který má též hlavních placů pět.
Popis činím obvyklým nyní přepisem, zachovávaje toliko zvláštnosti a věrápnosti.

První hlavní plac: místní plac vsi Vrátkov, k obci Mrzecký přivtělený.

258.) Tento místní plac jest bez užitku.
259.) Franc Vyšata № cons. 1, chalupka.
260.) Jeho zahrada pod chlívem, 256 □ sáhů sena 8/100 centnýře vejnosti.
261.) Václav Šil № cons. 2, chalupa.
262.) Jeho zahrada pod stodolou 1133 □°, sena 5 cent. vejnos.
263.) Jan Vosypka № cons. 3, chalupa.
264.) Jeho zahrada pod stodolou, 1124 □°, sena 9 cent. vejnos.
265.) Tomáš Řegek № cons. 4, chalupa.
266.) Jeho zahrada za stodolou, 1115 □°, sena 4 cent. vejnos.
267.) Václ. Vyšata № cons. 5, chalupa.
268.) Jeho zahrada za stodolou, 1 jitro 200 □°, sena 5 75/100 cent. vejnos.

269./ Druhá zahrádka u stavení, 14 □°, sena 25/100 cent. vejnos.
270./ Jan Zicha No cons. 6, chalupa.
271./ Jeho první zahrada za stodolou, 955 □°, sena 3 50/100 cent. vejnos.
272./ Jeho druhá zahrada za komůrkou, 45 □°, sena 25/100 cent. vejnos.
273./ Jeho třetí zahrádka za sednicí, 24 □°, sena 25/100 cent. vejnos.
274./ Vdova Kolomazníce No cons. 7., chalupa.
275./ První její zahrada za sednicí 1000 □°, sena 3 cent. vejnos.
276./ Druhá její zahrada za Příbylovou sednicí, 100 □°, sena 50/100 cent. vejnos.
277./ Třetí zahrada za chlívem, 37 □°, sena 25/100 cent. vejnos.
278./ Jan Příbyl No cons. 8, statek.
279./ První jeho zahrada za stodolou 373 □°, sena 25/100 cent. vejnos.
280./ Druhá zahrádka u stodoly, 21 □°, sena 25/100 cent. vejnos.
281./ Franc Krindler No cons. 9, statek.
282./ Jeho zahrada za stodolou 495 □°, sena 1 cent. vejnos.
283./ Jakub Málek No cons. 10, chalupa.
284./ Jeho zahrada vedle pole 72 □°, sena 25/100 cent. vejnos.
285./ Josef Vyšata No cons. 11, statek.
286./ Při stavení zahrada 281 □°, sena 1 cent. vejnos.
287./ Václ. Štárek, No cons. 12, chalupa.
288./ Jeho zahrada za stodolou, 1 jitro 286 □°, sena 10 cent. vejnos.
289./ Václ. Koula No cons. 13, chalupa.
290./ Jeho zahrada za chlívem 1218 □°, sena 6 cent. vejnos.
291./ Franc Kříž No cons. 14, chalupa.

292.) Jeho zahrada za chlívem, 675 □°, sena 3 centnýře vejnosti.
293.) Karel Volfpula, № cons. 15, chalupa.
294.) První jeho zahrada za chlívem, 1 jitro 876 □°, sena 12 75/100 cent. vejnos.
295.) Druhoú jeho zahrádka, 108 □°, sena 25/100 cent. vejnos.
296.) Jan Hospoda № cons. 16, chalupa.
297.) První jeho zahrada pod stodolou, 1 jitro 183 □°, sena 10 cent. vejnos.
298.) Druhoú zahrada pod polem, 275 □°, sena 50/100 cent. vejnos.
299.) Matěj Macek № cons. 18, chalupa.
300.) První jeho zahrada pod chalupou, 2 jitra 285 □°, sena 25 25/100 cent. vejnos.
301.) Druhoú zahrádka u stodoly 85 □°, sena 25/100 cent. vejnos.
301½) Obecní pastouška № cons. 17.
302.) Obecní zahrada nad pastouškou, 286 □°, sena 1 cent. vejnos.

Druhý hlavní plac, u Brodskejch zahrad nazvaný.
Začíná se od těch zahrad až k Dolanskám, po pravej straně Brodská cesta, po levej straně tento plac obmezujou.

303.) Volova Kolomazníce № 7, pole vrchnostenský pod ourok a pod robotu, nad Brodskou cestou a nad Brodskejma zahradu, 1 jitro 914 □°, vejnosek obilní žita 9, ovsa 9 měřic.
304.) Obecní pole nad Brodskou cestou vedle Kyšatoveho, 731 □°, žita 2 4/16, ovsa 2 4/16 měřic.
305.) Tomáš Rezek № 4, pole vrchnostenský pod ourok na Brodskejch zahradách vedle Kyšaty, 1 jitro 460 □°, žita 4 8/16, ovsa 4 8/16 měřic.

306) Václ. Výšata № cons. 5, pole vrchnostenský pod ourok nad brodskou cestou vedle Rezkoveho, 1 jitro 9°, žita 4 8/16, osa 4 8/16 měř. v.
306½) Jan Zicha vrchnost. pole pod ourok 1554°, žita 5, osa 5 měř. vejnos.
307) Volovou Kolomazníce № cons. 7, pole vrchnostenský pod ourok nad brodskou cestou vedle Výšaty 1 jitro 586°, žita 4 8/16, měř. v.
308) Josef Výšata № cons. 11, pole nad brodskou cestou vedle Rezka 2 jitra 1586°, žita 14 1/16, osa 14 1/16 měřic vejnos.
309) Tomáš Rezek № cons. 4, pole vrchnostenský pod ourok, na brodskou cestou za Málkovou stodolou, 2 jitra 1390°, žita 20 1/16, osa 20 1/16 měřic vejnos.
310) Jakub Málek № cons. 10, pole vrchnostenský pod ourok a robotu nad brodskou cestou za humny vedle Rezka 8 jiter 1061, žita 40 8/16, osa 40 8/16 m. v.
311) Karel Votýpka № cons. 15, pole vrchnostenský pod ourok a robotu nad brodskou cestou vedle Málkoveho, 3 jitra 1558°, žita 19 8/16, osa 19 8/16 m. v.
312) Václ. Stárek № cons. 12, pole vrchnostenský pod ourok a podrobotu nad brodskou cestou vedle K. Votýpky, 3 jitra 392°, žita 20 12/16, osa 20 12/16 měřic vejnos.
313) Karel Votýpka № cons. 15, pole vrchnostenský pod ourok a robotu nad brodskou cestou vedle Stárka, 3 jitra 675°, žita 19 8/16, osa 19 8/16 měř. vejnos.
314) Jan Hospoda № cons. 16, pole vrchnostenský pod ourok a robotu nad brodskou cestou vedle Votýpky, 2 jitra 319°, žita 15 12/16, osa 15 12/16 měř. vejnos.
315) Franc Krimder № cons. 9, pole rulovní nad brodskou cestou vedle Jana Hospody, 1 jitro 542°, žita 9 6/16, osa 9 6/16.

316.) Jan Přibyl № cons. 8, pole nad brodskou cestou vedle Krindlera, 1 jitro 343°, žita 8 9/16, osa 8 9/16 měřic vejnos.
317.) Karel Kotýpka № cons. 15, pole vrchnostenský pod ourok a robotu na brodskou cestou vedle Přibyla, 1 jitro 1845°, žita 11 4/16, osa 11 4/16 měřic vejnos.
318.) Jan Hospoda № cons. 16, pole vrchnostenský pod ourok a robotu nad brodskou cestou vedle Kotýpky, 984°, žita 4 4/16, osa 4 4/16 měř. vejnos.
319.) Josef Kysata № cons. 11, pole rulaní nad brodskou cestou vedle Hospody, 5 jiter 520°, žita 33 12/16, osa 33 12/16 měř. vejnos.
320.) Jan Hospoda № cons. 16, pole vrchnost. pod ourok a robotu vedle Kysatového 2 jitra 296°, žita 23 4/16 měřic vejnos.
321.) Franc Kříž № 14, pole vrchnost. pod ourok a robotu vedle Klindery 962°, žita 2 4/16, osa 2 4/16 měř. vejn.
322.) Václ. Koula № 13, pole vrchnost. pod ourok a robotu vedle Kříže, 1216°, žita 3 6/16, osa 3 6/16 měř. vejn.
323.) Týč — pole vedle brodského p. Šenkýřa, 570°, žita 2 4/16 měř. vejnos.
324.) Michael Šenkýř, čáslavský měšťan № 2, pole u Brodských zahrad 1 jitro 452°, žita 9 měřic vejnos.
325.) Václ. Svoboda, šenkýř suchorazský, pole vrchnost. pod ourok u Brodských zahrad vedle Šenkýřa, 950°, žita 2 4/16, osa 2 4/16 měř. vejn.
326.) Jan Zicha № 6, pole vrchnost. pod ourok a pod robotu u brodský cesty vedle Svobody, 1 jitro 1511°, žita 12, osa 12 měř. v.
327.) Václ. Kysata № 5 pole vrchnost. pod ourok a robotu u brodský cesty vedle Zichy, 2 jitra 144°, žita 12, osa 12 měřic vejnos.

328.) Jan Přibyl No cons. 8, pole rulovní u brodský cesty vedle Kyšaty, 1 jitro 439°, žita 6, osa 6 měřic vejnosti.
329.) Franc Krindler No cons. 9, pole rulovní u brodský cesty vedle Přibyla, 1 jitro 384°, žita 6, osa 6 měř. vejn.
330.) Jan Přibyl No 8, pole u brodský cesty vedle Krindlerů 1 jitro 70°, žita 3 9/16, osa 3 6/16 měř. vejn.
331.) Franc Krindler No 9, pole u brodský cesty vedle zádušního 1 jitro 446°, žita 4 8/16, osa 4 8/16 měř. vejn.
332.) Písmický zádušní pole u brodský cesty vedle Krindlera, držitel gruntu tohoto Jan Votýpka z Krátkova, 1552°, žita 6 4/16 měř. vejn.
333.) Opět zádušní louka, držitel Karel Votýpka, 2 jitra 45°, žita 18 měř. vejn.
334.) Matěj Macek No cons. 18, pole zádušní Písmický u brodský cesty vedle Klindary, 2 jitra 24°, žita 7 4/16, osa 7 4/16.
335.) Jan Votýpka No 3, pole zádušní Písmický u brodský cesty vedle Chacka, 1 jitro 975 měř. 0°, žita 4 8/16, osa 4 8/16.
335½) Panský pastvisko pod rybníkem Řešetem 8 jiter 275° sena 8 cent. vejn.
336.) Panská krátkovská stráň lesní 10 jiter 913°, sena 12 6/2, otavy 13 6/2 cent. 100 jiter 703°, dříví tvrdého 50 3/16 sáhů° vejnos.
337.) Pod ní panská louka Dolanka 10 jiter 913°, sena 12 6/2, otavy 13 6/2 cent.
338.) Pavel Nehasil z Tuchoraz, louka Dolanka pod panskou loukou, 1035°, sena 6, otavy 3 cent. vejnos.
338½) Jan Kyšata z Tuchoraz, louka pod mýtem Dolanka vedle Nehasila, 1 jitro 454°, sena 8, otavy 4 centnýře vejnos.

339.) Panský les Tuchorazská stráň nazvaný, 85 jiter 818°, dříví tvrdého 42 3/4 sáhů vejnos.
340.) Mrázák rybníček panský, od vod strhaný, samý rokle bez užitku.
341.) Nad mlýn panská oblehle, od vod strhaná, bez užitku.

Třetí hlavní plac, za humny nazvaný.

Začíná se od lisnické cesty až k zahradám vápkovským, po pravej straně lisnické hranice, po levej cesta brodská kolo položení obmezuje.

342.) Franc Kříž № cons. 14, pole vrchnostenský pod nájem u Dolánek vedle lisnické cesty, 2 jitra 280 □°, žita 9, osa 9 měřic vejnosti.
342/2) Vdova Kolomazníce № cons. 7, pole vrchnostenský pod nájem u Dolánek vedle Kříže, 1 jitro 792°, žita 7 8/16, osa 7 8/16 měř. vejnos.
343.) Tomáš Řezek № cons. 4, pole vrchnost. pod nájem u Dolánek vedle Šíla, 1 jitro 644°, žita 6 7/16, osa 6 7/16 měř. v.
344.) Václ. Vyšata № 5, pole vrchnost. pod ouvrok u Dolánek, vedle Řezka 1 jitro 1490° žita 10 8/16, osa 10 8/16 vejnos.
345.) Jakub Málek № 10, pole vrchnost. pod nájem u Dolánek vedle Vyšaty, 2 jitra 920°, žita 13 8/16, osa 13 8/16 měř. vejn.
346.) Václ. Šíl № 2, pole vrchnost. pod nájem u Dolánek vedle Málka 1 jitro 1223°, žita 7 8/16, osa 7 8/16 měř. vejnos.
347.) Matěj Macek № 18, pole panský pod ouvrok a pod robotu a jeden díl pod nájem u Dolánek vedle Šíla, 4 jitra 218°, žita 23 4/16, osa 23 4/16.

348/ Václ. Štárek № cons. 12, pole vrchnostenský pod ouvrk a robotu na Mokline vedle Macka, 3 jitra 1425°, žita 22 8/16, osa 22 8/16.
349/ *) Ondřej Čích ze vsi Mrzek № 6, pole pod Krobkou cestou vedle Klindery 1 jitro 620°, žita 8 7/16, osa 8 7/16 měřic vejnov.
350/ Franc Klindler № 9, pole pod krobkou cestou vedle Stránky 2 jitra 233°, žita 13 7/16, osa 13 7/16 měř. vejnov.
350/2 Jan Přibyl № 8, pole pod krobkou cestou vedle Klindery, 1 jitro 1490°, žita 13 7/16, osa 13 7/16 měř. vejnov.
351/ Jan Hospodka № 16, pole vrchnost. pod ouvrk a robotu pod krobkou cestou vedle Přibyla, 1 jitro 410°, žita 7 9/16, osa 7 8/16.
352/ Karel Kotýnka № cons. 15, pole vrchnost. pod ouvrk a robotu pod krobkou cestou vedle Jana Hospody, 1 jitro 1260°, žita 11 7/16, osa 11 7/16 měř. v.
353/ Václav Koula № 13, pole vrchnost. pod ouvrk pod krobkou cestou vedle Kotýnky, 1 jitro 1201°, žita 11 7/16, osa 11 7/16 m. v.
354/ Matěj Macek № 18, pole vrchnost. pod ouvrk a robotu malou vsí pole Kotýnky, 2 jitra 256°, žita 15, osa 15 měř. v.
355/ Kolova Smutná ze vsi Mrzek, № 15, pole svobodný na stráni, pod Kontribuci, vedle Macka, 1 jitro 172°, žita 7 8/16, osa 7 8/16 měřic vejnov.
356/ Václ. Štárek № 12, pole vrchnost. pod ouvrk a robotu u cesty vedle Macka 473°, žita 1 7/16, osa 1 7/16 měř. vejnov.
357/ Matěj Macek № 18, pole svobodný pod kontribuci pod cestou Kissinckou vedle Stárka, 2 jitra 365°, žita 13 8/16, osa 13 8/16 m. v.

*) Act 349. R. 1855 od manželů Josefa a Anny Novákových z Mrzek № 6 vyjalo to pole Franc a Kateřina Kotýnkovi z Krátkova № 10.

358.) Vdova Šmudrná No cons. 15 ze vsi Mrzek, pole svobodný pod kontribuci pod cestou k Smrčkům vedle Macka, 520°, žita 2 4/16, osa 2 4/16 měřic vejnov.
359.) Matěj Macek No 18, pole svobodný pod kontribuci pod cestou, vedle Šmudrný, 1472°, žita 5 10/16, osa 5 10/16 měř. vejn.
360.) Týž, zase Loukové pole vedle svého, 946°, žita 3 12/16, osa 3 12/16 měř. vejn.
361.) Václ. Králek* No 16 pole svobodný pod kontribuci pod cestou vedle Macka, 866°, žita 3 12/16, osa 3 12/16 měř. vejn.
362.) Matěj Macek No 18, pole svobodný pod kontribuci pod cestou vedle Kysáty, 1 jitro 1481°, žita 15, osa 15 měř. vejnov.
363.) Fran. Kysáta No 1, pole svob. pod kontrib. pod cestou vedle Macka 1027°, žita 3 12/16, osa 3 12/16 měř. vejnov.
364.) Jakub Králek No 10, pole svob. pod kontrib. vedle Fr. Kysáty 906°, žita 3 12/16, osa 3 12/16 měř. vejn. (R. 1849 postoupeno do pole Josefu Hloušťkovi No 25 ve Kráskově)
365.) Vdova Šmudrná ze vsi Mrzek No 15 pole svob. pod kontrib. pod cestou vedle Králka 1 jitro 304°, žita 8 7/16, osa 8 7/16 m. v.
366.) Jan Hospoda No 16, pole vrchnost. pod nájem u rokle vedle Macka, 446°, žita 1 12/16, osa 1 12/16 měř. vejn.
367.) Matěj Macek No cons. 18, pole vrchnost. pod nájem u rokle vedle Hospody, 1128°, žita 2 13/16, osa 2 13/16 měř. vejnov.
368.) Týž, zase Loukové pole mezi svejna 1174°, žita 2 3/16, osa 2 3/16 měř. vejnov.
369.) Týž pole pod ouvoz a robotu u rokle vedle svého, 1200°, žita 2 13/16, osa 2 13/16 m. v.
370.) Karel Kotýnka No cons. 15, pole kontribučenská u rokle vedle Stárka, 711°, žita 3, osa 3 měř. vejnov.

*) Má snad býti Jakub Málek No 10.

371. Václ. Hárek № 12, pole vrchnost. podsvrok a robotu u rokle vedle Vozýpky, 2 jitra 909 sáhů, žita 16 8/16, osa 16 8/16 měř. vejmos.
372. Obecní pole rulovní vedle Strakovského 2 jitra 292°, žita 12, osa 12 měř. vejmos.
373. Karel Vozýpka № 15, pole u rokle vedle Macka, panský pole podsvrok, 175°, žita 1 2/16 měř. vejmos.
374. Volava Kolomazníce № 7, pole vrchnost. podsvrk a robotu za humny vedle Svrčí cesty 1 jitro 1406°, žita 13 8/16, oves 15 měř. vejmos.
375. Jan Zicha № 6, pole vrchnost. podsvrka a robotu za humny vedle Kolomazníce, 1 jitro 1016°, žita 12 3/16, osa 12 3/16 měř. vejm.
376. Václ. Vyšata № 5, pole podsvrk za humny vedle cesty, 1 jitro 1426°, žita 15, osa 15 měř. vejm.
377. Tomáš Rezek № 4, pole vrchnost. podsvrk a robotu za humny vedle Vyšaty, 2 jitra 212°, žita 15, osa 15 měř. vejmos.
378. Jakub Málek № 10, zahrada pod polem Rejkovým, která pro šmahost za pastvisko uznána jest, na dýlku 42, na šířku 26° = 1092°, sena 1 cent. vejmos.

Čtvrtý hlavní plac, k Tismicům nazvaný.
Počíná se od vsi až k panským polím do dolnice, po pravej straně svrdská cesta, po levej tismický pole toto položení obmezujou.

379. Jan Hospoda № 16, pole rulavní za humny vedle, zahrad vedle vého, 1 jitro 180°, žita 7 8/16, osa 7 8/16 měř. vejmos.
379½ Téměř jako pole panský podsvrok vedle kovejška, 1 jit. 654°, žita 9 6/16, osa 9 6/16 měř. vejmos.

380./ Jan Hospoda № 16 pole vrchnost. pod ourok a robotu za zahradu ve. Příbyla 1 jitro 1529°, žita 12 3/16, osa 12 3/16 měř.
381./ Jan Příbyl № 8, pole rurální za zahradou vedle Hospody 1055°, žita 3 12/16, osa 3 12/16 měřic vejnos.
382./ Franc Krindler № 9, pole za zahradou vedle Příbyla 769°, žita 2 13/16, osa 2 13/16 měř.
383./ Týž - zahrada vedle Mackovy, 603° seno 2 cent. vejnos.
384./ Jakub Málek № 10, pole vrchnost. pod nájem u mostu vedle Macka, 1 jitro 705°, žita 1 3 8/16, osa 1 3 9/16 měř. vej.
385./ Václav Kolomazníce № 7, pole vrchnost. pod nájem v dolinci vedle Macka 1 jitro 1230°, žita 15 12/16, osa 15 12/16.
386./ Jan Hospoda № 16, pole vrchnost. pod nájem za zahradu vedle Kolomazníce 1 jitro 577°, žita 4 8/16, osa 4 8/16 měř. vejn.
387./ Matěj Macek № 18, pole vrchnost. pod nájem za zahradu vedle Hospody, 2 jitra 1820°, žita 10 2/16, osa 10 2/16 měř. vejn.
388./ Jan Hospoda № 16, pole vrchnost. pod nájem za zahradu vedle Macka, 1350°, žita 3 15/16, osa 3 15/16 měř. vejnos.
389./ Matěj Macek № 18, pole vrchnost. pod nájem za zahradu vedle J. Hospody, 1423°, žita 4 9/16, osa 4 9/16 měř. vejnos.
390./ Jan Hospoda № 16, pole vrchnost. za zahradu pod nájem vedle Macka, 1 jitro 578°, žita 5 1/16, osa 5 1/16 měř. vejnos.
391./ Matěj Macek № 18 pole vrchnost. za zahradu pod nájem vedle Hospody, 1092°, žita 2 4/16, osa 2 4/16 měř. vejnos.
392./ Jan Hospoda № 16, pole vrchnost. za zahradu pod nájem vedle Macka 1 jitro 363°, žita 4 8/16, osa 4 8/16 měř. vejnos.
393./ Matěj Macek № 18, pole panské pod

nájemu za zahrady vedle Jana Hospody, 1 jitro 542□°, žita 6 12/16, osa 6 12/16 měřic vejrosnosti.
394/ Matěj Hracek N°8, pole vrchnost. pod ovrok a pod robotu za zahrady vedle Nováka, 3 jitra 1207□°, žita 2 3/16, ovsa 2 měř. vejm.
395/ Michal Šenkol, měšťan českobrod., N° cons. 2, pole za zahrady vedle Hracka 846□°, žita 2 4/16, osa 2 4/16 měř. vejmos.
396/ Jan Přibyl N° 8, pole rurální k Tismicům vedle Hospody, 2 jitra 460□°, žita 10 8/16, osa 10 8/16 měř. vejmos.
397/ Franc Krimler N° 9, pole k Tismicům vedle Přibyla, 1 jitro 1285□°, žita 9, osa 9 měř.
398/ Jan Přibyl N° 8, pole k Tismicům vedle Krimlera, 1 jitro 1230□°, žita 7 8/16, osa 7 8/16 m.
399/ Franc Krimler N° 9, pole na dolinci pod panským, vedle Přibyla, 2 jitra 54□°, žita 10 8/16, osa 10 8/16 měř. vejm.
400/ Josef Kyšata N° 11, pole na dolinci pod panským vedle Přibyla, 7 jiter 811□°, pšenice 9, žita 3 4 8/16, ječmena 9, osa 3 4 8/16 měřic vejmos.
401/ Jan Přibyl N° 8, pole k Tismicům vedle Krimlera 293□°, žita 1 4/16, osa 1 4/16 měř.
402/ Franc Krimler N° 9, pole k Tismicům vedle Přibyla, 1176□°, pšenice 5 10/16, ječmena 5 10/16.
403/ Jan Přibyl N° 8, pole k Tismicům vedle Krimlera, 1222□°, pšenice 5 10/16, ječmena 5 10/16.
404/ Čech řeznický, města Čes. Brodu, pole na dolinci vedle Krimlera, 584□°, žita 1 8/16, osa 1 8/16 měř. vejm.
405/ Jan Karbulka ze vs. Tismic N° 1, pole k Tismicům ovročí vedle Krimlera, 800□°, žita 2 4/16, osa 2 4/16 měř. vejm.
405½/ Téhož pole rurální 2 jitra 1228□°, žita 6 12/16, osa 6 12/16 měř. vejmos.
406/ Jos. Kyšata N° 11, pole k Tismicům vedle Přibyla 1434□°, žita 6 11/16 měřic vejmos.

407./ Franc Krindler № 9, pole k Tismicům vedle Přibyla 705°, žita 1 1/16, osa 1 1/16 měř.
408./ Jan Přibyl № 8, pole k Tismicům vedle Krindlera, 1522°, žita 3 6/16, osa 3 6/16 měř.
409./ Franc Krindler № 9, pole k Tismicům vedle Přibyla, 1028°, žita 2 3/16, osa 2 3/16 měř.
410./ Jos. Vyšata № 11, pole k Tismicům vedle panského a vedle hrodských hranic, 5 jiter 169°, pšenice 9, žita 21, ječmena 9, osa 21 měřic vejnos.
411./ Obecní ouhrabní pole v palouckých vedle Přibyla, 1 jitro 357°, pšenice 10 8/16, ječmena 10 8/16 měř. vejn.
412./ Jos. Vyšata № 11, pole na zahrádce vedle obecního, 904°, pšenice 5 4/16, ječmena 5 4/16 měř. vejn.
413./ Týž pole na stráníce vedle Přibyla 833°, žita 3, osa 3 měř. vejnos.
414./ Obecní pole pode vsí vedle Přibyla 820°, žita 2 4/16, osa 2 4/16 měř. vejnos.
415./ Fr. Vyšata, vrchnost. pole pod ouvok a roboty u mostu vedle Málka 1306°, žita 5 10/16, osa 5 5/16 měř. vejnos.
416./ Obecní pole vedle hrodský cesty 414°, žita 1 2/16, osa 1 2/16 měř. vejn.
417./ Jan Přibyl № 8, pole u křižovek vedle Krindlera, 548°, žita 1 4/16, osa 1 4/16 měř.
418./ Franc Krindler № 9, pole u křižovek vedle. Přibyla, 546°, žita 1 4/16, osa 1 4/16 měř.
419./ Týž pole u zelenky vedle Přibyla, 1 jitro 290°, žita 6, osa 6 měřic vejnos.
420./ Jan Přibyl № 8, pole u křižovek vedle Krindlerou, 2 jitra 456°, žita 12, osa 12 měř.
421./ Fr. Krindler № 9, pole u kulavky vedle Přibylou, 1 jitro 253°, žita 6, osa 6 měř. vejn.
422./ Týž pole na hladomoří vedle Přibyla, 1 jitro 1292°, žita 9, osa 6 10/16 měř. vejnos.
423./ Jan Přibyl № 8 pole na hladomoří

vedle Krindlera, 2 jitra 1108°, žita 16 8/16 osa 15 měřic vejnosti.
424.) Franc Krindler № 9, pole na palouších vedle Přibyla, 1584°, žita 5 4/16, osa 5 7/16 měř. v.
425.) Jan Přibyl № 8, pole u starého rybníka vedle Brožíčků 187°, žita 9/16, osa 9/16.
426.) F. Krindler № 9, pole u nového rybníka 322°, žita 13/16, osa 13/16 měř. vejn.
427.) Tomáš Řezek № 4, pole vrchnostenský, poddanost a robotu na hlaďomoří vedle Krindlera, 1587°, žita 4 8/16, osa 4 8/16 m.
428.) Volova Kolomazníce № 7, pole vrchnost. poddanost a robotu na hlaďomoří vedle Řezka, 1 jitro 208°, žita 4 8/16, osa 4 8/16 měř. vejnos.
429.) Jan Zícha № 6, pole vrchn. poddanost a robotu na hlaďomoří, vedle Řezka 1 jitro, 1144°, žita 11 4/16, osa 11 4/16 měř. vejn.
430.) Václ. Šíl № 2, pole vrchnost. poddanost a robotu na hlaďomoří, vedle Votýpky, 1 jitro 120°, žita 7 8/16, osa 7 8/16 m. v.
431.) Jan Votýpka № 3, pole vrchnost. poddanost a robotu na hlaďomoří vedle Šíla, 2 jitra 976°, pšenice 9, žita 11 4/16, ječmene 9, osa 11 4/16 měř. vejnos.
432.) Týž, pole vrchnost. poddanost a robotu na Rožíška (?) u brodky cesty vedle Šíla, 1 jitro 901°, žita 11 4/16, osa 11 4/16 m. v.
433.) Václ. Šíl № 2, pole vrchnost. poddanost a robotu na vozu vedle brodky cesty 5 jiter 810°, žita 40 5/16, osa 40 5/16 měř. v.
434.) Jan Votýpka № 3, pole vrchnost. u Křížovek poddanost a robotu vedle Šíla pšenice 5 4/16, žita 7 14/16, ječmena 5 4/16, osa 7 14/16
435.) Václ. Koula № 13, pole vrchnost. poddanost a robotu na hlaďomoří vedle Votýpky 2 jitra 1053°, pšenice 5 4/16, žita 18, ječmena 5 4/16, osa 18 měřic vejnos.

436. Franc Kříž № cons. 14, pole vrchnostenský na hladomoři pod ourok a robotu vedle Koule, 2 jitra 846°, žita 25 8/16, osa 25 8/16 měřic vejnos.
437. Václ. Koula № 13, pole vrchnost. na Kopě pod ourok a robotu vedle Kříže, 1 jitro 1390°, pšenice 10 3/16, žita 9, ječmena 10 3/16, osa 9 měř. vejnos.
438. Franc Kříž № 14, pole vrchnost. na Kopě pod ourok a robotu vedle Koule 2 jitra 973°, pšenice 26 4/16, ječmena 26 4/16 m.
439. Václ. Koula № 13, pole vrchnost., dolejší Kopa pod ouroka robotu vedle Kříže 2 jitra 984°, pšenice 17 11/16, žita 11 4/16, ječmena 13 11/16, osa 11 4/16 měř. vejnos.
440. Franc Kříž № 14, pole vrchnost. vedle brodský cesty pod ourok a robotu vedle Koule, 1 jitro 876, pšenice 7 14/16, žita 6 12/16, ječmena 7 14/16, osa 6 12/16 měřic vejn.
441. Václ. Vyšata № 5, pole vrchnostenský v hlinistátech pod ouroka robotu vedle brodského Tajnera, 336°, žita 1 8/16, osa 1 8/16.
442. Vdova Kolomazníce № 7, pole vrchnost. v hlinistátech pod ourok a robotu vedle brodský cesty, žita 2 13/16, osa 2 13/16.
443. Václ. Šil № 2, pole vrchnost. u povinského rybníka pod ouroka robotu vedle brodského poslmistra, 1218°, pšenice 5 4/16, ječmena 5 4/16 měř. vejnos.
444. Jan Votýpka № 3, pole vrchnost. u rybníka povinského pod ouroka robotu vedle Šila, 1218°, pšenice 5 4/16, ječmena 5 4/16.
445. Týž pole vrchn. nad novobrodským splavem pod ouroka robotu vedle brodského Čechury, 1 jitro 9°, žita 7 14/16, osa 7 14/16.
446 Václ. Šil № 2 pole vrchn. nad splavem pod ouroka robotu vedle Votýpky, 1 jitro 48°, žita 5 4/16, osa 5 4/16 měřic vejnos.

447. Jan Votýpka č. cons. 3, pole vrchnost. léží tamt. na dlouhým pod ourok a robotu ve vsi Síla, 1406°, žita 7 1/16, osa 17 1/16 měřic v.
448. Václ. Šíl č. 2, pole vrchn. léží tam, u cesty pod ourok a robotu vedle Votýpky, 1 jitro 659°, žita 10 3/16, osa 10 3/16 měřic vejm.
449. Jan Zicha č. 6, pole vrchn. pod ourok a robotu, mezi brodskejma, 1091°, pšenice 7 1/16, ječmena 7 1/16 měřic vejnos.
450. Václ. Vyšata č. 5, pole vrchn. mezi brodskejma pod ourok a robotu, vedle Zichy, 1 jitro 278°, pšenice 10 8/16, ječmena 10 8/16 m.

Poitý hlavní plac, nad podvinským rybníkem nazvaný.
Začíná se od brodský cesty a běží ke křižovákům; po pravej straně brodská ces. za, po levej brodský zahrady Loto položení obmezujou.

451. Franc Kříž ze vsi Truhlovy č. 17 pole nad podvinským rybníkem vedle brodský zahrady, 10 jiter 1028°, pšenice 52 8/16, žita 45, ječmena 52 8/16, osa 45 měřic.
452. Týž, pole vedle podvin. rybníka u zahrady 525°, pšenice 2 10/16, ječmena 2 10/16 m.
453. Vdova Kolomazníce č. 7, pole vrchnost. nad brodskejma zahrady pod ourok a robotu vedle Zichy, 2 jitra 1295°, žita 14 1/16, osa 15.
454. Jan Zicha č. 6, pole vrchnost. nad brodskou zahradou pod ourok a robotu vedle Kolomazníce, 1 jitro 1386°, žita 14 1/16, osa 13 3/16 m.
455. Václ. Vyšata č. 5, pole vrchnost nad zahradou pod ourok a robotu vedle Zichy, 2 jitra 396°, žita 18, osa 18 měřic vejnos.
456. Tomáš Rezek č. 4, pole vrchnost. u křižovek pod ourok a robotu vedle Vyšaty, 2 jitra 486°, žita 19 8/16, osa 18 měř. v—

457.) Obecní pole rovalní u obce, velké Vřiboyla 288°, žita 9/16, osa 9/16 měřic vejnos.
458.) Obecní pastviště pod vsí 1 jitro 1080°, sena 3 cent. vejnos.
459.) Též nové Hrakovou chalupou 1 jitro, sena 2 cent. vejnos.

Summa: 248 jiter 1024 □°; obilní vejnost: pšenice 367 7/16, žita 1658 6/16, ječmena 391 7/16, ovsa 163 8/16 měřic.
Louky vejnosek: 37 jiter 833 □°, sena 279 90/100, otavy 144 83/100 centnýřů.
Lesů vejnosek: 185 jiter 1521 □°, dříví tvrdého 92 13/16 sáhů.

Z obce podepsáni:
Karel Kotýnka, rychtář,
Matěj Macek, volenec,
Jozef Vyšata, volenec,
Václav Šil, volenec.

Katastr byl proječný s Mrzkami a měřil celý 543 jiter 371 □° polí, 146 jiter 1423 □° luk a 185 jiter 1521 □° lesů.

Celá žeň na 3 léta 6314 13/16 měřic
1/2 „ 3157 6/16 „
hlavní prostřednost na 1 jitro 5 22/32 zrna
„ 1 měřici 176/81 „.

3. září r. 1788 byla tato originální fasse revidována. Uložena jest nyní (r. 1905) u c. k. berního úřadu v Českém Brodě.

Jos. Mišťovský
ředaktor.

V berním katastru
z r. 1654.

založeném záhy po skončení války třicítileté a po míru Westfalském, zapsáno jest o Vrátkovu:

Kraj kouřimský, panství plaňanské, ves Vrátkov.
Roli prostřední.
Chalupníci:
Jan Novotný 6 strychů,
Jan Vyšata 24 " ,
Pavel Skalník 15 " ;
Stavení rozbořený a pusty sedlský:

Skalníkovský 45 strychů,
Klemperovský 45 strychů.

Vypsáno z archivu zemského v Praze.

17/12 1926 Šátek r. č. insp.

*) K zápisu na str. 92.

Paní Marie Šebková, polnice na odpočinku ve Vrátkově, zapůjčila mi laskavě „protokol", uchovaný v rodině, ze kterého vyplývá, že p. V. Šebek nedostal pozemek na kovárnu od obce zdarma, jmbrž že p. V. Šebek pozemek od obce koupil.

Opis protokolu v přesném znění zaznamenávám:

Protokol

sepsaný při veřejné schůzi místního výboru ve Vrátkově dne 12 ledna 1879.

Předmět

jest žádost Václava Šebka kováře z Vrátkova by jemu dílec od obecního pozemku ve výměře 50 čtverečních sáhu od čís par 672 ku stavbě nového domku k účelu v něm zařízení kovárny odprodán byl.

Vzhledem k žádosti této svolán místní výbor k usnesení zdali-že se tento pozemek prodati má a za jakou cenu.

Poněvadž místo toto jen ladem leží a obci dosela žádný užitek nedává, a nikdy dávati nemůže, usnesl se místní výbor jednohlasně na tom, aby Václavu Šebkovi žádaných 50 čtverečních sáhu od čís par 672 čtverečních sáh za 1 zl to jest v celku za 50 zl (padesát zlatých) od prodáno bylo a usneseno by peníze tyto k zúčtkování obecního jmění obráceny byly.

Nato protokol skončen a podepsán.

Václav Muskovsky
Mistika
Jan Formanek výbor
Jan Hronda výbor
Fraut. Muškovský výbor
Moravec Václav výbor
Josef Kovář za výbor
Tomáš Srnec výbor
Václav Motyčka výbor

Z MÝCH

PAMĚTI.

Z DOBY KOLEM ROKU

1880.

Psáno L.P. 1956

Jos. Moravec,
vrchní inspektor Č.S.D. v.v.

Po založení kroniky v roce 1904, nikdo se o provádění běžných zápisů do knihy nestaral. Teprve v roce 1929 podjal se laskavě tohoto úkolu tehdejší řídící učitel v Tismicích pan Bedřich Krákora a jemu jemu možno děkovati, že alespoň za válečná léta 1914-1918 a za léta bezprostředně následující byly zápisy s velikou pečlivostí na podkladě pracně shromážděných dat dodatečně provedeny a tak pro budoucí pokolení uchovány.

Pan Krákora ponechal však v kronice prázdné listy (Str. 81-98), které asi pravděpodobně měly sloužiti pro záznamy dodatečně získané, týkající se r. 1904-1914.

Jelikož však ani mně se nepodařilo o dění v obci v těchto letech nějakých bližších zpráv získati, používám těchto prázdných stránek k tomu, abych na nich zaznamenal, jak to v obci naší vypadalo za doby mého útlého mládí a jak v té době život v obci probíhal.

Zaznamenávám to tak, jak to v mé mysli utkvělo, nebo jak jsem to od otce, nebo jiného občana vyslechl. Nic nezakrývám, nic nezveličuji, ale jen pouhou pravdu zaznamenávám.

Tehdejší život v naší obci je již mnohým generacím neznámou pevninou a bude tedy jistě i budoucí pokolení — v nastávajícím atomovém věku — jistě zajímati.

Narodil jsem se v roce 1874 a vyučení pomníce v naší obci týká se tedy doby kolem roku 1880 a později.

Josef Horáček,
vrchní inspektor čs. stát. dráh
a přepravní kontrolor v. v.

Rozloha obce.

Obec Vrátkov – lehdy ještě osada –, byla politicky přičleněna k obci Písnice a čítala jen 142 pop. čísel. Kolik čítala osada obyvatel udati již nemohu, ale usuzuji, že jich počet nebyl mnohem nižší než nyní při více než dvojnásobném počtu popisných čísel. Porodnost byla tehdy v té době vysoká a osm i více dětí v rodině nebylo zvláštností.

V osadě bylo lehdy 14 malých rolnických usedlostí (chalup) a to:

č.p.	2.	držitel	Fr. Kiškovský
"	3.	"	Václ. Jiránek
"	4	"	Václ. Moravec
"	5	"	Jos. Föll.
"	6	"	Jos Kouda
"	7	"	Václ. Sadek
"	8	"	Václ. Föll
"	9	"	Ivan Beneš
"	10	"	Jos Volejníka
"	11	"	Jos. Kříž
"	13	"	V. Špičák,
"	14	"	Jos. Kiškovský
"	15	"	Jos Kladík
"	16	"	Fil. Pobuda

Z těchto chalup vlastnily jen chalupa čp. 11. p. Kříže a chalupa čp 4. p Václava Moravce více než 10 ha polí, ostatní rolnické usedlosti měly výměry menší než 10 ha. Zbytek občanů tvořily domkáři s několika korci polí a bezzemci.

V době mého dětství osada Vrátkov končila ve směru k Čes. Brodu domkem čp. 34 p Nekvasila. Za tímto domkem rozprostírala se obecní ovčín, teprve nedávno přeměněna na políčka. Podle vyprávění stěc, byvala tam kamenitá lada, kde obecní slouha pásával dobytek. Také místo na druhé straně cesty, kde nyní stojí domky čp: 47, 61, 62, 65, 66, 67, 68, 69, 70 a 77 bylo obecním polem.

V opačném směru končila osada za domkem

čp. 41 pana Hoovorky a za čp 13 p. Špičáka (nyní p. Míček Proletářka). Za těmito pozůstávala se obecní role a stráň, porostlé různými křovinami, kde se prý také pěkně pásával dobytek. Podle vyprávění otcova, uhořela v této roklí při pasení hoch děcouška p. Strnada, občana v čp. 19. Pan Strnad se potom z obce vystěhoval do Chorvatska.

Správa obce.

Vedoucím politickým činitelem v obci byl představený obce, který podléhal obecnímu zastupitelstvu v Jemnicích a okres. hejtmanství v Čes. Brodě. Představený obce měl ročního platu asi 40 zlatých, byl volen vždy na 3 roky a měl k ruce obecní radu. Volební právo bylo omezené a ženy volebního práva neměly vůbec. (Jen pošem není možno říci, že ženy na veřejné mínění svého okolí neupozorňovaly).

Představenstvo obce spravovalo jmění obce, které pozůstávalo z několika ha. obecních pozemků, vybíralo obecní a školní přirážky; představený zastupoval obec u obecního úřadu v Jemnicích a u okresního hejtmanství v Č. Brodě, vyřizoval úřední korespondenci, dbal o udržování veřejného pořádku v obci, urovnával menší spory a přestupky. Pokud se posledních týče, jednávalo se o rušení dešky (odorávání mezí, nedovolené přejetí po poli.), o škody způsobené drůbeží, o pohlí psích a p. —

Rovnání stavu odbývalo se v bytě představeného a docházelo při nich někdy k pěsťovým souboji, nejčastěji květnicovou, kdež spornými stranami byly ženy. Když byl můj otec představeným, (byl jím nepřetržitě 30 let) vždycky jsem se na tyto soudy velice těšil.

Obec měla také svého obecního policajta. Za mého nejútlejšího mládí byl jím p. Karel Šmíd, ale na toho se již málo pamatuji, ponévadž brzo na funkci resignoval a odstěhoval se někam do okolí u Prahy. Jeho nástupcem byl p. Jos. Ťuček. Obstarával obecní poháňky, veřejné oznamování (bubnování) a zastával také funkci ponocného a zvonika.

Vyzváněl totiž ráno, v poledne a večer k modlitbě na obecní zvonici. Od obce měl uniformu (blůzu, čepici a šavli na řemeni přes rameno) používal zdarma byt v obecním domku (pastouška), 2 zahrady u domku a 1 kopec pole v dolíčku. Měl-li také plat a jaký, to již nevím. Uniformu nosil Tuček jen při úředních cestách do Brodu, nebo při musikách, jinak chodil v civilu a v létě bos. Nedostatek uniformy přivodil mu jednou vážné omezení jeho úřední hodnosti. Když totiž z úřední povinnosti vyháněl jednou z obce cikány, jedna cikánka se ohradila proti jeho úředním výkonům slovy: „chce dělat policajta a nemá ani šabli a chodí bos."

Po střelbě ponocenskou výzbrojí byl „pomickou" (rohem), která byla pro nás kluky předmětem velice přitažlivým a využili jsme každé příležitosti k zatroubení. Výzbroj byl pikou, která však sloužila spíše k opoře, hlavně v době zimní. Tato pika byla pozůstatkem z bouřlivého r. 1848, kdy také vesnické obecní byli připraveni jíti Praze na pomoc. Vyprávěla mi babička, z Bohdaseda č. p. 12, že se také přichystala, jsouc ozbrojena podávkami. Výprava však nedošla ani do Brodu. Cestou byla vrácena posílem, který vyřizoval, že v Praze je to již prohrané. Sám Tuček byl vyučen ševcem, sloužil jako vojáka u dělostřelectva a přišel se polního tažení do Slezska – Hollštein.

Spojení s okolím.

Vsada byla spojena s městem Č. Brod jen velice špatnou cestou. – (Silnice byla vybudována teprve r. 1850.) Na spádu z roviny ke „břízkám" probíhaly souběžně 3 cesty a všechny byly velice spatné; říkalo se tam „na břízkách". Také cesta hlubokými vozovými a cihelny byla v době podzimní téměř nesjízdnou. Pro chodce vedla kolem hradební zdi cihelny pěšina na cestu vedoucí z Č. Brodu do cihelny. Tato pěšina v posledních letech úplně zanikla.

Z Vrátkova do Písmie vedly 2 cesty. Jedna vedla úvozovou cestou z dolního Vrátkova kolem chalupy čp. Pobudy č.p. 16 vzhůru. Říkalo se tam „v oviníku". Při této cestě rostla nahoře na břehu stará planá hruška. Říkalo se tam „u planičky". [:Tato stará hruška byla vykácena při stavbě silnice v r. 1928 a je jí škoda:]

Druhá cesta do Písmie vedla od mostku přímo vzhůru hlubokým úvozem a byla v době dešťů nesnadno sjízdná. Říkalo se tam „v hlíníku". Tato cesta ústila nahoře do cesty proti a po vybudování silnice zanikla. Byla přičleněna k sousedním polím.

Do obce Dobrařice vedla obyčejná cesta. [:O spojení silničním viz záznam na str. 133:]

Do obce Vrátky vedla spádná polní cesta od chalupy č.p. 13. šikmo vzhůru a ústila do jiné polní cesty katastru písmického [:Tohoto spojení nelze nyní použíti, neboť bývalá polní cesta písmického katastru při provádění agrotechnické úpravy v r. 1954 byla zrušena:]

Nejbližší okolí.

Za mých chlapeckých let byla celá obrání v „Dolánkách", hraničící s obecním katastrem vrátkovským teprve před krátkou dobou zalesněna. Stromky – hlavně borovice – byly asi 1 m. vysoké a z cesty, vedoucí kolem lesa – bylo na pánské louky dole dobře viděti. Rybníka „hrázák" jež neexistoval, zbývala však pobořená hráz se splavem. Před hrází byl vybudován vysoký taras jako zachycovač kulí (kugelfang.) a tam se cvičila českobrodská posádka zemské obrany (landveráci) ve střelbě. Při polním cvičení ve střelbě větších vojenských jednotek, střílelo se nejdříve z hráze u luchoraského mlýna, potom od věže, a prak se postupovalo proti figurám (terčům) postaveným před kugelfangem. Při této střelbě byly po cestě kolem lesa vystaveny vojenské posty (stráže), aby zamezily vstup do lesa. Střežit stráženi pěstovali jsme my páni kluci, čilý výměnný obchod. Za buchtu, vajíčko, ovoce, obstávali jsme od

landveráku prázdné náboje, ze kterých šikovnější kamarádi dovedli si vyrobit parádní pistole. Se střelami však obchodovali i muži, kupující nebo měnící různé věci za komisní tabák.

Otec mi vyprávěl, že celá skáň od domku v Českobrodských Jabloncích až po myslivnu (říkalo se tam u kvartýru" a nevím z čeho toto pojmenování povstalo) byla holá lada a obecní sloužové z Břátkova a z Tuchoraze pásávali tam dobytek. Část těchto lad byla při tehdejším hladu po půdě pracně přeměněna na pole a říká se tam už do dnešního dne „na ladech".

Poměry výdělkové. – Pracovní podmínky.

Poměry výdělkové byly v době mého dětství špatné. Mimo různých cihelen pana Čokrového a p. Weidenhofera [: tato druhá cihelna stávala u mostu na silnici k Č. Brodu, nyní je tam pole a pod :] nebylo v blízkosti obce žádného průmyslového závodu. Chudý, na pracovní výdělek odkázaný lid, pokud nebyl zaměstnán v cihelnách, živil se prací v zemědělství jako vozkové nebo nádenníci [: ve dvoře pana kníže Lichtenšteina, jehož nájemcem byl žid Mendl :] nebo na stavbách. Jezdilo se na stavby hlavně do Prahy a zůstávalo se tam třeba i celou sezonu. Jízdních dělnických výhod a vlakového spojení tehdy ještě nebylo a mnoho se takto ještě každý hrejbar.

Práce v cihelnách byla velice namáhavá. Dělník si musil materiál sám připravit, vyrobené cihly ze stoku (pracovní stůl) převézti na plac k sušení, proschlé cihly odvézti do kolen k dosušení a tam vypálení do hranice. Do práce, která se prováděla od měsíce dubna asi do října, chodil dělník páně již o 5. hodině a vracel se domů pozdě večer. Aby neprozahálel čas, k obědu nechodil. Oběd mu přinášela manželka nebo některé dítě. Manželka nebo i děti mu při práci pomáhaly za všechnu tu dřinu vydělával si dělník v cihelně asi 7 – 8 zlatých týdně. Polovinu výdělku pohltily obyčejné výlohy za vypitou kořalku. Kořalka v cihelně panovala a mnohé rodiny rozvrátila.

V zaměděbové, v chalupách mimo vlastní čeládky vypomáhaly ženy beggenkie. Obyčejně každá chalupa měla pro výpomoc práce již svoji určitou rodinu; tato rodina patřila jakási již k chalupě a měla tam také zaměstnání po celý rok. Plat byl sice malý – činil asi 25–30 krejcarů za den k celému zaopatření — ale v chalupě stravovala se obyčejně celá rodina zaměstnaná. Děti docházely za matkou a pro muže žena stravu také dostávala, neboť zůstávala v chalupě celý den a navařila.

V chalupách bývala totiž práce nejen v létě ale i téměř po celou zimu. Veškeré obilí se totiž svážělo do stodol a teprve po podzimních pracích přistupovalo se k vymlácení. Tehdy existovaly ještě jen mlátičky ruční, při nichž na každé straně točili klikami 2 muži a poháněli buben. Práce byla těžká a pomalá. Obyčejně se vymlátily vždy 2 mandele snopů a pak se přistoupilo k čištění zrna a k odklizení vymlácené slámy. Teprve když jsem byl již větším chlapcem, tedy asi v roce 1884 koupil obec žentour. Byl to první žentour v obci a sloužil k pohánění mlátičky koňmi chodícími v kruhu před stodolou. Při žentouru býval jsem již také zaměstnáván poháněním tažných koní. Třeba že jsem se mohl při tom vozit na oji jako na kolotoči, nebyl jsem nikdy nadšen a pozdrav celý žentour ke všem čertům. S vymlácením pšenice, ječmene a ovsa přistupovalo se teprve k mlácení žita ozimy a to bývalo již za mrazů. Žitné slámy bylo totiž potřebí na pověsla a na došky. Většina hospodářských budov byla tehdy ještě krytá došky a každým rokem se musila tato krytina opravovati. K tomu bylo třeba zručného došťaře a pamatuji se, tuto práci obstarával v celém okolí p. Gogoliáš z Suchdola.

Za mého dětství nebylo také žádných žacích strojů a veškeré obilí i seno kosily se ručními kosami. Pokud nepostačovali na tuto práci sekáči, najímali se na tato sekáči „z hor", kde bývaly žně asi o 3 týdny pozdější. Tam sekávali sekáči za brýlovky. Sekáčům se platívalo 1 zlatý 20 krejcarů od kosce.

V chalupách, kde nebylo dospělejších rodinných příslušníků, vydržovali si majitelé na práci čeládku: kočího ke koním, děvečku ke krávám. Čeledínovi (kočímu) se platívalo 50.– až 60.– zlatých ročně, děvečce 30.– až 40.– zlatých ročně k celému zaopatření. Chasa patřila jakoby k rodině a jídávala s rodinou u jednoho stolu. S chasou se sjednávala služba na celý rok a každým rokem o svátku Sv. Štěpána se obnovovala, pokud ovšem „nevaudrovala". (opustila službu.) Většinou zůstávala chasa v místě mnoho let, nebo se s rodinou a se zájmy hospodáře jakoby srostla. Bylo mnoho případů, že čeledín nebo děvečka zůstali u hospodáře po celý život a pohřbili se tak členy rodiny.

Obléže s vodou

Na horní části obce byla tehdy jen jediná studně a ta studně obecní (nazývaná obecnice) a nedobrý tato zásobovala vodou polovinu obce, nedostatek vody nikdy se neprojevil. O této studni je již zmínka v zápisech této kroniky z r. 1672 na str. 38 a 147. a byla také jedinou studní pro horní část obce a patřila ke domu.

Studna byla obrožena „obrubou" ze silných klád, vysoka asi 60 cm. Na pumpálu, opatřeném na obou stranách klikami k točení, pohybovaly se na silném řetěze dva železem pobité okovy. Při otáčení pumpálu klesal prázdný okov dolů a okov druhý, naplněný vodou stoupal nahoru. Studna je více než 20 m. hluboká.

Voda pro domácí spotřebu a pro dobytek se nosila od studně na tyči (pověrek) ve štandlících opatřených dvěma uchama. Těmito uchy prostrčil se pověrek a voda se nosila na ramenou. Ke studni bývalo při větší spotřebě vody o létě a hlavně ve večerních hodinách veliký nával a kdo dříve přišel, měl při čerpání předvoj. Při tom ovšem docházelo někdy k nedorozuměním, při nichž i pověrky bývaly účinným argumentem. Čerpání vody okovy bylo velice nebezpečné, hlavně v zimě, kdy bývala obruba a okolí studně pokryty ledem.

Ku svépomoci v záležitosti nedostatku vody přikročil nejdříve majitel usedlosti čp. 11. p. Kvíz. V roce 1901 společně s majiteli usedlostí čp 5 p. V. Fottem ml, čp 8 p V. Fottem st. a čp. 9 p. Ivanem Benešem zřídil v Poštorodech Zahradech tokač, kterým hnal vodu potrubím do reservoiru do Králkova a odtud rozváděč do usedlostí. Když však docházelo k častým poruchám a když čerpaná voda pro všechny zájemce nepostačovala, rozhodl se p. Kvíz vyhloubit na svém dvoře vlastní studni. Pokus potkal se s dobrým výsledkem a zachycený pramen dával dostatek dobré vody. Tato začali vyhlubovati studně i jiní občané horní části obce a dnes většina jich má již vlastní studni.

Životní úroveň.

Životní úroveň obyvatelstva byla velice nízká. Při nedostatku peněžních prostředků měl chudý lid – pokud nebyl zaměstnán v zemědělství – možnost výdělku většinou jen v měsících jarních, letních a výjimečně podzimních. V zimě, mimo prací lesařských, výdělku nebylo a žilo se z toho, co se v létě a na podzim pracovní úsporou ušetřiti podařilo. Potraviny byly vzácné. Denní stravou chudých byly brambory, chléb a cikorkový odvar. Oděv a obuv dědil jeden člen rodiny po druhém a o létě se chodilo všude „na bosó".

Poměry bytové byly velice špatné. Rodina chudých bydlela v jedné světnici s podlahou z udusané hlíny. Mimo stolu, lavic a pozdě. skříně jiného nábytku nebývalo. Větší děti líhaly většinou na zemi na slámě a za přikrývky jim sloužily kroucí nebo části oděvů. O otop celkem zle nebývalo, neboť blízký les poskytoval dosti topiva, ale roští muselo se nositi v otepích na zádech. Lesní personál sice povolával odnášení dříví a lesa toliko těm, kteří měli „paletu" (povolení) [: musili v případě potřeby pracovati při pracích v lese :], ale při velké rozloze lesů nebylo možno ani jiným lidem „bez palety" palivo z lesa odnášeti, zamezit.

Ale ani v chalupách nebyla životní úroveň o mnoho vyšší a žilo se „co dům dal". Nedostatek peněz byl i tam nevítaným hostem. Ceny zemědělských plodin byly velice nízké a málo se tržilo. Vajíčka prodávala se 6 kusů za 10 krejcarů a musela se prodávati většinou po domech v městě, když košař pro ně nepřišel.

Za mléko platilo se asi 4 krejcary za 1 litr a odebíral je mléčař, který přijížděl se prázdným potahem. Když nemělo na mléko odbyt, sebral si jenom smetanu a mléko neodebral. Sýrce nebylo nic jiného než zebrané mléko zpracovati na tvaroh, který se prodával za 4 krejcary 1 kg, když se ovšem nařídil kupec.

Ceny obilí byly také velice nízké, a nakupovači – většinou židé – činili při prodeji veliké těžkosti. Buď se jim zdálo obilí vlhké, nebo zapáchalo, jindy byl ječmen černý, nebo špatně očistěný. V každém případě to znamenalo nižší cenu. Průměrné ceny obilí činily: u žita 6 zl., u ječmene 7 zl, u pšenice 8 zl za 100 kg.

Obchodníci to praktikovali tak, že obilí hned nekoupili, nýbrž vzali si jen vzorek a teprve podle toho zač obilí na hnusu prodali, nabídli cenu za obilí pole[illegible]. Rolník potřeboval nutně peníze na daně, řemeslníkům a na živobytí a prodati musil. Prodávající nemohl také spekulovati s tím, že jiný obchodník nabídne více, neboť obchodníci byli domluveni a solidární. Velkým neštěstím bylo, že sedlák byl obchodníkovi zaprodán. Vzal totiž peníz na práce jarní a na domácí výlohy a obíral si od obilních obchodníků zálohy na příští sklizeň. Po žních byl pak muset obilí obchodníkovi, od něhož si zálohy vybíral, obilí prodati za cenu mu nabídnutou. Jak se stávalo, že sedlák, když obilí prodal, již míchu nedobíral a naopak byl muset na běžná výdaje brátí si od obchodníka zálohu novou zase již na příští žeň. To samé bylo i při sklizni cukrovky a i tam nutili sedláci cenu za odvázenou cukrovku již dříve od cukrovaru vybranou. Byl-li sedlák poslušen ještě mezi rokem uhynutím koně nebo jiným neštěstím, znamenalo to pro něho zadlužení, ze kterého se již vyprostiti nemohl.

Tím možno vysvětliti také tehdy často provádějící veřejné dražby selských usedlostí, jichž výsledkem byla pro celé rodiny žebrácká hůl.

2. Živnosti a řemesla.

V obci bývala výsadní hospoda na čp. 11. p. Josefa Kvize. Já sám se již na ni nepamatuji a byla zrušena v roce 1874 nebo v r. 1875. Pan Kvíz hostinskou živnost sám neprovozoval, měl pachtýře.

Když jsem jako malý chlapec ke Kvízovům chodíval, pamatuji se na velikou událost, které se říkalo „pěrkovna".
Záminka této výstavní hospody původilo zřízení hospody nové (nynější čp. 36.) asi v roce 1872. – Tuto novou hospodu vystavěl p. Josef Hrouda z čp. 6. na obecním pozemku a předal ji jako dědičné věno p. Aul. Fárovi, který se přistěhoval od Rovenice. Pan V. Jirásek z čp. 3. mi jednou vyprávěl jak k výstavbě nové hospody došlo. Tuto historku prostě zaznamenávám jak mi byla vyprávěna, ale za její pravdivost ručím neručím ...
„Pan Karel Hiškovský, majitel usedlosti čp. 2., jednal prý dlouho s občanem p. Klinderou čp. 18. o koupi pole na mostku — říkalo se tam a pořád říká „na stráni". Nemohli se o ceně dohodnouti. O toto pole zajímal se však také p. Fr. Kvíz, a podařilo se mu také tuto koupi uskutečniti. Pan V. Hiškovský byl tímto prý nesmírným jednáním velice pohoněn a předsevzal si p. Kvízovi se pomstiti. Když se p. Hroudovi jednalo o vydání dcery, poradil mu (v. Hiškovský) vystavěti hospodu, která je prý v obci velice zapotřebí, jelikož stará hospoda nevyhovuje, a dáti ji věnem dceři, o kterou pro novou hospodu se prý sám u ohně ucházel, kde má velké známosti, postará. Když p. Hrouda vanikal, že nemá na stavbu dostatek peněz, nabídl p. V. Hiškovský mu půjčku 1000 zlatých. Pan J. Hrouda pak hospodu skutečně postavil. Zeť p. Hroudy, p. Aul Fára byl velice usluživý a přičinlivý obchodník a brzo se mu podařilo získati pro svůj podnik občanstvo celé obce."

Pan Aul. Fára zařídil v nové hospodě vedle živnosti hostinské i kupecký krám a prodej tabáku. Ten byl v obci první obchod koloniál. zbožím vůbec. Až dosud musely se životní potřeby kupovati v Č. Hrodě nebo v kolon. obchodě Žida p. Katze v Písmicích. V obci nebylo také mimo 2 řezníků a zedníků žádných živnostníků, nepočítáme-li ke sklalníkům, kteří se ale většinou zdržovali v cizině hlavně v Saském.

Kovárna čp. 42, byla ve Vrátkově zřízena r. 1879 za pomoci obce a občanů. Dříve používala zdejší obec služeb kováře p. Šebka, který měl kovárnu v Čerk. Zahradech, naproti kapličce. Zdejší občané přemluvili syna p. Šebka, také kováře, aby si zařídil kovárnu ve Vrátkově. Obec dala novému kováři p. V. Šebkovi zdarma stavební místo a občané mu obstarali zdarma dovoz potřebného stavebního materiálu. *) Viz str. 80. Kroniky.

Podomní obchod.

Jelikož spojení obyvatelstva obce s městem bylo celkem nepatrné, kvetl silně obchod podomní. Podomní obchodníci docházeli do obce každý týden se zeleninou, nádobím a obstarávali pro občany i jiné objednané věci. Kromě to navštěvovali obce pravidelně i obchodníci pádlem, plátnem, látkami; jiní obchodovali obrazy. Pravidelnými návštěvníky obce byli i nožíři, kalenáři, nákupčí vajec a drůbeže. Kadeřáři vyměňovali staré hadry za jehly a nitě.
Zde musím se zmíniti o obchodech nyní téměř neznámých — o bagounkářích.

Každoročně z jara, přiháněli bagounkáři do obce stáda vepřů až 50 kusů na prodej. Bagounkáři měli dlouhé biče, krátkou rukojeť a svůj příchod oblažovali prásknutím daleko slyšitelným. V naší obci tábořili obyčejně na návsi naproti hospodě pod staletými lipami u chlévů čp. 11. pana Kvize. Tyto staré lípy padly za oběť požáru usedlosti čp. 11. v roce 1921. Sám také se obvykl obchod občané si vybrali vepře se sjednali smlouvu. Platilo se až po žních a když zvíře do té doby uhynulo, neplatilo se za zvíře nic. Je zajímavé, že při tehdejších velmi nedostatečných veterinárních předpisech — vlastně žádných — uhynutí stávalo se jen zřídka. Časem se stalo však, že kupec do doby splacení vepře zemřel, platiti nedlužník vlastně ani nemusel, neboť žádného majetku nenechal.

Tuláctví — žebrota — krádeže

Za mého dětství chodilo po vsi mnoho tuláků nebezpečných, osob nemajetných, zdravých, práce se štítících, kteří na obci žebrali, ale byli schopni a připraveni ukrásti kde se co dalo. Tito obstarávali také pro zlodějské party slídily, špehy. Mezi tento druh tuláku patřili také — mělo venkovské — cikánské tlupy, které v dobách polních prací, kdy stavení bývala prázdná, — byli velice nevítanými hosty.
Kromě těchto řemeslných nebezpečných tuláků, navštěvovali obce i jiní řemeslní tuláci celkem neškodní, ale nejsou práce se štítící. Byli to buď staří vysloužilí vojáci, nebo bývalá dobře situovaná individua, která nemoc, kořalka, karty, nebo jiná rodinná příhoda zavedla na tuláckou dráhu.

Jinými návštěvníky obcí byli flašinetáři, byli to buď váleční vysloužilci nebo mrgači, kterým místo státní nebo jiné starobní podpory byla propůjčena státem flašinetářská koncese. Chodili z obce do obce, nástroj na zádech a kolikol jejich mosazných nástrojů rozléhal se po dědině. Flašinetáři měli povolen větší obvod a přicházeli do téže obce někdy za delší dobu. Měli již také svá místa kde pravidelně nocovali. Byli rádi viděni, poučovali prošli celý kraj a přinášeli novinky ze světa, které tehdy při nedostatku novin byly vzácné.

Jednými horky na vesnici bývali také skuteční žebráci, slabí, nemocní, práce neschopní, buď nezaviněně nebo i zaviněně v bídu upadší, kterým posledním útočištěm obývala žebrácká hrůb. Někteří přicházeli i z dalska a o bylo hrdské trochy, ti ani obce ani stát nepostrádaly. Měli jsme v obci ovšem i žebráky místní, kteří chodili „po žebrotě" vždycky v pátek, pak o posvícení, koledě a pomlázce. Dávaly se jim krajíce chleba, trochu mouky, nebo krup, brambory a někdy i nějaký krejcar.

Krádeže, nebo vloupání, byly v naší obci velice řídké a jednalo se většinou jen o krádež drůbeže, králíků nebo prádla. Ve velké míře prováděl se vůbec polní pych. V tomto směru bývalo nejvíce postižen knížecí dvůr v Tismicích, ale odnášení obilí z polí tohoto dvora se za krádež ani nepovažovalo, poněvadž se to bralo „z panského". Horší bylo, že se kradlo obilí také na polích selských. Proto se po celou dobu zrání obilí na polích hlídávalo. Hlídal majitel, hlídal čeledín, hlídali jsme i my chlapci. Bez uvázaného na uzdě aby nevtekl, spát na hoře, v noci strach a zima. Přesto to nemělo cenu; pro nás nebol zloděj odvézt celé pole i s námi.

Bezpečnostní služba.

O zneškodnění a vynucení přemnohých nebezpečných tuláků, cikánů a zlodějů, starala se četnická stanice v C. Brodě na služebních pochůzkách. Při těchto pochůzkách musela při četnici dávati potřebná koňská v představených obce. Za mého mládí byl představeným obce můj otec Václ. Moravec čp. 4. Stávalo se často, že četník přišel v noci, otec musel vstáti a s ním posedět. Vstávala často i matka aby mu něco k jídlu připravila. Otci toto „posezení" nebylo vždycky příjemné a jelikož se četníkovi jednalo jenom o občerstvení, dal udělati v Tismicích u truhláře Jandejsky rozkládací lavici,

vyzval četníka, aby si na lavici odpočinul a pánu si jel lake ulehnout.
Kůže bylo, když četníče přišel v noci a vyzval otce aby se ozbrojil puškou a doprovodil jej do Čerhot. Jakmile na kontrolu. Tam bylo tehdy několik nebezpečných bytovýchy zlodějů, před kterými lake ani krávy, býků nebo vepři nebyly jisté. Že byli pod četnickým dozorem a četníky přímo si kontrolu provádětí nebouřal. Jelikož se při těchto nočních kontrolách matka o otce obávala, odmítal později otec četníka doprovázeti s odůvodněním, že je to cizí obec.
Četníci zbírali při pochůzkách lake tuláky, kteří byvali pro potřebu odsuzování na několik dní do žaláře, pak propuštěni aby se klidně potulovali dále. Byli to většinou dobří známí jak četníků tak i žalářníka, kterému pro dobu žalářování obstarávali obchůzce všechny domácké práce jako štípání dříví, čištění chodeb, dvora atd. Tuláci znali dobře četníky, kteří jednali lidsky, ani se jim mnoho nevyhýbali, ba naopak někdy přímo hlásili, když bylo zima nebo měli hlad. Někdy docházelo i k humorným epizodám. Jak se stalo jednou o zimě, že přišel k nám na dvůr tuláka a ptal se po panu četníkovi. Když otec překvapen tuláka se ptal co četníkovi chce, odpověděl: „Mám tedy na něj počkat". Tuláka poslal totiž někde četníka a prosil jej aby ho zatkl, že se potřebuje najíst a odpočinout. Pozvědavý četníka byl teprve na začátku obvyklé cesty, poslal tuláka napřed ke nám, aby se s ním celou cestu nemusel tahat. U nás byla totiž jeho poslední zastávka na služební cestě.

Zdravotnictví.

Zdravotní poměry odpovídaly bytovým poměrům a celkové úrovni životní a byly vcelku neutěšené.
Zákona nemocenského, úrazového, starobního nebylo a nemocnice v Č. Brodě neexistovala. V Č. Brodě byli sice 2 nebo 3 doktoři ale nebylo zbytečných peněz na honorář. Chudina obracela se na lékaře teprve když všecky domácí prostředky nepomáhaly a nemocný měl již „duši na jazyku". Léčilo se tím, kdo co poradil: hořčicovou plackou, heřmánkem, býlým a bezovým květem, jemnými, studenými nebo horkými obklady a nátěrem si musela pomoci. Měl-li nemocný horečku byla to „horká nemoc" a pod tím jménem byly myšleny všechny vážné nemoci.

Zuby trhal ve Vrátkově nediplomovaný dentista p. V. Líčeovský, č.p. 48 rolníka na odpočinku a vyloučilý voják z italského bojiště, kleštičkami na drát. Angina se léčila pozvedáváním mandlí prstem. Byly však i ženy, které jistě druhy nemocí dovedly modlitbami zažehnávati a těšily se v tomto oboru dobrému výsledku, velké popularitě a oblibě. Vzpomínám si na svoji babičku B-Bohačovou z č.p. 12, která byla ve zvedávání mandlí" pracovou umělkyní. Často jsem dostal od ní pohlavek, když jsem se při této pro mne nepříjemné operaci kousl do prstu. Babička uměla také „svíjovati uze". O jakou nemoc se to vlastně jednalo - nevím - ale snad zápal plic, nebo pohrudnice, nebo tuberkulosa. Léčebný postup byl tento: Odměřil se určitý počet lžíce pošeptané vody. Touto odměřenou vodou omýval se nemocný 3 krát na čele, na obou předloktích a na obou kolenou. Při tom bylo jakési modlení. Zbylá voda se opět na lžíce měřila. Naměřilo-li se při tom vody více než před procedurou, pak byl to důkaz nemoce a léčení se muselo opakovat. Upotřebenou vodu lila babička na bezový keř a něco se modlila. Léčení muselo být prováděno po západu slunce. Pomohlo-li toto léčení nemocnému skutečně (nejen ale uzdravování se skutečně někdy dostavovalo - matka si pomohla. Musím poznamenati, že léčba byla zdarma a nesmělo se za to nic vzíti, neb jinak léčení by bylo neúčinné.

V
Život společenský.

Společenský život v obci byl celkem klidný. Kromě nějakých sousedských nesrovnalostí panoval mezi občany mír a soudržnost. O politice se v obci ničeho nevědělo, nikdo se o ni nezajímal a nikdo jí také nerozuměl. Různých rozdílů také nebylo a také se jich nepoužilo, vždyť ať bezzemek, domkář nebo pedlák, nikdo z nich nežil v blahobytu a jen tak tak se životem probíjel. Jedny skutečně platilo pro obec naši ještě staré pořekadlo „venkov jedna rodina".

Společenských zábav bylo málo; nebylo peněz. Muziky bývaly většinou jen o masopustě a o posvícení, na která se z příhodělo příbuzenstvo i z daleka. Posvícení bývalo nejčetnějším svátkem v roce a slavilo se někdy ještě v úterý (sousedská).

Zmiňuji se ještě o schůzkách sousedek v zimě při „draní" (peří) na kterých se četlo a při nichž se provětrávaly místní klípky.

Život kulturní.

Kulturní život v obci spol. knihovny v obci samozřejmě ještě nebylo a v poukazní bylo knih poskrovnu, podřadné kvality. Literatura omezovala se na kalendáře (hlavně Pecínkův) a ty putovaly v zimě od domu k domu. Vyskytovaly se také ješitky „Ribiče" a agenty kolportované „krváky", jako „Rosa Sandor", „Přepeštěná Johanka" a.j. Čtlo se hlavně při dramatickém čtení.

Všeobecná vzdělanost dětí chudiny byla slabá, neboť většina jich chodila do školy jen v měsících zimních a již v měsících jarních poskytovalo se jim „úlevy", aby rodiče mohli chodit do práce. Vaučili se sice čtení a základním početním pojmům, ale jich školské vzdělání končilo vychozením obecní školy a dosažením 12. roku jejich věku.

Školské knihovny byly ubohé, obsahovaly jen nepatrný počet knih postrkované kvality a knihy se půjčovaly většinou jen jako odměna za dobré chování, nebo dobrý prospěch. Vzpomínám si s jakým nadšením nosil jsem domů půjčenou knihu „Robinson Crusoe", kterou četla celá rodina.

Vyprávěla mi matka, že se u nás hrálo divadlo, že hrál také otec a že jsem i já, jako malé děcko byl přítomen. Sám se na to nepamatuji, ale matka říkala, že jsem otce na jevišti pozval a hlasitě volal „To je náš tatínek". Od této doby otec přestal hrát a že by se bylo vůbec hrálo, se nepamatuji.

Velkou událostí byl vždy příjezd loutkáře p. Němečka do obce. Měl pěkné loutky a zdržel se v obci vždy několik dní. Němeček byl v obci velice oblíben a dokonce i jeden jeho syn se v obci narodil.

Dětské hry.

Možno říci, že děti tehdejší doby, neměly na nějaké utrpení. Byli v důsledku špatných životních poměrů již v útlém mládí v práci vypomáhat. Rodiče byvali pracemi přetěžení a výchova a péče mladších pozůstalých byvala slabším přenechávána. Větší děti již musely na sbírku (hlasů), na pošty do lesa, na trávu, pásti husy, kozy, a vypomáhat i v pracích zemědělských. Dětem proto mnoho času na hry nezbývalo.

Taková dřívějších hraček bylo poskrovnu, nejprostších a nejlacinějších. Děvčata míwala dřevěné panny, někdy jen z kusu dřeva doma vyřezaných, nebo na „jahrmarku" (výročním trhu) koupené. Chlapcům stačil prostý koník, nebo i jen nůž od starého kevece. Píšťalu si každý chlapec dovedl vyrobiti na jaře z kůry vrby. Balonů bylo poskrovnu. Míče jsme si robili ze starých roztrhaných punčoch, nebo hadrů obtočených provázky.–

Z her nejrozšířenějších byly: žáčka, fazole, kuličky, míč a špalíček. Hry míčem „pasáka" pěstovali nejen mládež, nýbrž i chasa. Hrálo se hlavně o neděli odpoledne. Hřištěm byla náves a více místo od obecní studně směrem ke chalupě čp. 2.

O „footbalu" se tehdy ještě mnoho nevědělo, ale se žalibou se hrávala „svině". Hra připomíná poněkud nynější „Hockey". Tato hra úplně zanikla a proto zaznamenávám krátce její průběh:

Do jámy, chráněné čtyřmi hráči (strážci) snažil se pátý hráč (pasák) dopraviti kus dřeva (o hockey puk). Pasáka, hnal holí „svini" do jámy a strážci, opatřeni také holemi, mu v tom bránili. Strážci museli držeti hole zabodnuty v důlcích a jen při bránění jí z důlku vytáhnouti. Pasáka při hnání „svině" snažil se svoji holí zabodnouti do některého důlku strážců při obraně uvolněného. Podařilo-li se mu to, vyměnil si strážce, který důlek tím ztratil, s pasákem místo. Při obraně docházelo ovšem někdy ke střetnutím hole s holemi nebo holemi holí, ale k vážnějším zraněním nedocházelo.

dílek

jáma

Jinou, dnes již také neznámou, byla hra „na mazo". K této hře bylo ovšem třeba „kudly" (nůž s jedním plechovým želízkem za 11 krejcary) a míti kudlu bylo ideálem – náš klukům. Hra probíhala následovně: Po dva hráče se odměřil nejvíce veliký kus dřeva. Pro ní – vylosovaný – hráč uvítil otevřenou kudlou tak, aby se kudla želízkem do dřeva zabodla. Délka zabodnuté části želízka se odměřila a tak velkou část dřeva směl si hráč ze svého dřeva vydloubnouti. Pak házel kudlou hráč druhý. To se opakovalo a vyhrával ten hráč, který dříve svůj díl dřeva vydloubal. Ovšem přicházelo i při této hře k nedorozuměním o délce zabodnutého želízka do dřeva.

V záznamech této pamětní knihy pokračováno až v r. 1929. Obecním kronikářem pro přítomnou dobu, pro zpracování doby válečné i poválečné zvolen obec. zastupitelstvem Bedřich Krákora, říditel učitel v Tišmicích.

Stručně uvádím svůj životopis, aby bylo vyhověno požadavkům kronikářského zákona.

Narodil jsem se ve Stříkličích, soudní okres Kostelec nad Černými Lesy, pol. okres Český Brod. Po absolvování obecné školy v Doubravčicích a měšťanské školy v Kostelci nad Černými Lesy, studoval jsem na státním učitelském ústavu v Příbrami. Od r. 1911 vyučoval jsem výhradně na školách zdejšího okresu a sice: v Mukařově, Vyšehořovicích, Kyšlovce, Viticích, Klhančicích, Hradových Střemelicích a Přistoupimi. V r. 1926 byl jsem jmenován říd. učitelem na trojtřídní obec. škole v Tišmicích.

Svého úkolu jsem se ujal s radostí (pro obce Kraškov, Tišmice a Mrky), abych budoucím, kteří přijdou po nás a po letech budou prolistati tyto záznamy, zachoval v hrubých rysech život naší doby a uhádal, co jejich otcové, dědové atd. vykonali, v jakých poměrech žili, když budovali cesty pro jejich lepší život a vykupovali je těžkými finančními obětmi. Těch, kteří za desítky let a snad za století, či ještě později, budou čísti v této knize a nás zde již nebude žádáno, aby si památky svých rodičů a prarodičů vážili, obili je, kráčeli šťastněji po cestách a pěšinách života, než bylo dopřáno jim, nezapomněli na ohromné oběti života, kterými vykupovali svobodu vlasti, naší československé republiky, pro ni pracovali, aby šťastná svoboda se udržela na věky. Svorností, prací a láskou k rodné hroudě československé vyrovnáme do výše, o jaké jsme dovedeme snítí.

„Vláda věcí svých, lide československý, vrátila se do rukou tvých. Buď proto šťastný spokojený!"

Světová válka.

Úvod:

Když 26. července 1914 byla vyhlášena všeobecná mobilisace, říkal každý a utěšoval se, že do měsíce, či o něco později, ale rozhodně než opadá listí se stromů, bude navrátil u své rodiny. Shlamání bylo však tím větší, čím větší byla naděje v brzký návrat. Že z nepatrné příčiny, sarajevského atentátu na následníka rakouského trůnu vznikne světový požár, dosud nebývalého rozsahu nikdo nepředvídal. A právě, nejnižší pudy člověka jeho nejšpatnější vlastnosti rázu zvířecího ukázaly co lidstvo, vedené na krvavé jatky, dovede. Těžko s hořkostí vzpomínati, těžko i odporno hlavně pro mládí nehlobný osud dopřál prožíti tuto, snad nejsmutnější dobu, co má lidstvo v dějinách svého života zaznamenáno.

A jdou celé vsi, malí i bohatí – že zůstali doma jen ženy, děti a starci.

Dnes nedovedeme ani sami pochopiti, jak jsme vše bylo možno, jak různá hesla „nebude válek, pryč s válkou, pryč s našimi tyrany" atd.", byla za prázdná slova, sílná na venek, ale uvnitř páchnoucí hnilobou. Poslechli muži a šli, pokorně, bojácně jen v skrytu byl odpor – a nebylo ani divu, když dnes vládních úspěchů, jichž uši zachycovaly, v tupých chvílí pronesená slova nespokojenosti, aby v nejbližší okamžiku šli a nadali – třebas dobrého přítele. I zdi pr

mají úši. Lidé se naučili v té době šeptati, hlavně na počátku, dokud délka války a lhostejnost mnohé nepřinesla odvahy do naší řeči a smělosti do našich činů.

Jisto jest, že tato válka jest nejhorším a největším vředem na kulturní vyspělosti člověka XX. století.

Mobilisovaní:

Mobilisovaní.

Pokud bylo možno zjistiti u současníků a pamětníků, předkládám seznam mobilisovaných, aby byl jasný přehled o účastnících:

Čís. pop.	Jméno.	Poznámka.
2.	Jaroslav Mišhovský	vrátil se zdráv.
4.	František Moravec	zajat v Rusku, vrátil se zdráv.
7.	Josef Chlístovský ✝	zemřel v srbském zajetí
10.	František Kobýlka	propuštěn z vojny pro neschopnost.
11	Josef Kvíz	pracoval ve vídeňském arsenálu. Později vyznamenán jako rolník.
12	Antonín Červenka	raněn - invalida.
13	František Procházka	zajat v Rusku - vrátil se zdráv
16	František Pobuda	učitel - zajat v Rusku - vrátil se jako legionář.
17	Jan Horák	vrátil se zdráv
	František Tichý	vrátil se zdráv
18	Josef Klindera	zajat v Rusku, vrátil se zdráv
19	František Procházka	vrátil se zdráv
20	Václav Kovařík	vrátil se zdráv
21	Josef Myslík } bratři	zajat v Rusku, raněn, invalida
	Václav Myslík } bratři	vrátil se zdráv.
22	Jan Holman	vrátil se zdráv.
23	Josef Šára	vrátil se zdráv
25	Josef Horák	raněn, invalida.
27	Josef Červinka	raněn, jinak zdráv
	Josef Kadys ✝	padl v Rusku jako legionář
28	Bohumil Fořt	vrátil se zdráv
29	Jaroslav Procházka	vrátil se zdráv
30	František Jelínek	raněn, invalida.
31	Josef Vosecký	vrátil se zdráv.

Čp.	Jméno.	Poznámka.
33.	Josef Hrdlička	vrátil se zdráv
37.	František Šmíd	zajat v Rusku, vrátil se zdráv
38.	Josef Matys	zajat v Rusku, vrátil se zdráv
44	Josef Bek †	padl na ruském bojišti.
45.	Václav Pása	raněn, invalida.
50.	Alois Šuc	vrátil se zdráv
51	Václav Řezáč	vrátil se zdráv
53	František Něhasil	raněn, invalida
	Václav Král †	padl na ruské frontě.
55.	Bohumil Drábek	vrátil se zdráv
56	Antonín Šmíd	zajat v Rusku, vrátil se zdráv
58	Alois Pobuda	vrátil se zdráv
59	Václav Slavíček	zajat v Rusku, invalida
61	Antonín Medvěd	vrátil se zdráv.
62	Jan Hruška	vrátil se zdráv
65	Josef Drábek	zajat v Rusku, vrátil se zdráv
66	Josef Ťuček	vrátil se zdráv
67	František Malý †	padl
	Václav Malý (bratři)	vrátil se zdráv.
	Josef Malý	vrátil se zdráv.
68	Antonín Vaneček	vrátil se zdráv
70	Josef Benešovský	vrátil se zdráv
	František Benešovský	(syn) italský legionář
71	Antonín Král	raněn, invalida
72	František Král †	zemřel v ruském zajetí
73	Antonín Moravec	vrátil se zdráv
74	František Stehlík	zajat v Rusku
75	Josef Procházka	raněn, invalida

Přípřež.

Kromě lidí musel dodati hlavně český venkov i vozy, koně a lidi k obsluze koní i vozu. Na počátku srpna byly vypsány t. zv. odvody koní a vozidel. Majitelé museli se dopraviti do Českého Brodu – jednotlivé obce měly stanovený určité dny – před rolášní komisi, která po prohlídce určila, které vozy a který potah jest určen k vojenské službě.

Ze rodější obce dodali:

Josef Kvíz čp. 11 pár koní a vůz, Antonín Šára 1 koně, Jaroslav Mišhovský 1 koně.

Podpory pozůstalým

Aby bolest z odchodu, často jediného živitele byla alespoň částečně něčím oslazena, vyplácel stát pozůstalým t. zv. vyživovací podpory. Pro manželku bylo stanoveno 85 h, pro dítko do 8 roků 42½ h, přes 8 let 85 h denně. Ti, kteří bydleli v podnájmu, měli nárok na 50% zvýšení, tedy: manželka 1 K 27½ h, dítě do 8 roků 63¾ h, přes 8 roků 1 K 27½ h. Spolupůsobící drahotou zvýšeny i vyživovací podpory a to zákonem z 27/7. 1917, takže každému členu rodiny povolen jednotný příspěvek 1 K 60 h denně. Nejvyšší přípustný obnos na rodinu byl 12 K denně. Větším hospodářům, jimž výtěžek hospodářství zaručoval opatřiti si pracovní sílu za mobilisovaného člena rodiny, vyplácen nebyl. Podpory byly vypláceny dvakráte v měsíci, později jednou v měsíci.

Budiž zde i zaznamenáno, že u některých žen vyživovací příspěvek byl počátkem mravního poklesu. Hlavně u těch, kde před válkou nepřinesl manžel vůbec tolik peněz, co jich nyní žena dostávala.

Vyživovací poměry.

Postupem války všechny produkty domácí i průmyslové výroby stoupaly v ceně. Jnejnepatrnější věc, o níž se myslelo, že je jí dostatek a nemůže o ní nikdy nastati nouze – sůl – byla v r. 1918 i ještě dříve před tím o ní taková nouze, jako v pohádce „Sůl nad zlato." Drahota rostla tak, jak se musely utahovati žaludky a všechny potřeby denního života omezovati na nejskromnější míru. Podvýživa a různé nahrádky za přirozenou potravu podrývala lidem a hlavně dětem zdraví. Nikdo by neuvěřil, dokud sám se nepřesvědčil, co všechno snese ubohý lidský žaludek, co je hlad a bída, která dohánělo k nemyslitelnostem. Všeho ubývalo. Schovávalo se. Z obchodu téměř přes noc zmizely zásoby různého zboží. Za běžné ceny nebylo, ale za vysoké ceny bylo všeho dost.

Uvádím ceny obilin a mouky, aby obraz jasněji vynikl hlavně pro ty, kteří po odstupu doby mohou si přečísti tuto pohádku, ovšem skutečnou a krkolomnou a možná, že ještě i oni, aniž si jsou toho vědomi, přinesli si na svět památku z této doby.

V červenci 1914 byla pšenice 1q za 28 K, žita za 20 K. Do prosince 1914 stoupla pšenice 1q na 40 K, žita na 36 K. V prosinci 1914 zavedeny t. zv. maximální ceny (nejvyšší), za které se smělo, správněji mělo, prodávati. Pšenice byla 1q za 42 K, žita za 34 K. Pro sklizeň r. r. 1915 stanoveny ceny takto: 1q pšenice za 34 K, žita za 28 K. Ceny obilin stoupaly až do závratných výšek, nepřístupných. (Viz další články)

Výroba pečiva

V listopadu 1914 bylo vydáno nařízení, že se musí do pšeničné a žitné mouky míchati 30% mouky ječné, bramborové nebo rýžové. Od 30/1. 1915

bylo předepsáno užívati k pečení chleba směsi mouky chlebové s nahrážkou mouky ječné, kukuřičné, ovesné, rýžové, bramborové nebo bramborové kaše a to podle určitých procent, v různých dobách různě stanovených. Chléb směl býti vyráběn jen ve tvaru okrouhlých bochníků v určité váze. Nejdříve 1kg 40dkg a prodáván za 40h, od 23/12. 1915 ustanovena váha 1kg 26dkg a prodejní cena 56h za 1kg. Pekař i prčkupník byl povinen prodávati chléb na půlky, čtvrtky i osminky bochníku, ba i skrojky ve váze 10dkg. Bílé pečivo bylo pekařům vůbec zakázáno. Cukrářům bylo dovoleno pouze 2 dny v týdnu vyrábětí pečivo a cukrářské zboží z mouky pšeničné, pokud nepřevyšovala 30% celkové váhy šešta. Pečivo z s. zv. máslového šešta bylo vůbec zakázáno. Živnostenská výroba vánoček, bábovek a p. byla přípustna, pokud neobsahovala 30% s. zv. ušlechtilé mouky a od 23/12 1915 vůbec zakázána.

Klasníkům zásob bylo dovoleno zkonsumovati denně 240gr mouky nebo 300g obilí.

Soupis osevních ploch

Aby hospodáři bez rozdílu velikosti, nemohli ze sklizně příliš zapříti, nařízen soupis osevních ploch. Od berních úřadů dostali komisaři, většinou učitelé, (v tomto případě zase dobře promyšlený tah rakouských úřadů - poštvati lid proti učitelstvu) podrobný výtah parcel jednotlivých usedlostí. Každý obhospodařovatel musel udati, které plodiny má zaseté na tom kterém poli, po případě soláštní komise, se starostou v čele, se měla pochůzkami přesvědčovati o pravdivosti údajů. Že se v tomto případě podvádělo, jest samozřejmé. Každý bez rozdílu udával více píce nebo pastvin, než jich ve skutečnosti měl.

Kontingent

Na podkladě soupisu osevních ploch vyměřováno bylo množství obilí pro každého hospodáře, který musel odevzdati za maximálně stanovené ceny obilnímu ústavu. Do obce, na obecní úřad, přišel rozvrh „kontingent" a po výmlatu určené množství odvezeno do státního skladu v Českém Brodě. Tam, kde se kontingent nedodal, byly vyměřeny peněžité pokuty. U větších hospodářů nebo u těch, jichž množství odevzdaného obilí státnímu obilnímu ústavu bylo považlivě malé, nařízen výmlat pod kontrolou státu. Dozorčí orgány měly se přesvědčiti o skutečném množství vymlácaného obilí a o jeho průměrné sýpce. Dozorcem býval prakticky hospodář, ovšem z cizí obce, jenž měl k pomoci jednoho nebo i více vojáků. Že i tu se nikdo nedovzdělal pravdy, ani samolný komisař, jest na bíledni. Za trochu obilí či mouky darované vojákovi, nebo i jinak podplaceného, mohl mlátit rolník cokoliv, všechno sypalo podle hospodářova přání. Tedy ani takovéto donucovací prostředky a revisní opatření nepomáhaly. Rakouský stát, který měl kde kdo u nás „nesmírně rád", musel zahynouti hladem.

Omezení pěstování řepy.

Aby se získalo více obilin, nařízen omezený osev řepy. Na jejím místě se měla sázeti různá zelenina. U nás se sela mrkev a podle vypravění současníků, její výnos byl větší než řepy. 1 kg mrkve a to i s natí a nivarkem se prodával po 2 K až 3 K. Hlad je zlý a v nedostatku nahrazovala mrkev mouku.

Aprovisace.

Nedostatek potravin stoupal hlavně u těch, kteří byli odkázáni na nákup a neměli své půdy. Po zimních r. 1915 byl zřízen v Praze obilní ústav, který

přidělował obcím určité množství mouky, jež rozdělována bezzemkům nebo těm, jimž výnos vlastního hospodářství nepostačoval k výživě rodiny.

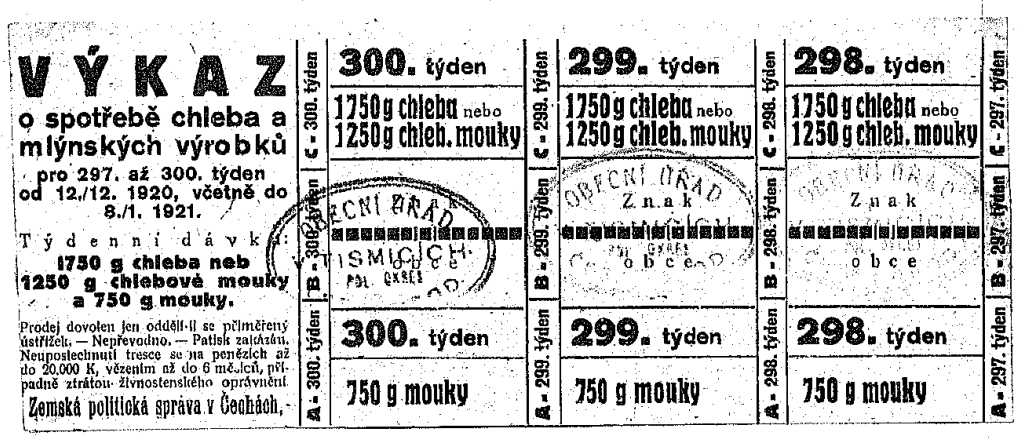

VÝKAZ
o spotřebě chleba a mlýnských výrobků
pro 297. až 300. týden
od 12./12. 1920, včetně do 8./1. 1921.

Týdenní dávka:
1750 g chleba neb
1250 g chlebové mouky
a 750 g mouky.

Prodej dovolen jen odděl-li se přiměřený ústřižek. — Nepřevodno. — Patisk zakázán. Neuposlechnutí trestce se na penězích až do 20.000 K, vězením až do 6 měsíců, případně ztrátou živnostenského oprávnění.

Zemská politická správa v Čechách.

C - 300. týden	300. týden	C - 299. týden	299. týden	C - 298. týden	298. týden	C - 297. týden
	1750 g chleba nebo 1250 g chleb. mouky		1750 g chleba nebo 1250 g chleb. mouky		1750 g chleba nebo 1250 g chleb. mouky	
B - 300. týden	OBECNÍ ÚŘAD TISMICE OBCE	B - 299. týden	OBECNÍ ÚŘAD Znak obce	B - 298. týden	OBECNÍ ÚŘAD Znak obce	B - 297. týden
A - 300. týden	300. týden	A - 299. týden	299. týden	A - 298. týden	298. týden	A - 297. týden
	750 g mouky		750 g mouky		750 g mouky	

Výkazy na chleba nebo mouku, tehdy zvané „chlebenky" vydávala chlebová komise. Pro Vratkov a Tismice, které tvořily tehdy jednu politickou obec, rozdělovala komise, jejíž předsedou byl učitel tismické školy František Kratochvíl. Přidělená mouka přicházena místním obchodníkům, kteří ji rozvažovali. V počátcích byla mouka rozdělována pravidelně a v předepsaném množství. Později bylo sice v zásobě dost chlebenek, ale mouka nedošla žádná nebo příliš málo, že se dostalo na chlebenku poloviva dávky i méně. Za vařivou mouku pohlídal obilní ústav vlastně všechno, co bylo rozemleto na prášek. Spočívalo, že lidé v té době všechno snesli, neohrožovali se nebo nedošlo k hladové vzpouře. Mouka - a to snad ani nebyla mouka, která se přidělovala obcím - byla učiněna čerň a v ní rozemleto, bozi vědí co! Ječmen se rozemílal a byl státním výzkumným ústavem vychvalován za náramně výživnou látku. Rozemíla se nejen kukuřice, ale i celé kukuřičné palice. Mnohdy se nevědělo, jsou-li to na drobno rozemleté plevy, či sláma, či něco jiného, jen nad názvem „mouka" se zastavoval a hlavně pošlal na všechny hromy, kteří byli příčinou tohohle utrpení. Chléb z této mouky se nedal ani upéci. Nedržel pohromadě. Rozsypával se na kousky a na

Čís.
Prodej tabáku:
Tabačenka 1919.
Majitel tabačenky jest podle vyhlášených ustanovení oprávněn odebrati v určité tabákové prodejně týdenní množství tabákových výrobků, jež je té které doby úředně stanoveno, předloží-li tabačenku, odevzdá-li [illegible] lístek a zaplatí-li
Zem[illegible] finanční ředitelství.
Úřední razítko
Jméno majitelovo:
1 6/1—12/1
2 13/1—19/1
3 20/1—26/1
4 27/1—2/2
5 3/2—9/2
6 10/2—16/2
7 17/2—23/2
8 24/2—2/3
9 3/3—9/3
10 10/3—16/3
11 17/3—23/3
12 24/3—30/3
13 31/3—6/4
14 7/4—13/4
15 14/4—20/4
16 21/4—27/4
17 28/4—4/5
18 5/5—11/5
19 12/5—18/5
20 19/5—25/5
21 26/5—1/6
22 2/6—8/6
23 9/6—15/6
24 16/6—22/6
25 23/6—29/6
26 30/6—6/7
27 7/7—13/7
28 14/7—20/7
29 21/7—27/7
30 28/7—3/8
31 4/8—10/8
32 11/8—17/8
33 18/8—24/8
34 25/8—31/8
35 1/9—7/9
36 8/9—14/9
37 15/9—21/9
38 22/9—28/9
39 29/9—5/10
40 6/10—12/10
41 13/10—19/10
42 20/10—26/10
43 27/10—2/11
44 3/11—9/11
45 10/11—16/11
46 17/11—23/11
47 24/11—30/11
48 1/12—7/12
49 8/12—14/12
50 15/12—21/12
51 22/12—28/12
52 29/12—4/1

krajíce se krájeti nedab. Z pečiva vyčnívaly špatně rozemleté kousky kuhyňičiných hlavic, které se při jídle zapíchovaly do patra.

V roce 1917 na podzim (a potom až do konce války) bylo pekařům zakázáno pobyprávat chlebové těsto moukou a nařízeny k podsypávce plevy — pšeničné plevy a když nebyly, našly se třebas ječné s pěknými bodlinami. Jakoby byl pekař chtěl nevím jak, přece se plevy dostaly do těsta, zapekly se — hnus vzpomínati.

Chudáci hospodyně! Jakživy se tolik nena — přemýšlely o svém kuchařském umění, jako nad moukou (approvisační), která vlastně ani moukou nebyla. K jídlu to není a zužitkovati se musela. Lepšího bylo velmi málo a horšího snad už nic. Z podobné mouky se dělával perník — sladké pečivo, ne snad pro pochoutku, ale protože se nic jiného z toho nedalo udělati. Trochou syrobu se osladila, aby se zlomila chuť a hlavně, aby se žmolky slepily a držely pohromadě. Místo knedlíků nebo kyšhoučkých buchtiček byl perník — černý, i přes sladký syrob nakyslý.

Mlecí výkazy.

Pro samozásobitele byly zavedeny l. 1917 mlecí výkazy. Podle počtu členů rodiny bylo povoleno semleti určité množství obilí ve mlýně, jenž měla obec přidělený. Ždejší obec měla přidělený mlýn v . Později si mohl samozásobitel volně udati mlýn, který chtěl. Na těžce pracující bylo určeno 300 g obilí denně na lehce pracující 225 g denně. Pravidelně platil mlecí výkaz 2 měs. a smělo se semleti jen ono množství obilí, které bylo vyznačeno na výkaze. Záleželo však

jčm na mlynáři nebo stárkovi, aby se semlelo na týž výkaz a v určené době šlo as několikráte. Povolené množství obilí na semletí nepostačovalo pro výživu rodiny a proto se podvádělo, jako se všim ve válce.

I na šrotování bylo potřebí zvláštního výkazu. Aby se lidé vyhnuli mlýnu, zakupovali si malé mlýnky, šrotovníky, na nichž si doma v tajnosti šrotovali. I mouku si tak doma vyráběli. Jemnější šrot používali za vařivou mouku, hrubší ke krmení. Jak byla asi mouka jčmná a pečivo z ní dobré pochopí jen ten, kdo všechno tohle prožil. Lidstvo se mcenč blížilo svému prvotnímu, nekulturnímu stavu a hlavně prostými potřebami.

Náhražky.

Bída naučí člověka přemýšleti o mnohém a hlad donutí často k požívání i to, o čem jindy pochyboval, zda je jedlé nebo k jídlu schopné.

Na místě (před válkou všeobecně užíván odvar zrnkové kávy) se pražilo žito, pšenice a ječmen. Aby byl odvar sladší, namáčelo se obilí na určitou dobu do vody, aby se utvořil slad a ten teprve pražen. Vnedostatku obilí pražen a vzemiřán hrách, boby, ba i koňské kaštany, žaludy a bukvice. Čaj se vyvařoval z nasušených listů ostružiníku, jahodníku a lípového květu.

Ve válce za pravé se věcce nahrazovalo. Ke všem a za všechno byly náhražky, jak bude uvedeno v dalších článcích.

Králíci a kozy.

Z nedostatku masa, pěstováni králíci. Aby se maso nepřejedlo, upravováno na mnoho různých způsobů. Vydána i zvláštní knížka, jednající o pěstování a úpravě králíků, v době války.

V rodinách, kde se nikdy nepěstovalo žádné

hospodářství, během války byly jistě kozy, jedna či dvě, hlavně k vůli mléku. Toho byl citelný nedostatek a podražilo.

Honba za živobytím

Nikdy snad v období posledního století nepřežilo lidstvo tolik starostí o zítřek, jako v této hrozné, nelidské době. Večer si lehla starostlivá matka, aby ráno ještě za tmy vstala a putovala za živobytím. Zkřehlá stála ve „frontě" (zástupu) před obchodem po několik hodin, aby čekala na bochník chleba, kávu, svíčky — prostě na všecko, co se potřebovalo v domácnosti (U nás na venkově tak sice nebylo, ale podávám pro celkovou charakteristiku doby). Čím dříve přišla na řadu, tím dříve se mohla vypravit na houbu jinam. Stávalo se a ne řídce, že se před obchodem i spalo na tvrdé dlažbě, jen aby byl každý v popředí a držel svoje pořadí. Na radnější v řadě se velmi často již nedostávalo a to znamenalo, že ten den bude míti rodina půst.

Na venkov se jezdilo za moukou, mlékem, masem, hrachem, bramborami ap. Kabízely se přímo neslýchané ceny a ani za ty se nedalo koupiti. Venkov potřeboval svoje produkty vyměniti za jiné — hlavně textilie, prádlo, zlato a prostě za všechno, co se dalo v hospodářství upotřebiti. Vyměňovalo se potud, pokud bylo co. Bylo mnoho případů, že manželka vyměnila za živobytí všecko prádlo a šatstvo svého muže vojáka, který po svém návratu neměl se do čeho obléknouti. Za raneček mouky ve mlýně (u většiny hospodářů také nebyl přílišný blahobyt) se platilo zlatem. Kdysi zámožné rodiny byly tímto způsobem úplně ožebračeny.

Pro brambory i od nás se jezdilo až k Německému Brodu. Od té doby jsou hodně v užívání batohy (ruksaky,

jak se tehdy říkalo). Přivézt plný pytel brambor, bylo veliké štěstí a zabezpečení rodiny na mnoho týdnů. Ve vlacích byly jen samé batohy a pytle.

Nedostatek tuků.

Z každého zabitého vepře se odvádělo určité množství tuku na obecní úřad a takto sebraný tuk se přidělával chudým rodinám.

Bezmasé dny.

Od 2/6. 1915 byly zavedeny bezmasé dny dvakráte v týdnu a sice v úterý a v pátek. Později byly zavedeny tři dny. Zvláštní komise chodily na kontroly se nařízení. Pro venkov bylo toto nařízení zbytečné. V bez něj masa nebylo.

Cukřenky.

Cukr, ač se jej u nás vyrobilo veliké množství, byl vzácný produkt a hledané výměnné zboží. Přidělován na lístky (cukřenky). Za osobu připadlo 1¼ kg měsíčně, později 1 kg.

Tabačenky.

Nejhůře ze všech bylo pro kuřáky. Zvláštní, že i bývalí nekuřáci se naučili kouřit. Ten, kdo měl dostatek cigaret, cigar nebo tabáku, dostal za ně výměnou všechno. Bylo to také nejvýhodnější platidlo i přesto, že hospodyně hubovaly. Kuřáci v nedostatku tabáku si vypomáhali pěstováním tabáku na zahrádkách, ovšem na zapřenou, aby nebyl pokutován, jelikož pěstování tabáků bylo vyhrazeno jedině státu. Naučili se jej i připravovati: máčeti, „pajcovati", sušiti, atd., jen aby měl alespoň trochu chuť po tabáku. Zahrádkou za kouření resp. tabák se považovalo leccčehos, jen když to v dýmce hořelo a kuřák mohl labužnicky vypouštěti z úst

kouř, třebas odporně páchl. Ani před sennými struskami, bukov. listím, chmelem atd. se nezastavila kuřácká vášeň. Samotná tabáková režie mísila do tabáku chmel a bukové listy. Jako s uděláním. Čím větší nedostatek, tím větší chuť, která se úměrně stupňovalo s potížemi, opatřiti si tabák. Raději se méně jedlo.

Svítivo a palivo

Petrolej byl přidělován jako všechno ostatní, na lístky. Při rozdělování mělo býti pamatováno na hospodářství a rodiny, kde byly malé děti. Přirozeně, že přidělený petrolej naprosto nepostačoval. Snad v každé rodině se našly čadící olejové lampičky a různé kahance, naplněné lukem, sádlem, lojem, stearinem, vazelinou ap. Karbidové lampy od kol konaly výborné služby. V nejhorším případě se svítilo smolnými loučemi, jako za dávných dob. Svíčky se vyráběly po domácku. V obchodech byly rovněž přidělovány na lístky, ale v nedostatečném množství. V noci se ani mnoho nesvítilo. Šetřilo se. Chodilo se brzy spat a proto se vstávalo. Tebylo prostě vyhnutí.

Uhlí docházelo do obcí jen náhodně. Školy se musely zavírati pro nedostatek paliva. Dříví přidělował lesní úřad pro jednotlivé obce. Pro nejbližší obce vykázána lesní oblast až u Stříbrné Skalice. V Polánkách dostalo dříví Polabí. Příděl nepostačoval a bylo proto vyměňováno za obilí u lesních dělníků, kteří měli značné zásoby. Za mrazů se uhlí rozhrádalo.

Nedostatek drobných peněz.

Kovové drobné mince se ztratily z oběhu. Stříbro se ukrývalo a rovněž i ostatní peníze. Za jejich místě se razily železné desetníky a dvacetníky, tedy v znehodnocené měně. Aby se čelilo nedostatku, bylo dovoleno bankovky půlit, čtvrtit, i rozdělovat na

Vyšel 6/4 1932 F. Šístek odev. ředitel

sminy. Jak potom válečné „úplavice" (tak se lidově říkalo baukovkám) vypadaly, může si snadno každý představiti.

Hostince a pivo.

I na pivo došlo. Ječmen byl zabavován pro výživu a na slad ponechávána jen určitá část. Pivovary si pokutně opatřovaly daleko větší množství než jaké mu bylo přiděleno. Lukr měl nahraditi slad. Aby se ušetřilo sladu, bylo nařízeno vařiti jen 2° pivo, nejvýše 4°, tedy o něco málo pilnější než obarvená voda. Ale, i „té slabůtky" se nedostávalo. Hostincům přidělováno pivo jen v omezeném množství. Přidělený sud piva byl slavnostním okamžikem a přirozeně, že netrval dlouho. Vypočtení labužníci piva se předháněli, jen aby každý vypil alespoň o jednu více než druhý. Na zábavy (posvícení) bylo sice přidělováno poněkud více, ale kde by dva nebo tři hektolitry piva postačily stávajícím. Návštěva při zábavách byla veliká a hlavně jich přišlo mnoho. Zaujímaly obvon polovici sálu. Každá se, což je přirozeno, hlásila ze-popředí, aby byla vidět a mohla dosyta vytančit. Tanečníků bylo málo a byli to hlavně výrostci sotva školu odrostlí, -- ale, jen když „muzika hrála." Z okolních obcí, kde zábavy nebylo, přicházeli četní návštěvníci ne tak pro samotný tanec, jako pro to, že se čepovalo pivo. Že přidělené pivo brzy zmizelo, není třeba ani připomínati. Potom se čepovala (prodávala) limonáda slazená cukerinem a když té nebylo, čepovala se studniční voda - a také chutnala. Před nařízenými přijahy neobstál ani denaturovaný líh. Běda paní hostinské, když jej náhodou zapomněla dobře zamknouti. Jistě se s ním po zábavě nehledala.

Téměř v každé domácnosti, v náhradu za

~~Xxx~~ chybějící nápoje, byl otevřen vlastní pivovar, třebas že byl přísný zákaz o vaření piva v domácnosti. Shánějí se předpisy, kupován chmel – a pivo se tajně vařilo a ovšem také pilo, třebas to mnohdy byla břečka, svou pivu podobná.

Cena piva stále stoupala. Od 1/2 1916 byl půl-litr piva za 28 h (před válkou za 14 h), od 20/5 1916 již za 30 h, od 1/6 1916 za 36 h., od 25/9 1916 za 48 h., a v roce 1918 již přes 1 K. Čím bylo pivo dražší, tím klesala jeho jakost. Za aprovisaci, t. j. obilí, mouku a pod., bývalo piva dost a dost.

Vojenský výcvik mládeže.

Aby osmnáctiletí hoši, kteří byli povinni již odvodem, nepřišli na vojnu bez znalosti s vojenskými povinnostmi a výcvikem, nařízen od r. 1916 výcvik mládeže ve zbrani. Cvičívalo se po nedělích.

Letní čas.

Po způsobu Němečka zaveden i u nás letní čas. Od 1. května do konce října posunut čas o 1 hodinu vpřed. Toto ustanovení se nadržělo až do konce války. Potom, jako nevýhodné zrušeno.

Rekvisice zvonů.

Na výrobu součástek zbraní bylo potřebí kdejaké mědi, cínu a olova. Konány sbírky těchto kovů po obcích – leckde zabavovány mosazné hmoždíře, paličky a pod. Když sbírky nepostačovaly (přirozeně, že hospodyně si svůj cín nebo mosaz dobře ukryly), sáhlo se k zabavování zvonů v obcích i kostelních zvonů. V Tismicích bohužel ze 3 zvonů byly zabaveny 2 a odvezány 23. listopadu 1916. Naprosto nevadilo, že jsou posvěceny.

První ve váze 187 kg, ulitý r. 1705 od Ant. Schönfelda v Praze, druhý ve váze 273 kg, ulitý r. 1724 od Valentina Lessiacka v Praze. Zvonovina takto získaná se však nehodila na díla. Tato po několika výstřelech praskala.

Kopřivy a ostružinové listy.

Surovin na výrobu oblečků, ať již vojenských nebo občanských, stále ubývalo. V náhradu za vlnu nebo bavlnu, byly sbírány a sušeny kopřivy a ostružiny do různých sběren.

Podobně sbíráno a sušeno ostružinové listí, jahodové a malinové na čaj pro vojsko i pro domácí potřebu.

Váleční zajatci.

Odchodem mnoha mužů do války, nedostávalo se pracovních sil, hlavně v hospodářství. Ze zajateckých táborů byli přidělováni jednotlivým hospodářům na vlastní jejich žádost váleční zajatci za stravu a mírnou peněžitou odměnu. Zajatci rádi chodili na náš venkov. Alespoň se dovyta najedli a mohli lidsky žít. V zajateckých táborech bylo plno nakažlivých nemocí. Mnozí ze zajatců, jak jen mohli, chodili po obcích a žebrali. O blahobytu zajatců svědčí velké vojenské hřbitovy v různých koncentračních táborech.

NAŠI PADLÍ VE VÁLCE:

Během světové války padli na bojišti nebo zemřeli následkem zranění či vojenských útrap v nemocnicích - někteří až doma následující spoluobčané:

/.

František Malý,
Josef Malý,
Josef Bek, nar. 20/2. 1884, padl 16/10. 1916 u Kovelu v Rusku.
Josef Chlistovský, nar. 22/7. 1882, zajat v Srbsku 15/12. 1914,
zemřel na tyfus asi 15/2. 1915.
František Král
Václav Král
Josef Král.

Naši legionáři:
František Pobuda, učitel z. č. v Choceradech, – ruské legie.
František Benešovský,

Po světové válce.

Státní převrat

Státní převrat 28. října 1918 proveden byl v naší obci klidně. Zvědavější z občanů si dosli do Českého Brodu pro podrobnější zprávy a zúčastnili se při tom různých oslav. Že radost všech byla veliká – jednak z narovnaného bytí svobody – jednak z ukončení války a uklidnění poměrů – nemusím ani připomínati. Bylo nadšení, veliké nadšení.

Výživovací poměry

Výživovací poměry po válce se ráznem nezměnily. Ještě po 2 roky bylo t. zv. válečné hospodářství, kdy producenti – zemědělci – nesměli volně prodávati svoje výrobky, ale museli je odváděti státu. Ještě nyní byly rekvisiční komise, ale obilí, dobytek a p. se odvádělo mnohem ochotněji. Jen ti, kteří si navykli ve válce hromadit kapitál nepřirozeně vysokými cenami – všeobecně se jim říkalo „kšáš" – lichvář – musel být domlouváním k plnění svých povinností vůči novému státu násilím, pokutami, tresty ap. Těch bylo málo. Odvádělo se pro náš svobodný stát, pro naše občany a rozumní lidé a těch byla značná většina, konali svoje povinnosti tak, jak se slušelo na řádného občana v svobodné republice.

Ceny

Přirozeně, že ceny všech produktů podstatně stouply. Aby rozdíl cen byl patrnější, uvádím přehled cen nejběžnějších potřeb v době předválečné a v době poválečné:

Věc	Cena před válkou	Cena po válce
Pšenice 1q	18 – 20K	400 – 450 Kč
Žito 1q	14 – 16K	330 – 350 Kč
Ječmen 1q	14 – 16K	370 – Kč
Oves 1q	10 – 12K	300 – Kč
Maso: hovězí 1kg	52 – 60h	15 – 18Kč
vepřové 1kg	160 – 2K	20 – 25Kč

Mouka pšeničná 1 kg	28 - 32 h.	6·50 Kč
Mouka žitná 1 kg	20 h.	5·- Kč
Máslo 1 kg	2 K	40 - 60 Kč
Sádlo 1 kg	1·80 - 2 K	18 - 20 Kč
Švestky 1 kg	1·60 - 2 K	20 - 25 Kč
Hovězí dobytek: průměrně za 1 kus	300 -	6000 - 8000 Kč
Telata 1 ks	50 K	1200 - 1800 Kč
Mzdy: kopáčské denně	80 - 90 h.	16 Kč
nezručné za 1 hod.	64 - 68 h.	1·20 - 1·50 Kč

Jak patrno z uvedeného přehledu, ceny všeobecně stouply 10×, 15× i vícekráte. Se stoupající drahotou byly upraveny platy a mzdy, ale průměrného pomněru nedosáhly.

Maximální ceny.

Na jednotlivé produkty byly vyměřeny t. zv. maximální ceny, za které se směly nejdražší prodávati. Ti kteří byli přistiženi při nedodržování takto nařízení, měli, že jich bylo dost, byli trestáni peněžitými pokutami nebo věznením. To ovšem nikterak neodradilo lidi mnohé od výnosného obchodování a svůj majetek rozmnožovali bez ohledu na ostatní, krutou nouzi a bídu.

Kolkování peněz.

Naše měna pro války byla znehodnocena. Aby byly alespoň částečně prochyceny a zdánlivě neúměrné zisky z znehodnocené měny, nařízeno kolkování peněz. Kolek obnášel 1% hodnoty. I počítám, kolik kdo si z ve válce a pro válce nahromadil peněz — a kolik jich bylo zničeno z nedůvěry k domnělo nařízení.

Ceny realit rovněž stouply. Říčo válkou byl kovec pole v našem kraji na 800 - 1000 K, pro války

na 8000 - 10.000 kč i více. Touha po hromadě byla velká. Za úspory, získané ve válce a v době poválečné, bohdajaký mohl, kupoval půdu. Válka a hladová doba v mi hnala každého k opatřování si většího kusu pole. Čím větší pole, tím bezpečnější ho chránilo proti bídě, hladu - ale přinášelo také nepoměrně větší riziko.

Usídlení obce po válce až do konce r. 1938.

Čís. popr.	jméno majitele
1	Antonín Klindera
2+48	Jaroslav Mišhovský
3+11+43	Josef Kovář
4	František Moravec
5	Oldřich Fott
6+36	Václav Šimek
7	Josef Holánek
8	Václav Fott
9	Jan Beneš
10	František Votýpka
12	Antonín Červenka
13	Anna Procházková
14	Josef Mišhovský
15	Josef Hladík
16	František Dobruda
17	František Šilhý (Pastoušek)
18+32	Josef Klindera
19	František Procházka
20	Václav Kovařík
21	Josef Myslík
22	Jan Holman
25	Josef Horák
26+41	Josef Hovorka

27	Josef Červenka	
28	Bohuslav Šolc	
29	Jaroslav Procházka	
30	František Jelínek	
31	Josef Vávra	
33	Josef Hrabíček	
34	Václav Mikovec	
35	Kateřina Hartmannová	
37	František Šmíd	
38	Anna Šťovová	
39	Marie Veselá	
40	Alois Klimeš	
42	Václav Ječek	
43+44+77	Anna Kovaříková	
44	František Adamec	
45	Václav Šíša	
46	Václav Suchánek	
49	Josef Doležal	
50	Bohuslav Chvostek	
51	Josef Pikner	
52	František Krajíc	
53	František Mikovec	
54	Josef Mráček	
55	Bohuslav Drábek	
56	Antonín Šmíd	
57	Josef Klíma (cihelna)	
58	Alois Pobudou	
59	Václav Hanuček	
60	Josef Pecenka	
61	Antonín Mencák	
62	Jan Kvasnička	
63	František Rambousek	
64	Václav Kvasný	
65	Ječek Smrčenský	majitel: Josef Drábek
66	Josef Ječek	

67	František Kalita
68	Antonín Vaněček
69	Antonín Jelínek
70	Josef Benešovský
71	Antonín Král
72	Božena Králová
73 a 74	Antonín Moravec
74	František Stašek
75	Václav Kaše
76	Jaroslav Kaja
77	Josef Sedlanuček
78	Jan Kieselbenstein(nezjištěno)
79	Josef Líška
80	František Vlach
81	Josef Šťastný

Stavební ruch.

Mezi ze odstraněné provádějící rozvrstvení bytů, stavěno rozvrstvení rozvrstvení domů a rozvrstvení jiné ve městech, turkovna rozvrstvení. Dále, mezi rozvrstvení stavbu rozvrstvení rozvrstvení, provedeno rozvrstvení jednak rozvrstvení jednak rozvrstvení jednak rozvrstvení, rozvrstvení stavbou. V roce obci bylo povoleno čísla 70 a 73 se stavební zákonem – č. 70 povoleno v r. 1920 a prohlášená státní subvence činila 32.000 Kč na rozpočtovou položku 60.000 Kč. Do konce války čísla rozdělí obce 68 domovních čísel, po válce do r. 1932 povoleno 13 rozvrstvení čísel, tedy zůstalo 81 čísel.

Volby

Nové rozdělení rozhodnutí, které pro válce, převzalo řízení obce dne 20. července 1919. Ordinárním starostou zvolen občan Antonín Moravec, čp. 35, členy rozdělení rozhodnutí: Václav Šebek čp. 42, Josef Klinger čp. 40, František Vlasák čp. 53, Josef Řeřáb čp. 51, Jaroslav Procházka čp. 29, ~~[illegible]~~

Matěj Myslík čp. 21, František Krejza čp. 58, Václav Fišl čp. 5, Emanuel Kadeřábek čp. 93.

První volby do poslanecké sněmovny a senátu konány v r. 1920 ještě společně s Slovenskem, jako společná obec. Podle volebních skupin bylo odevzdáno hlasů:

Volební skupina	Sněmovna	Senát
Národní demokracie	14	12
Čsl. nár. socialisté	53	47
Lidová strana	12	18
Sociální demokracie	210	183
Strana republikánská	94	95
Úhrnem	383	345

Volby v dalším období konány ve krátkých již jiště v samostatné obci.

Pozemková reforma.

Největší vymožeností poválečné doby jest pozemková reforma. Po stavení páchané zločiny na venkovských obcích a jeho obyvatelstvu byly činem alespoň částečně odstraněny a křivda napravena. Chromné latifundie šlechtických zbohatlíků, kteří za bitvě na Bílé Hoře se obohatili konfiskovanými statky buď zdarma nebo za mírný peníz od císaře Ferdinanda, byly nyní nabrány vládou Československé republiky a přidělovány drobným zemědělcům. V půdu se mohl hlásiti každý zemědělec kolkolvěcí půdy zažívený, který nemě více svých vlastních pozemků než 28 korců a nebyl hrobem.

Při velkostatku měl zůstati zbytkový statek. Při velkostatku Tismice, na který měli nárok i sousední občané, zbylo 57 ha půdy.

Do pozemkové reformy jako první její části, bylo nahrnuto nabrání cizích statků. Tento

zákon byl proveden v r. 1919 až 1921. Na výkup církevních statků měli nároky jednak dosavadní nájemci a nic dací, kteří nepřetržitě užívali pozemek po 40 roků buď sami nebo v přímém příbuzenství. Tři měli nárok na výkup, kteří odkoupili nejdéle se svými předky a pozůstalými, kteří svůj objekt neužívali plných 40 roků.

Jednotliví nájemci podávali přihlášky na předepsaných tiskopisech, v nichž musel každý z nich uvésti místo, kde pole užívali, jeho obsah, označení parcely a její výměru.

Za každý hostec byl zvolen odborník, který vyšetřoval všechny věci týkající se těsného sousedství, byl s přísným slibem a přísahou a přítomen při jednání o výkupu pozemku. Všechny přihlášky se soustředily na okresním soudu v Čáslavi. Šlo tedy jednotlivé přihlášky schromáždit a nato na výkupy rozhodovat. Po rozhodnutí místním národním výborem se komisaři vrátí do svého bydliště a ke stanovení ceny se dostaví znalci. Po ujednání jednotlivých se ustanoví okresní hejtman se svými přísedícími odhadci, aby stanovili na místě, odpovídá-li navržená cena ceně z r. 1914. Konec pole podle jakosti byl odhadnut od 360 Kč do 800 Kč. Přesnou výměru stanovil ing. Bubáč z Českého Brodu. Přísežnými odhadci byli jmenováni dva občané sousední obce a sice pp: Josef Jirásek čp. 3 a Václav Moravec čp. 4.

Z Králkova vykoupili církevní pole:

Jméno nabyvatele	Výměra ha	a
Václav Krouník čp. 20	–	90.40
Marie Komorová čp. 46	1	01
Josef Pása čp. 45	–	61
Josef Havránka čp. 41	–	66

Antonín Moravec čp. 73	1	07
Antonín Jiránek čp. 69	-	27
Václav Mikasek čp. 34	-	65
František Svoboda čp. 19	-	33
Anna Krušová-Kadeřina čp. 43	-	28
František Prachárka čp. 13	-	58
Josef Řeřicha čp. 6	-	29
Antonín Kovařík čp. 68	-	32
Matěj Mystík čp. 21	1	57
Josef Kratochvíla čp. 33 (Kříž)	-	28
Josef Černocha čp. 27	-	39
Marie Mikanová čp. 53	-	36
Štěpán Řeřichová čp. 31	-	41
Alois Kleinhans čp. 40	1	04
Jaroslav Michalský čp. 2	1	84
Václav Kaněk, Čakov.	-	62
Marie Fejfarová, Zahrady	-	30
František Blažek	-	27
Antonín Červenka čp. 12	1	05

Úhrnem: 15 ha 02 a 40 mč.

Vlastní pozemková reforma byla zahájena ve 2 obdobích: v době, než se definitivně provede pozemková reforma a půda bude odcizována zadavatelům v majetku, mohli nájemníci žádosti o pronájem půdy, t. zv. akce znovu. Jednotlivcům, kteří se přihlásili, bylo propachtováno pro 3/4 - 1 kopu.

2) část přípravná.

V každé obci byl zřízen t. zv. poradní sbor, který se skládal ze starosty obce a zástupců jednotlivých politických stran. Každý takový poradní sbor pak celý okres politický byl pak zřízen v Českém Brodě okresní komisariát pozemkového úřadu, v jehož čele byli úředníci - odborníci - a sice ing.

Rozpočítal jako předseda a ing. Hrabe jako účetník.

V r. 1922. sestaven plán na rozdělování půdy na příslušníky zákupní pozemkového úřadu a zúčastněné jednotlivých obcí. Vněm bylo stanoveno, kolik půdy. může dáno při nabytkovém statku a kolik ji bude přiděleno žadatelům. Přihlášky se podávaly na předepsaných listinách.

O přídělu nabytkového statku v Písmicích se mělo mnoho lidí obce Písmice, ale pro odpor několika jednotlivců, kteří neprochopili příležitost, z jednání sešlo. O nabytkový statek podány 2 žádosti a sice Josefa Nekasila z Písmic, čp. 15 a Karla Milnera z Písmic čp. 14, dosavadní nájemce panského velkostatku. Nebyl však přidělen ani jednomu z nich a statek byl přikoupil František Černému, rolníku a obchodníku dobytkem v Radonicích u Prahy a ve válce nájemci arcivévodského statku Chlum u Jičíněves za 425.443 Kč.

Ze žadatelů u přídělu musel být každý zachovalý a nesměl být zatížen dluhy, hlavně ne pro lichvu. Jednotlivé přihlášky byly upravovány u sekretariátu Pozemkového úřadu v Českém Brodě, aby se na každého z žadatelů dostalo. Přednostní právo měli legionáři a váleční invalidé. Že se také něm neodbylo jen tak hlavou, dá se snadno domyslit obzvláště, když hlad po půdě byl k nenasycení. Bylo mnoho vyčítání, mnoho hádek - lidské vlastnosti se vyhrotily v plné síle. Jednalo se o majetek, který měl pro mnohé a mnohé rodiny ohromný význam také i proto, že cena byla poměrně mírná a tehdejší doba výhodná. Získaná půda mohla se snadno výnosem za ni napravit na dvou, třech létech.

Když byla půda definitivně přidělena, t. zv. krajní či bonitní komise zjišťovala

prochůzkami pro jednotlivých průdělech jakost půdy bez ohledu na zápisy v parcelním protokole a podle toho stanovena cena, která byla stanovena takto: na 1 ha nejlepšího pole 8000 Kč, prostředního 7.200 Kč, na horší 6.000 Kč. Rozměřování půdy provádělo ing. Hradec. V pozemkové reformě nabytá půda se rozměřila do 10 roků asi, t.j. proces bez provedení Pozemkového úřadem.

Podrže pozemková reforma jest největším poválečným činem, uvažujíme-li jen jména průdělců a rozměřené půdy:

Čís. popisné	Jméno	Výměra ha	a
12	Antonín Červenka	1	07
13	Alžběta Skořepová	1	20
61	Rozálie Bekrová	1	01
70	Josef Benešovský	—	40
27	Josef Červenka	—	53
28	Bohl. Fořt	—	79
22	Jan Holman	—	46
25	Josef Horák	—	60
41	Josef Hovorka	—	81
31	Josef Hrdlička	1	02
62	Jan Hrnčka	—	53
60	Antonín Jeřábek	—	30
30	František Jeřábek	2	00
40	Alois Klindera	—	44
18	Josef Klindera	—	50
47	Anna Kovaříková	—	52
20	Václav Kovařík	1	06
71	Antonín Král	—	21
14	Josef Míškovský	—	50
24	Josef Moravec (Antonín)	1	72
54	Josef Mráček	—	50
21	Matěj Mystík	1	11

61	Antonín Němeček	—	80
34	Václav Něhavil	—	81
45	Josef Pášu	—	50
60	Josef Pečenka	—	50
58	Alois Pobuda	1	24
38	František Procházka		78
19	František Procházka	1	38
29	Jaroslav Procházka	1	07
51	Josef Pikner	—	49
52	František Pinger	—	30
59	Václav Plaviček	1	25
50	Alois Pos	—	91
12	Václav Pěček	1	28
56	Antonín Prnka	—	97
49	František Prnka	—	94
66	Josef Pucek	—	78
68	Antonín Vaníčka	1	05
31	Josef Vosecký	—	30
17	Obec Krátkov	3	70
—	Obec Krátkov-společné cesty	—	39

Úhrnem 37 ha 83 a

Rozloučení Krátkova a Písmic.

Žádost o rozloučení obcí Krátkova a Písmic byla podána již v r. 1919, ale definitivně provedena až v r. 1925 výnosem ministerstva vnitra ze dne 3. prosince 1924 čís. 88686/24 a výnosem zemského finančního ředitelství v Praze ze dne 23. února 1925. Kromě částí katastr. písmického byla připojena k nové obci Krátkova i část katastru Suchoranského. Po rozloučení obcí obnáší krátkovský katastr:

./.

Polí	214 ha	70 a	76 m²
Luk	-"-		
Zahrad	4 ha	61 a	51 m²
Pastvin	4 ha	70 a	76 m²
Lesů	20 ha	77 a	74 m²
Rybníky zadržovací	3 ha	63 a	21 m²
Pásty napájecí	7 ha	61 a	59 m²
Úhrnem	256 ha	12 a	03 m²

Náčrtek rozloučených katastrů:

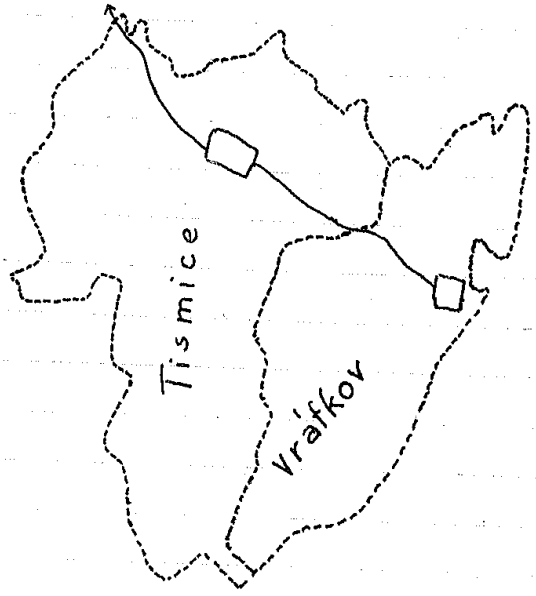

Nové obecní zastupitelstvo, první v samostatné politické obci, mělo ustavující schůzi 14. května 1925. Starostou zvolen p. František Moravec čp. 4, náměstkem starosty Jaroslav Mišhovský čp. 2, členy zastupitelstva: Josef Hladík čp. 15., Jaroslav Procházka čp. 29, František Michail čp. 53., Václav Kovařík čp. 20., Josef Matys čp. , Josef Klimdera čp. 18., František Znajda čp. 52., Václav Foss čp. 5., Josef Benešovský čp. 70., Josef Pášma čp. 45.

Když ve schůzi 9. září 1925 zvolený starosta Fran. Moravec na svou funkci resignoval, zvolen byl na zbytek

funkčního období Jaroslav Miškovský čp. 2.

Stavba silnice k Dubravčicům.

Stavba silnice k Dubravčicům provedena ve dvou částech. Mezitím vystavěna část silnice z lesa a lepenkové pravděpodobně spojena se silnicí k Dubravčicům. Stavba silnice usnesena ve schůzi osadního zastupitelstva 6. prosince 1922 a sice jen část od lesa až po pomoci státní a okresní prostředky. Potřební pozemky darovány a povinnost toto provedeno na jednotlivé obce podle výše daní. Toto usnesení bylo učiněno prodejně změněno a bylo usneseno nadále stavbu silnice p. Josefu Benešovskému na cenu 6 Kč za běžící metr, čítaje do toho plánování, štětění silnice a příkopy. Za dovozu kamene se platilo 8 Kč za 1 běžící metr i s navážkou, na dovoz štěrku 28 Kč za 1 m³.

Část silnice od lesa k Dubravčicům se provádělo v r. 1926. Dělnictvo pracovalo na silnici za denní mzdu 20 Kč, t.j. za 8 pracovních hodin. Za prvního se platilo denně a sice: na kovářský potah 70 Kč, na koňský 95 Kč denně. Náklad na silnici byl hrazen státní a okresní podporou a výpůjčkou 60.000 a 30.000 Kč z Hospodářské záložny v Českém Brodě.

Stavba silnice k Šimnicům.

O stavbě silnice k Šimnicům mnohokráte již jednáno před válkou, ale pro odpor některých jednotlivců k Šimnicích a Kráskově byla oddalována, ačkoliv její nutnost každého nutkával. Teprve v r. 1928 se přikročilo k definitivnímu rozhodnutí a silnice se stavěla. Projekt na ni vypracoval ing. Karel Kusa z Českého Brodu, vyměřil ji a jemu byla stavba svěřena k provedení. Stavba této silnice byla velmi náročná značnou prokopávkou i vysokými navážkami.

Náklad na její stavbu, jež sestává železobetonového mostu široký 10 m, [illegible] a železničního nádraží a železničních budov, byl hrazen obcí a ostatním obyvatelstvem bezplatnými dělníky, dodávkami materiálu; upravení příkopů a silničních pozemků, provedlo obecní silniční družstvo.

Elektrisace obce.

V elektrisaci obce bylo poprvé jednáno na valné hromadě dne 2. září 1923 a usneseno k elektrisaci přistoupiti. Měsíc marec, 19. srpna 1924 bylo usnesení bylo vítáno všemi, jelikož občanstvo mnělo zájem. K definitivnímu rozhodnutí došlo v r. 1928. Stavba elektrovodné sítě byla zadána ing. Antonínu Černý, koncesovanému podnikateli staveb v Sedlčánkách u Mochova a byla provedena následovně:

Účet za vedení sítě, montáží	60.038·79 Kč
Účet za přípojky až na rozvodném desku	40.996·17 Kč
Účet za převedení na splétaný transformátor	17.892·—
sobě Suchorana a Čebob. Zabezpečení	
Celkem	118.926·96 Kč

Elektrárenský svaz pokryl na tuto stavbu podporu 22.997 Kč a ministerstvo veřejných prací 38.190 Kč. Síť "pracuje v provozu a sám si vybírá poplatky Elektrárenský svaz v Kolíně.

Zahájení pozdějších vojínů.

Zahájení pozdějších vojínů bylo oslaveno 18. května 1921.

Obrázek ze slavnosti při odhalení pomníku padlých vojínů.

35 g chleba	35 g chleba	35 g chleba	35 g chleba
53. týden	35 g chleba	35 g chleba	35 g chleba
	35 g chleba	35 g chleba	35 g chleba
35 g chleba	35 g chleba	35 g chleba	35 g chleba
35 g chleba	35 g chleba	35 g chleba	35 g chleba
	35 g chleba nebo 25 g mouky	35 g chleba nebo 25 g mouky	35 g chleba nebo 25 g mouky
	35 g chleba nebo 25 g mouky	35 g chleba nebo 25 g mouky	35 g chleba nebo 25 g mouky
35 g chleba nebo 25 g mouky	35 g chleba nebo 25 g mouky	35 g chleba nebo 25 g mouky	35 g chleba nebo 25 g mouky

35 g chleba	35 g chleba	35 g chleba	35 g chleba
53. týden	35 g chleba	35 g chleba	35 g chleba
	35 g chleba	35 g chleba	35 g chleba
35 g chleba	35 g chleba	35 g chleba	35 g chleba
35 g chleba	35 g chleba	35 g chleba	35 g chleba
	35 g chleba nebo 25 g mouky	35 g chleba nebo 25 g mouky	35 g chleba nebo 25 g mouky
	35 g chleba nebo 25 g mouky	35 g chleba nebo 25 g mouky	35 g chleba nebo 25 g mouky
35 g chleba nebo 25 g mouky	35 g chleba nebo 25 g mouky	35 g chleba nebo 25 g mouky	35 g chleba nebo 25 g mouky

Rok 1929.

Zima

Zima letošního roku byla příliš katastrofální. K zápisům mnoha pamětníků, kteří by věhdy tak krutou zimu pamatovali. Již do 31. prosince 1928 bylo počasí celkem příznivé s malými mrazíky a občasným mžitovým popraškem. Na Silvestra kolem poledne počal padati sníh a padal bez přestání po několik dnů. Na to v krátkých přestávkách padal déšť po celý leden. Napadlo jej na mezi, místy i více. Silnice byly vysoko závějemi, že se nedalo jezdit ani na saních a musely se prohrnovati. Politický úřad nařídil, že každá obec jest povinna i okresní silnice svého katastru tak upravit, aby byly sjízdné. Led polovice ledna nepřestával mrzlo do konce února. Mrazy dosahovaly výše 38°C až 42°C, na naše poměry něco nevyhlého. Zvěř přicházela až na dvory. Soucitní, hlavně štědří, zanechávali zvěři zrní a zakládali pro ni na polích nachý jetel a seno, ale i přes toto hojné opatřování jich přece jen mnoho zašlo.

Hlavně na stromech byly veliké škody, jdoucí do tisíců. Z jara, kdy se jinak zelenaly stromy, lesy byly zahrady hrobem bezlistých stromů, s kmeny mrazem zčernalými. Některé stromy více vyrašily, ale uprostřed léta jim listí žloutlo, opadávalo a strom zahynul. Zimu přečkalo málo stromů stanějších, hlavně mělchtilejších druhů. Z bývalých krásných alejí podél silnic zbylo jen několik málo stromů, o mnohé však z jistotou uvedu říci, jak dlouho ještě žijí. Na výsýpkách nebo výše položených polohách stromy dobře mrazy neutrpěly a zimu šťastně přečkaly.

Podle statistiky, sestavené Okresním úřadem, vyčíslilo
se v naší obci:
252 jablonů, 25 hrušní, 540 třešní, 2 višně, 912 šeřeků,
45 vavřínových ořechů, 4 keře zapříen, 6 keřů angreštu,
lísky celkem 1796 stromů a keřů.
Rád sice slíbil poškozeným podporou přizpůsobování
nové sadby, ale zůstalo jen při slibu.

Na letošní krutou zimu s trvalými a nebývale
vysokými mrazy, nebylo občanstvo dostatečně při-
praveno a nastal proto nedostatek paliva. U obchod-
níků v Českém Brodě bylo jako za války. Uhlí bylo
vydáváno jen v omezeném množství. Vášlabem
nedostatku paliva nebylo ani ve školách vyučováno.
V lednické škole se nevyučovalo od 14. do 28. února.

Počátkem března vyvítilo slunce a mráz pomalu
rozrušil, takže obavy z velkých nápalů, byly zbytečné.
Léto bylo mokré, bylinám přešlo až v druhé polovici srpna.

Volby do obecního zastupitelstva ve naší obci Volby do obec. zastup.
se měly konati 5. května, ale obchozen občanstvem
ustavena jednotná kandidátka a proto se nekonaly.
Starostou byl zvolen p. František Kašík, čp. 74, jeho
náměstkem Josef Kříž čp. 11, za členy zastupitelstva:
František Moravec čp. 4., František Procházka čp. 19.,
Antonín Moravec čp. 73., František Michael čp. 53., Jarosl.
Procházka čp. 29., Václav Kovařík čp. 20., František
Procházka čp. 19., František Švarc čp. 52., Václav Pšil čp. 5.,
František Šimík čp. 37. Občanům pokladničením zvolen
František Švarc čp. 52.

Nové zvony do lednického kostela byly Kostelní zvony.
zavěšeny slavnostním způsobem v neděli 9. června.
Zvony dodala firma Burival a Riss v Kuklenách
u Hradce Králové. Náklad hrazen z příspěvků
osadníků, zvonového fondu, rodiny Alhasilovy

v Tismici

První zvon „Maria", váha 152 kg má nápis: „Maria, Boží matko, rač se přimlouvati. Věnováno katolickými osadníky."

Druhý zvon: „Václav, váha 212 kg má nápis: „Pros za nás, kníže náš. Na památku tisícího výročí smrti sv. Václava věnovala rodina Něhasilova 1929."

Volby do posl. sněmovny

Volby do poslanecké sněmovny a senátu se konaly 27. října. Jednotlivé kandidátní listiny obdržely:

Strana republikánská	64 hlasů
Sociálně demokratická	59 "
Národně sociální	57 "
Strana lidová	7 "
Komunistická strana	5 "
Národně demokratická	2 "

Obecní rozpočet.

Obecní rozpočet na r. 1930 byl sestaven v říjnu takto:

Řádná potřeba:	42.489 Kč
Řádná úhrada:	30.008 "
Schodek:	13.531 Kč
Mimořádná potřeba:	73.305 Kč
Mimořádná úhrada:	23.000 "
Schodek:	50.000 Kč

Schodek byl hrazen: obecními dávkami a to: z piva 10 h z 1 l piva, ze psů 15 Kč ročně, z jedné místnosti 10 Kč ročně, 20 hal z 1 l kořalky, dále 200% obecní přirážkou k dani činžovní a 200% obecní přirážk. k daním ostatním.

Obecní potřeby značně stouply hlavně proti roku 1921, kdy bylo 8. listopadu usneseno v osadním zastupitelstvu, aby se místní přirážka nevybírala. Tehdy příjem z obecního majetku postačil na krytí

obecního vydání, ale nestavěly se ani silnice, ani se neprovádela elektrisace obce.

Ceny obilí letošního roku proti roku 1928. K srovnání uvádím ceny některých plodin za poslední 3 roky: Ceny obilí

Rok:	1927	1928	1929
Pšenice:	220	178	166
Žito:	228	170	120
Ječmen:	200	168	145
Oves:	180	163	105
Řepa:	18	16	16
Brambory:	50-60	60-80	20-28

Ceny ostatních plodin uvádím podle burzovního zaznamenání ze 17./12. 1929: Kupice pšeničná 290-304, mouka pšeničná dvoukmenová 272-284, hladká pečivá č.0-252-267, č.1.-212-225, chlebová č.4.-167, mouka žitná 210-218, hrách zelený 260-300, žlutý 180-200, seno kyselé nalisované 79-83, lisované 68-73, sladké 79-83, sláma žitná otýpková 34-36, krmná 35-37, sádlo americké 1180-1195, slanina od 10-14'50, vepřů 12-15, volů přední čtvrti 10-14'50, zadní 11-16'25, celé kusy 11'80-12'50, krávy přední 7-10, zadní 9-12.

Rok 1930.

Zima.

Zima letošního roku byla velmi příznivá, téměř bez sněhu a bez větších mrazů.

Volbi nebylo významnějších událostí.

Obecní rozpočet.

Obecní rozpočet sestaven následovně:

Řádná potřeba:	36.412 Kč	Mimoř. potřeba:	6000 Kč
Řádná úhrada:	23.560 "	Mimoř. úhrada:	6000 "
Schodek:	12.852 Kč	Schodek:	0

Schodek se uhradí 200% obecní přirážkou k dani činžovní a 300% obecní přirážkou k ostatním daním.

Ceny obilí a produktů asi jako minulého roku.

Požár

9. června vypukl o 3. hod. ranní požár u Jud. Červenky v čp. 12. Ze sousedů poškozen nebyl nikdo.

Rok 1931.

Rovněž letošního roku byla zima příznivá.

Obecní rozpočet na r. 1932 sestaven následovně:

Potřeba řádná:	34.942 Kč
Úhrada řádná:	22.360 "
Schodek:	12.582 Kč
Potřeba mimořádná:	6436 Kč
Úhrada mimořádná:	6436 "
Schodek:	0

Schodek řádného rozpočtu se uhradí 200% obecní přirážkou k dani činžovní a 300% ob. přirážkou k daním ostatním.

Nezaměstnanost dělnictva proti létům předchozím se podstatně zhoršila, následkem úbytku práce v továrnách. Stát nezaměstnaným vypláceli týdenní podpory. Na venkově toto bylo zařízeno tak, že okresní úřad zasílal do obce lístky na potraviny, které si mohl v místě u obchodníka vybrati. Na rodinu připadlo 10 Kč na týden, mnohdy jen na 14 dní. Tímto způsobem bylo podporováno 7 rodin a vydáno 107 lístků po 10 Kč. Nezaměstnanost.

Ceny obilí proti minulému roku poněkud poklesly, ale průměrně se vyrovnávají. Ceny obilí.

1. února zemřel šimický farář Josef Petr ve věku 41 roků. Na uprázdněné místo byly vypsány 2 konkursy, ale nikdo se nepřihlásil. Duchovní správu vedl žižkovský farář Jan Balabán a po něm v r. 1932 příštoupimský farář Václav Graf. Farář Jos. Petr †

Rok 1932.

Počasí

Letošní zima byla rovněž příznivá. Květen a červen byl velmi teplý a suchý. Po tyto dva měsíce vůbec nepršelo. Zdálo se, že obilí na polích předčasně uschne, ale po vydatných deštích, které přišly v první polovině července však se vzpamatovalo a bujně rostlo. Kusrátkými deštmi obilí polehalo, z nejvíce ječmeny. Zrno ním ustrpělo na jakosti také proto, že kvalitními deštmi tu a tam vzrostlo a špatně se sklízelo.

Požár.

Dne 12. prosince o 6½ hod. ranní vypukl požár v domku p. Josefa Benešovského, čp. 70. Oheň se omezil jedině na tento domek. K ohni se nedostavil ani jeden hasičský sbor. Příčina požáru není známa.

Obecní rozpočet.

Obecní rozpočet na r. 1933 sestaven takto:

Potřeba žádaná: 30.599 Kč
Úhrada žádaná: 18.870 Kč
Schodek: 11.729 Kč

Schodek bude uhrazen dávkou z piva - 10 h z 1 litru, dávkou ze psů - 15 Kč z 1 psa ročně, 200% obecní přirážkou k dani činžovní a 200% přirážkou ke ostatním daním.

Ceny obilí letošního roku značně poklesly. Největší pokles jest znamenán u ječmene, jehož cena klesla pod 100 Kč. Uvádím ceny podle burzovního záznamu z 27./12.: Pšenice červená: 164-167, žlutá 143-146, žito 93-97, ječmen 85-87, oves 73-74, hrách žlutý 120-130, zelený 200-230, mák modrý 530-560, stříbrošedý 500-620, jetel červený 550-600, bílý 500-800, seno nelisované 44-45, slaměné 52-53, sláma žitná otýpková 40-42,

krmná lisovaná 32–34, pšeničná krupice 280–285, pšeničná mouka 260–265, č.0 243–248, č.1 198–203, žitná mouka č.0 160–165, č.1. 145–150, otruby pšeničné 53–54, žitné 53–54, vejce (kůra) čerstvá 57–59, vápenná 47–48.

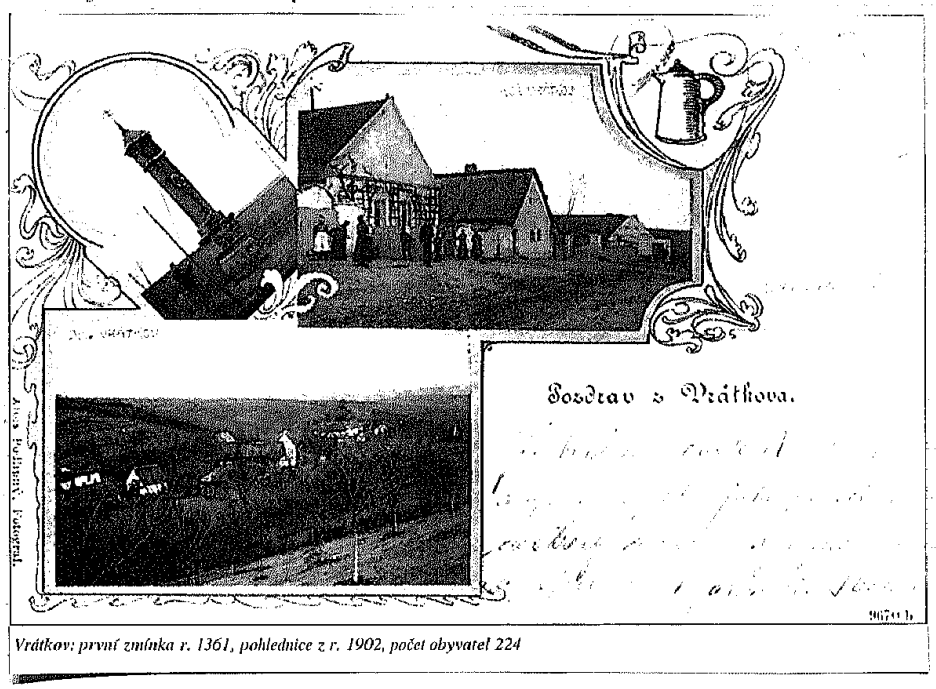

Vrátkov: první zmínka r. 1361, pohlednice z r. 1902, počet obyvatel 224

Rok 1933.

Počasí.

Počasí letošního roku bylo velmi příznivé a úroda lepší než v předchozích letech.

Ceny obilí.

Ceny obilí zůstaly na výši jako roku minulého, spíše o něco pokleslý.

Požár.

V neděli 2 července o 10. hod. večerní vypukl požár u p. Antonína Jelínka čp. 69. Přispěním sboru dobrovolných hasičů z Suchdrase, byl oheň omezen jen na stavení. Příčina požáru je neznámá.

Novostavby.

V letošním roce nově postaven domek čp. 82, jehož majitelem je p. Hedvika Salamánková a dům čp. 83, jehož majitelem jsou manželé Josef a Božena Blahovi.

Obecní volby.

Obecní volby byly okresním úřadem v Českém Brodě stanoveny na 28. května. Dne 7. května byla podána jen jedna kandidátní listina, volby konány nebyly a navržení kandidáti prohlášeni za zvolené. Byli tudíž zvolení do obecního zastupitelstva:

p.: Ivan Beneš, čp. 9,
Josef Hladík, čp. 15,
Josef Kovář, čp. 11,
Oldřich Fořt, čp. 5,
Jaroslav Procházka, čp. 29,
Josef Pikner, čp. 57,
Václav Paša, čp. 45,
František Stehlík, čp. 74,
Václav Kovařík, čp. 20,
Josef Mrázek, čp. 54,
František Snajdr, čp. 52,
František Nechanil, čp. 53;

Za náhradníky:

Václav Šebek, čp. 42 — Antonín Šmíd, čp. 56
Fran. Moravec, čp. 4 — Josef Blaha čp. 83
Alois Klindera, čp. 40 — Josef Pečinka, čp. 60

Volba starosty a ob. rady.

Starostou obce byl zvolen p. František Stehlík, jeho náměstkem p. Josef Kříž. Za členy obecní rady pp. Jaroslav Procházka a Ivan Beneš.

Obecní rozpočet

Obecní rozpočet sestaven následovně:

Úhrn řádné potřeby: 30.744 Kč

Úhrn řádné úhrady: 14.970 Kč

Schodek: 15.774 Kč – bude uhrazen dávkou ze psů a to 15 Kč ročně a dávkou z nábytku, 10 Kč ročně, 200% přirážkou k dani činžovní a 300% přirážkou k daním ostatním.

Rok 1934.

Znehodnocení měny.

Letošního roku krise, která zachvátila všechny stavy, se v podstatě nezmenšila. Jedině u výrobců se poněkud zmírnila následkem znehodnocení naší koruny měny pro zahraničí. Toto vládní nařízení nemělo však na domácí trhy žádného vlivu, třebas se suroviny z ciziny k nám dovážené musely dráže platiti. Zdražení na domácích trzích bránilo vládní nařízení.

Sucho.

K dovršení bídy, potkala letošního roku naše kraje nebývalá sucha, jakých ani nejstarší lidé nepamatují. Vůbec nepršelo od konce dubna do konce července. Obilí na polích zrzlo, žloutlo, zdráčelo se. Nejvíce byly potrženy písčiny, na nichž obilí vyrostlo sotva několik centimetrů, některé buď vůbec nevymetalo nebo klásky byly velice ubohé. Sklizeň byla velmi slabá, proti jiným letům poloviční, na některých polích se nesrovnala ani výsevu. Nevymetané nebo jen z části vymetané obilí do klasů, se buď zavrzalo nebo za zelena pochcalo na krmení. Do orání se sely omětky, aby získána alespoň částečná náhrada za píci. Obilí byla velika úroda. Jetelniny napolo uschly, nevyrostly. Dobytek, kdo neměl jistá louková zásoby, musel prodati, přirozeně za pod cenu. Ceny dobytka zničené pokles hromadným a nuceným prodejem.

Počátkem srpna přišly vydatné lijáky, které částečně zlepšily stav pícnin a vzbudily naději, že bude alespoň dobytek činit krmiti. Příchodné počasí - bez mrazu a mrazu - pokračovalo téměř až do vánoc.

Stát. podpora.

Krajům, které byly potrženy katastrofálním suchem, poskytl stát podpory na zakoupení krmiva pro dobytek, aby se uchoval a nemusel být prodáván. Podpora však nebyla každému poskytnuta. Kdo kromě hospodářství provozoval ještě nějakou živnost, podpora zamítnuta nebyla. Přirozeně, že toto zařízení vedlo k nespokojeným nesnázím. Na kus dobytka připadlo průměrně 20 kč. Za tento obnos si mohl u Hospodářského družstva v Čečkách Brodě koupit potřebné krmivo. Všeobecné podpory vyplácány nebyly. Úhrnem vyplaceno pro zdejší obec 25.270 kč.

Stát poskytl postiženým zemědělcům určité úlevy na daních, ale každý o tuto měl žádati, zvlášť a předložiti závěrem výkaz o zbytku, kterou utrpěl úrodou. Posuzuje tyto zvláštní komise, ustavená v rámci okresního úřadu. | Úlevy na daních.

Následkem velkého tepla a hlavně vydatných srpnových bouří, postihla v letech nebývalá epidemie hub všeho druhu. Drobné houbky se nakládání se platily za 3–5 Kč. Les se stal pravým dobrodincem pro nezaměstnané rodiny, kterým poskytl nejen obživu, ale i výdělek. | Úroda hub.

Aby ceny obilí v letošním neúrodném roce nepodléhaly lichvářským spekulacím, zavedl stát tzv. obilní monopol. Obilí koupral. Obilní měsíc v Praze provádějí hospodářských družstev nebo obchodníků s obilím. Veškeré zásoby určené k prodeji je nutno přihlásiti nejdéle do konce prosince t. r. Pro obilí stanovena pevná cena s měsíčními příplatky. Základní ceny určeny v září: pro pšenici 162 Kč, pro ječmen 124 Kč, pro žito 116 Kč a oves 110 Kč za metrický cent. Za každý měsíc se cena zvyšuje o 1·50 Kč na metr. cent. Ceny byly tímto nařízením upevněny. Podobným způsobem byly stanoveny ceny i pro ostatní hospodářské plodiny. | Ceny obilí.

Koncem května proměřil byly také připádány závody motorového vozidla na tzv. „Českobrodském okruhu“, vedoucí z Českého Brodu přes Týnec na Kačerov, Dolánky, Kostelec nad Černými lesy a zpět do Čes. Brodu. Ze závodů máte velké radosti cyklisty, motorky a hlavně, hlavně pro občanstvo do tyto silné podívané. | Českobrodský okruh.

Následkem velikého sucha dlouho trvajícího, vyschly všechny studně. Jediné v obecní studni na návsi pod čís. 36, bylo vody dostatečné množství, že zásobila celou obec. Její prameny jsou nevyčerpatelné. | Nedostatek vody.

Letošního roku nově postaven dům č. 84, jehož majitelem jest Bohumil Nový. | Stavební ruch.

Obecní rozpočet na r. 1935 sestaven následovně: | Obecní rozpočet.

Potřeba žádaná: 30.255 Kč
Úhrada žádaná: 17.770 Kč

Schodek: 12.485 Kč, bude uhrazen 200% přirážkou k dani činžovní a 300% přirážkou k daním ostatním.

Kromě toho vybírány obecní dávky jako v létech předchozích a to ze psů, z piva, z nájemného nebo pronášených nápojů.

Obecnímu úřadu

ve

Vrátkově.

Zasílám doplněnou obecní pamětní knihu za rok 1935 a 1936.a sice podle materiálu,který mi byl poskytnut tamním úřadem, p.Chehlíkem a p.Moravcem.Jinak jsem doplnil sám.

Bude-li snad potřebí nějaké změny v zápise nebo jiného doplnění,milerád napíši.

V úctě:

Krákora

P: Přikládám též stvrzenku na odměnu 80 Kč,t.j.asi takové,jaká mi byla vyplacena tismickou obcí.

Stvrzenka

na 80 Kč,t.j. osmdesát korun čsl.,která mi byly vyplaceny jako odměna za doplnění obecní pamětní knihy obce vrátkovské v r. 1935 a 1936.

V Tismicích 2.dubna 1937.

Bedřich Krákora

1935.

Počasí.

Letošní rok se počasím mnoho nelišil od roku loňského. Sněhu bylo vzimě málo. Kvečtnové mrazy provázené na počátku měsíce slabším sněžením, byly tak silné, že zničily pupeny stromů, hlavně třešní, švestek a meruněk. Téměř mrazy se opozdil květ stromů o měsíc.

Sucho.

Letošní rok byl velmi suchý. Neprší od konce května až do konce září nebo jen nepatrně a nevydatně. Úroda byla následkem toho slabá, u obilí však přece větší než minulého roku. Píce, jetel, směsky ap. dlouhotrvajícím suchem zaschly, brambor a řepy, ne srovnání s předchozím rokem se prodlo sotva polovina. Ke krmení dobytka se muselo přikupovat náhradní krmivo.

Podpory.

Následkem katastrofálního sucha, poskytovala vláda postiženým krajům, mezi nimiž byl i náš kraj, podpory na zakoupení krmiva a na ulehčení břemen provádění částečný odpis na daních a úplné úlevy se však musely žádati.

Počet. ovoc. stromů a keřů.

Podle vládního nařízení, bylo provedeno v naší obci sčítání ovocných stromů a keřů ke dni 1. května. Jejich počet byl tento:

jabloní:	hrušní:	třešní:	višní:	švestek:	slív:	meruněk:
278	135	540	46	361	77	7

broskvoní:	vlaš. ořechů:	všech stromů:
3	43	1490

rybízů:	angreštu:	všech keřů:
64	35	99

Volby do posl. sněm. a senátu.

Volby do poslanecké sněmovny a senátu konány v neděli 19. května. Výsledek voleb byl tento:

	posl. sněmov.	senát:
Republikánská strana:	97	89
Strana sociálně demokr.:	62	54
Strana národně sociální:	30	26
Strana komunistická:	5	4
Strana lidová:	4	4
Strana živnost. obchodnická:	14	10
Strana národního sjednocení:	14	12
Úhrnem:	226	199

Za neplatné byly prohlášeny 2 hlasy.

Volba do zemského zastupitelstva a okresního zastupitelstva konána o týden později, t.j. 26. května. Její výsledek byl následující:

	zem. zast.	okr. zast.
Strana republikánská:	81	58
Strana sociál. demokratická:	62	43
Strana národně sociální:	40	88
Strana komunistická:	7	7
Strana lidová:	4	5
Strana živnost. obchodnická:	11	11
Strana národ. sjednocení:	6	6
Celkem:	211	210

Obecní volby.

Úmyslem dohlédacího úřadu byly vypsány v nejší obci i obecní volby, třebas byly konány teprve před 2 roky. Do dohodě občanstva podána jen jedna kandidační listina. Následkem toho volby odpadly. Do obecního zastupitelstva navržení a také zvolení sito občané:

pp. František Kovanec, rolník, čp. 4.
Jaroslav Procházka, zedník, čp. 29
Josef Mysliк, zedník, čp. 21
Josef Hladík, rolník, čp. 15
Josef Klindera, pekař, čp. 18
František Procházka, zedník, čp. 19
František Snaidr, tesař, čp. 52
Josef Kosecký, rolník, čp. 31

Antonín Moravec, rolník, čp. 73
Josef Kvíz, rolník, čp. 11
František Nekasil, domkář, čp. 13
Ivan Beneš, rolník, čp. 9.

Ustavující schůze obecního zastupitelstva, volba starosty a obecní rady konána 29. prosince. — volba starosty a ob. rady.

Starostou zvolen: Ivan Beneš, rolník, čp. 9
Náměstkem starosty: František Moravec, rolník, čp. 4
Do obecní rady: Jaroslav Procházka, zedník, čp. 29
Josef Vlček, rolník čp. 31.
Obecním pokladníkem zvolen: Fran. Šmída, domk. čp. 52

Ve schůzi obecního zastupitelstva dne 3. října jednáno o koupi části lesa, dosavadního majetku knížete z Liechtensteina v rozloze 17 ha, t.j: celý oddíl č. 44 pod myslivnou v Dolánkách. Za obec zmocněni pp. Josef Kvíz a Antonín Král, aby vyjednávali s Agrární bankou v Praze, která prodej lesa prostřídkovala. Jednání však nevedlo k cíli jednak pro vysokou požadovanou cenu (3184 Kč za 1 ha kromě jiných poplatků, které by činily asi 20% kupní ceny), jednak pro odpor města Českého Brodu, který kupoval celé doubravčické polesí. — Koupě lesa.

V sobotu 14. prosince, následkem choroby a vysokého stáří, zřekl se svého úřadu první president Československé republiky T. G. Masaryk za všeobecného pohnutí všech občanů. Za svého nástupce navrhl ministra zahraničních záležitostí Dr. Eduarda Beneše. — T. G. Masaryk, abdikuje.

Volba nového presidenta konána poslaneckou sněmovnou a senátem ve vladislavském sále na hradě pražském ve středu 18. prosince. Ze 440 odevzdaných hlasů obdržel Dr. Eduard Beneš 340 hlasů, 76 hlasovacích lístků bylo prázdných a 16 znělo na jméno Dr. Bohumil Němec, profesora pražské university. — Dr. E. Beneš, prezidentem.

Obilní monopol.

Aby byla zajištěna cena hospodářských plod a tím i prosperita polního hospodářství, zaveden byl státní obilní monopol. Tímto opatřením byly zave deny na obilí pevné ceny, odstupňované měsíční prémiemi podle doby, kdy bylo obilí prodáno. Obilí, směl prodávati jen Státním obilním ústavu, n ledy volně obchodníkům, jak tomu bylo doposud. Státní obilní společnost měla v okresích svoje na kupovače - komisionáře - kteří jedině byli oprávně od zemědělců kupovati obilí a to podle jakosti. Pr jednotlivé druhy obilí stanoveny tyto ceny: (podle vyhlášky Státní obilní společnosti ze 3/11. 1935), včetně da z obratu:

Pšenice tvrdá: 154-166 Kč, polotvrdá: 151-163 Kč měkká: 147 Žito: 123-126 Kč, ječmen: 100-120 Kč, oves: 108-114 Kč za 1 q. Měsíční přirážky stanoveny pro všechny druhy obil 1·50 Kč na měsíc a 1 q. Co československou oblast stanov bito komisionáři: Hospodářské družstvo v Čes. Brodě, J. Gaiger, obchodník v Českém Brodě a J. Hrazánky, obcho pověřený v Čes. Brodu, t. j: obchodníci, kteříže již dříve zab vali koupí a prodejem obilí. Rolníci mohli obilí prodat kterémukoliv z uvedených komisionářů.

Obilí se muselo zaprodati nejdéle do 15. prosince 1935 odevzdat (odvézt), však mohl podle libosti kdykoliv. Kdo nezaprodal do uvedené lhůty obilí, ztrácel nár na měsíční prémii. Prodej obilí byl však vázán jed jinou podmínkou. Kdo prodal více než 20 q obilí všeho druhu dohromady, musel od Čes. kob. obilní spol nosti odebrati nanejvýš 10% obilí denaturovaného a to ovsa, ječmene nebo kukuřice, jako krmivo p dobytek. Bylo to zbylé a neprodané obilí z loňské sklizně, přísadou však pošťouchano, aby se nemohlo semlíti a mohlo se použíti jen k výkrmu dobytka. Čsl. obilní společnost, aby měla přesný přehled o množ vyrobeného obilí, zavedla zvláštní výkazy (knížky,

do nichž se zapisoval prodej obilí komisionářům, t. j. druh obilí, jeho cena, množství, potom odvezení obilí do mlýna k vlastní spotřebě. Ve výkaze, označeném číslem jménem majitele, jménem nákladní stanice byla též zapsána výměra obhospodařovaných pozemků podle stavu ke 30. června 1935, včetně pozemků přípachtovaných, počet příslušníků rodiny, dále výměra pozemků osetých pšenicí, ječmenem, žitem, ovsem a kukuřicí. Do výkazu byl též zapisován 10% odběr denaturovaného obilí. Koncem června r. 1936 musely se tyto výkazy odevzdati prostřednictvím obecních úřadů státní obilní společnosti.

Obecní rozpočet na r. 1935 sestaven takto: Obecní rozpočet.

Řádná potřeba: 30.300 Kč,
řádná úhrada: 17.770 "

Schodek: 12.530 Kč bude uhrazen 200% přirážkou k dani činžovní a 300% přirážkou k daním ostatním.

1936

Počasí.

Počasí letošního roku bylo převážně deštivé, hlavně jarní období až do počátku srpna. Obilí následkem vydatných dešťů přebujelo a polehalo. Žito v klasech se špatně vyvinulo a úroda byla proti loňskému roku slabší. Značná část nevyvinutých obilek odpadla do zradlin. Jetele byly však mrazlé a daly hojnou sklizeň. Brambor a řepy se mrazilo také v postatku.

Vázané hospodářství.

Vázané zemědělské hospodářství trvalo i letošního roku s tím rozdílem, že při ceny obilí odráželi státní obilní ústav poplatky na úhradu výdajů, spojených hlavně s nakladišťováním. U každého druhu obilí byly poplatky jiné a sice: u pšenice se strhávalo Kč, u žita Kč, u ječmene: a u ovsa Kč.

Omezený nerostlí.

Aby se nenahromadily příliš velké zásoby obilí hlavně pšenice a žita ve skladištích Obilního ústavu, byla celá oblast republiky rozdělena do krajových skupin a každé z nich určena plocha, která se směla osít obilím. V naší obci určen nejvyšší přípustný osev pšenice, žita, ječmene a ovsa na 56% veškeré orné půdy, u pšenice jen 20% orné půdy. Zbývající půda, t.j. 44%, se mohla libovolně osít jinými plodinami, pokud tato volnost nebyla omezena již dříve, jako ku př. u cukrovky.

Hromadné akce rekam.

CPO

Z letošního roku přispíval stát na výživu. U nás bylo celkem podporováno: 8 žen - po 20 Kč týdně a 4 osoby - po 10 Kč týdně.

Nejklidnější a velmi nebezpečná doba si vynutila zřízení Civilního protileteckého výboru (CPO) a to v každé obci. Tyto výbory měly na starosti ochranu obce v případě nepřátelského náletu. Předsedou výboru byl jmenován p. Antonín Moravec, rolník č. p. 73. Výbor byl složen buď z nevojáků nebo

„Grado." Nejvíce jej zajímal přístav v Štrasu, kde se kavžel celý den. V Štrasu na „molu" se náhodou setkal s přehvozdeckým občanem p. Kašem, který byl zaměstnán u p. Chytráčka v Štrasu (sodák z Kostelce nad Čer. Kosy).

Otec si potrpěl na cestování. Syn Josef sloužil u pluku v Tridentě. Pluk byl v r. 1897 poslán na manévry k Českým Budějovicům. Když pluk dorazil do Horních Rakous, vypravil se za svým otcem. Německy vůbec neuměl. Po dlouhém bloudění ho nalezl ve Freistadtě.

O těchto životních příhodách pán otec vyprávával a pán na ně vzpomínal až do skloníkového života.

Obecní rozpočet.

Obecní rozpočet na letošní rok sestaven takto:

Řádná potřeba: 29576 Kč,
řádná náhrada: 17203 Kč.

Schodek: 12.373 Kč byl uhrazen 125% přirážkou k dani činžovní a 300% přirážkou k daním ostatním. Kromě toho vybírány obecní dávky a sice: z každé provozované míšnosti: 10 Kč, ze psů po 15 Kč a majitelská dávka 10 h z každého vyčepovaného litru piva.

Dlažba cesty

Letošního roku vydlážděna nákladem obce a za příspění zúčastněných majitelů pozemků polní cesta do „Kaloučků".

Změny osadníků

V březnu letošního roku odstěhoval se z č. 69 pan Antonín Jelínek. Domek s příslušenstvím a polem koupil pan Václav Kříček, zedník, za 64.000 Kč.

V červnu přistěhoval se do č. 12 pan František Špaček z Petřínas.

Úmrtí

Dne 5. února 1937 umřel pan Ing. František Hanbousek chemik cukrovaru v. v., majitel domku č. 63. Byl 80 let stár a žil již dlouhá léta po smrti svojí choti úplně sám. Měl dvě nadané syny – jeden byl přírodopiscem, druhý malířem, třetí konsulem (nynní lesní správce).

Dne 9. srpna 1937 zemřela nejstarší občanka obce, paní Anna Moravcová nar. Rudská ve věku 95 let. (č.

Události ze života národního:

† Josef Hvaný

Dne 23. března umřel senátor Josef Hvaný, šéf tisku republikánské strany. Jeho smrt vyvolala účast celé čsl. veřejnosti a hlavně venkovského lidu. Byl znám pod pseudonymem Havlíčkem Rěhoř jako neohrožený bojovník za práva zemědělského lidu. Pod vedením nezapomenutelného Antonína Švehly budoval republikánský tisk a jím mocně zasahoval do života strany i státu.

† Dr. Karel Kramář

Dne 26. května zemřel po dlouhé nemoci první československý ministerský předseda Dr. Karel Kramář.

Úmrtím dr. Karla Kramáře ztratí československá veřejnost jednu z nejlepších politických osobností, skvělého státníka a hluboce národně cítícího i myslícího politika. Kramářova osobnost vstupuje do českých dějin jako ušlechtilý vzor člověka počtivého, nezištného, věrně stonžícího svému národu, připraveného kdykoliv přinésti největší oběť v zájmu veřejném. Jeho veřejná obliba, jeho slavný návrat z vídeňského vězení na sklonku války, symbolisující politické vzkříšení českého národa, jeho účast na kladení základů naší republiky a účast na veřejném životě do posledních chvil, to vše působí jako slavný odkaz čilné míle, národního uvědomění, hrdosti a napřesské oddanosti veřejnému zájmu

Úmrtí presidenta Osvoboditele Tomáše G. Masaryka: T.G.M. +

Budovatel demokratické republiky československé a její první president, velký myslitel, státník i člověk - T. G. Masaryk - vydechl svou duši na zámku lánském 14. září r. 1937 v 1/4 4 hod. ranní.

Hluboká oddanost a úcta, jimž se těšil president Osvoboditel u všech občanů našeho státu projevila se ve dnech, kdy zápasil na svém prostém vojenském lůžku se smrtí: Sto tisíc poutníků putovalo do Lán, tři čtvrtě milionu synů a dcer národa poklonilo se u rakve zvěčnělého na pražském Hradě, milionové město stálo v slzách a němém pohnutí podél 7 km dlouhé cesty, jíž se pohřební průvod ubíral.

Je mrtvo, co na něm bylo pozemského, věčně živé a nehynoucí zůstane dílo jeho ducha, jímž do života vnášel ideály mravnosti a pravdy.

Slouží svému národu tím, že jej zbavoval viliv a že jej učil, aby své postavení mezi národy a svůj vnitřní život politický budoval na pravdě. Žádnou zkoušku národa viděl v obnovení těch snah a mravních hodnot za něž bojovalo naše národní obrození. Snažil se očistiti náboženství od snah, jež chtějí zneužiti člověka na pouhý nástroj dočasné moci. V lidské svobodě a v hledání a hájení pravdy vidí způsob života, jímž se člověk teprve stane člověkem. Viděl, že mnohdy nespořádání hospodářských poměrů znemožňuje velké části národa svobodný myšlenkový vývoj. Proto musí národ svůj demokratismus uplatňovati i v činnosti hospodářské - to ovšem nemůže býti dílem násilí. „Je třeba více lásky k bližnímu, aby nebylo bídy, aby všichni lidé slušně žili práci a v práci, aby zde každý měl místo."

Tak probojovával se Masaryk od problému k problému, až jej život postavil před problém nejtěžší - problém konce. Když cítil, že se mu stáří stává nepřekonatelnou překážkou služby a tvořivosti, opouští svůj vysoký úřad se smířlivým úsměvem: dali Bůh, pravil, budu se na Vás ještě chvíli dívat, jak to vedete. Bylo to vítězství nad smrtí, jejíž nahodilosti nechtěl ponechati své dílo. Když nyní skutečně přišla, nenašla již smrtelníka, jenž by proti ní hájil života a svého díla - našla muže, jenž se životem srůstal...

President republiky Dr. Ed. Beneš: „Díváme se na ten veliký, tak nadmíru vyplněný život, jenž obsáhl bezmála celé století, myslíme na to obrovské bohatství duševní práce a činů jeho života, promýšlíme smysl této veliké poutě a v duši naší vchází ponenáhlu klid, jasnost, pevnost a hrdost. Jak nebýt klidný a pevný, když vidíme tu jasnou a přímou cestu, jíž nám tento život ukázal!"

V neděli dne 19. září konána smuteční schůze obecního zastupitelstva, kde piet ním způsobem občanstvo vzpomělo velikého mrtvého.

161

T. G. M.

Úmrtí presidenta Osvoboditele Tomáše G. Masaryka:

Budovatel demokratické republiky československé a její první president, velký myslitel, státník i člověk - T. G. Masaryk - vydechl svou duši na zámku lánském 14. září r. 1937 o ½4 hod. ranní.

Hluboká oddanost a úcta, jimž se těšil president Osvoboditel u všech občanů našeho státu projevila se ve dnech, kdy zápasil na svém prostém vojenském lůžku se smrtí. Sto tisíc poutníků putovalo do Lán, tři čtvrtě miliónu synů a dcer národa poklonilo se u rakve zvěčnělého na pražském Hradě, milionové město stálo v slzách a němém pohnutí podél 7 km dlouhé cesty, jíž se pohřební průvod ubíral.

Je mrtvo, co na něm bylo pozemského, věčně živé a nehynoucí zůstane dílo jeho ducha, jímž do života vnášel ideály mravnosti a pravdy.

Přinášel svému národu tím, že jej zbavoval iluzí a že jej učil, aby své postavení mezi národy a svůj vnitřní život politický budoval na pravdě. Žádnou rozkvětu národa viděl v obnovení těch snah a mravních hodnot za něž bojovalo naše národní obrození. Snažil se očistit náboženství od snah, jež chtějí snížiti člověka na pouhý nástroj dravých mocí. V lidské svobodě a v hledání a hájení pravdy viděl způsob života, jímž se člověk teprve stane člověkem. Viděl, že mnohých uspořádání hospodářských poměrů znemožňuje velké části národa svobodný myšlenkový vývoj. Proto musí národ svůj demokratismus uplatňovati i v činnosti hospodářské - to ovšem nemůže být dílem násilí. „Je třeba více lásky k bližnímu, aby nebylo třeba, aby všichni lidé slušně žili pracovali a v práci, aby zde každý měl místo."

Tak probojovával se Masaryk od problému k problému, až jej život postavil před problém nejtěžší - problém konce. Když cítil, že se mu stáří stává nepřekonatelnou překážkou služby a tvořivosti, opouští svůj vysoký úřad se smířlivým úsměvem: „Dál již půjdu, pravil, budu se na Vás ještě chvíli dívat, jak to vedete. Bylo to vítězství nad smrtí, jejíž nahodilosti nechtěl ponechati své dílo. Když nyní skutečně přišla, nenašla již smrtelníka, jenž by proti ní hájil života a svého díla - našla muže, jenž se životem zúčtoval...

President republiky Dr. Ed. Beneš: „Díváme se na ten veliký, tak nadmíru naplněný život, jenž obsáhl bezmála celé století, myslíme na to obrovské bohatství duševní práce a činů jeho života, promýšlíme smysl této veliké poutě a v duši naší vchází ponenáhlu klid, jasnost, pevnost a hrdost. Jak nebýt klidný a pevný, když vidíme tu jasnou a přímou cestu, jíž nám tento život ukázal!"

V neděli dne 19. září konána smuteční schůze obecního zastupitelstva, kde zvláštním způsobem občanstvo vzpomíná velikého mrtvého.

1938 – 1945.

Osud Pamětní knihy

Po desetiletém odmlčení otevírám tuto knihu, abych pokračoval v záznamech pro obec pamětihodných.

Tato pamětní kniha měla své osudy. Když v roce 1948 bylo okresním úřadem nařízeno odevzdání obecních pamětních knih, nemohli jsme se s naší knihou rozloučiti, jelikož vyhlídka na její vrácení byla malá. Byla proto pořízena kniha náhradní a obsah původní pamětní knihy do knihy náhradní přepsán. Okresnímu úřadu byla odevzdána pamětní kniha náhradní a původní tato pamětní kniha byla po dobu trvání „Protektorátu" ukrývána na různých místech. Jak podařilo se původní pamětní knihu pro obec zachrániti a já, Josef Koravec, vrchní inspektor československ. stát. drah v. v., byl jsem místním národním výborem požádán, abych zápisy do pamětní knihy za uplynulá léta doplnil a další vedení knihy se ujal.

Změna Kronikáře.

Aby bylo vyhověno předpisům stanoveným pro kronikáře, nastiňuji krátce svůj životopis. Narodil jsem se dne 13. listop. 1874 ve Králkově jako syn rolníka Václava Koravce čp. 4., (dárce této knihy), vychodil jsem 3 třídy obecné školy v Šumicích, 3 třídy měšťanské školy v Českém Brodě, načež jsem odešel na vyšší státní reálku v Kutné Hoře, kde jsem v roce 1894 maturoval. Po maturitě nastoupil jsem jednoroční vojenskou službu u pěšího pluku č. 14 v Olomouci a v Jindřichově a po složení zkoušky pro záložní důstojníky nastoupil jsem do služeb tehdejší St. É. G. (společnost státní dráhy), později poštátněné. Sloužil jsem ve stanicích Zruby, Jenšovice, Líbeň, Pardubice a po převratu v roce 1919 byl jsem ustanoven přepravním a tarifním kontrolorem v ředitelství stát. drah v Hradci Králové. Dne 1. ledna 1937 odešel jsem s titulem vrchního inspektora do výslužby. Bydlil jsem 38 let v Pardubicích (odtud také můj přídomek „pardubický" kterého místní občané používají pro odlišení od Koravců jiných, kterých je v obci několik), ale po náletu amerického letectva na Pardubice v roce 1944

přestěhoval jsem se do Úpalkova, kde mi můj milý spolužák a kamarád z klukovských let, p. Jos. Kvíza, ochotně nabídl k bydlení chalupu čp. 3. (po svém tchánovi p. Jos. Fr. Fránkovi.).

Všeobecný přehled politických událostí celostátních.

Aby bylo možno učiniti si představu o událostech v naší obci za „Protektorátu", je nutno vyličiti krátce události celostátní, které zřízení „Protektorátu" předcházely.

Již v roce 1938 vyvstávaly na evropském politickém horizontě hrozivé mraky. V německé říši nacistická vláda, která se v roce 1933 dostala k moci, obrala si za úkol zničiti výsledky Versaillského míru a nelvářiti moc v české Evropě. Prostřednictvím poslanců německé národnosti v naší vládě zastoupených, vyvolávala německá říšská vláda stálé nepokoje a nespokojenost u našich německých spoluobčanů, kteří pod heslem „sebeurčení" domáhali se stále a stále větších práv a výhod, ale jejichž hlavní snahou bylo odtržení sudetského území od našeho státu a jeho připojení k německé říši.

Když pak v březnu r. 1938 Německo, bez odporu velmocí, obsadilo vojensky republiku rakouskou, projevoval se odpor našich Němců proti vládě stále intenzivněji a tento odpor byl podporován Německem, které se svých požadavcích veřejně nijmalo. Již v květnu 1938 vůdce německé říše Ad. Hitler v úmyslu napadnouti vojensky náš stát a shromažďoval k tomu cíli na našich hranicích vojsko. Aby tomuto útoku čelila, nařídila naše vláda částečnou mobilisaci. Díky tomuto opatření a pak té okolnosti, že Hitler nebyl tehdy ještě pevně přesvědčen, zda by naši vojenští spojenci Anglie a Francie vojenské pomoci nám neposkytli, k napadení našeho státu Německem tehdy nedošlo. Naše částečná mobilisace byla po uplynutí 3 týdnů odvolána, ale k uklidnění v pohraničí již nedošlo.

částečná mobilisace

Všechny ústupky, naší vládou Německu postupně poskytované, prokázaly se býti marnými a Němci přicházeli stále s novými a novými požadavky o jichž splnění vlastně ani nestáli a jichž si ani nepřáli, neboť se říši německé jednalo jen od odtržení sudetského území od našeho státu a připojení téhož k říši německé. Německo působilo také svými emisary na

veřejné mínění anglické a na vedoucí státníky domácími
vyžhavených zpráv o pronásledování občanů německé národnosti
v Československu.

Naši vojenští spojenci Anglie a Francie, obávaly se
válečného konfliktu našeho státu s Německem, neboť znaly dobře
skvělé vyzbrojení Německa, zatím co samy vojensky zdaleka
připraveny nebyly. V důsledku této trestuhodné nepřipravenosti
snažily se spor nějak urovnat a vyslaly z vlastního popudu
do Československa zplnomocněného poradce — byl jím angl. lord Runciman
— aby poměry u nás studoval a podal spojeneckým vládám
zprávu, na podkladě které by vlády Anglie a Francie
mohly podati německé vládě konkrétní návrh na řešení
sporu. Runciman podal své vládě zprávu zkreslenou
štvavými proti Čechům zabarvenou. Spojenci pochopili sice Hitlerův
návrh na řešení sporu, ale Hitler návrh spojenců nepřijal
a předložil jim svůj návrh, který znamenal odtržení velké
části našeho pohraničního území (Sudety). Tento německý
návrh naše vláda přijmouti nemohla a jelikož Německo
v případě nepřijetí návrhu hrozilo vojenským zákrokem,
nařídila naše vláda dne 23 září 1938 všeobecnou mobilisaci
příslušníků branné moci do stáří 46 let. Mobilisace byla
provedena se skvělou přesností a v době 3 dnů stálo 24 dvizí
moderně vyzbrojených, pohotových bránit státní hranice proti
nepříteli.

Všeobecná mobilisace

Anglie a Francie, které na podkladě stávající smlouvy
měly v případě válečného konfliktu našeho státu s Německem
vojensky nás podporovati, vojensky připraveny nebyly, a aby
se spojenecké povinnosti vyhnuly a válečnému konfliktu
ještě v poslední chvíli předešly, navázaly s Německem nové
jednání bez našeho vědomí a bez naší spoluúčasti. Vůdce
Ad. Hitler od kladených požadavků ani při tomto novém
jednání neupustil; spojenci byli svou nemohoucností donucen
německé podmínky přijmouti a doporučovali našemu
státu na tyto podmínky také přistoupiti s upozorněním
že v případě války na spojeneckou vojenskou pomoc počítati
a spoléhati se nemůžeme.

Po této mrzké zradě našich spojenců Anglie a Francie
nemohl náš stát — sám sobě ponechán — ubrániti se moci

přátelé a byl nucen na kladené ponižující podmínky také přistoupiti. Naše armáda připravená na hraničích k hrannému odporu, musila jíti před nastupující německou armádou, určenou k obsazení těchto pohraničních krajů, postupně brána zpět na nově stanovené státní hranice a demobilisována. S jakými pocity naši vojáci ustupovali, je možno si představiti a na mnohých místech měli ústupující těžkou úlohu vojáky před nenáviděným nepřítelem k ústupu ponouti.

Po této zradě spojenců a aby jeho osoba nebyla překážkou navázání sousedských styků s německou říší, náš milovaný president Dr. Edvard Beneš presidentského úřadu se vzdal a ve 23. října 1938 opustil Československo, aby v cizině mohl nerušeně pracovati na osvobození a získání ztraceného území. Dr. Ed. Beneš byl totiž pevně přesvědčen, že A. Hitler záborem nebude se nespokojí, že bude se snažit získati území další, že důvodu toho dojde v dohledné době mezi německem a německem k válce, která skončí vítězstvím států demokratických.

Dr. E. Beneš vzdal se presidentského úřadu.

Po odstoupení Dra Ed. Beneše zvolen byl presidentem našeho okleštěného státu Dr. Hácha. Jak Dr. Beneš předvídal nespokojil se Hitler záborem sudetského území a zasahoval do vnitřních záležitostí našeho státu. Svými emisary vyvolával nespokojenost slovenského lidu na Slovensku, kde brzy Tiso nechtěl se spokojiti s docílenou již autonomií, a ve spolupráci a s podporou A. Hitlera, dne 14. března 1939 prohlásil samostatnost Slovenska. Současně Maďarsko, ve spolupráci s Ad. Hitlerem, obsadilo Podkarpatskou Ukrajinu.

President Dr. Hácha

Po tomto osamocení českých zemí překročil A. Hitler k jejich záboru a připojení k německé říši, jež plánoval již při záboru území sudetského. Dne 14. března 1939 povolal Hitler presidenta Dra Háchu do Berlína, kde mu prostě oznámil, že se rozhodl české země vojensky obsaditi. Protestu Dra Háchy Hitler vůbec nevzal a když pohrozil násilným obsazením a bombardováním Prahy připravenými již letadly, doktor Hácha se diktátu podrobil. Anglie a Francie proti tomuto svévolnému činu vůbec neprotestovaly, ačkoliv naše nové státní hranice a jejich nedotknutelnost při jednání v Mnichově dne 29. září 1938 garantovaly.

Tak se stal náš stát „Protektorátem Čechy a Morava".

Vznik „Protektorátu".

V
Život v obci před zřízením „Protektorátu"

Obyvatelstvo naší obce prožívalo vyličené děje spočátku celkem klidně a bez většího zájmu. Jeden každý občan měl své vlastní starosti a o celostátní politiku se nezajímal. O protistátních rejdech Němců v pohraničí docházely sice do obce občas zprávy a občan někdy přílišnými slovy slabost naší vlády vůči provokatérům odsuzoval. Že by náš stát mohl být německou říší ohrožen vojensky — s ohledem na naše vojenské spojenectví s Anglií a Francií — zdálo se nám nepřípustné. Na částečnou mobilisaci v květnu 1938 pohlíželo se také více jen jako na preventivní opatření.

Částečná mobilisace:

Při nařízení částečné mobilisace byli z naší obce povoláni občané:

Václav Šimek rolník a hostinský čp. 36 ke 2 přš. pl. Litoměřice.
Václav Šebek syn rolníka čp. 42 " " " " .
Jos. Belinger, kočí u p. Jos. Kvíze čp. 11. ke 42 přš. pl. Terezín.

Všichni tito občané vrátili se po uplynutí 3 týdnů zpět.
Po odvolání částečné mobilisace dřívější normální klid v obci již nenastal. Ke klidu nemohlo přispěti nařízení okres. úřadu o ustavení civilní protileteckě obrany (C. P. O.), jejímž velitelem zvolen byl občan Antonín Kovarec rolník čp. 73., a nařízení o budování protileteckých krytů. V měsíci září byli také mimořádně povoláni na vojenské cvičení záložníci a vydány různé pokyny pro případ mobilisace. Tak na příklad bylo nařízeno, že v případě mobilisace dodá rolník Bakar Kovarec čp. 4. pro vojenské účely jeden vůz a rolníci Josef Kvíz čp. 11 a rolník Antonín Kovarec čp. 73 po jednom koni.

Jednání, která byla vedena mezi naší vládou a našimi posly německé národnosti a později mezi našimi spojenci Anglií a Francií s jedné a Německem s druhé strany, byla sledována již s největším zájmem a občané byli znepokojeni nad nedůstojným a pokolomným postupem spojenců.

Když naše vláda byla donucena dne 23 září 1938 nařídit všeobecnou mobilisaci, všichni občané splnili občanskou

povinnost bezodkladně.

Z naší obce byli do zbraně povoláni tito občané:

Všeobecná mobilisace.

Číslo rozkazu	Jméno	Povolán k vojenskému tělesu.
4.	Moravec Otakar	pěší pluk č. 44 Liberec.
9	Beneš Ivan	dělostř. pl. č. 3 Litoměřice.
10	Votýpka Josef	pěší pl. č. 42 Terezín
11.	Kvíz Václav	dragoun. pl č. 11. Čardubice
14.	Horák Josef	dělostř. pl. č. 12. Užhorod.
15	Hladík Jos.	dělostřel. pl. č. 113. Chlumec/L
18	Klindera Rud.	pěší pl č. 47 Ml. Boleslav
25	Horák Fraut.	pěší pl. č. 5. Praha
27	Červenka Fraut.	pěší pl. č. 47. Ml. Boleslav.
28	Fott Bohuslav	pěší pl. č. 14. Košíce.
29.	Prachárka Fer. ml	pěší pl. č. 2 Litoměřice
37	Šmíd Václ	ženijní pl č. 5. Praha
38	Ferábek Josef	letecký pl č. 2. Olomouc
40	Klindera Al. ml	pěší pl. č. 2. Litoměřice
42	Pěbek Václ.	pěší pl. č. 2 Litoměřice
56	Šmíd Václ.	Užhorod
67	Kabita Fraut.	pěší pl č. 2. Litoměřice.
69	Křížek Václ	pěší pl. č. 47. Ml. Boleslav
70	Benešovský Al.	pěší pl. č. 2. Litoměřice
70	Benešovský Aut.	pěší pl. č. 44 Žitnov
71	Král Fraut.	dělostř pl č. 103 Terezín
76	Šmíd Václ.	
79	Páša Jos. ml.	ženijní pl. č 1. Terezín
86	Hloušek Jos.	pěší pl. č 44. Liberec.

Občané žili ve starostech o životy svých drahých a sledovali proto u radiových přijímačů horečně zprávy o situaci. Zprávou o ujednání spojenců s Ad. Hitlerem o Mnichově, podle kterého naše republika musila německé říši značnou část bohatého pohraničního území, bylo obyvatelstvo zdrceno, ale utěšovalo se tím, že válka byla zažehnána a že odstoupením území s většinou obyvatelstva národnosti německé, zbavíme se nepokojných a nám nepřátelských občanů. Jaké bolestné bylo ale naše překvapení, když při stanovení našich nových státních hranic, byly od našeho státu odervány kraje čistě české nebo kraje jen s nepatrnou

Odstoupení presidenta Dr. Beneše, nastolení nového presidenta Dr. Háchy

Uprchlíci ze zabraných území

německou menšinou.

Hned nato se náš milý president Dr. Ed. Beneš, který věrolomnou zradou těžce nesl, presidentského úřadu se vzdal a na jeho místo zvolen byl Dr. Hácha.

Z odstoupených a odtržených částí našeho státu v pohraničí Slovenska a v Podkarpatské Rusi nastal úprk uvažených Čechů a českých příslušníků do vnitrozemí a do českých zemí, při čemž mnozí zachraňovali jen holé životy. Okresní úřad nařídil vycházeti těmto uprchlíkům všemožně vstříc. Do naší obce přistěhoval se ze Svobody na Podkarpatské Rusi občan Fr. Sulek rolník, který se ubytoval v domku p. Jar. Tichovského čp. 48. Když si p. Sulek nalezl nový trvalý pobyt, nastěhoval se na jeho místo v domku čp. 48 nový uprchlík, rolník na odpočinku p. Vojtěch Kotík z Černuc u Žatce, který, když domek čp. 48 byl prodán, přestěhoval se do domku p. Jos. Kvíze č. p. 23., v němž v roce 1943 zemřel.

Život v obci šel dále, nezapomínalo se sice na příkoří, ale každý se smířil s myšlenkou, že zůstaneme sami svoji a že si život podle svého upravíme. K současným událostem na Slovensku přihlíželi občané celkem netečně, jelikož se jich přímo netýkaly. Od Čechů, kteří v Sudetech zůstali, docházely sice občasné zprávy o příkořích kterých tam od Němců trpí, ale zprávy ty mimo hromů a blesků na Němce volávaných žádné odezvy nemohly a ani míti nemohly. Vyskytovaly se sice takové zprávy, že Němci se chystá celou naši republiku vojensky obsaditi a k říši připojiti, ale těmto zprávám nikdo věřiti nechtěl, vždyť velmoci Anglie, Francie, ano i Italie na konferenci v Mnichově nedotknutelnost nově stanovených hranic našeho státu garantovaly.

Zřízení „Protektorátu".

Zábrání českých zemí a zřízení „Protektorátu".

Lze si proto představiti, jak ohromně působila na občany zpráva, že Německo dnem 15. března 1939 zabírá vojensky náš stát, že přestáváme býti svobodným samostatným státem, že jsme přičleněním jako „Protektorát Čechy a Morava" k německé říši a že se stáváme poddanými nenáviděné německé říše.

Pro zprávu o zabírání našeho státu německým vojskem

zachytil v obci z radiového přijímače občan Josef Páša starší v noci ze dne 14 tého na 15 tý březen r. 1939. Páša spěchal ihned k hostinskému p. Václ. Šimkovi čp. 36, bušením na okno ho vzbudil a oddělovat mu „že jsme zrazeni", aby nasloucholal zprávám rozhlasu. Zpráva ta roznesla se časně ráno po celé obci a nastalo všeobecné zděšení. Někteří občané, aby se dozvěděli bližších zpráv, spěchali do Českého Brodu, ale vraceli se sklíčeni a vypravěli, že německé vojsko silně ozbrojené, do města již dorazilo.

Nařízení nové vlády.

Po obsazení našeho státu německým vojskem, následovala ihned různá nová nařízení.

jízda na silnicích po pravé straně.

Ještě dne 15. března 1939 byla nařízena na silnicích jízda po pravé straně silnice (dosud se u nás jezdilo po straně levé) a toto nařízení, které naše bývalá československ. vláda nemohla prosaditi v době celého roku, bylo uskutečněno a bez odporu provádělo v jednom dni.

změna názvu obce.

Bylo nařízeno úřadovati v obci v řeči německo-české a jméno naší obce změněno bylo z „Vrátkov" na „Wratkow".

odevzdání zbraní.

Němci nám samozřejmě nedůvěřovali a nařídili proto odevzdání všech sečných a palných zbraní v majetku občanů se nacházejících, výjma zbraní loveckých, na které byly vydány zbrojní pasy. Na zatajení a neodevzdání zbraní byl stanoven trest smrti. Tohoto nařízení nebylo všeobecně uposlechnuto a občané zbraně zakopávali neb jinak ukrývali. Jen namátkou uvádím bezpečně zjištěný případ u p. Jar. Hiškovského čp. 2. který ukrýval neodevzdanou kulovnici ve slámě ve stodole a kulovnice při odebírání slámy majitelem, z otepi vypadla.

chlebenky, šatenky.

Po obsazení našeho státu vyvezli Němci z českých zemí veliké zásoby obilí, mouky, cukru, dobytka, masa, lůjku a jiných továrů a aby spotřebu životních potřeb u nás usměrnili a omezili, zavedli již v měsíci červenci 1939 potravinové lístky, opravňující k odběru jen určitého a úředně stanoveného množství požívatin a dva měsíce později i šatenky. Toto nařízení — jelikož obyvatelstvo mělo ještě v dobré paměti důsledky podobného zařízení ve válce světové — vyvolalo obavy před nedostatkem a hladem a mělo za následek překotné nakupování životních potřeb za ceny přemrštěné.

Aby tomuto předražování a zkáze životních potřeb uměleckého zásobování zabránila, stanovila říšská vláda pro tyto již v r. 1939 nejvyšší ceny, z nichž některé pro budoucí doby zaznamenáváme:

Stanovené ceny některých požitatin

zboží	cena Kč	h.	množství	zboží	cena Kč	h.	množství
krupice	3	35	za 1 kg	mléko	1	22	za 1 litr
mouka 00h	3	15	„	máslo	15	-	za 1 kg
„ 0h	3	05	„	vejce	-	65	za 1 kus
„ 0	2	95	„	bílé pečivo	-	25	za 1 housku
„ 1	2	75	„	„	-	45	„ 2 housky
rýže	3	30	„	„	-	70	„ 3 „
brambory žlutomasé	-	85	„	„	-	90	„ 4 „
„ bělomasé	-	75	„	uzenina	28	-	za 1 kg
pečeně pekaná	16	-	„	telata	11	-	za 1 kg ž.v.
maso mleté	14	-	„	krávy	7	80	„ „ „
lůj syrový	8	-	„	vepři	10	80	„ „ „
„ škvarený	10	-	„	cihly obyčejné	280	-	za 1000 kusů
drůbky čištěné	6	-	„	„ střešní pálené	311	-	„ „ „

Říšská vláda stanovila také již v roce 1939 nejvyšší mzdy na některé úkony; ku příkladu:

za práci polahovou: 1 pár koní a 1 den 120.- — 140.- Kč
1 „ volů „ „ 80.- — 100.- „
1 „ krav „ „ 60.- — 80.- „

Tyto stanovené mzdy byly však již v roce 1940 o 30% zvýšeny.

Za jarní obdělávání řepy byly pro rok 1940 stanoveny tyto mzdy:

I. okop	43.50 Kč
Prolínávání	97.87 „
II. okop	76.12 „
Celkem	217.50 Kč za 1 korec.

V roce 1939 nařídila již říšská vláda odevzdávání všeho sklizeného obilí výjma obilí setového podle osevního plánu přesně vymezeného a obilí, připadajícího na stanovené dávky pro vlastní spotřebu.

Výkup veškerého obilí provádělo zřízený obilní ústav a pěstitelské výkupní ceny za 100 kg. pro jednotlivé druhy obilí stanoveny byly úředně takto:

Nařízení o odevzdávce všeho vypěstěného obilí bylo zemědělci všemožným způsobem sabotováno a říšská vláda nařídila proto v obcích rekvisice za intervence četnictva a říšské policie. Na zatajení a neodevzdání obilí byly stanoveny přísné tresty ba i tresty smrti. Rekvisice obilí.

V roce 1940 bylo nařízeno vyřazení a odevzdání knih z obecních knihoven, za závadné označených. Jednalo se o knihy obsahu historického (spisy Fričkovi) a o knihy, jejichž obsahem cítil se německý duch dotčen. Tyto, za závadné označené knihy, byly sice z obecní knihovny odstraňovány, ale odevzdány nebyly. Aby se na podvod nepřišlo, byl vyhotoven nový seznam knih a knihy byly přečíslovány. Vyřazené knihy byly uschovány v chlebové peci neobydlené chalupy čp 3 (pana Jos. Kvize) a později v bedně v kolně p. starosty Ivana Beneše č.p. 9. Zabavení knih z obec. knihoven.

Dne 9. dubna 1940 bylo nařízeno odmontování a odevzdání zvonku z obecní zvoničky pro válečné účele. Tomuto nařízení nedalo se čeliti a zvonek byl odevzdán. Nebyl to však již zvonek původní nýbrž zvonek náhradní. Zvonek původní byl odevzdán již v roce 1916 za prvé světové války. Rekvisice zvonku.

Když se v roce 1943 Němcům na frontách již špatně dařilo a rozhlasové zprávy vysílaček z Paříže, Londýna, Moskvy a z Ameriky o těchto neúspěších referovaly, nařídila říšská vláda – když zákaz poslechu cizího rozhlasu ani krutě tresty nepomáhaly – odstranění zařízení pro krátké vlny ze všech přijímačů v „Protektorátu". Všechny přihlášené přijímače byly doneseny do kostnice p. V. Šimka a elektromontér p. Blažek z Čes. Brodu odstranění krátkých vln z přijímačů provedl. Odstranění zařízení pro krátké vlny z radiových přijímačů.

Řádění „Gestapa".

Současně s obsazením našeho státu německým vojskem tvořily se u nás odbojové skupiny vlasteneckých mužů a žen, které si obraly za úkol pracovati o dorozumění se zahraničním odbojem na osvobození naší vlasti od německých okupantů. Proti těmto snahám bránila se německá říše povoláním německé kriminální policie (Gestapo), vybavené nejvyšší pravomocí a pozůstávající z největších lotrů a zákeřníků. Před těmito lidmi nebyl nikdo jist a žel Bohu, že našlo se dosti našich lidí, kteří za mizerný peníz sloužili těmto kreaturám donášením zpráv a zrazováním našich vlastenců. Do rukou „Gestapa" upadl i náš občan p. František Koravec, syn rolníka Ant. Koravce čp. 73. Pan František Koravec byl aktivním poručíkem čsl. branné moci a po rozpuštění čsl. branné moci nastoupil jako úředník do služeb hospodářské záložny v Českém Brodě. Bydlil ve Vrálkově. Byl členem illegální skupiny „Ústřední výbor odboje důstojníků" (U.V.O.D.) a zapojen do odbojové skupiny majora Záruby v Českém Brodě. Odbojová skupina byla prozrazena a major Záruba popraven. Frant. Koravec byl dne 15. března 1943. zatčen, odvezen na „Pankrác" později do říše a odsouzen k 3½ roku káznice. Byl vězněn v několika německých káznicích (Budišín, Drážďany, Ebrach) a posledně v Dachau. Při blížení americké armády a stěhování kárancův podařilo se mu na transportě utéci, dostat se k postupující americké armádě, se kterou se dostal do Čech.

Pracovní síly do říše.

Při stálém rozšiřování bojových front a povolávání říšských vojenských příslušníků z válečných zbrojních podniků k činné službě, počal se projevovati stále větší nedostatek pracovních sil v Německu. Aby tomuto nedostatku čelila povolávala říšská vláda do Německa pracovní síly ze zabraných zemí a také ze zemí českých. Pokud nebyl nedostatek pracovních sil v Německu katastrofální, byli povoláváni do Německa jen pracovní síly dobrovolně se hlásící, později, hlavně po válečných neúspěších na frontách, byly pracovní síly do říše pracovními úřady prostě dirigovány. Dobrovolně do Německa odešel z naší obce jen obuvník Václav Řezáč, který bydlil v domku p. Josefa Kříže (Suťáku.)

Pracovním úřadem byli na práci v Německu komandováni:

Josef Čáša zlatník č.p. 79 ... odešel 4/2 1942 do Magdeburku.
Jolnsl. Šott truhlář č.p. 28. " 11/3 1942 " Schönebeck
Al. Klindera jednik č.p. 40 " 21/5. 1941 " Jüngnitschkag
Fr. Novotka jednik č.p. 41 " 12/3 1942 do Korsika
Sval. Adamec děl č.p. 44 " 2/4 1942 do Rostocku u Bal.
Jos. Šuajdr dělník č.p. 81 " 29/7 1942 " Štětina.
Bedř. Procházka jednik č.p. 29 " 30/10 1942 " Chlum.
Jar. Pecenka pojnik č.p. " 2/12 1942 " Gera.

Obecní hospodářství

Správa obce.

Obecní hospodářství řídil a spravoval za „Protektorátu" polnik p. Ivan Beneš č.p. 9, který byl zvolen obecním starostou v obecních volbách provedených v roce 1935.

Členy obecního zastupitelstva byli: František Novotný polnik č.p. 4. (zároveň náměstek starosty), Jaroslav Procházka jednik č.p. 29 a Jos. Vosecký zemědělec č.p. 31. Obecním pokladníkem byl František Šuajdr domkář č.p. 52.

Starosta Ivan Beneš, prokázal v těchto pohnutých dobách že je na svém místě. Jednak úřadovalo se překotně, úřední nařízení se denně měnila a Ivan Beneš při své bystrosti, rozhledu a taktu, dovedl tato situace ku prospěchu obce a občanů dobře využíti. Nic jej nepřivedlo k rozvnováhy, s prováděním nařízení nespěchal dokud nebyla situace vyjasněna, nařízení dovedl chytře obejíti a úchotně každému poradit a pomoci kde to jen trochu bylo možno. Zde nutno zaznamenati, že duchovním pádcem starosty, jeho pravou rukou a uvědomělým pomocníkem byl p. Josef Kovář ml., syn polnika p. Josefa Kováře, absolvovaný doktor medicíny, kterému zrušením vysokých škol byla znemožněna promoce, a který, aby nemusil na práci do říše, stal se u svého otce kmotřencem.

Tito dva mají skutečnou zásluhu o to, že obec prodělala zlé doby „Protektorátu" bez vážnějších rozhod a jim patří také dík všech občanů.

Pro budoucí doby zaznamenávám zde několik obecních rozpočtů z doby „Protektorátu":

Za rok 1938:	Příjem:	71.047·78 Kč.	
	Výdej:	68.190·20 „	
Pokl. hotovost	1/I 1939	2.857·58 Kč	
Za rok 1939	Příjem:	57.746·06 Kč	
	Výdej	57.027·13 „	
Pokl. hotovost	1/I. 1940	718·93 Kč	
Za rok 1940	Příjem:	60.899·93 Kč	
	Výdej:	60.621·10 „	
Pokl. hotovost	1/I. 1941	278·83 Kč	
Za rok 1941	Příjem:	64.346·60 Kč	
	Výdej	53.589·30 „	
Pokl. hotovost	1/I 1942	10.757·30 Kč	
Za rok 1943.	Příjem	112.903·30 Kč	
	Výdej	107.113·– „	
Pokl. hotovost	1/I 1944	5.790·30 Kč.	

Zřízení telefonu.

Obecní představenstvo stýkalo se o potřeba občanů a proto po v roce 1940 usneslo na zřízení telefonického spojení odhadnutým nákladem 11.800.- Kč. Na tuto částku dostalo se obci zemské subvence ve výši 2.545.- Kč (30%) a telefonické spojení bylo v roce 1941 uskutečněno. Telefon byl umístěn bezplatně v hostinci p. Václava Šinka čp. 36, jemuž bylo náhradou povoleno použití telefonu pro obecní potřebu bezplatně. Poplatek za místní hovory stanoven byl částkou 3.- Kč za jeden hovor, ale tento poplatek byl usnesením místního nár. výboru v roce 1945 zvýšen na 5.- Kč.

Zde budiž také zaznamenáno, že v roce 1945 povolil místní národní výbor městu Český Brod připojení telefonní linky „Vrátkov - Lesní úřad" na telefonní linku Český Brod - Vrátkov. Udržovací výlohy celé telefonní linky „Český Brod - Vrátkov - Lesní úřad" ponesou obec Vrátkov a město Český Brod spoluúčastí 50%. Hovory Lesního úřadu hradí město Český Brod.

Úprava obec. rybníčka.

V roce 1939 byl na dolením Vrátkově kolem rybníčka zřízen kamenný taras a práci provedl p. Jakub Procházka zedník čp. 29 za sjednanou cenu 600.- Kč. Za víceprácí doplatila obec p. Procházkovi částku 150.- Kč. Kámen, písek, cement a vápno dodala obec.

Zřízení propustě

V roce 1940, upravil p. Aug. Voravec stolařič čp. 73., na dolením Vrátkově u domku p. Kipy čp. 63., propust přes silnici za sjednanou cenu 500.- Kč. Bylo použito devíti cementových rour o světlosti 80 cm, které dodala obec.

Úprava cesty.

V roce 1942 byla provedena na dolením Vrátkově úprava cesty od usedlosti pí Anny Procházkové čp. 13. k usedlosti pí Al. Špačkové čp. 12. nákladem 18.700.- Kč.

Obec. přirážky.

Na krytí obecních výdajů bylo již v roce 1938 obci povoleno vybírati

přirážky ve výši 125% k dani činžovní,
a - " - " 350% k daním ostatním.

Tyto přirážky byly vybírány i v letech následujících, tedy až do roku 1945.

Obecní dávky

Mimo uvedení obecní přirážky) bylo v roce 1938 obci povoleno vybírati také:

paušalovanou dávku z karet ve výši 100.- Kč. ročně
dávku z elektr. energie . " 0·50 Kč za 1 jároku

Obě tyto dávky vybírány se i v letech následujících.

V roce 1939 byly mimo již uvedených dávek stanoveny a vybírány ještě tyto dávky:

dávka ze psů: ve výši 25.- Kč za 1 psa
" z místností: " " 25.- Kč za 1 obyt. místnost
" z piva: " " -·10 Kč z 1 litru piva

Také tyto dávky byly vybírány i v letech následujících.

Směna obecního pozemku

V roce 1941 byla obecním zastupitelstvem usnesena směna části obecního pozemku čís. kat. 762 ve výměře 55·77 arů za pozemek přiléhající při ul. Špačkově čís. p. 12, čís. kat. 1412 ve výměře 55·77 arů. Výlohy se směnou pozemků nesly obě strany stejným dílem a užívací právo nastalo dnem 15/10 1941. Obec potřebovala směněného pozemku k získávání písku pro potřebu obce. Cena písku pro soukromou potřebu občanů byla stanovena částkou 11.- Kč za 1 m³ a byla v roce 1945 zvýšena na 15.- Kč. za 1 m³.

Zavedení elektr. vedení do obec. úřadovny

V roce 1943. provedla obec zavedení elektrického osvětlení do obecní úřadovny v domku p. Jos. Kvíce čp. 23. Majitel domku propůjčil místnost pro úřadovnu obci zdarma. Obec se zavázala, že po čtyřletém používání místnosti, v případě přemístění obecní úřadovny, případně elektr. vedení majiteli domku bezplatně.

Zde nutno též zaznamenati, že obec povolila v roce 1945 panu Bedřichovi Procházkovi, který bydlil v témže domku a jehož byt s místností obecní úřadovny bezprostředně sousedil, připojení elektr. světelného vedení na světelné vedení úřadovny s podmínkou, že p. Bedř. Procházka bude veškeré účty za světelný proud sám hraditi a obec mu bude za zimní měsíce (6 měsíců v roce) platiti poplatek odpovídající spotřebě 5 Kw. za 1 měsíc.

Prodej obec. pozemku

V roce 1943. prodala obec manželům Vác. a K. Šmídovým část obec. pozemku č. kat. 754 na rodinný domek za cenu 14.- Kč za 1 sáh.

Udělení domov. práva.

Do svazku obce, propůjčením domovského práva, byli přijati:

v roce 1938.	Vlahost Drábek čp. 31.	z Čes. Produ.
	Václ. Kautský čp 64	
v roce 1940	Josef Hlaváa čp.	z Čes. Produ
	Josef Kalista čp 67	z Přídhvozdí
	Václ. Suchlák čp 46	ze Svatbína
	Václ. Doležal čp 49	z Doubravčic
	Václ. Pazout čp 30	z Čes. Produ
	fil. Adamec čp 44	ze Jabloňska
	Aml. Topolák čp 59	
v roce 1942	Václ. Šimek čp. 36	z Doubravčic

Zvýšení platů obec. zaměstnancům.

V roce 1941 bylo obecním zastupitelstvem, v uznání zvýšené obecní agendy, jednohlasně usneseno zvýšení platů:

tajemníkovi	z částky	1500.– Kč	na 2250.– Kč ročně
pokladníkovi	"	400.– "	na 600.– " "
obecnímu posloví	"	600.– "	na 900.– " "

Resignace obec. pokladníka.

Dne 22. srpna 1943. vzdal se funkce obecního pokladníka p. Fran. Šimáka, pro pokročilé stáří (83 let.). Fran. Šimák zastával buto funkci nepřetržitě 40 let, spolehlivě a správně. Byl zlým svědomím nespolehlivým a liknavým plátcům. V protokole, sepsaném ve službu obec. zastupitelstva, ve které byla přijata resignace obec. pokladníka, není uvedena zmínka, že by byl bývalý vyslovem dík za dlouholeté služby poctivém a nezištném pracovníku a považuji za svoji povinnost alespoň tímto zápisem pro budoucí časy jeho činnost oceniti.

Obecní honitba.

V roce 1940 – na popud lehdejšího nádražního p. Hlaváka, rodem Moravana ale smýšlením Němec (panství pana Lichtenštejna) – prý v zájmu a ochraně zvěře, bylo německým krajským lesním úřadem v Kolíně (Ober-Landrat) stanoveno připlenění značných částí obecního polního revíru k sousedním lesní honitbě státní. Tím byla poloha obecního revíru značně zmenšena a ztratila právo na honitbu samostatnou. Honitba bratkovská byla připlenena ke takřka skleděné honitbě obcí mrzcké a obce tismické.

Tak ze tří obecních honiteb utvořena byla rozlehlá honitba společná, která působením úřadů německých úřadů pronajata byla německému příslušníku p. Buchmannovi stavitelu u něm. úřadu v Praze. Buchmann se o politiku vůbec nestaral, hledě s občany žíti v sousedském poměru, jsa místní občany na hony a proto se i občané se stavem věci časem smířili. Se stavem věci a se ztrátou obecní honitby nemohl se však smířiti místní občan farář. Hiškovský pohnika čp. 2 vášnivý lovec a proto si rád zapyšlačil. Jeho pyšlácké vycházky nemohly ovšem zůstati občanům utajeny a on sám se o mimi ani výslovně nestaral. Z místních občanů se nikdo k udání německým úřadům nepropůjčil. Hiškovský však pyšlácký puchýřek tak, že se německé úřady přece nějakým způsobem o nich dovčdělo a loveckou pušku mu zabavilo. Německé úřady zavedly také proti far. Hiškovskému trestní řízení, které však pro nedostatek důkazů musilo býti zastaveno.

Změny držebností

Změny držebností.

V roce 1938: Pan Bambousek prodal p. Joh. Rípovi domek č.p. 63. se zahradou. Odh. cena 311.000.- kč

V roce 1939: Pan Josef Hovc, čp. 11. prodal pozemek č.kat. 716/1. jako stavební místo Čeňku Smrčenskému za 1600.- kč

panu Jos. Bláhovi pozemek č.kat. 716/3. výměra 1167 m² jako stav. místo za 6000.- kč

panu Josefu Ferábkovi pozemek č.kat. 716/4 ve výměře 570 m² jako stav. místo za 1600.- kč

panu Josefu Hloušťkovi, pozemek č.kat. 716/6 ve výměře 715 m² jako stav. místo za 1.765.- kč.

V roce 1939, Úmrtím pana Arn. Klindery přešel domek čp. 1. v majetek p. Josefa Černého a Čechobrodských zahrad

V roce 1939., přešel domek p. V. Drahka č.p. 65. koupí v majetek pana Bedř. Heřmuse. Odhad. cena 30000.- Kč.

V roce 1939. přešel domek č.p. 77. majitelka p. A. Kovaříková i s kolovátním obchodem v majetek p. Old. Fuse.

V roce 1940. Úmrtím majitelky A. Homolové přešlo pole č.kat. 1149/5 v majetek Marie Jechové z Čes. Brodu a pole kat.č. 1425 v majetek manželů Brožkových z Čes. Brodu.

V roce 1940 přešel domek č.p. 76 majitel p. Pícha, prodejem v majetek Václ. Pudila.

V roce 1941. Domek čp. 48, majetek p. Jar. Hiškovského čp. 2, přešel prodejem v majetek p. Cyrila Šimka Odhad. cena 25.500.- Kč.

V roce 1941. Pole čís kat. 802, majitel p. V. Šott čp 8. přešlo sěnováním v majetek jeho neteře Zdy Radové z Čes Brodu (odhad. cena 17.500 - Kč) a pole č. kat. 813 v majetek neteře Dagmar Radové z Čes. Brodu (odhad. cena 11.500.- Kč.

V roce 1941. Pí Alžběta Řezáčová prodala p. B. Chvojkovi pole čís. kat. 1451.

V roce 1942. Pan Franc. Šmarda, prodal p. Fr. Stehlíkovi č.p. 74 pole čís. kat. 755/3.

V roce 1942. Usedlost čís.p. 68 i s pozemky čís.k. 733, 1442 a 599/1 předal majitel p. Aug. Vaníček svému synovi Miroslavu Vaníčkovi. Odhadní cena 73.000.- Kč.

V roce 1942 předal majitel Fr. Procházka čp. 19 svému synovi Josefu Procházkovi jako věno pole čís. kat. 502/44, 502/29 a 1435.

V roce 1942 — Majitel Fran. Jelínek čp. 30 předal své dceři Věře Prochájkové věnem pole č. kat. 502/5 a 832/3.

V roce 1943. — Majitelka A. Klinderová předala svému synovi Jud. Klinderovi čp. 18. pole č. kat. 607.

V roce 1943. — Úmrtím p. Václ. Jiránka přešlo dědictvím pole čís. kat. 830/2, 676, a 643/1 v majetku pí Pavle Kvízové čp 11. Odhad. cena 18000.-

V roce 1943. — Usedlost čp. 59 i s poli č. kat. 606/9, 594/13, 256, a 547 přešla úmrtím majitele p. V. Slavíčka v majetek manželky Bož. Slavíčkové. Odhad. cena 34000.- kč.

Chování občanů za Protektorátu

Se zadostiučiněním dlužno konstatovati, že v naší obci k udavačství, které by bylo vážnějších následků vůbec nedošlo, ač Němci za donesené zprávy dobře platili. Všichni občané byli svorně naplněni odporem a zášti vůči Němcům. Nařízené odvody obilí, mléka, vajec, drůbeže plnily se jen z donucení a v míře jen nejnutnější a neponáhaly ani vyhlášené nejtěžší tresty. občané nejrůznějším způsobem obilí ukrývali. Zakopávali je do země, zazdívali, zarovnávali do dříví, do slámy a sypali do plev. Z mléka se tajně sbírkalo máslo, drůbež se správně nepřihlašovala. S mlecími a přídělovacími výkazy, dík obecnímu starostovi p. J. Benešovi a uvědomělému mlynáři v Třechovicích p. Baškovi, prováděly se nejrůznější eskamotáže.

Aby těmto sabotážím čelily, nařídily německé úřady provádění pekrvise v obcích za intervence četnictva a německé policie a těchto pekrvisí se občané nejvíce obávali. Byly to skutečné přepady. Časně ráno dostavila se do obce policie a četnictvo. Pátralo se po obci, aby nemohlo býti nic převáženo a přenášeno a zároveň byly prováděny

důkladné prohlídky všech hospodářských budov, při kterých vše bylo přecházeno a nalezené obilí zabaveno. Při těchto rekvizicích pro nadměrnou služební horlivost nejvíce obáván byl četnický strážmistr Novák z Čes. Brodu, kterému za tuto horlivost po převratu těžce bylo pykati. V pravdě však nutno zaznamenati že naše četnictvo až na nízké výjimky bylo národně uvědomělé a stejného protiněmeckého smýšlení jako občanstvo a pokud to jen trochu bylo možno závady překližovalo, nebo i předem varovalo. V naší obci nebyly při rekvizicích větší ukryté zásoby obilí nalezeny. Občané byli stálými revisemi také přesvědčeni, že jen průjezd nějakého automobilu do obce vyvolávové největší rozruch.

Také zákazu poslechu cizího rozhlasu, jakož vyhlášeného krutého trestu, dbáno nebylo. Místo zavření pro krátké doby, které musilo býti z přijímačů odstraněno, bylo k poslechu používáno přístroje nazvaného „Čtvrtek" (podle jména angl. min. předsedy Churchilla) do přijímačů vkládaného. Získané cizí zprávy byly známými dále sdělovány a tak šířeny.

Na podporování, zatajování a ukrývání cizích osob a ze zajateckých táborů uniknuvších ruských zajatců, byly vyhlášeny přísné tresty. Jako důkaz, že ani tohoto nařízení dbáno nebylo uvádím tento případ: Jednou v neděli večer v roce 1918 bavilo se v hostinci p. Václ. Šimka více místních občanů. Pan Josef Jenčovský, který vyšel ven, vrátil se po chvíli a vyzval hostinského, aby šel ven, že tam čekají tři Rusové. Hostinský, který byl několik let v ruském zajetí, vyšel ven a vrátiv se po delší době sdělil přítomným, že to byli skutečně Rusové, kteří žádali něco k jídlu a cigarety. Když žádané obdrželi odešli, prosíce, aby je nezrazoval. Pan hostinský přítomné žádal aby se o příchodě ruském nezmiňovali, ale přesto prožíval velké starosti, stejně jako přítomní občané.

V pozdější době objevovali se občas v obci ruští zajatci a žádali o jídlo. Jednou navštěvovali se ve stodole p. Šotta za zahradou asi týden a přicházeli při večeři k p. Šimkovi pro jídlo.

S německými vojáky, až do roku 1918, nepřicházelo občanstvo do styku a také německá policie přicházela do obce jen velice zřídka. Teprve koncem roku 1918, kdy do Čes. Brodu přišlo mnoho vojenské velitelství, přicházeli

do obce němečtí vojenští příslušníci častěji jednak do hostince na pivo, jednak shánět potraviny (hlavně vajíčka). Při těchto návštěvách a nákupech byli Kroteři se chovali se slušně.

Ústup a odchod Němců.

Při ústupu německých vojsk ze slezské fronty bylo německé armádní velitelství přeloženo do Čes. Brodu. Při tom bylo zároveň i rezervní munièní skladiště přemístěno do cihelny pana Ivana Klimy, která leží na rozhraní katastrů Český Brod a obce Dráchov u okresní silnice. V cihelně byla umístěna také německá vojenská stráž, která zakázala občanstvu průchod cihelnou. Když již počaly v Praze boje občanů s Němci a německé armádní velitelství chystalo se Čes. Brod opustiti, rozšířila se po obci zpráva, že Němci vyhodí munièní skladiště v cihelně do povětří. V obci nastala obava před následky této explose. K tomuto činu nedošlo a po odchodu Němců převzala ochranu skladiště občanská stráž, která celé dny a noci, po ukrácení chóře, vystřelovala uloženou tam munici.

Když byli Němci z Čes. Brodu již na odchodu, odehrála se tato příhoda. Zvláštní posel z Týnnice přinesl zprávu, že německé vojsko ustupuje z Prahy směrem k naší obci a že je již v obci Limuzy. Na ústupu zabírá prý koně, povozy a loupí. Zprávu tu převzala pí Anna Koravcová č.p 73. a rozhlásila ji po obci. V obci nastal poplach, ukrývání zásob a polníci p Ivan Beneš čp 9 a pan Josef Kvíz čp. 11. odvedli a ukryli koně v obecním lesíku za mostkem p Hovorky čp. 41., kde je ponechali až do večera. Zpráva nezakládala se na pravdě.

Odchod německého vojska

Odchod německého vojska z Čes. Brodu před ruským vojskem děl se jednak po okresní silnici přes Českobrodské Zahrady a les Dolánky ke Kostelci u Černých Lesy, jednak po okres. silnici přes Týnnice, Krby, Doubravčice k Říčanům. Stalo se také zato, že německé vojsko použilo též okresní

silnice přes Vráblovo, Doubravčice a občané z Doubravčic zřídlo na této silnici v lese u myslivny zátarasy ze silných obrazových stromů. Touto cestou německé vojsko dále nepostupovalo.

Někteří občané přihlíželi k odchodu německých vojsk v Českobrodských zahradách. Byl to nepřetržitý proud vozidel všeho druhu. Po cestě odhazovalo vojsko vše, čeho nebylo potřebí. Motorová vozidla která vypověděla službu, byla ponechávána tam kam právě dojela. Podél silnice ležely zbraně a munice všech druhů částí oděvů a výzbroje.

Tak neslavně skončila nepřemožitelná německá armáda.

Příchod ruské armády.

Příchod ruského vojska do obce a ubytování.

Dne 8 května 1945 rozlehla se po obci zpráva, že městem Český Brod projíždí již ruské vojsko, a občané spěchali do města aby je uvítalo. Ruské vojsko projíždělo město několik dní a bylo obyvatelstvem města i dalekého okolí s jásotem vítáno. Náměstí bylo čekajícími přímo zaplaveno a každý projíždějící ruský vůz bouřlivě zdravem. V obci se o jiném nemluvilo a občané si navzájem vyprávěli různé příhody. Každý byl nadšen a polní práce odpočívaly.

Do naší obce přišlo ruské vojsko dne 15 května 1945. Dopoledne dorazil do obce menší oddíl na motorových i obyčejných povozech a vojáci se ubytovali ve stodolách a v tanečním sále p. V. Šimka. Důstojníci byli ubytováni po domech. Velitelem oddílu byl mladý major, který se ubytoval v chalupě p. Jiránka čp. 3. Téhož dne k večeru dorazila do obce také jedna baterie polního dělostřelectva, která parkovala na zahradě p. Ol. Šotka čp. 5. Mužstvo se uložilo ve stodole p. Vlas. Moravce čp. 11. a důstojníci byli ubytováni v domě. Koně stáli vesměs pod širým nebem.

Tato vojenská jednotka zůstala však v obci jen asi týden a přenesla se do blízkého lesa „Doláňky“ kde se postupně shromáždila celá divise. Divisní velitelství bylo umístěno ve velkostatku p. Černáka v obci Tuchoraz, brigádní velitelství v obci Doubravčice. Vojáci vřezali silnější smrky asi 1 m od země a zřídili si v lese

dlouhá přístřeší tím způsobem že v kláď zrobili kostru a podlahu a kryt pořídili z zpětví. Tyto kryty sloužily stejně pro vojáky jako pro koně. Důstojníci měli chaty. V tomto vojenském ležení byla zřízena také kčírka a upravený cesty vysypané pískem. Zde se také odbývala vojenská přehlídka panem generálem.

Do místního kostince p. V. Šimka přijížděl jednou týdně vojenský biograf a k těmto představením dostavovaly se vojenské jednotky z celého vojenského tábora. Místní obyvatelstvo mělo k těmto představením volný přístup.

Ruský vojenský tábor.

Ruské vojsko zůstalo v lesním táboře asi měsíc. Odchá-zející oddíly táhly naší obcí k Čes. Brodu jedním proudem od časného jara do odpoledních hodin. Byla to skutečně zajímavá podívaná. Vojáci jeli na kočích nebo seděli a leželi na vozidlech všeho druhu, na kterých byly také naloženy nejrůznější předměty. Celé hourfy koní různých plemen klusaly za vozy. Byli tu silní koně původu zdejšího ale i koně polští a ruští. Na vozích seděly také ženy ve vojenských stejnokrojích a ozbrojeny.

Čištění vojensk. tábora

Po odchodu ruských vojsk z „Dobrance" musilo se provésti odborné čištění tábora z příslušného okolí. Všude ležela rozházená munice, miny, míny a chuže v lese před vyčištěním byla spojena s nebezpečím života. Čištění bylo prováděno vojenskými odborníky, trvalo celý rok a ještě potom se náhodou na odhozené střelivo přivážlo. Ale nejen v lese ale i v obilí bylo odhozené střelivo nacházeno. Při sečení obilí na poli u lesa přišlo se na 12 kusů dělostřeleckých nábojů téměř 3/4 m. dlouhých. Náboje byly odborně prohlédnu-ty a odvezeny do municičního skladiště v cihelně p. Klímy.

Vzpomínky na ruské vojáky

Na pobyt ruského vojska zůstaly v obci příjemné i nepří-jemné vzpomínky. Ruský člověk je od přírody dobrý, mírný, nenáročný a dobrosrdečný ale snadno rozčilivý a po požití lihoviny snadno popudlivý. V rozjařeném stavu provedl ale nejmenšího odporu nesnesl.
A jako všude kouřil mezi pšenicí také i o ruském vojsku – jako o kterém jiném po dlouholetých válečných útrapách – naši se jedinci, kteří svými činy čest vojsku nedělali. Tito jedinci se všem do srdcí našich občanů nezapsali.
Ruskému vojáku bylo u nás všecko cizí a nepochopitelné.

Doma v Rusku, tisíciverstové lány země bez mezí a bez hradníků a ruský vojáka nemohl pochopiti a nepochopil co pro zdejšího venkovského znamená kousek políčka jako dlaň a trochu krmiva a pití. Vojenští koně byli ze zvyku ponechání sami sobě, spásali a pustošili obilí a to občany popuzovalo. Jakési unikání v noci do domů a obtěžování žen, nebylo obyvatelstvem po chuti. Jinak se ale občané s ruskými vojáky dobře snášeli a večer při hře na harmoniku, kterou ruský voják velice miluje, družně besedovali. Kázeň ve vojsku byla tuhá a tresty přísné.

Po dobu trvání lesního vojenského tábora „v Dolánkách" byl v obci klidný ruch a polní práce byly zanedbávány. Teprve po odchodu ruského vojska nastal v obci zase normální život a práce v polích se dohánělo.

Politický život v obci.

Politický život v obci

V věci politiky se obyvatelstvo naší obce v převážné většině velice málo zajímalo. Vždycky jen volby, ale nedocházelo při tom nikdy k půtkám a k osobním nepřátelstvím a obyvatelstvo žilo poli sebe vedle sebe opět bez stranické horkosti v míru a klidu.

Podle politického stranického rozložení tvořila v naší obci většinu strana republikánská, která při posledních volbách do sněmu v roce 1935 získala 97 hlasů. Na druhém místě, podle počtu získaných hlasů byla strana sociálně demokratická se 62 hlasy a třetí stranou strana národně sociální se 30 získanými hlasy. Při zmíněných volbách získala strana komunistická v obci 5 hlasů a strana lidová 4 hlasy.

Strana republikánská neměla v obci žádného uznávaného vůdce. Do politického života v obci zasahoval před zřízením „Protektorátu" ponejvíce aktivnější pan Antonín Kvíč čp. 73, jednička, sloupenec strany národně sociální který byl stranou také delegován do okresního výboru, a pan Jaroslav Procházka st. čp. 29, jednička a sloupenec strany sociálně demokratické.

Pan Ant. Kvíč byl dobrý člověk a snášenlivý občan, řečník byl slabý ale břitký vtipkář, vždy hotov k nějaké taškařici.

O dobro obce v obecního výboru se vždy zasazoval. Němce k smrti nenáviděl ale jejich porážky se nedočkal. Zemřel dne 20. května 1944. Budiž mu země lehkou.

Jaroslav Procházka, horlivý a dlouholetý stoupenec strany sociálně demokratické a uznávaný vůdce strany v obci, je uvědomělý, sečtělý, postuláty do detailu ovládá a rád debatuje.

Když po vyhnání Němců a utvoření prozatímní vlády jednalo se o zřízení revolučního národního výboru, ujal se p. Jaroslav Procházka, který o politické situaci prostřednictvím svého syna Jarosl. Procházky ml. byl podrobně informován, v této věci iniciativy a hledě získati pro stranu sociálně demokratickou vedení v obci.

Jeho snaha mu byla ulehčena tím, že v této akci nemělo skutečného soka. Občané byli k politice vesměs neteční, uznávaný vůdce strany národ. sociální p. Aut. Král, byl mrtev, schopného náhradníka strana v obci neměla, ba nebyla tehdy v obci ani registrována. Členstvo bývalé nejpočetnější strany republikánské bylo nepovolením strany desorientováno a strana komunistická pro její tehdejší malou početnost, ničeho neznamenala.

Přípravy k ustavení národ. výboru a k uchopení moci v obci konala strana sociál. demokratická ve vší tajnosti. Pan Jaroslav Procházka ml., inspirován svým otcem, dorozuměl se se členy vlastní strany, navázal jednání i s většinovými příslušníky jiných stran vyjma členů bývalé strany republikánské, svolal tajnou schůzi zasvěcených do fary za nepřítomnosti p. fos. Hovorky a tam bylo sestavení místního národního výboru dohodnuto. Hned nato svolal p. jar. Procházka ml. občany na veřejnou schůzi do hostince p. Václ. Šimka, na které po krátkém proslovu jména dohodnutých členů národ. výboru přečetl a dal si působnými tak zvanou volbu schváliti. Noví členové takto zvoleného národ. výboru funkci přijali až na bývalého starostu p. Ivana Benešo.

Nedemokratický způsob volby se nestojil a nejen v obci samé ale i v obcích sousedních kolovaly posměšné vtipy o vrážkovské obecní volbě v roce. Valná část

občanů pohlížela také na tuto volbu jako na podvržennou frašku a jelikož se domů politického dění vůbec stranila, nepřikládala této volbě žádného významu.

Co se ke spojení s touto volbou o záležitosti ještě dělo, nemohlo býti přesně zjištěno.

První místní národní výbor.

Podle zápisu v protokole o ustavující schůzi místního národ výboru ze dne 26. května 1945, zvolení byli:

Předsedou: p. Jar. Procházka mb. 6ti hlasy ze 12 odevzdaných.

Místopředsedou: p. Josef Horáka mb.

Členy národ. rady: p. Bláha Jos, Pus Oldřich, Ječábek Josef.

Do finanční komise: p. Drábek Vlad. (předseda), Štěhlík Frt, Pása Václ., Sadovět Frt a Fölt Bohuslav.

Do stavební komise: p. Chroust Boh. (předseda), Štěhlík Frt a Procházka Frt.

Do sociální komise: p. Ječábek Jos. (předseda), Benešovský Václ., Horáka Františ., Pása Jos., Uhlíř Frt a Vlkal Jos.

Do trestního senátu: p. Ječábek Jos, Kovář Jos, Horáka Jos.

Do hospodářské komise: p. Kaše Frt., Pěček Václ., Kvíček Václ. Moravec Vlastav, Vystrčil Josef.

Do cenové komise: p. Bláha Jos., Pása Jos. a Šmíd Václav.

Zapisovatelem byl zvolen p. Ječábek Josef.

Sám předseda míst. nár. výboru Jar. Procházka mb. úřadoval jen asi 2 měsíce a odešel na vojenské cvičení a po návratu se cvičení se úřadu již nevzal. Zastupoval jej místopředseda p. Josef Horáka.

Dne 2. září 1945 došlo k reorganisaci místního národního výboru v důsledku nařízeného paritního zastoupení všech politických stran v obci registrovaných, totiž strany komunistické, sociálně demokratické a národně sociální. Čtvrtá povolená strana ~~v obci~~ lidová v obci registrována nebyla.

Reorganisovaný národ. výbor.

Podle zápisu o protokole jsou byli do místního národního výboru tito občané:

komun. Jeřábek Josef, Bláha Jos., Drobek Blah., Hloušek Jos.,
soc. dem. Prochájka Jrt., Chvoust Blah, Prochájka Jar. st, Horák Jos.
nár. soc. Benešovský Vác., Beneš Ivan, Jus Oldřich, Hrbek Jos.

Předsedou zvolen byl p. Josef Horák 6tí hlasy
místopředsedou p. Prochájka Jaroslav st.

Za náhradníky byli zvoleni tito občané:
Nehasil Václav, Šimek Cyril, Horavec Antonín, Šimek
Popelák Ant. a Polezal Josef.

Sestavení národního výboru se do konce roku 1945 nezměnilo.

Úřad v obci.

Úřad.

Dne 29. července 19 o 6té hodině ranní vypukl oheň
u Františka Adamce čp. 44 Úřad, který se rozšířil na
usedlost p. Bohumila Fotla čp. 28. Úřad vznikl asi od vadného
komína a obě usedlosti s doškovými střechami shořely
se obětí plamenů.

Divadlo.

Divadlo.

V roce 1943 vymaloval p. Ota Horavec oponu
byv místního podsáhu p. Josefa Horavce, vrch. insp. Čsd.,
místnímu kroužku divadel. ochotníků „Tyl", zdarma
jevištní oponu a kulisy. Potřebný materiál dodával kroužek

Kroniku prohlédl
dne 9. list. 1949
Josef Javůrek,
okres. školní. insp.

Stav držebnosti v roce 1945.

Čís. pop.	Jméno majitele	zaměstnání	Výměra v ha	Jím obýval	Poznámka.
1.	Josef Černý	řezník a hostinský		neobydlen	Majitel bydlí v Českobrod. Zahrádce
2.	Jarosl. Hiškovský	rolník	9·27	vlastník	
3.	Jos. Kvíz	-"-	—	Jos. Moravec, vrch. inspr. dr. v. v.	Majitel bydlí č. 11.
4.	Oldř. Moravec	-"-	18·07	vlastník	
5.	Oldř. Fott	-"-	8·06	vlastník	
6	Václ Šimek	-"-	—	Aut. Král, cukrář	Majitel bydlí č. 36
7	Václ. Odstrčil	v d.		vlastník	
8	Fraut. Fott	profesor	-·19	Václav Fott, výměnkář	
9.	Ivan Beneš	rolník	9·40	vlastník	
10	Marie Votýpková	-"-	5·34	vlastník	
11	Josef Kvíz	-"-	25·95	-"-	
12	Aloís. Špačková	-"-	5·27	-"-	
12	Aut. Červenka	rolník na odpočin.	-·62		Bydlí na výměnku
13.	Anna Procházková	rolník	2·92	V. Houska, J. Hatel vlastník	
14.	Marie Šebková	na odpočinku	-·35	-"-	Sedlečtí po rodič., Jos. Hiškovským
15.	Josef Kladík	rolník	9·48	-"-	
16	Josef Pobuda	rolník na odpočinku	1·79	-"-	
16	Josef Koráb	kovář	-·48		v podnájmu
17	Obec Vrátkov		13·22	Václ. Kazeka	Obecní domek
18	Rudolf Klindera	pekař	1·46	vlastník	
19	Fraut. Procházka	zedník	1·50	-"-	
19	Jos. Procházka		1·68		Syn majitele usedlosti.
20	Václ. Kovařík	zedník	1·10	vlastník	
21	Josef Myslík	polník	4·43	vlastník	
22	Jan Holman	rolník na odpočin.	-·49	vlastník	
23.	Josef Kvíz	rolník	—	obecní hadovna, Fil. Doubrava kočí.	Majitel bydlí v č.p. 11.
24.	Aut. Moravec	rolník	—	Aut. Kaly, dělník	Majitel bydlí v čp. 73.
25	Josef Horák	dělník	-·68	vlastník	
26	Josef Kovorka	rolník	—	Jos. Kovorka mł.	Majitel bydlí v č.p. 41.
27	Jos. Červenka	želez. zaměst. v. v.	-·99	vlastník	
28	Bohusl. Fott	na odpočin	1·27	Majitel a Boh. Fott mł. truhlář	
29	Jarosl. Procházka	zedník	1·08	vlastník	
30	Fraut. Jelínek	rolník	2·63	vlastník a zeť V. Pagout tesař	
31	Anna Vosecká	-"-	2·70	vlastník	

Čp. usn.	Jméno majitele	zaměstnání	Výměra v ha	Kdo obývá	Poznámka
32.	Růž. Kalšová		-·03	Fr. Horčínek dělník	majitelka bydlí ve Všelíně na Kor.
33	Josef Hrdlička	rolník	2·15	majitel a zeť a. Drbal, natěrač	
34	Václ. Nehasil	- " -	2·43	majitel	
35.	Kateř. Hartman		1·77		majitelka bydlí v Praze
36	Václ. Šimek	rolník a hostinský	5·29	majitel	
37	Aut. Šimidová	rolník	1·92	vlastník	
38	Josef Semecký	dělník	-·02	- " -	
39	Marie Veselá	rolník	1·18	- " -	
40	Al. Klindera	zeler. zaměstn. v.v.	1·83	- " -	
41.	Jos. Kovorka	rolník	4·68	- " -	
42.	Marie Šebková	- " -	7·93	- " -	
43	Václ. Benešovský	stavěč. dělník	-·04	- " -	
44	Barb. Adamcová	dělnice	-·02	- " -	
45.	Václ. Bäša	rolník	1·15	- " -	
46.	Václ. Štuchlík	dělník	-·03	- " -	
47	Anna Kovářiková	rolník	1·46	- " -	
48	Cyrie Šimek	dělník	-·02	- " -	
49	Jos. Doležal	tesař	-·45	- " -	
50	Boh. Chvoust	tesař	1·35	- " -	
51	Jos. Pikner	dělník	-·54	- " -	
52	Jos. Šinajdr	na odpočinku	-·04	- " -	
53.	Frt. Nehasil	továr. dělník	-·37	- " -	Spolubydlící for. Jouzka továr. zam
54	Jos. Hrázek	továr. dělník	-·76	- " -	
55.	Blahosl. Hrábek	.	-·04	- " -	
56	Franc. Radevěl		1·11	- " -	
57	Jan Klíma	majitel cihelny	4·42	neobydlen	majitel bydlí v Čes. Brodě.
58	Alois Pobuda	kovář na odpoč.	1·79	majitel	
59.	Aut. Popelák	rolník	1·34	- " -	
60	Jos. Pecenka	cestář na odpoč.	1·78	- " -	
61.	Ros. Beková	rolník	2·13	- " -	
62	Jos. Hruška	dělník	-·58	- " -	
63	Al. Lípa	soukromn.	-·12	- " -	
64	Václ. Krucký	mlynář. zaměstn.		- " -	
65.	Bedř. Herzlus	továr. zaměčník	-·04	- " -	
66.	Jos. Ťuček	rolník	1·37	- " -	
67	Frt. Kahla	živnostn. zaměstn.	-·05	- " -	

Číslo por.	Jméno majitele	zaměstnání	Výměra v ha	Jím obýval	Poznámka
68	Václ. Vančeček	rolník	3·02	vlastník	na výměnku otce Karl. Vančeček
69	Václ. Krůžek	rolník	-·70	vlastníka a zet. F. Nováka, klempíř.	
70	Božena Benešovská	rolník	-·81	Vlastníka a synové Josef, Antonín Benešovský	
71	Marie Králová	- " -	-·37	Vlastník	
72	Božena Králová	soukrom.	-·11	Vlastník	
73	Karl. Moravec	rolník	6·25	Vlastník	
74	Frt. Slehlík	rolník	1·69	- " -	
75	Václ. Kaše	dělník	-·04	- " -	
76	Václ. Pudil		1·09	- " -	
77	Oldř. Sus	obchodník	-·33	- " -	
78	Frt. Kellner	Nadlesní	24·23	- " -	Příslušenství k panství p. Lichtenštejna
79	Jos. Pěša	dlaždič	-·05	- " -	
80	Čeněk Hýrovský	soukromn.	-·04	- " -	
81	Jos. Šnajdr	staveb. dělník	-·65	- " -	
82	Hedv. Salamánková	soukrom.	-·07	- " -	
83	Bláha Jos.	zámečník	-·10	- " -	
84	Marie Nová	dělnice	-·03	- " -	
85				Václ. Bláha dělník	
86	Josef Hloušek	drážní zaměstnan.	-·04	vlastník	
87	Josef Ječábek	továrn. zaměstnan	-·04	- " -	
88	Čeněk Smrčinský	krejčí	-·05	- " -	
89	Václ. Šimid		-·04	- " -	
90	Jos. Procházka		1·-	- " -	
91	Václ. Drábek		-·50	- " -	

1946.

V roce 1946 dlužno zaznamenati především dvě významné události, a to:
Zákon o dávce z majetku a z přírůstku na majetku a
~~Všeobecné~~ volby do parlamentu.

Dávka z majetku a z přírůstku na majetku.

Dávka z majetku a z přírůstku na majetku.

Vedení války pohlcovalo veliké peníze, kterých „Říše" nemělo. Říše disponovala zcela volně s příjmy českých zemí, kteréžto však nepostačovaly ani z daleka na krytí válečných výloh, a proto si pomáhala výdejem nových, ničím nepodložených peněz papírových. Aby pracovní výkon podnítila, zvyšovala říše dělnické mzdy a platy, ale jelikož zboží a životních potřeb byl naprostý nedostatek, a tudíž možnost nákupu minimální, projevoval se všeobecně nadbytek peněz.

Mimo to zavedením řízeného hospodářství životní potřeby z volného trhu zmizely a jedinci, využívajíce naprostého nedostatku těchto, a dobedouce si jich různými způsoby pod rukou (na černo) opatřiti, prodávali je dále s obrovskými zisky a hromadili tak statisícové a milionové zisky a jmění. Pro tyto vyssávače lidu ujala se přezdívka „šmelináři".

Peněžním ústavům se všeobecně nedůvěřovalo v obavě, že říše z nedostatku peněz jednou na vložené peníze sáhne a proto přebytečné peníze se do peněžních ústavů neukládaly, hromadily se doma, čili podle obecného přání ukládaly se „do punčoch". Při tom přicházelo k zajímavým zjevům. Jednoho dne, po vydání nových protektorátních stokorun a před stažením starých stokorun z oběhu, rozšířila se mezi lidem zpráva, že nově vydané stokoruny „až to praskne" platiti vůbec

nebudou, nýbrž jen staré stokoruny s obrázkem „Hradčany" a ihned nastala taková živá shánka po těchto stokorunách, že brzo zmizely i bez úředního zásahu téměř z oběhu. To samé opakovalo se i později se staženými tisícikorunami, a když vláda jich stažení z oběhu skutečně později nařídila, byly peněžním ústavům přinášeny v celých balíkách. Jeden čas zmizely z oběhu také stříbrné pětikoruny, které kdekoliv se objevily, byly sběrateli ihned konfiskovány.

Bylo proto první starostí nové československé vlády zavésti do finančního hospodářství pořádek. Nebyl to úkol snadný, uvážíme-li, že v oběhu byly mimo zbytky peněz protektorátních další zbytky peněz německých, peníze okupační slovenské a ruské, které byly vesměs zákonitým platidlem. Aby se peníze „z punčoch" dostaly na světlo, nařídila vláda již v měsíci listopadu 1945, že všechny obíhající peníze musí být uloženy do peněžních ústavů s podotknutím, že peníze u peněžních ústavů do určitého dne neuložené pozbývají platnosti. Nastalo ovšem ihned překotné ukládání a při tom se teprve projevilo, jaké obrovské sumy byly lidem pochovávány.

Nato ihned nařídila vláda výdej peněz nových, a to tím způsobem, že každé osobě bylo směněno jen 500.— Kčs nových za odevzdání peněz starých těžce hodnoty. Ostatní peníze ve starých hodnotách u peněžních ústavů uložené, zůstaly bezúročně pod uzávěrou u peněžních ústavů až do konečného rozhodnutí vlády jak s nimi bude naloženo. Dispoziční právo přes tyto zadržené peníze měla jen národní banka, která jich výdej uvolňovala jen v ojedinělých zvláštních případech.

Zadržení (obstavení) peněz postihlo v obci valnou většinu občanů a bylo těžce pociťováno, neboť všeobecně nejednalo se u těchto o peníze snadno a nekalým způsobem nabyté (našmelené), nýbrž o peníze, které si jednotlivci svým příčiněním, prací, nákonnováním, ba i osobním strádáním, v důsledku znemožnění koupě postižně našetřili. Obstavením peněz, jichž uvolnění nebylo možno v dohledné době očekávati, bylo jim znemožněno opatřiti si již tak potřebné a postrádané životní

potřeby při očekávaném oživení trhu.

Toto muselo být předesláno pro vysvětlení dalšího kroku vlády, totiž k vydání zákonu o dávce z majetku a o dávce z přírůstku na majetku.

Daň z přírůstku na majetku sledovala ten cíl, zachytiti a zdaniti veškeré válečné zisky, ať dovoleným nebo nedovoleným způsobem nabyté. Postupovalo se následovně. Každý předmětu domácnosti musil přiznati veškeré movité a nemovité jmění celé rodiny, a sice tak, že z učiněného přiznání bylo zřejmé, jaké jmění ta která rodina vlastnila dne 1. ledna 1939 a jaké dne 15. listop. 1945. Rozdíl značil přírůstek na majetku. Od tohoto rozdílu odečetla se nezdanitelná částka 20.000.- Kčs pro manžela, 20.000.- Kčs pro manželku a částka 5.000.- Kčs pro každé dítě a zbývající částka vyčíselného rozdílu znamenala zdanitelný přírůstek na majetku. Toto zdanění přiměřenými - tudíž pravděpodobně normálně nabytých přírůstků na majetku - bylo celkem mírné, ale přírůstky, které svoji výši daly usuzovati na nenormální způsob jejich nabytí, byly zdaněny tvrdě. Tato daň byla odstupňována podle výše přírůstku a při přírůstku vyšším než 5[illegible]5000.- Kčs propadal celé na daň z přírůstku na majetku.

Daň z přírůstku na majetku postihla až na nepatrné výjimky více nebo méně každého občana, ježikož však tato daň byla placena penězy zadrženými (obstavenými), se kterými stejně v dobovédné době nebylo možno počítati, každý se s touto daní smířil.

Daň z majetku prošla v obci téměř bez povšimnutí, neboť postihla jen majetnější občany a byla také placena penězy v peněžních ústavech zadrženými. Pokud mohlo být zjištěno, zaplatil tuto daň v obci jen rolník p. Josef Kvíz č.p. 11. a rolník p. Ota Kovarovec č.p. 44.

Parlamentní ~~Obecní~~ volby.

Parlamentní ~~Obecní~~ volby

První parlamentní ~~obecní~~ volby v nově ustavené republice odbývaly se dne 26. května r. 1946. Již od počátku roku vyvíjely politické strany komunistická, sociál. demokratická a národně sociální čilou agitaci na získávání stoupenců. Tyto politické strany předháněly se ve způsobu agitace a obec byla přímo zaplavena různými stranickými plakáty, které jednak kydaly hanu na hlavy předáků stran jiných, jednak líčily nejrůžovějšími barvami přednosti strany vlastní a slibovaly jednostejně svým stranikům v případě volebního vítězství blahobyt a ráj již zde na zemi. Nebylo domku, zdi, okna, plotu, telegraf. tyčí, aby nebyly popsány nebo polepeny výzvou k občanům, aby odevzdali hlas té nebo oné straně. V posledních dnech před volbami agitace vyvrcholila pořádáním volebních schůzí, na kterých láborovi řečníci měli občanům potvrditi realisaci všech těch, jednotlivými politickými stranami již plakátovaných slibů.

Zdejší občané, až na nepatrné výjimky, se politikou nikdy činněji nezabývali a celé politické dění bylo jim „španělskou vesnicí". Také postuláty jednotlivých stran byly jim úplně cizí. Jednotlivcům jednalo se jedině o to, aby při této naskytující se příležitosti pro sebe osobně co možno nejvíce vytěžili, politického přesvědčení neměli převážně vůbec, a proto také byli ochotni voliti tu stranu, od které bylo v případě jejího vítězství možno očekávati největšího osobního zisku. Venkov stonal s půdou, a proto nejlepším agitačním prostředkem byl příslib získání půdy z parcelovaných velkostatků do vlastnictví, kterého slibu se také všechny soupeřící politické strany horlivě uchopily.

Zdejší ~~obecní~~ parlamentní volby odbývaly se v hostinci

pana Václava Šimka a měly úplně klidný a důstojný průběh. Všech voličů bylo v obci 218 a k volbám se všichni voličí dostavili. Z odevzdaných hlasů byl jen jediný hlas uznán neplatným.

Na podkladě odevzdaných hlasovacích lístků obdržela:

strana komunistická	84	hlasů
" národ. sociální	67	"
" sociál. demokrat.	55	"
" lidová	11	"
celk.	217	hlasů.

Dne 30. června 1946 konala se ustavující schůze národního výboru a na podkladě výsledku ~~parlamentní~~ voleb bylo straně komunistické přiznáno v novém místním národním výboru 5 zástupců, straně národně sociální 4 zástupci a straně sociál. demokratické 3 zástupci. Strana lidová nebyla v obci registrována a neměla tudíž na zástupce v místním národ. výboru práva.

Do místního národ. výboru byli delegováni:

za stranu komunistickou:	Jeřábek	Josef čp. 87.
	Klouček	Josef čp. 86
	Kovorka	Jos. čp. 41.
	Heršus	Bedř čp. 65.
	Klindera	Gal. čp 40
za stranu národ. sociální:	Moravec	Emil. čp. 73.
	Šimek	Václ. čp. 36
	Benešovský	Václ. čp. 43.
	Pazout	Václ. čp. 30.
za stranu sociál. demokr.:	Procházka	Jar. čp. 29.
	Kláha	Jos. čp. 83.
	Páša	Václ čp. 45.

Strana komunistická, jako nejsilnější strana v obci, uplatňovala nárok na místo předsedy a strana národ. socialistů, jako druhá nejsilnější strana, uplatňovala nárok na místo místopředsednické.

Při provedených volbách byl zvolen:

předsedou míst. národního výboru p. Josef Ječábek
místopředsedou " " p. Antonín Koravec.

Za členy obecní rady byli zvoleni:
Za stranu komunistickou: p Ječábek Josef
p Klouček Jos.
Za stranu národ. social. p Koravec Ant.
Za stranu sociál. demokr. p. Procházka Jar.

Do komisí byli zvoleni:
Do komise finanční: Procházka Jar (předs.), Štěhlík Josef, Kvíz Josef, Smrčenský Čeněk.
Do komise zemědělské: Beneš Ivan (předs.), Šebek Václav, Klindera Al. ml., Procházka Jar, Štěhlík František, Kyolík Jos.
Do komise stavební: Štěhlík Fran. (předs), Procházka Frt, Páša Václ.
Do komise sociální: Koravec Ota (předs.), Benešovský Václ., Horák Frt., Páša Jos, Kabl Josef.
Do komise osvětové: Šimková Květa (předsedou)
Kloušek Jos. jednatel
Drábek Frt. pokladník
Procházka Jos. a Kovorka Frt.

K usnesení N.V.O. byl požádán p. učit. ved. Koravec J., aby se uvolil převziti funkci obecního kronikáře; tento funkci převzal.

Obecní hospodářství

Obecní hospodářství

Ve schůzi obecní rady dne 29. ledna 1946 bylo usneseno vybírati obecní dávky ze zábav ve výši 1.– Kčs. za každou vydanou vstupenku na fond osvětové komise.

Dne 21 května schválen byl obecní rozpočet na rok 1946.

Obec. rozpočet

Potřeba ~~Přípass~~: 69.539.– Kčs.
Úhrada 47.560.– "

Schodek 19.939.– Kčs.

Vyplývající schodek bude uhrazen celc takto:
125% přirážkou k dani činžovní ve výši 691.- Kčs
350% " k daním ostatním " 19.888.- "
celkem 20.579.- Kčs.

Zvýšení platu obec. poslu.

Dne 29. ledna ve schůzi míst. nár. výboru usneseno zvýšení platu obec. poslu p. Karl. Vavečkovi z 900.- Kčs. na 1500.- Kčs. ročně, při čemž měl pozbýti nároku na dosavadní používání zahrádky u obecního domku čp. 17. Dodatečným usnesením ze dne 27. února bylo mu však používání zmíněné zahrádky na dále ponecháno.

Převzetí silničních pátky do majetku obce.

Usnesením míst. národ. výboru ze dne 29. ledna, bylo od občanů p. Jos. Kvíze čp. 11, p. Ivana Beneše čp. 9, p. Oldřicha Fořta čp. 5 a pana Josefa Hladíka čp. 15, převzata do majetku obce zdarma silniční váha s tou podmínkou, že uvedeným dřívějším majitelům bude vyhrazeno pro budoucí časy bezplatné soukromé vážení na této váze. Pro jiné použitele této váhy byl stanoven jednotný poplatek 10.- Kčs. za jedno vážení.

Zvýšení nájmu v obec. domku

Dne 27. února bylo míst. národ. výborem usneseno zvýšiti p. Václ. Vrázkovi nájemné v obec. domku čp 17. na 500.- Kčs. ročně.

Usnesení o zakoupení části lesa

Dne 27. února usnesla se rada míst. nár. výboru společně s finanční komisí, zakoupiti část lesa ležící v katastru obce Vrátkov ve výměře nejméně 10 ha od bývalého lichtenštejnského panství v polesí „Doubravčice", oddělení 44 a i s kamenným lomem za přibližnou cenu 4000.- Kčs. za 1 ha. Toto usnesení bylo místním národ. výborem ve schůzi dne 14 března schváleno. Projednáním koupě byli obcí pověřeni p. Ivan Beneš, p. Jos. Horák a p. franc. Procházka.

Svaz braňosti.

Svaz braňosti

Dne 18. května ustavila se v obci místní skupina „svazu braňosti".

Do svazu přihlásilo se 49 mužů a 20 žen.

Při provedených volbách byli zvoleni:

Předsedou : p Josef Bláha
1 místopředsedou: pí Božena Koravcová
2 -"- p. Josef Ferálek
velitelem mužů: p. Chrs Klindera ml.
zástupcem velitele: p. Bohusl. Foll. ml.,
velitelem žen : sl. Květa Šimková,
zástupcem velitele: p Bedřich Prochásk a.
jednatelem : p Fol. Radavět
pokladníkem : p Ivan Beneš ml.
osvětovým náčelník: p Miloš Šedina
hospodář, správcem: p Fraut. Korák
členové výboru : pp. Hloušek Jos, Kvíz Václ., Pása Václ.
náhradníci : pp. Cagout Václ, Votýpka Jo, Kovorka Jos.
revisoři účtů : p Oldřich Sus a p Fraut. Král.

Přičlenění divadel. kroužku „Tyl" k místnímu „Svazu braňosti."

Přičlenění div. kroužku „Tyl" ke svazu braňosti.

Dne 19. června bylo ve společné schůzi místní skupiny „Svazu braňosti" a místního divad. kroužku „Tyl" usneseno přičlenění divad. kroužku k místní skupině „Svazu braňosti". Potřebné kroky k provedení úředního sloučení byly ihned zavedeny.

Až do úředního provedení sloučení byly do výkonného divadelního odboru zvoleni:

Předsedou : p Václav Pása
jednatelem : p Prochásk a Bedřich
Režiséry : : p Benešovský Václav
p. Šedina Miloš.
Členy : p. Prochásk a Miloslav
sl. Šimková Květa.

Divad. kroužek „Tyl" založen byl ve Vrátkově r. 1927.

Kulturní život v obci

Místní skupina „Svazu branosti" společně s divadel. odborem „Tyl" pořádaly dne 11. srpna „Slezské dožínky", které se při nádherném slunném počasí velice dobře vydařily. Účast domácích i přespolních návštěvníků byla veliká a všichni účinkující zhostili se svých úloh velice čestně. Také pořadatelé sklidili zasloužené pochvaly. finanční effekt byl nad očekávání zdařilý a přinesl místní skupině „Svazu branosti" (N.S.S.B.) čistý výnos 7690.- Kčs.

Dne 21. září provedl divadelní odbor divadelní hru „Pavláta nezbeda", pro kterou p. J. Blatka, na potřebnou úpravu jeviště, daroval částku 345.- Kčs. Účinkující hráli velice dobře; sklidili také zasloužené pochvaly. Čistý zisk činil 454.- Kčs.

Dne 28. října - na oslavu státního svátku - sehrál divadel. odbor hru od Pavla Brázdy „Věční se probouzejí", s výborným úspěchem. Čistý zisk v částce 1616.- Kčs, věnován byl ve prospěch válkou těžce poškozeného Slezska.

Místní skupina svazu branosti pořádala dne 17. a 18. listopadu „Posvícenskou zábavu", která vynesla částku 1149.- Kčs

Počasí - Úroda

Rok 1946 bylo počasí celkem velice příznivé. V zimě napadlo dosti sněhu a jarní vydatné vláhy vzrůstu obilí velice prospěly. V důsledku toho byla také úroda dobrá a jen podzimní deště sklizeň řepy ztěžovaly.

Výnos pšenice činil průměrně 9 q, žita a ječmene průměrně 8 q, ale byly výnosy pšenice

lake až 10 – 11 q po 1 korci.

Výnos řepy pohyboval se kolem 100 q na 1 korci a brambor urodilo se hojně.

Cena pšenice byla stanovena na 380.- Kčs, cena žita 370.- za 1 q. Cena řepy činila 60 – Kčs a brambor 85.- Kč za 1 q.

Výživa obyvatelstva.

Po válečných letech plných strádání, byla dobrá úroda prvým náznakem nastávajících lepších dob, neboť výživa obyvatelstva byla tím z největší části zabezpečena. Ke zvýšení říšského hospodářství nemohlo ovšem ještě být přikročeno, neboť za války byly veškeré zásoby úplně vyčerpány, a s novými zásobami musilo být úsporně počítáno. Přídělové dávky – pokud to bylo možno – byly poněkud zvýšeny a byla zjištěna, že každý svůj příděl skutečně obdrží.

Největší starosti působily vládě přídělu masa a tuků, neboť bezohlednými vojenskými rekvizicemi poklesl stav vepřového a hovězího dobytka v českých zemích proti předválečné době téměř o 50% a nebylo možno v krátké době jednoho roku stav dobytka dostatečně doplniti.

Velice vítány byly vládě proto zásilky masa společnosti "U.N.R.R.A.", ustavené v Americe již za války pro poválečnou výživu obyvatelstva zemí úpících pod vládou německou, dodané nám spolu s jinými životními potřebami úplně zdarma. Tím umožněn byl naší vládě v poválečné době pravidelný příděl masa pro výživu obyvatelstva.

Odchod do pohraničí

V důsledku odsunutí 2½ milionů Němců ze Sudet do Německa usneseného vládami spojenců, bylo toto území Čechách vylidněno. Naší vládě naskytl těžký úkol toto bohaté území lidmi

z vnitrozemí osídliti. Jednalo se hlavně o osídlení malých a středních hospodářských usedlostí, kde jejich bývalí němečtí vlastníci při nuceném odchodu museli veškeré bytové a hospodářské zařízení na místě zanechati.

Vláda proto vyzvala drobný lid z vnitrozemí, aby se o příděl těchto opuštěných živností hlásil, a podle vládního přísloubu měly tyto živnosti státi se po určité době jejich vlastníctvím. Na tuto výzvu přihlásili se z naší obce do pohraničí občané:

Chvojsl Boh. tesař a majitel domku čp. 50.
Seynecký Josef dělník a . . čp. 38
Šmíd Václav zedník . . čp. 89
Dombrava František deputátník n. p. J. Kovář čp. 11.

Všichni jmenovaní do pohraničí odešli.

Mimo těchto jmenovaných odešel do pohraničí také Václav Řezáč, vyučený čalounik, který po celou dobu války zdržoval se v Německu a v obci naší, jejímž byl příslušníkem, bývал jen přechodně.

1947.

Rok 1947 začal nelibně. V měsících zimních bylo velice málo sněhu a mrzlo na sucho. Ozimy tím valně utrpěly. Jarní osivo trpělo nedostatkem vláhy. Tento nedostatek vláhy potrval po celý rok a vyvrcholil katastrofálním suchem. Katastrof. sucho

Voda v mnoha místních soukromých studních se zhatila a postižení občané musili ji pro veškerou spotřebu dovážeti ze studně obecní, která na štěstí suchem neutrpěla a spotřebu obce plně krylo.

Pokud se obilí týče, trvající sucho počasí na jeho vzrůst nehlazе působilo. Bylo řídké, krátké, zrno normálně nevyspělo a výnos úrody byl proto podprůměrný. U okopanin Úroda t.j. brambor a řepy, byla úroda katastrofálně malá. Brambory negaložily, bylo jich velice poskrovnu a malé. Bulvy řepy nevyspěly ani do velikosti normální mrkve a její dobývání se ani nerentovalo. Výnos u řepy činil průměrně 15 – 25 q. po 1. koreci.

Jelikož pláňy bylo poskrovnu, jetele a směsky uschly, a řepného chrástu bylo jen zcela nepatrně, nebylo možno pro naprostý nedostatek píce počítati s udržením normálního stavu dobytka přes zimu a z toho důvodu hleděli se zemědělci překotně dobytka zbaviti.

Obecní hospodářství

Obecní hospod

Obecní rozpočet na rok 1947.

Potřeba:	107.354.–	Kčs
Příjem	55.324.–	„
Schodek	52.030.–	Kčs.

Tento schodek bude uhrazen přirážkami ve výši 17 000.– Kčs
Výpůjčkou a prac. povinností 35.030.– „

Usnesením místního národ. výboru ze dne 26. ledna, byla provedena úprava dolejší části obce položením kanalisačních rour a vydlážděním vozové cesty od domku čp. 58 (p. Al. Sobuda) až k domu čp. 21 (p. Jos. Hyslík). Dále bylo usneseno provésti úpravu polních cest občany, kteří těchto cest používají. Potřebnou štěrkem opatří a dodá obec. Jelikož se již loňského roku velice rozmohl škůdce ovocného stromoví byl nařízen povinný zapuštěk všech ovocných stromů v obci za dozoru ovocnářského referenta p. Jar. Procházky.

Dne 16. února vzdal se dosavádní obecní posel pan Antonín Vaníček tohoto místa a jeho nástupcem ustanoven pan Václav Stuchlík za těchto podmínek:

Služné : 2000.- Kčs. ročně
Používání ovocné zahrady u obec. domku čp. 17.
Používání obecního pole.
Oboustranná půlletní výpověď.

Podle usnesení N.V.O. ze dne 25. února nebylo ovoce s obecních stromů prodáno sadařům. Hlídání a čeřání obstarali p. Jar. Procházka a Václav Stuchlík za odměnu 50% čistého výtěžku za prodané ovoce.

Jelikož N.V.O. došlo během roku více žádostí místních občanů o prodej obecního pozemku na stavbu rodinných domků a obec sama vhodných stavebních pozemků neměla, bylo dne 27. června N.V.O. usneseno jednati s majiteli vhodných stavebních pozemků p. Jos. Kvízem čp. 11, panem V. Adámkem čp. 7. a p. p. Otou Moravcem čp. 4. v tom směru, aby tito stavební pozemky obci odprodali. Pan Josef Kvíz a p. V. Adámek prohlásili se ochotnými žádosti obce vyhověti ale s tou podmínkou, že ~~jsou~~ za odstoupené pozemky budou jim obcí předány do vlastnictví pozemky obecní náhradou. Pan Ota Moravec žádosti obce nevyhověl, jelikož pole, o které by se jednalo, je smluvně v držení výměnkáře až do jeho smrti.

V důsledku katastrofální špatné úrody obilnin

byla dne 28. listopadu ustanovena mimořádná vyživovací komise, která měla na starosti plynné zásobování občanstva a odstraňování případných překážek.

Předsedou komise zvolen p. Ota Koravec
a jemu k ruce za spotřebitele p. Váce. Benešovský a
za jednotný Svaz zemědělců p. Rob. Řepka.

Sloučení divad. kroužku „Tyl" se „MSSB".

Dne 18. února bylo v úředním listě ČSR. č. 41. úředně vyhlášeno sloučení divad. kroužku „Tyl" s místní skupinou Svazu brannosti. Divad. kroužek plní se tak divadelním odborem při M.S.S.B.

Dne 9. března byly v členské schůzi místní skupiny Svazu brannosti projednávány podmínky tohoto sloučení a bylo usneseno následující:

1.) Jeviště musí býti udržováno v pořádku a čistotě a případné opravy a jevištní doplňky budou pořízeny nákladem místní skupiny Svazu brannosti.

2. Divadelní odbor zůstane dále členem ústředního svazu divad. ochotníků v Praze a veškeré platy vyplývající z tohoto členství bude hraditi M.S.S.B.

3.) Občané mohou se státi členy divad. odboru aniž by byli členy M.S.B. – Zápisné pro tyto členy činí 5.- Kčs. a měsíční členský příspěvek 2.– Kčs.

4. Schválené stanovy divad. kroužku „Tyl" zůstávají v platnosti i pro divadel. odbor „Tyl".

5. Výtěžek divadel. představení a jiných akcí divad. odborem prováděných připadá místní skupině Svazu branosti a tato je povinna kupovati potřebné divadelní knížky a vůbec vše, čeho bude k udržování řádné činnosti divadel. odboru zapotřebí.

6. V případě rozejití se divadel. odboru „Tyl" s místní skupinou Svazu branosti a ustavení se nového divadelního kroužku ochotníků, rozdělí se poměžitý výtěžek z veškerých podniků tímto odborem pořádaných na 50%. Současně se do majetku nově utvořeného divad. kroužku dostává

i jeviště s veškerým jevištním zařízením. Mimo to musí M.S.S.B. vrátiti nově utvořeným kroužku veškeré zápisné a členské příspěvky členů divadel. odboru složené až do dne rozejití.

V případě zaniknutí M.S.S.B. a v tom případě, že by se nový divad. kroužek ihned neutvořil, dá se celé jevištní zařízení do opatrování a do majetku obce, která bude povinna udržovati vše v pořádku a čistotě až do doby ustavení se nového divad. kroužku. Po dobu úschovy nesmí býti jeviště a jeho zařízení zapůjčováno žádné politické straně.

Případné spolkové jmění převezme v opatrování obec Vrátkov a předá je v budoucnosti nově utvořenému divadel. kroužku. Na případné rozdělení jmění podle předchozího ustanovení dohlédne M.N.V.

7.) Nově utvořený divadel. kroužek musí nésti název „Tyl".

Při této schůzi byla také provedena volba řádného divadel. výboru a byli zvoleni:

Předsedou: p. Václ. Pása.
Jednatel: p. Joh. Fölt
Režisérem: p. Bedř. Procházka

Členy rady: pp Ferd. Procházka, sl. Květa Šimková a pí Růž. Bláhová

Utvořený divadel. výbor je samostatný v provádění divad. představení a úplně nezávislý na výboru M.S.S.B.

I. V. Kulturní život.

Divadelní odbor pořádal:

Dne 12. ledna divad. hru „Zlatý liják" od Smolíkové-Rajské Čistý výnos 1112.- Kčs.

Dne 6. dubna divadel. hru „Odpouštíme našim viníkům" od K. Poláka. Čistý výnos 1191.50 Kčs

Dne 4. května divad. hru „Pohádka z dětského království" od K. Poláka. Čistý výnos 904.80 Kčs. byl věnován ve prospěch kasarny – Ligy proti tuberkulose v Čes. Brodě.

1948.

Přehled dějinných událostí.

Rok 1948 je dějinným mezníkem Československého státu a jeho politického zaměření na cestě k lidově demokratickému zřízení. Vyličení celého předcházejícího dění ze stanoviska historického mimo přísluší osobám povolanějším, a proto budiž zde uveden jen stručný přehled.

Když v roce 1945 ujala se řízení našeho státu vláda „Národní fronty", docházelo brzy uvnitř této vlády mezi politickými stranami (komunistická, národních socialistů, sociál. demokratů, lidovců) k nesrovnalostem v názorech. Tyto nesrovnalosti se projevovaly nejzřejměji při projednávání zákona o pozemkové reformě, a/o provádění znárodňování průmyslu. Strana komunistická naléhala na provedení znárodnění průmyslu rázem, kdežto vládní činitelé ostatních politických stran byly toho názoru, že by se znárodnění mělo provádětí postupně.

Dvouletý plán (dvouletka) vyhlášený dne 28. října 1946 nebyl – pokud se týče zemědělství a stavebnictví – v roce 1947 splněn (jen asi na 60%). Tento neúspěch, zaviněný jednak nedostatkem pracovních sil v důsledku přesídlení celých vrstev dělného lidu z vnitrozemí do krajů pohraničních, jednak katastrofální neúrodou v roce 1947, přičítali vládní činitelé strany komunistické z nejvyšší části sabotážím, prováděným zejména velkými sedláky (odprodáváním obilí a dobytka na černo) a dokazovali to policejně zjištěnými případy. Když pak kromě již uvedených rozporů došlo mezi vládními stranami ještě k vážným rozporům týkajícím se vládní policie a termínu nových parlamentních voleb, podali členové vlády

politických stran národ. sociál., sociál. demokrat. a lidové dne 20. února 1948 demisi a předseda vlády p. Klement Gottwald podal pak dne 24. února panu presidentovi Dr. E. Benešovi demisi celého kabinetu.

Pan president demisi vlády přijal a pan Klement Gottwald s pověřením p. presidenta utvořil vládu novou. Když p. president Dr. E. Beneš, ze zdravotních důvodů, presidentského úřadu se vzdal, zvolen byl novým presidentem dne 14. června 1948 pan Klement Gottwald.

Parlamentní volby.

Parlamentní volby.

Po parlamentních volbách v roce 1946 byla vláda jako vláda přechodná ustanovena jen na dobu dvou let a v roce 1948 byly provedeny nové volby na období 5 let. Tyto volby konaly se dne 30. května 1948.

Způsob nových voleb lišil se od prvých z roku 1946 tím, že jednotlivé politické strany v „Národní frontě" zastoupené, nepodávaly již samostatné kandidátní listiny, nýbrž byla podána jen jedna kandidátní listina společná s nominovanými kandidáty všech stran. Každý právoplatný volič obdržel jeden volební lísteček se jmény navržených kandidátů a jeden lísteček prázdný. Při volbě mohl volič odevzdati buď lísteček volební — když s navrženými kandidáty souhlasil — nebo v případě nesouhlasu lísteček prázdný.

Jelikož při tomto způsobu voleb odpadlo soupeření jednotlivých stran o získání stranických, nebylo v obci rozruchu jako při parlamentních volbách provádějících v roce 1946 ale volič politické strany národně sociální, sociál. demokratické a lidové s tímto způsobem voleb nesouhlasili a svůj nesouhlas dávali různým způsobem najevo. Příliš nespokojenci — ze strachu před nepříjemnostmi — svůj nesouhlas s navrženými kandidáty, odevzdáním prázdného lístku při volbě, veřejně všeobecně neprojevili.

Volby řídící volební výbor do kterého byli delegováni:
za polit. stranu komunistickou p. Josef Ferábek čp. 87
" Josef Klouček " 86

za stranu sociál. demokrat: p. Jar. Procházka čp. 29
" Jos. Bláha " 83.

za stranu národ. sociál: p. Ivan Beneš čp. 9.
" Václ. Benešovský " 43.

Za okresní výbor v Českém Brodě dostaví se ke volbám p. Zdeněk Zhalohlávek a p. Ant. Pařez.

Volby se prováděly v hostinci p. V. Šimka, započaly v 8 hod. ráno a skončily v 13½ hodině.

K volbě se dostavilo 218 voličů (108 mužů a 110 žen) a při provedeném skrutinium bylo zjištěno

200 volebních lístků s navrženými kandidáty
17 lístků prázdných
1 lístek prohlášen za neplatný
Celkem 218.

Volby měly klidný a důstojný průběh.

Obecní hospodářství.

Obecní hospodářství.

Na schůzi N.V.O. dne 29. března projednána byla nabídka mlékárny v Kouřimi na postavení sběrny mléka v naší obci.

Usneseno bylo: Obec dá mlékárně zdarma k dispozici stavební místo, dodá a doveze na staveniště 16 m³ písku, 12 m³ kamene, provede úpravu staveb. místa, příjezdu, výkop pro přívod a odvod vody vlastním nákladem.

Mlékárna postaví sběrnu a provede elektrisaci jejím svým nákladem a zapůjčí pro sběrnu chladící stroje.

V téže schůzi M.V. bylo usneseno třešně z obecních stromů soukromým zadavčím neprodávati. Kácením a česáním ovoce byli pověřeni p. Jar. Procházka čp. 29 a pan V. Huehlík č. 46. za odměnu 50% prodejem získané částky.

Dále bylo usneseno provésti probírku stromů v obecním lese v důsledku katastrofálního sněhu v roce 1947 uschlých. Prodejem vykácených uschlých stromů získala obec na příjmech

Ve schůzi M.V. dne 3. října bylo usneseno vykáceti v parcely č. Kat. 754 – odprodané obcí panu Bedř. Procházkovi na stavební místo – 3 stromy (smrky) které vadí zřízení příjezdu. Vykácené smrky byly prodány p. B. Procházkovi za 250.– Kčs.

V téže schůzi byl usnesen prodej třešní z obecních stromů majitelům usedlostí, v jichž obvodu stromy stojí. a to: p. Aut. Koravcovi čp. 73 za 100.– Kčs.
" Jos. Kalitovi " 76 " 100.– "
pí Bož. Králové " 72 " 50.– "

Obor politicky.

Rolnická komise.

Ve schůzi M.V. dne 8 března byla ustavena místní rolnická komise.
Do komise byli zvoleni:
za stranu komunistů: p. Aut. Popelák čp 89. náhrad. Procházka Jos č 90.
" sociál. demokr. V. Paša čp. 45 " Procházka Fr. č 19
" nár. sociál V. Pazout čp 30 " Šimek V. č 36
za jednotný svaz zemědělců:
p. Kyselík Josef č. 21. náhrad. p. Řepka Boh č. 12
" Kříček Václ č 69 " Šebek Václ. 42
" Koravec Ant č 73 " Klindera Al č 40
za zástupce obětnictva: p. Josef Hloušek

Předsedou zvolen jednohlasně p. Josef Kyselík

Akční výbor.

Výnosem minist. vnitra ze dne 24. února bylo nařízeno, aby pro obnovení a utužení „Národní fronty" byly v obcích utvořeny akční výbory N. F. ze zástupců všech „Národní frontě" věrných složek národního života.

Ve zdejší obci byl „Akční výbor N. F." ustaven dne 8. března a zvolen byli:

za KSČ: p. Drábek Václ.
. Popelák Karl.

Za Č. sociál. dem: p. Šára Karl.
. Procházka Bedřich

za nár. sociál. p. Jelínek Fraut.
. Šebek Václ.

za J. S. Č. Z: p. Hyšlík Josef
. Pečenka Jarosl.

Předsedou zvolen byl p. Drábek Václ.
místopředsedou p. Procházka Bedřich
jednatelem p. Jelínek Fraut.

Obor kulturní.

V roce 1948 byla kulturní a osvětová činnost v obci nepatrná. Členstvo divadel. kroužku nejevilo zájmu a osobní rozpory součinnost nepodporovaly. Ku dni „bitevního" sehrál kroužek dne 9. května divadel hru od J. K. Tyleckého „Domov". Soubra byla dokonalá a měla také dobrý finanční úspěch. Čistý výtěžek 1542.- Kčs.

1949.

Počasí a jeho vliv na úrodu.

Počasí

Rok 1949 byl převážně rokem suchým. Začal mírnými mrazíky bez sněhu a již v měsíci březnu bylo počasí pro jarní práce příhodné. Koncem měsíce dubna a na počátku května dostavivši se chladné a deštivé počasí zpomalilo vzrůst obilí, znemožnilo včasné obdělání obilí řepy a poškodilo odkvět stromů.

Píšeninám toto počasí neuškodilo a první seč byla vesměs dobrá. Koncem měsíce května nastalo však dlouhé období suché a studené, obilí neodnožilo, řepa a brambory ve vzrůstu zaostaly. Jaké píšeniny suchem velmi ublížely a druhá seč byla slabá. V měsíci červnu a začátkem července dostavivši se občasné deštové přeháňky při citelném chladu a silných pěšrech suchu neodpomohly ale poškodily odkvět obilí.

Úroda

Žně v obci započaly koncem měsíce července. Po dobu 14 dní panovalo krásné suché počasí a obilí se dostalo suché pod střechu. V důsledku sucha a špatného odkvětu bylo obilí svazné a sypalo málo. Výnos činil u pšenice červené průměrně 7 q. u ječmene 6 q. u žita 5 q po korci. Pšenice byla místy sněťivá. (5 – 30%)

V polovici měsíce srpna dostavily se sice deště, ale při vyprahlosti půdy byly neúdatné. Vať řepy a brambor předčasně schla a listí stromů již v srpnu žloutlo.

Dne 28. srpna o druhé hodině odpoledne rozpoutala se nad obcí silná bouře s prudkým lijákem. Při bouři uderil blesk do domu pana Oldř. Suse čp. 71, ale nezapálil a rodině

shromáždění v kuchyni nenabízíje. V okolí obce poškodil blesk na několika místech elektrické vedení a obec byla 3 dny bez elektrického osvětlení. Dostaviši se vláha byla zemědělci přijata a dávala naději, že řepa a brambory se ještě zotaví. Zotavení se sice dostavilo ale bylo jen přechodné, neboť nastalo opět suché a větrné počasí, které potrvalo celý měsíc září a říjen.

Při suchém počasí sklizeň brambor a řepy se provedla celkem hladce, ale výnos byl místy podprůměrný. Řepa 60 - 70 q. po korci.

Trvající sucha znemožnila téměř úplně včasnou podzimní orbu a osev. Obilí, které se přece podařilo zasíti, místy buď vůbec nevzešlo nebo bylo zničeno myšmi. Myši se rozmnožily tak, že ohrožovaly celou příští úrodu a okres naříkal jich systematickému travení.

První mrazíky dostavil se v noci na 29. říjen, ale suché počasí potrvalo až do 15. listop., kdy dostavil se první vydatný déšť. Jakmile po tomto dešti se opět vyčasilo, bylo zemědělcům umožněno dohoniti ještě podzimní polní práce a setbu šťastně ukončiti.

Nedostatek vody.

Nedostatek vody

V důsledku dlouho trvajícího sucha, zmizela voda ve studních p. Jos. Hrdličky čp. 33, p. Emil. Šáry čp. 61, p. Josefa Kaše čp. 75, p. Josefa Šáši čp. 79 a pana J. Drábka čp. 31.

Potřebná voda byla dovážena z obecní studně, která vzdor trvajícího sucha vykazovala stále normální stav vody.

Nemoc vepřů

Nemoc vepřů.

V letních měsících řádila v obci nemoc vepřového dobytka, které padlo za oběť větší množství kusů.

Postižení byli :

p. Šimek Václ	čp 36	3 kusy	Drábek Fr.	čp 31	1 kus
" Kabila Fr.	67	1 "	Procházka Jan	29	2 "
" Popelák Emil	59	2 "	Šoll Bohumil	28	1 "
pí Adamcová B.	44	1 "	Kůžek Václ	69	4 "
p Sadovec Fr.	56	2 "	Hrazek Jos.	54	1 "
" Hrdlička J.	33	2 "	Horáček Ot.	4	1 "

založení pouti.

Založení slavení pouti.

Neděle, dne 24. července 1949, před svátkem sv. Anny stala se pro obec pamětihodnou tím, že v tento den byla v obci slavena první pouť a že bylo, ~~trvalé~~ ustanoveno pro budoucí časy každoročně v neděli před svátkem sv. Anny v obci pouť slaviti.

Slavnost založení pouti spojena byla s posvěcením nového zvonku, zavěšeného na staru obecní zvoničku náhradou za zvonek, který musela obec z nařízení „Protektorátu" odevzdati pro vojenské účely. Odevzdaný zvonek nebyl však již zvonek původní, zavěšený při vybudování zvoničky – jak nápis na zvoničce hlásá ... „L. P. 1820 nákladem počestné obce Vrátkovské" — neboť tento původní zvonek byl již r. 1916. na pokyn bývalé rakousko-uherské vlády, taktéž na válečné účely odevzdán a v roce 1922 jiným zvonkem, pořízeným nákladem obce, nahrazen.

Ve skutečnosti nebyla to také první pouť, která byla dne 24. července v obci slavena, neboť již před 75 lety totiž v roce 1874 obec pouť slavila. Popud ke slavení této pouti dalo tehdy vysvěcení křížku, vybudovaného místním občanem p. Václ. Hiškovským č. p. 2. v roce 1874. u cesty (tehdy ještě nebyla postavena silnice) vedoucí z obce do Čes. Brodu, který dosud stojí obklopen krásnými košatými lípami. Místní pojmenování „u křížku" se obecně ujalo.

Podle dochovaného ústního podání, vybudoval

občan V. Liškovský křížek jako díkuvzdání za to, že jej Bůh uchránil před smrtí bleskem, který v jeho blízkosti udeřil. K vysvěcení křížku vypravilo se z tismického kostela procesí vedené farářem a v ten den konala se také ve Vrátkově první pouť. V který den se tak stalo nikdo v obci již se nepamatuje. Je jen jisto, že výpravy procesí z tismického kostela po několika letech ustaly a tím ustalo ve Vrátkově také slavení pouti.

Nejstarší občan v obci p. Fr. Šmajdr čp. 52, narozený r. 1859 na slavení této pouti se ještě pamatuje, bližší okolnosti však s určitostí uvésti nemůže. Jen jako v mlze se mu v mysli vybavuje, že ustání slavení pouti souviselo s odřeknutím výprav procesí z kostela, když ani budovatel křížku ani obec nechtěly faráři za vedení procesí platiti.

Nový zvonek vlastním nákladem opatřil, obci daroval a zavěsil místní občan p. Bedř. Heřmus čp. 65. Pořádání slavnosti převzala místní osvětová komise a místní hasičský sbor.

Pouť započala vlastně již ve středu před památnou nedělí příjezdem zábavních podniků které pro obec byly novinkou a které byly celé dny mládeží obléhány. Prostranství před zvoničkou a před hostincem bylo občany vyčištěno, upraveno, zvonička sama nově přitesána, nápis na zvoničce obnoven a křížek na zvoničce který zub času uvolnil a vítr před více již léty srazil, nově nasazen.

V den slavnosti sešli se již o 1 hod. odp. před hostincem p. V. Šimka družičky a mládenci v národ. krojích, členové hasičského sboru místního i sborů okolních a odtud odebrali se společně na konec dolní části obce k usedlosti p. Mir. Procházky čp. 13., kam dostavil se také tismický pan farář spolu s českobrodským vikářem monsignorem V. Grafem. Odtud nabíral se četný průvod s hudbou v čele celou obcí po silnici ke zvoničce. Z zvoničky utvořili družičky

a hasiči špalír, jehož středem prošli duchovní ke zvoničce před níž zřízen byl malý oltář.

Pan Boh. Foll, jednatel divadel. kroužku „Jiří", zahajuje slavnost uvítáním hostí a procítěnými slovy poukazal na význam křesťanského pojetí zvoničky a na historii zvonku. Vzpomněl strastiplných dob utrpení našeho národa za vlády „Protektorátu", nabádal občany k mravnému chování, k bohabojné výchově dítek, k uchovávání památky na nešťastné oběti německé zvůle a prohlásil, že na památku umučených a padlých v poslední válce zakládá se ve zdejší obci na věčné časy slavení pouti.

Po zahajovacím projevu a místními děvčaty a chlapci procítěně přednesených vlasteneckých básních, které sklidily všeobecnou a zaslouženou pochvalu, ujal se slova českobrodský pan vikář. Poukazal na význam zvonku, provedl jeho vysvěcení a po odříkání litanií dal pokyn k vyzvánění zvonkem, při kterém se s přítomnými pomodlil „Otče náš".

Po provedeném vysvěcení přítomný místopředseda okres. výboru p. Jos. Aldrich z Přistoupimi, s patrnosem vyškoleného řečníka, poukázal na dobu předcházející nynějšímu poválečnému plátnímu zaměření, na dobu strádání dělného lidu za vlády všemocného kapitálu, na hrdinné činy ruského vojska, vybojovavšího nám svobodu a na všestrannou pomoc poskytovanou nám bratrským národem ruským za vlády jejího presidenta maršála Stalina. Ve jménu „Národní fronty" vyzval pak občany, aby v době nadcházejících žní jeden každý přiložil ruku k dílu, aby společnou prací získalo se dostatek obilí k výživě celého národa.

Pan Boh. Foll předal nato zvoníčku v opatrování předsedovi míst. nár. výboru p. Josefu Jeřábkovi a po dosloun a poděkování všem přítomným za účast tuto zdařilou a pro obec památihodnou slavnost ukončil.

Příděl půdy

Příděl půdy →

Dvůr v Tismicích, patřící před první světovou válkou rodu z Lichtenštejna, byl po první světové válce v roce 1920 vyvezastněn a vložen z něho, po rozparcelování části polí statek zbytkový. Tento zbytkový statek přešel koupí do vlastnictví dřívějšího nájemce p. Černého.

Po zrušení „Protektorátu" v roce 1946 byl tento zbytkový statek vládním nařízením určen k rozparcelování. O příděl půdy tohoto parcelovaného statku do vlastnictví, přihlásili se také zdejší občané a místní obec rarna a v roce 1949 bylo zdejší obci přiděleno k rozdělení mezi zájemce 10 ha 14 arů polí od zmíněného zbytkového statku.

Přidělené obci pozemky sousedí bezprostředně s pozemky místního obecního katastru a tvoří dvě od sebe oddělené skupiny.

Jedna skupina přidělených pozemků ve výměře 5 ha leží v pravo od silnice vedoucí z Vrátkova do Tismic „u hřbitova" a byla do vlastnictví přidělena takto:

Josef	Pečenka čp 60	1 ha
Emil	Šára čp 61	1 ha
Emil	Popelák čp 59	1 ha
Obec	Vrátkov	2 ha.

Druhá skupina přidělených pozemků leží v levo od ležě silnice a sousedí s polmi již při první pozemkové reformě v roce 1920 občanům zdejším od bývalého tismického dvora přidělenými. Z této skupiny polí obdrželi do vlastnictví:

p	Václ	Šáša čp 45	1 ha
p	„	Krůček „ 69	1 ha
p	„	Pazour „ 30	1 ha
p	Jos.	Procházka „ 19	1 ha
p	Al.	Klindera „ 40	1 ha
p	Jos.	Kryšík čp 81	0·14 ha

K polím první skupiny bylo již při vyměřování na příjezdní cestu pamatováno. Ke druhé skupině polí vede cesta obecní vybudovaná k pozemkům, které při první pozemkové reformě do katastru zdejší obce od tismického dvora připadly. Majitelům této druhé skupiny polí, pokud by obecní cesty používali, stanovil M.N.V. ve schůzi dne 6. března 1949. platební 20.- Kčs ročně jako poplatek za používání cesty.

Výkup pozemků.

Výkup pozemků

Při projednávání zákona o pozemkové reformě byla vládou jako podklad pro vyvlastnění a výkup stanovena mezi jinými také směrnice, že půda má náležeti těm, kteří ji skutečně obdělávají a že nesmí býti předmětem nepracných zisků.

Na podkladě této směrnice přicházely v naší obci v úvahu pozemky p. Jar. Hyškovského čp. 2 a pana Otak. Koravce čp. 4., z největší části na místní občany pronajaté.

U pana Jar. Hyškovského od výkupu bylo upuštěno, jelikož majitel je stár a pachtovné z polí znamená jediný jeho příjem. Na p. Otak. Koravce, který lékařským dobrozdáním prokázal, že samostatně veškeré pozemky obdělávati nemůže, naléhala místní polnická komise, aby alespoň část pozemků dal dobrovolně pro výkup státu k disposici. Z tohoto důvodu povolil p. O. Koravce dáti státu pro výkup k dispozici pole č. kat. 7645/6 „u Hrzeka" ve výměře 1. 60. 27 ha.

Výkup tohoto pole byl formálně státem proveden ale o jeho pachtování — jelikož toto souviselo s příslušným odvodem kontingovaného množství obilí — nebylo zájmu a místní národní výbor měl se schválením obhospodařovateli tohoto pole velké starosti. O pole toliž nyní - kdy podléhají odvodu kontingentu - není vůbec zájmu.

Znárodnění.

Znárodnění

Dnem 1. září znárodněn byl koloniální obchod pana Old. Suse čp. 77. a převzat „jednotou". Pan Old. Sus a jeho manželka byli „jednotou" převzati jako zaměstnanci a p. Old. Sus ustanoven „vedoucím".

Částečné zrušení přídělového řízení.

Částečné zrušení přídělového řízení.

Poměry se hospodářské poměry našeho státu poněkud zlepšily, rozhodla se vláda již na jaře běžného roku uvolniti některé druhy požívatin a životních potřeb pro volný obchod. Přídělové řízení sice ještě dále potrvalo, ale mimo přídělového množství připadajícího na lístky a na body, mohl si spotřebitel opatřiti ještě další zboží na volném trhu, ovšem za ceny podstatně vyšší.

Dnem 1. října počínaje, rozhodla se vláda ze ~~řízeného~~ hospodářství vyloučiti mouku a mouční výrobky vůbec. Příděl mouky na lístky byl tímto dnem zrušen vůbec a každý spotřebitel si mohl koupiti libovolné množství tohoto zboží za stanovenou cenu 7.- Kčs. 1 kg. mouky hladké, 13.- Kčs 1. kg. mouky hrubé.

Ceny některých druhů zboží na volném trhu.

Sádlo škvařené	450.- Kčs. za 1 kg.
margarin	360.- . . 2 .
máslo	360.- . za 1 kg
uzená šunka	400.- . . .
rýže	300.- . . .
čočka	40.- . . .
káva	800.- . . .
čaj	1600.- . . .

Cena kožených pánských bot se pohybovala mezi 3500.- - 4000.- Kčs. za 1 pár. Cena kvalitního pánského oblek kolem 10.000.- Kčs.

Obecní hospodářství

Obecní hospodářství

Obecní rozpočet na rok 1949.

Potřeba : 90.700.- kčs
Úhrada : 73.050.- .
Schodek : 17.050.- kčs bude kryt z běžného jmění.

Podle usnesení M.N.V. ze dne 6. března byla obecnímu knihovníkovi ustanovena roční odměna 750.- kčs.

Obecní škole v Tismicích darováno 1000.- kčs., získaných vybíráním 50 hal. za každý odvezený q. řepy od místních občanů.

Podle usnesení M.N.V. ze dne 19. května stanovena cena kamene z obecního lomu částkou 10.- kčs. za 1 m³ kamene, když si jej zájemce sám nabíme.

Usnesením M.N.V. ze dne 10. července bylo panu Jos. Kášovi zadáno provedení vydláždění cesty na dolním Vrátkově od usedlosti p. Myslíka čp. 21 k usedlosti p. Al. Pobudy čp. 58 za cenu 36.- kčs. za 1 m².

V téže schůzi bylo usneseno povolit M.N.V. v Čes. Brodě zabezpečení pozemku č. kat. 1419, ležícího v katastru obce Vrátkov

Podle usnesení M.N.V. darovala obec na vánoční zbrom Republiky částku 500.- kčs.

M.N.V. - obor politický

Dne 20. března byl místní národní výbor zreorganisován a do výboru byli zvoleni tito občané:

Pohořal Josef	čp. 22	Ječábek Jos	čp. 87
Heřmanová Vlasta	. 65	Kučkovský Jos	. 39
Ležák Josef	. 84	Drábek Václ	. 91

Havel Boh.	čp.	78	Procházka Jar.	čp.	29
Řepka Boh.	.	12	Šebek Václ	.	42
Páša Václ	.	45	Pihner Jos	.	51
Procházka Bedř	.	23	Páša Jos.	.	79
Horák Frt.	.	69	Pazout Václ	.	30
Šimek V.	.	36	Benešovský Al.	.	70.

Náhradníky:

Předsedou zvolen všemi hlasy p. Jos. Ječábek
místopředsedou p. Václ. Šimek

Rada M.N.V. pozůstává z předsedy p. Jos Ječábka a dvou členů p. Řepka Boh, Páša Václ.

finanční komise: Slehlík Frt, Procházka Jar., Drábek Al.,
Pokladník: Oldřich Srs.
Střední rada: Páša Václ.
Hřbitovní komise: Procházka Jar.
Stavební komise: Slehlík Frt., Procházka Jar., Páša Václ.
Výživovací komise: Procházka Bedř. Heřmanová Al.,
Pohořal Jar., Drábek Václ, Hloušek Jos.,
Šimek Václ.
Ověřovací komise: Šimková Květa, Kučkovský Jos.
Ledinová Anna, Ležal Jos, Benešovský Al.
Knihovník: Fořt Boh.
Letopisecká komise: Horák Frt, Procházka Bedř, Kučkovský J.
Bezpečnostní ref: Ležal Jos.
Agronom: Procházka Jar.
Obecnář. a lesní referent: Havel Boh., Hloušek Jos.

— . —

Usnesením M.N.V. ze dne 6. března byla ustanovena letopisecká komise takto:
Ječábek Jos, Bláha Jos, Moravec Jos.

Poznámka: Při reorganisaci M.N.V. dne 20/3. jsem do letopisecké komise zvolen nebyl, ale nebyl jsem o tom také ani vyrozuměn. Jelikož já jsem z nově zvolených pánů o kroniku žádný nestaral, dělal jsem si záznamy – pokud to bylo možno – neoficielně dále.
Jos. Moravec.

Změny držebností.

Změny držebností

Majitel domku čp 58 p. Ch. Pobuda, prodal domek panu Václavovi Pášovi majiteli domku čp. 45.

Majitel domku čp 45. p. Václav Pása prodal domek panu Václavu Houšovi.

Usedlost čp. 8. po zemřelém Václ. Follovi (zemřel ve věku 92 let a pocházel z obce Oblíka okres Kostelec n/L.) přešel koupí v majetek p. Ant. Kalého. Je to nejstarší budova v obci a její vjezdová brána pochází ze 17. století.

Usedlost čp. 22, dosavádní majitel p. Jan Holman, přešla koupí v majetek p. Josefa Pohořala.

Noví občané.

Noví občané

Do obce se přistěhoval v měsíci květnu p. Ant. Vavřina a usídlil se v domku čp. 48.

Pan Jos. Pohořal usídlil se v usedlosti čp. 22.

Do obce se přistěhoval p. Josef Černý bývalý hostinský v Českobrodských zahradách do usedlosti čp. 1.

Výstavba sběrny na mléko.

Výstavba sběrny

Na jaře bylo započato se stavbou sběrny u okresní silnice v sousedství p. Jos. Votýpky čp. 10. Stavba byla do podzimu provedena a odevzdána ke používání. Výstavbu provedla vlastním nákladem nusecká mlékárna, pozemek věnovala obec.

Obor kulturní.

Obor kulturní

Po zrušení Svazu bratrství byl ve schůzi „Osvětové rady" zvolen přípravný výbor pro znovuustavení divadel. kroužku „Tyl", který byl úředně dne 18. února 1947 jako odbor k tomuto „Svazu" přičleněn.

Po schválení okres. nár. výborem bylo znovuustavení divadel. kroužku „Tyl" provedeno a na ustavující se

valné hromadě dne 17. září 1919 byli zvoleni:
předsedou p. Bedř. Procházka,
místopředsed. sl. Květa Šimková
jednatelem p. Boh. Foll
pokladníkem pí Anna Pešinová.
Do výboru byli zvoleni: p Drábek Bl. Horák fot, Heršus Bedřich.

Pro příkré rozpory mezi nově ustanoveným divad. kroužkem a komisí ženu KSČ. o používání jeviště, byla činnost kroužku „Tyl" v roce 1919 nepatrná. Kroužek sehrál jen divad. hru J. K. Tylovského „Hodiny" a obstarával program Sylvestrovského večírku. Čistý výtěžek 2320.– Kčs.

Hasičský sbor.

Hasičský sbor.

Dne 24. března 1919 ustavil se v rámci Č.S.V. v naší obci hasičský sbor.
Navržení a jednohlasně zvoleni tito funkcionáři:

Starosta: p. Václ. Šimeka
náměst. „ : p. Jos. Jeřábek
jednatel a pokl.: p. Jos. Hloušek
obdělavatel: p. Boh. Foll
velitel sboru: p. Václ. Drábek
náměstek velitele: p. Bl. Benešovský
šamaritán: p. Václ. Benešovský
zbrojmistr: p. Bedř. Heršus.
členové výboru: p. Fraun. Horák, Aul. Koravec a Josef Procházka (č. 90.) Bl. Drábek, Jar. Pečenka.
revisory účtů: p. Old. Fus a Fr. Padevět.

1950.

Počasí.

Počasí

Počátkem ledna panovalo suché počasí. Dne 12. ledna sněžilo, ale při celkem mírném počasí sníh ihned tál. Dne 18. ledna dostavilo se mrazivé počasí bez sněhu a potrvalo až do konce měsíce. Nejnižší mráz -18° C.

V měsíci únoru panovalo vlhké počasí s deštivými přeháňkami při nízké teplotě kolem bodu mrazu.

Březen počal pěkným počasím se slabými mrazíky 2 – 4°. Dne 12. března silná vichřice se sněhem a první jarní bouře, ale ostatek měsíce panovalo suché větrné počasí. Toto počasí potrvalo i celý měsíc duben.

Prvé dny měsíce května byly deštivé a studené ale obilí a pícniny, které trpěly velmi suchem, se poněkud zotavily. Od poloviče května nastalo však opět počasí suché, větrné, zemědělské plodiny velice trpěly suchem, kterému ani deštivé přeháňky, dostavivší se koncem měsíce, neodpomohly.

Měsíc červen byl suchý, obilí a píce suchem velice trpěly a ve studních se ztrácela voda

Dne 5. července rozvichřila se nad obcí silná vichřice, bouře s lijákem při kterém padaly kusy ledu velikosti holubích vajec, ale bohudíky jen ojediněle

Srpen byl suchý, teplý a sucho potrvalo i v měsíci září a říjnu. Občasné deštivé přeháňky sucha neodpomohly Dne 26. října dostavil se první sníh ale nepotrval.

Celý měsíc listopad byl chladný a deštivý.

Měsíc prosinec ohlásil se deštěm a v polovině měsíce se dostavily mrazy se sněhem, který však zůstal ležeti jen několik dní a rok končil bez sněhu.

— . —

2/ Úroda.

Úroda

Sklizeň pícnin, která při první seči byla celkem dobrá, byla při druhé a třetí seči v důsledku sucha podprůměrná, takže celková sklizeň slabá.

Také obilí ze stejného důvodu bylo řídké, krátké, slámy málo a jest obava před nedostatkem krmiva do příštích žní.

Žně započaly v obci 13. července a to současně pšenicí s ječmenem. Obilí se sneslo suché a do 8. srpna byla sklizeň dokončena. Obilí vypalo průměrně málo: pšenice 6q, ječmen 6q., žito 5q po korci.

Ranné brambory úplně uschly a odumřely a neskládila se ani sadba. Se sklizní zimních brambor bylo započato v polovici září a úroda byla celkem dobrá.

Se sklizní řepy započalo se v obci dne 2. října a při celkem suchém a pěkném počasí skončila 28. října, při průměru 100 q. po korci.

Obilí se sváželo přímo s pole ke mlátičce a průběh vymlacení byl hladký bez poruch.

Předepsaný kontingent dodávek byl obecí plně splněn, ba dodatečnými odvody obilí ze svobodné vůle překročen.

Úroda ovoce slabá a ovoce bylo vesměs silně červivé.

Výkup hospod. strojů.

Výkup strojů

V měsíci únoru došlo k výkupu hospodářských strojů od místních rolníků z nařízení okresního národního výboru v Čes. Brodě.

Vykoupeny byly:
2 rolníka p. Václ. Šebka ... samovazač.
" " p. Josefa Beneše a Aut. Moravce společný samovazač.

U obvinilého pana Josefa Kvíze čp. 11 ... samovazač, mlátička na obilí s elektrickým motorem a lokomobilou, elektrický motor a zařízení na skládání sena.

Samovazače zůstaly v obci pro všeobecné použití a dřívější majitelé jakož i ostatní občané mohly jich použití prostě zaplacením stanovených poplatků za použití. Samovazače použil jen p. Jos. Kvíz.

Mlátičky, která také zůstala v obci, použili všichni občané.

Obecní hospodářství

Obecní hospodářství

Obecní rozpočet na rok 1950.

Běžná spotřeba: 83.100.- Kčs
Zůstatek: 35.016.- "

Veškerý obnos: 48.014.- Kčs.

Jelikož o pronájem obecního pozemku, přiděleného obci od Tismického zbytkového statku se nikdo nehlásil, usnesl se M.N.V. ve schůzi dne 28. března na tom, že pozemek obdělají pp. V. Šebek, Aug. Korávec, Ivan Beneš, Adámek Václav a Kvíz Josef podle pracovní povinnosti.

Na téže schůzi bylo také usneseno, že pole č. kat. 764 vykoupené od p. Oty Korávce, musí tento dále obdělávati až do úplného provedení převzetí, jelikož se také o pronájem tohoto pozemku žádný zájemce nepřihlásil.

Ve schůzi M.N.V. dne 3. července bylo usneseno vybírati tyto obecní dávky:

Za vyhlášení zápisku M.N.V.	15.- Kčs.
" použití obec. silnič. váhy	10.- "
" zastavěné plochy obytných budov, chlévů, chlívků, atd. ...	1.- Kčs za 1 m
Dávka z likérů	10%
" z karet	2.- Kčs.

Dávka ze psů, za 1 psa ročně ..... 80.- Kčs.

Dále bylo usneseno zvýšení ceny písku z obecního lomu z 15.- Kčs. na 20 Kčs za 1 m³.

Dne 12 října projednával M.V. opět záležitost obdělání obecního pozemku přiděleného obci od rozparcelovaného tišnického statku ve výměře 2 ha a od pana O. Koravce vykoupeného pole ve výměře 1·60 ha, pro rok 1950-51.

Usneseno bylo:

Pozemek od tišnického statku pronajme se uchazečům bez kontingentu za poplatek 50.- Kčs. ročně za 1 kopec. V případě, že by se uchazeč nenalezl, bude tento pozemek přidělen do nuceného nájmu za stejných podmínek p. V. Šebkovi.

Pole vykoupené od p. Ot. Koravce bude za stejných podmínek přiděleno k obdělání p. Ot. Koravcovi, p. Jar. Procházkovi a p. Jos. Vyšínkovi.

M.N.V. Obor politický

Na podkladě návrhu okres. národ. výboru v Čes. Brodě byl dne 10. června zvolen nový místní národ. výbor.

Předseda: p. Josef Jeřábek

Členové výboru:

Kučkovský Josef	Řeřicha Jar.
Benešovský Ot.	Strábek Václ.
Šimek Václ.	Šára Aut.
Sus Oldřich	Popelák Aut.
Legát Josef	Fott Boh.
Pohořal Jar.	Vavřina Aut.
Procházka Bedř.	Paša Václ.

Zemědělským referentem: p. Jos. Kučkovský
Osvětovým a školským „ p. Ot. Benešovský
Vyživovacím „ p. Václ. Šimek
finančním „ p. Old. Sus.

Osvětová komise: Fořt. Boh., Šedinová Anna, Popelák Aut.
Školní komise: Šáša Václ., Kovorka fr., Bláha Václ.
finanč. komise: Procházka Jar., Stehlík fr., Radevět fr.
Zeměděl. komise: Beneš Ivan, Pečenka Jar., Popelák Aut.
Koravec Aut., Šára Aut.
Vyživovací komise: Vavřina Aut., Pohořal Jos., Procházka Vil.
Šedinová Anna, Jeřábková Anna.
Bezpečnostní komise: Ležal Jos., Souček Jar., Votýpka Jos.
Bytová komise: Procházka Jar., Jelínek fr.
Stavební komise: Procházka Jar., Šáša Václ.

Dne 3. července ustavena byla žňová komise takto:

Pečenka Jar. Kučkovský Josef
Šimek Václ, Pohořal Jaroslav.

Dne 22. listopadu byl na místo zeměděl. referenta po Jos. Kučkovském ustanoven p. Aut. Šára.
Dne 16. prosince byl na místo osvětového referenta po Al. Benešovském ustanovena pí. Vlasta Keršnerová.

Dne 21. června svolal dr. V., na popud vedení politické strany komunistické, do hostince p. V. Šimka schůzi všech zemědělců, na které mělo býti projednáno utvoření žňových skupin, po způsobu jedn. zemědělských družstev v některých obcích již ustavených, za příčinou snazšího a rychlejšího zdolání žňových prací.
Z místních zemědělců měly býti utvořeny tři žňové skupiny, z nichž každá měla společnou prací obstarati posečení a odvezení obilí, totiž vzájemně si vypomoci.
Místní občané, kteří na soukromém vlastnictví lpí a k zemědělským družstvům důvěru nemají, postavili se zcela rozhodně proti zamýšlenému řešení, ve kterém tušili první krok ku zřízení družstva. Prohlásili zcela rozhodně, že si zřízení žňových

skupin nepřejí, že se sami, bez jakéhokoliv zákroku z jiné strany, pokaraji mezi sebou s výpomocí sousedskou jak to provádeli jiná léta a že sklizeň obilí včas provedou.
Vím k utvoření závodních skupin nedošlo.

Dne 3. listopadu pořádal M.V.O. v hostinci p. V. Šimka večírek, na oslavu 33 výročí ruské říjnové revoluce, za účasti asi 45 místních občanek a občanů.
Předseda M.V.O. p. Josef Jeřábek zahájil oslavu uvítáním přítomných a udělil slovo dopisovému se delegátu O.V.V. panu učiteli Žákovi. Tento pojednal obšírně a výstižně o ruské říjnové revoluci, o velkých zásluhách rudé armády o naše osvobození, o cílech komunistické politiky Sovětů a nabádal přítomné k vděčnosti k ruskému národu a k jeho nejvyšším představiteli generalissimu Stalinovi.
Po přednášce pan předseda M.V.O Jeřábek řečníkovi poděkoval a mimo to dal popud k ustavení odbočky Svazu Československo-ruského přátelství.
S náborem členů bylo ihned při schůzi započato.

Změny držebnosti:

změny držebnosti

Domek čp. 48. koupil od pí Baumanové p. Vác. Krajec, který dosud bydlel v obecním domku čp. 17. -
Pan Ant. Vavřina se přestěhoval z domku čp. 48 do usedlosti p. fol. Pobudy čp. 15.

Návrat do obce.

Návrat do obce

V měsíci říjnu vrátil se do obce do vlastního domku čp. 50. pan Boh. Chroust z. pohraničí, kam se odstěhoval v roce 1946.

Obor kulturní.

Divadlo

Divadelní kroužek „Tyl" byl v roce 1950 velice čilý a pořádal celkem 44 divadel. představení. Divadelní kroužek nespokojil se jen s pořádáním představení doma v obci, ale uspořádal také dne 7/5. představení v obci Doubravčice a dne 20/5. v městě Kostelec n/Čer. Lesy. V obou místech sehrál hru od Majerové „Viničci". Souhra byla v každém směru dokonalá a kroužek sklidil plně zasloužených pochvalu a čestné uznání.

Kroužek věnoval válkou postiženému Bezručovu okresu ve Slezsku jako dar 1620.- Kčs.

— . —

Obecní knihovna

Obecní knihovna obsahovala koncem roku 1950 celkem 481 děl (mimo 48 děl úředně vyřazených, které políčky nádnoucím směrem nevyhovovaly.). Knihovnu do vzorného pořádku uvedl a rozšířil knihovník p. Boh. Fötl. V roce 1950 použilo knihovny 81 čtenářů a bylo vypůjčeno celk. 1651 děl.

Odbočka svazu československo-ruského přátelství.

Odbočka svazu Čs.-rus. přátelství

Dne 25. října byla v obci ustavena „odbočka svazu československo-ruského přátelství. Odbočka čítala 28 členů. Předsedou zvolen p. Fraut. Kalita, pokladníkem pí Anna Šedinová. Odbočka činnost neprojevila

Svaz České mládeže.

Svaz české mládeže.

Dne 18. října ustavila se v obci odbočka „Svazu české mládeže. Předsedou zvolen Miloslav Jeřábek jednatelem Jan Stuchlík

Odbočka činnost neprojevila.

— . —

Hasičský sbor.

V měsíci listopadu pořídil místní hasičský sbor motorovou stříkačku za 83.000.- kčs. Sbor obstaral pro členstvo také části výstroje. Sbor čítá 19 členů činných a 32 členů přispívajících.

motorová stříkačka.

1951.

Počasí

Počasí.

Na počátku měsíce ledna mírně sněžilo, ale sníh zůstal ležeti jen několik málo dní. Hned nato se oteplilo a mimo občasných nepatrných dešťových přeháněk panovalo suché počasí. V únoru nebylo sněhu vůbec a dostavilo se jen několik slabých mrazíků (kolem 3°). Počátkem března dostavily se slabé mrazíky a sněhové přeháňky, ale od polovice měsíce bylo počasí suché a teplé. V dubnu bylo sucho a teplo, polní práce se dobře obstaraly, ale suché počasí působilo nehlazě na vzrůst obilnin i pícnin. V první polovici měsíce května bylo trvale deštivo, větrno a studeno, v druhé polovici měsíce sucho a chladno. Celý měsíc červen bylo studené a větrné počasí s deštivými přeháňkami, které pěkně nádherné obdělání řepy spomalilo. Počátkem července se počasí zlepšilo, ale deštové přeháňky, dostavivší se v druhé polovici měsíce, žňové práce zlížily. Na sklonku měsíce se vyčasilo a první dva dny v srpnu byly také pěkné a teplé, ale dne 3 srpna dostavila se silná bouře s lijákem. Při této bouři udeřil blesk do mandelů „na skřivánku", kde na poli p. Karl. Šavy č.p. 61. dva mandele zapálil. Půl hodiny později udeřil blesk do mandelů p. Jos. Volejníky č.p. 10. „u mostku" a zapálil jeden mandel. Díky prudkému lijáku oheň na ostatní obilí se nerozšířil.

Hned nato, dne 4. srpna přesla se nad obcí opět silná bouře s lijavcem trvajícím více hodin, při níž udeřil blesk do dutiny na usedlosti p. Jana Beneše č.p. 9., sjel do kuchyně, ale mimo rozbití nějakého nádobí jinou škodu nezpůsobil. V poslední třetině měsíce srpna

Dostavila se velká parna která vysušila půdu na host, činův setrné
podmínání stavu bylo znemožněno. První dva dny měsíce září
dostavily se sice neobydatné deštové přeháňky, ale jinak po celý
měsíc panovalo velké sucho. Suché počasí potrvalo i celý měsíc
říjen a znemožnilo úplné podzimní osev obilí. Konečně dne
2. listopadu dostavil se dlouho očekávaný déšť, půda navlhla
do hloubky asi 15. cm, a ojedinělé deštové přeháňky potrvaly
až do konce roku. Jelikož se do konce roku silnější mrazy
nedostavily, podařilo se zemědělcům podzimní osev z větší
části ještě obstarati.

Úroda.

Úroda

Nepatrné množství srážek v zimních měsících dalo usuzovati na suchý rok a špatnou úrodu.

Sklizeň pícnin, dík květnovým deštům, byla při první seči všeobecně dobrá; při druhé seči, působením sucha, již jen prostřední a při třetí seči slabá.

Obilí, v důsledku převážně pamrazivého sucha v měsících jarních a v důsledku chladného, větrného a deštivého počasí v měsíci červnu bylo vesměs řídké, protřelé a zrno nenalilo. Úroda byla celkem jen prostřední. Obilní žně započaly dne 18 července (žepka 7. července) a skončily na obec dne 20. srpna. Průběh žní nebyl hladký, neboť je srpnové deště velice rušily. Jen nevšední obětavosti a námaze zemědělců lze děkovati, že se obilí převážně suché sklidilo. Vymlácení obilí bylo ukončeno dne 2. září. Obilí sypalo málo; průměr činil u pšenice 7 q., u ječmene 6 q a u žita 6 q. po korci.

Sklizeň brambor byla ukončena do konce září. Úroda v důsledku sucha byla jen prostřední.

Se sklizní řepy bylo započato dne 2. října a sklizeň byla skončena již dne 21. října. Vyorávání řepy bylo velice ztíženo tvrdostí půdy. Průběh sklizně za suchého počasí celkem hladký. Výnos prostřední, průměrně asi 80 q po korci.

Zkušenosti se strojními stanicemi.

Strojní stanice a zkušenosti.

Zkušenosti se strojními stanicemi získané naší obcí ve žních r. 1951 byly žalostné. Prokázala se jejich neskušenost, špatná organisace, nepřipravenost, nedostatek dobré vůle a lhostejnost s jakou předseda vlády A. Zápotocký v roghlasovaném projevu jejich činnost také správně posoudil a odsoudil.

Na žně pro zdejší obce byl naplánován jeden samovazač, ale již první den žní byl z obce jinam odeslán. Když na naléhání občanů, p. předseda M.N.V. se vyslání stroje do obce doprosil, dirigovala strojní stanice samovazač v tak desolátním stavu, že byl již první den k práci nezpůsobilý a musil býti odeslán k opravě. Zaměstnanci celý den prozahálěli. Z opravy vrátil se stroj druhý den večer a při močném sečení proleklého obilí bylo nadělano více škody než-li užitku. Ostatně stroj byl ihned nato z obce prvně odeslán a více se do obce nedostal.

Pokud se týče výmlatu, byla pro obec naplánována jedna místní mlátička a od časného jara do žní celkem čtyřikrát několik zaměstnanců strojní stanice stroj zde prohlíželo a vady zjišťovalo, aniž by se však byl o opravu jeho někdo postaral. Když již mělo býti stroje k výmlatu použito, byl nepoužitelný a jen přičiněním místních činitelů možno děkovati, že byl přiveden do chodu. Když praskla u stroje řídel, nesehnala se náhrada a uplynuly 3 drahocenné dny než byla dodána mlátička jiná, také ve špatném stavu. Za dobu výmlatu vystřídaly se v obci tři mlátičky.

Tyto nehospodárné a nezodpovědné počiny strojní stanice zavinily, že suché obilí s polí ke výmlatu svezené nemohlo býti ihned vymlácено, při nestálém počasí na fůrách promoklo. Špatný stav mlátiček a špatná organisace při jich dirigování zavinily také, že vzdor naléhavým výzvám O.N.V. na rozpětí výmlatu a odvod kontingentního obilí, mohl býti výmlat teprve dne 12. září ve zdejší obci dokončen.

Živočišné a rostlinné kontingenty na rok 1951.

Kontingenty

Pro zdejší obec na rok 1951 stanovené dodávkové kontingenty byly splněny, ba ve většiny druhů překročeny.

Druh	osetá plocha	odevzdáno	Dodávka splněna na %
Pšenice	29.41 ha	478.5 q	106 %
Žito	16.76 "	222.- q	102 %
Ječmen	35.76 "	412.- q	98 %
cukrovka	34.96 "	10.814.- q	105 %
řepka	4.95 "	61.- q	115 %
brambory		102.- q	103 %
Vejce		36.325 kusů	121 %
Mléko		96.600 litrů	128 %
Vepřové maso		9.760 kg	102 %
Hovězí "		13.700 kg	100 %

V. Místní národní výbor – Činnost politická.

Dne 22. ledna byl na místo předsedy M.N.V. zvolen pan Antonín Šára č.p. 61. Dosavádní předseda p. Jos. Jeřábek byl ustanoven jízdním tajemníkem.

Ve schůzi M.N.V. dne 22. ledna ustavena byla komise pro vnitřní obchod. Předsedou zvolen p. Václ. Šimek, členy: Karl. Vavřina, Kirost. Procházka, Jeřábková Emilie.

Ve schůzi M.N.V. dne 27 března ustavena byla lesní komise. Předsedou zvolen p. Bedřich Procházka, členy: p. Hovorka Frt. a Kalis Karl.

Ve schůzi M.N.V. dne 22. května ustavena byla technická komise. Předsedou zvolen p. Bedřich Procházka, členy: p. Slehlík Frt a Pášá Václav.

V téže schůzi ustavena byla také žňová komise. Žňovým referentem zvolen p. Jarosl. Pecenka, a členy komise p.p. Karl. Šára, Václ. Šimek a Frt. Hovorka.

Hlasování na obranu míru.

Dne 10. června předsedoval a provedl N.V.V. akci lidového hlasování na obranu míru, řízenou československ. výborem obránců míru. Akce byla provedena tak, že dvojice, složené ze členů svazu českosl. mládeže, hasičské jednoty, jednoty zemědělců a a komunistické strany, navštívily osobně všechny občany a požádaly o podpis na důkaz jich souhlasu s akcí.
Akce se setkala s plným porozuměním občanů. Závazek, daný N.V.V., že dosáhne v obci 100% kladných projevů, byl plně splněn.

Dne 25. července pořádal N.V.V. veřejnou schůzi občanů na kterou se dostavil člen O.V.V. v Čes. Brodě p. Michálek a referoval o povinnostech občanů-zemědělců, jak je nastínil p. president Gottwald na schůzi Ústředního Výboru československ. strany komunistické.
Tyto povinnosti týkají se jednak boje za světový mír, jednak zvýšení hektarových výnosů.
Pan referent uváděl, že náš národ nechce být znovu vystaven děsům války, které se nevybírají obětí jen z přímých účastníků, ale postihují stejně všechny občany, jak to vidíme právě nyní v Koreji. Válce zabráníme jen tehdy budeme-li silní hospodářsky, neboť naši nepřátelé — kapitalistické státy — se neopovážií nás napadnouti, musíce počítati s naší připraveností a s tím, že stojíme pod bezpečnou ochranou nepřemožitelné ruské armády.
Abychom byli hospodářsky silní, musíme zde na venkově zvýšiti hektarové výnosy, které jsou dosud velmi nízké a neodpovídají hospodářským výnosům průmyslovým. Při nynějším způsobu obhospodařování polí v malých celcích a podle zastaralých method, nelze však vyšších výnosů — tak, jak je plánuje pětiletka — docíliti, a musíme proto tvořiti velké hospodářské celky, totiž „jednotná hospodářská družstva" a hospodařiti v nich kolektivně. Tento způsob obhospodařování osvědčil se plně v Rusku a také již i u nás tam, kde J.Z.D. byla již ustavena.
Naše ústava dovoluje soukromé obhospodařování

až do výše 50 ha. výměry a platí také nikoho nemutí, aby se soukromého obhospodařování vzdal, ale soukromý hospodář musí hospodařiti tak, aby plánem stanovené dodávky (pětiletý plán) řádně plniti mohl. To žádati vláda musí, neboť od plnění plánu závisí zajištění našeho lidu před nedostatkem.

V obcích, kde pod JZD, ručí za splnění dodávek tato družstva a kde takových družstev není musí ručiti soukromý hospodář. Je proto záhodno doporučiti ustavení J.Z.D. i v obci Vrátkov.

Po referátu p. Michálka došlo k živé debatě, při které bylo poukazováno na nedostatky na vedoucích místech, na nabubřelé a neplodné úřadování, na velké slavy úřednictva, na úžasné nezaměstnanosti vedoucích, na nedostatky zboží a na neplnění daných slibů. Pan referent, jakož i přítomný p. újezdní tajemník Jos. Jeřábek, doznávali loyálně, že nedostatky skutečně ještě stávají, poukazovali však na těžké začátky, na naprostý nedostatek zaškolených uvědomělých sil, jakož i na odpor a sabotáž venkovských boháčů, kterým při tvoření lidově-demokratické republiky, stále ještě musí býti členěno.

Místní národní výbor. — Činnost hospodářská.

Ve schůzi N.V. dne 16 května stanovena byla dávka ze psů částkou 60.- Kčs. za 1 psa. — Dávka ze psů.

Ve schůzi N.V. dne 12 května bylo usneseno provésti vyčištění obecního rybníčka od bahna. Vyčištění provede se dobrovolnou prací občanů a také odvoz bahna obstarají majitelé polahů dobrovolně zdarma.

V téže schůzi bylo usneseno, že česaní třeští s obecních stromů obstará obec pozd p. Václ. Suchlík za odměnu 50% stržených peněz. Obec získala za třeští čistých 600.— Kčs. — Prodej obec. třeští.

Ve schůzi N.V. dne 2. listopadu bylo usneseno, za V. Suchlíka, který na místo obecního sluhy resignoval, přijmouti do služeb obce p. Josefa Adamce. Povinnosti obec. sluhy jsou: Pochůzky, bubnování, čištění a otop úředních místností a výpomoc při pracích administrativních. Za manuelní — Resignace obec. sluhy.

práce bude zplášťě honorován (výjma přípravy otopu.). Výpověď tříměsíční.

Ve schůzi M.N.V. dne 25. září bylo usneseno přidělit obecní škole v Tismicích pro otop tříd 3 m³ dřeva z obecního lesíka.

Otázka bytová.

Otázka bytová

Při ovzezení v oboru stavitelství projevil se nedostatek bytů i ve zdejší obci.

V měsíci únoru a březnu projednával bytový referent okres. národ. výboru v Č. Brodě, s bytovou komisí M.N.V. přídělbytů v obci.

Přidělen byl byt v usedlosti p. Jos. Kovíře čp. 11. (pokoj a kuchyně) panu Brožkovi, bydlícímu dosud v domě čp. 49. Byt v domě pana Františ. Moravce čp. 35. přidělen byl p. Josefu Součkovi.

Dnem 1. července uvolnil se byt v usedlosti p. Jos. Kovíře čp. 11. odstěhováním p. Jos. Brožka do Čes. Brodu a uvolněný byt byl přidělen p. Aloisovi Králové, bydlícímu dosud v domě čp. 36.

Noví občané.

Noví občané.

Dnem 1. srpna přistěhoval se do obce p. Karl. Wixner (zeť pana Václ. Šimka) a usídlil se v domě čp. 36 po panu Al. Králové.

Zasazení žen do průmysl. výroby.

Zasazení do průmyslu.

V důsledku nedostatku pracovních sil nařídil O.N.V. zasazení žen do průmyslu.

Do výroby v cihelně „Stavokombinátu" (dříve cihelna Jana Klíma) byly zasazeny:
Pohořalová Marie, Procházková Polda, Vegalová Hálka, Jeřábková Emilie, Chroustová Božena, Benešovská Božena, Salamánková Bedřiška, Kešnerová Božena.

Udernící.

Udernící

Výzva vlády k pracujícím, ku zvýšení výkonnosti v průmyslových podnicích po způsobu „Stachanovců" v bratrském Rusku, nezůstala ani místním občany opuštěna.

Odznaky „udernících" byli v naší obci odměněni:

p: Karl. Šára čp. 61. — p. Václ. Kaulický čp. 64
sl. Emilie Procházková čp. 29. — sl. Vlasta Benešovská čp. 70
p. Ol. Adamec čp. 14 — p. Jos. Bláha čp. 83.

Zavedení autobusového provozu.

Autobusový provoz.

Pro pohodlí dělnického lidu dojíždějícího z obce do závodů v Čes. Brodě a v Praze, byl dnem 1. ledna 1951 zahájen autobusový provoz na trati Vrátkov - Čes. Brod a Čes. Brod - Vrátkov s připojením na stávající již autobusovou linku Doubravčice - Kozky - Tismice - Čes. Brod. Toto autobusové spojení je pro obce velice výhodné a bylo občany s radostí uvítáno.

Válcování okresní silnice.

válcování okres. silnice

V měsíci červenci provedl O.N.V. válcování okresní silnice od „Podvinského rybníka" přes obec Vrátkov až k cestě vedoucí z dolní části obce a připojující se za obcí na silnici okresní k Doubravčicům. Tato silnice byla skutečně již ve velmi špatném stavu a její úprava nutná.

Požární hlídky.

Požární hlídky.

Z nařízení O.N.V. byly od 15. července po dobu trvání žní prováděny v obci i mimo obec noční občanské požární hlídky pod vedením hasičské jednoty.
Hlídky proběhly bez jediné závady.

Odevzdání loveckých pušek.

Odevzdání pušek.

Dne 3. února nařídil O.N.V. odevzdání loveckých pušek p. Václ. Šimkovi čp. 36. a p. Jar. Miškovském čp. 2.

VI. Příděl půdy

Příděl půdy

V roce 1949 byly zdejším občanům od zrušeného zbytkového statku v Písmicích přiděleny do vlastnictví, u silnice vedoucí z Vrátkova do Písmic, pozemky ve výměře 10 ha. (Viz str. 219 kroniky.) V důsledku hospodářsko-technické úpravy (sceľování pozemků) v J.Z.D. v Písmicích v roce 1951 předsevzaté, byly tyto darované pozemky opět ke zbytkovému statku v Písmicích připojeny a jich dosavadním majitelům byly náhradou přiděleny pozemky jiné, ve směru k obci Hrzíkej, ležící v katastru zdejší obce.

V. Výživa obyvatelstva.

Výživa obyvatel.

Když začátkem února začal se projevovati nedostatek mouky, nařídila vláda usměrnění prodejem omezeného množství. Zároveň byla zvýšena cena mouky hrubé ze 13.- Kčs. na 21.- Kčs. za 1 kg. Projevovaný nedostatek mouky byl vysvětlován jejím zkrmováním hospodářským zvířectvem. Když však ani usměrněním prodeje nebylo nedostatku odpomoženo, nařídila vláda dnem 26. února počínaje, opět přídělové řízení pro mouku a moučné výrobky, které bylo dnem 1. října 1949 zrušeno.

Dobré a vysoké výdělky a tím i vysoká kupní síla pracujícího lidu, přivodily v měsíci červnu neočekávanou a nebývalou spotřebu masa a tuků na volném trhu. Aby se předešlo nedostatku těchto požívatin, nařídila vláda dnem 1. července počínaje, omezení ve volném prodeji a zvýšila zároveň značně jejich ceny.

(Sádlo, které stálo dosud ve volném prodeji 240.- Kčs za 1 kg, stojí nyní 450.- Kčs. za 1 kg.)

Kulturní obor.

Divadlo.

Na podkladě usnesení divadelní konference v Soběslavi dne 21. února 1951, z popudu pana ministra Kopeckého, nařídil O.V.V. v Čes. Brodě převedení zdejšího divadelního kroužku ochotníků na masovou organisaci „Československý svaz mládeže."

Ve schůzi divad. kroužku došlo ke hlasování o tom, zda kroužek divad. ochotníků má prostě likvidovat, nebo zdá má divadelní kroužek jako takový přejíti pod vedení Č.S.M. Při hlasování zvítězil názor, že mynější divadelní kroužek má likvidovat a Č.S.M. má provésti nábor vlastních členů do nového divad. kroužku (odboru). Dne 3. března 1951 bylo celé divad. zařízení bývalého divad. ochotnického kroužku českoslov. svazu mládeže v pořádku předáno.

Č.S.M. předcvičal nábor členů do ochotnického divad. odboru, ale již při obsazování úloh pro první hru došlo mezi členy ke nesrovnalostem, hra se neuskutečnila a divad. odbor Č.S.M. za celý rok ani jednou hru neprovedl.

Obecní knihovna

V měsíci únoru bylo O.V.V. v Č. Brodě nařízeno převedení obecní knihovny pod vedení Č.S.M. – Knihovníkem byla ustanovena sl. Helena Loučková. Obecní knihovna byla přeložena z obecní úřadovny do bývalého jezuitského kláštera v domě pí. Hedviky Jalančánkové. Místnost byla majitelkou poskytnuta S.Č.M. zdarma a za používání světla zaplatí knihovna majitelce 30.- Kčs. měsíčně.

V roce 1951 použilo knihovny obecní celkem 777 čtenářů a bylo půjčeno 993 knih.

Koncem roku 1951 čítala knihovna 580 děl.

Odbočka Svazu čs. rus. přátelství

Odbočka Sv. česko-ruského přátelství v roce 1951 žádnou činnost neprojevila.

1952.

Počasí.

Počasí

Rok 1952 započal bez sněhu a bez mrazu. Od 6. ledna do 19. ledna větrno, mírné mrazíky, bez sněhu. Dne 20. ledna silně sněžilo načež uhodily mrazy kolem 8° s přechodnými sněhovými přeháňkami, kteréžto počasí potrvalo do 8. února, kdy se poněkud oteplilo. Dne 15. a 16. února silně sněžilo, ale již dne 20. února nastalo tání a obleva, trvající až do 5. března. Dne 6. března sněžilo a dostavily se mrazy kolem 10°, které potrvaly do 15. března. Po přechodném oteplení dostavily se dne 27., 28. a 29. března silné mrazy, které prvé dny dubna vystřídány byly sněžením a deštěm. Dne 3. dubna dostavilo se oteplení a suché počasí, trvající až do 21. dubna, kdy bylo vystřídáno počasím studeným a deštivým. Poslední dny měsíce dubna a v první polovině měsíce května panovalo počasí teplé a slunečné, při občasných nevydatných deštových přeháňkách, ale v noci na 19. května dostavil se mráz kolem 7° a až do konce měsíce května vál silný studený vítr.

Měsíc červen možno označiti měsícem velice suchým a studeným. Ojedinělé deštové přeháňky, dostavivší se dne 7., 10., 14., 18., a 26. června, byly nevydatné. Měsíc červenec byl naprosto suchý. Dostavivší se velká parna půdu úplně vysušila. Suché počasí potrvalo i po celý měsíc srpen (až 38° ve stínu) a jediný nevydatný déšť, dostavivší se dne 16. srpna na celkové situaci ničeho nezměnil. V měsíci září se počasí docela změnilo. Dostavila se citelná chladna a každý den pršelo. Deštivé počasí potrvalo i v říjnu a listopadu. Dne 14. listopadu dostavil se první mráz (-4°) a dne 27. listopadu první sníh.

Měsíc prosinec započal nočními mrazíky dne 2/XII a 15/XII silně sněžilo a až do konce měsíce střídaly se noční mrazíky a oblevami se sněhem.

Úroda.

Úroda.

Píce v důsledku jarní vláhy dobře narostly a jejich první seč byla dobrá. Druhá seč následkem sucha byla slabá (polovičná) a třetí seč úplatka půbce. Nejno počítati s tím že se s krmivem nevyplatí a že se na jaře projeví citelný nedostatek jadrných krmiv.

Obilí slibovalo na jaře dobrou úrodu, ale dostavivší se sucha a zimy v době květu a odkvětu způsobily že obilí nepřisadilo, zrno nevyspělo, nenaplo ale uschlo.

Se sklizní řepky bylo započato u obce dne 4./VII. se sečí žita a ječmene dne 17./VII. Sklizeň byla dokončena dne 9. VIII.

S výmlatem bylo započato dne 27. VII. a výmlat dokončen dne 31. VIII.

Úroda je celkem slabá, a také slámy je málo.

Výnos činil průměrně u ječmene 5½ q, u žita 6 q, u pšenice 6½ – 7 q po kotci. Řepka dala 2 – 3 q po kotci.

Řepa byla do konce měsíce září u obce úplně obdělána, brambory dobře vzešly a obě plodiny slibovaly dobrou úrodu. Velké sucho v měsíci září a v první polovici října naději úplně zničily. Řepa nenarostla, místy uschla, brambory sice ještě nasadily ale nenarostly. Sklizeň brambor, která jiná léta bývala u obce skončena do konce měsíce září, nemohla být pro stálé déšť provedena. Ke sklizni brambor a řepy bylo přikročeno současně až počátkem října. Jelikož však také celý měsíc říjen stále pršelo, postupovala sklizeň velice pomalu a po velkými obtížemi byla skončena teprve 26. listopadu. Při tom zůstala bramborviště z větší části nepěstovaná a malá část brambor nebyla sklizena vůbec. Úroda řepy byla malá – průměrně 60 q po kotci –. Polejaní brambory ze velké části uschly, brambory zimní sice povětšinou ještě dorostly ale celkovou úrodu možno označiti jako slabě prostřední.

Úroda peckového ovoce byla sice celkem dobrá, ale pro červivost a hnilobu velká část její se zničila. Jádrové ovoce v důsledku květnových mrazů vůbec nebylo.

Uskaličné dešťě a pozdější i mrazy o měsíci říjnu a listopadu, poněkud i v prosinci, znemožňuly úplné podzimní orbu a proto ozimů po sklizených předplodinách a bude třeba delšího úsilí a příhodného počasí, aby jarní práce dobře a včas byly provedeny.

Dodávkové kontingenty

Předpis a splnění dodávek r. 1952.

Druh	Předpis	Splnění v %
Pšenice	530.- q	107 %
Žito	190.- q	102 %
Ječmen	500.- q	98 %
cukrovka	10,800.- q	95 %
Brambory:	—	—
Maso hovězí:	142.- q	112 %
„ vepřové:	101.- q	103 %
Mléko:	115.800 litrů	98 %
Vejce:	44.320 kusů	121 %
Jalečná drůbež	394 kg	98 %

M.N.V. - Činnost politická

Svaz Č.S.M. zapojen do M.N.V.

Ve schůzi M.N.V. dne 8 ledna 1952 bylo usneseno, aby do M.N.V. byli zapojeni 2 členové místního odboru S.Č.M. (svaz československé mládeže.), a to p. Jan Struhlík a slečna Věra Řepková.

Ve schůzi M.N.V. dne 22. dubna byla ustavena popisová komise pro dodávky na r. 1952. - Do komise byli ustanoveni: p.p. Čáva Jan., Pohořal Jar., Šimek Václ., Struhlík Fr., Čáva Václ., Pečenka Jar. -

Ve schůzi M.N.V. dne 18 června byly ustaveny:
komise zemědělská: předseda Pečenka Jar
„ bytová: „ Drábek Václ.
„ finanční: „ Čáva Václ.

V.

M.V.V. - Činnost hospodářská.

Z usnesení M.V.V. ze dne 16/3. 1952 byl nařízen a proveden Postřik/stromů
postřik všeho ovocného stromoví.

Ořešti z obecního lesíka bylo podle usnesení M.V.V. ze dne Sklizeň
8. dubna darováno na stůl obecní škole v Tismicích. ovoc. stromoví

Z usnesení M.V.V. ze dne 15. června bylo očesání obecních třešňových stromů svěřeno p. Svat. Adamcovi za odměnu 50% výtěžku získaného prodejem ovoce.

Podle usnesení M.V.V. ze dne 16. září, byly sklizené ořechy s obecních stromů po splnění předepsané dodávky, ve váze 52 kg. rozděleny místním dětem starším 1 roku. Rozdělení provedl výbor žen.

Po vyskytu mandelinky bramborové na bramborových Potírání
kulturách obecního katastru, nařídil M.V.V. ihned mandelinky,
akci na ničení tohoto škůdcovského hmyzu. Za vedení bramborové
členů M.V.V. byly pořádány vycházky občanů na sběr, při kterých bylo sebráno a zničeno 1915 brouků, 960 larev a více skupin vajíček. Zachycená místa byla ošetřena kuky. Dík včasné záchranné akci bylo rozšíření nákazy zabráněno.

M.V.V. za součinnosti hasičské jednoty a členů Č.S.M. Sběr surovin
(československ. svaz mládeže), provedl v obci několik sběrů surovin (kovů, hadrů).

M.V.V. pořádal občasné „hovory s občany" o aktuelních Hovory
hospodářských otázkách a akcích M.V.V. o zájmu všeobecném. s občany
Zdá se, tyto schůzky neseškaly se s patřičným porozuměním a pochopením ze strany občanů.

Úprava silnice křižovatky.

Úprava
silnice
křižovatky.

S zavedením autobusového provozu na trati Čes. Brod - Vrátkov - Tismice - Mrchy - Soubraveice, prokázalo se, že na křižovatce silnic „u rokle" a sice tam, kde odbočuje silnice k Tismicím, je příliš ostrý zákrut který, okolním autobusovým vozům znemožňuje průjezd

odbočení. Za účelem odstranění této závady byla část roble zavezena, vybudovány opěrné zdi, prodloužena dvě vodní podtrubí a získaná rozšířená rozsoka vydlážděna.

Zavedení přechodného školního vyučování dětí v obci.

Přechodné školní vyučování v obci.

V důsledku vyskytnuvší se slintavky a kulhavky hovězího dobytka v obci Písmice, kam naše obec je příškolena, byla z nařízení O.N.V. v Čes. Brodě docházka místních školních dětí do Písmice zakázána. Aby školení dětí nebylo přerušeno, byla dne 24. ledna 1952 zařízena v obci učebna v domě č. 3., kde po dobu jednoho týdne bylo p. učitelkou M. Kruckou vyučování všech školních dětí obstaráváno.

Vyschání obecních studní.

Vyschání studní

V důsledku velkého sucha v měsících červnu, červenci a srpnu došlo v obci opětně k vyschání studní nejen soukromých ale i studně obecní, kteréhož nikazu není v obci pamětníka.

Požární noční hlídky.

Požární noční hlídky.

Dnem 21. července počínaje až do skončení výjimkového t. j. do 31. srpna, byly v obci a obcí prováděny požární noční hlídky občanů a hasičů. Hlídkování proběhlo bez závad.

Zkušenosti se strojní stanicí.

Strojní stanice. Zkušenosti.

Celoročního roku věnovala strojní stanice přípravě hospodářských strojů pro žatvu a výmlat sice větší péči, ale závady se přece ještě projevily a naprosto nelze říci, že se tato instituce vzdor obrovským nákladům osvědčila. Projevovala se nezručnost, nezkušenost, nezodpovědnost a ledabylost.

Žák ku příkladu přidělení pro obce samovázače byl úplně nepřipravený a nemohl býti použit. Mláticí garnitura byla sice letos přidělena včas, t.j. již dne 21./VII., ale s mlácením mohlo býti započato teprve dne 27./VII. jelikož některé součástky a řemeny chyběly. Co ovšem mělo za následek ostré kritiky ze strany zemědělců, kteří měli obilí na vozech k mlácení připravené. Žním se také výmlat opozdil a když dne 20./VIII praskla u mlátičky ještě hlavní osa bubnová a přidělena býti musila do obce mlátička jiná, bylo nutno zavěsti noční směny, aby výmlat do konce měsíce srpna mohl býti dokončen. Elektrické osvětlení, zavedené pro noční směny, fungovalo bezvadně.

Ustavení „jednotného zemědělského družstva". - J.Z.D. -

„J.Z.D."

V roce 1952 nesplnila hospodářská usedlost čp. 11. předepsaný kontingent dodávkový o obilí, mléce a mase.

Jelikož majitel této usedlosti, ve výměře 25 ha., pan Josef Kůra pro vysoké stáří a chorobu živnost sám již nevedl a hospodaření obstarával jeho syn p. Václav Kůra, byl tento okresním úřadem v Českém Brodě dne 13. listop. r. 1952 volán k zodpovědnosti pro nesplnění kontingentu a tím i pro rušení hospodářského plánu. Pan V. Kůra, který se v důsledku toho vzdal vedení hospodářství na usedlosti č.p. 11. byl okresním úřadem práce v Č. Brodě zapojen do výroby na rudném dole v Kačicích u Berouna.

Majitel usedlosti čp. 11. pan Josef Kůra dal poté hospodářskou živnost s veškerým živým i mrtvým inventářem „Místnímu Národnímu Výboru" ve Vrátkově k disposici.

Tím byla na M.V.O. uvalena starost o to, jak zařídit obhospodařování půdnosti odevzdané mu zemědělské usedlosti č.p. 11 a mimo to i půdnosti, jichž nájemci z různých důvodů majitelům těchto vypověděli a jež majitelé sami obhospodařovati nemohli. Jednalo se o půdnosti majitele p. Oty Kůry čp. 4 a majitele p. Jaroslava Míškovského č.p. 2.

M.N.V. uvažoval o přidělení těchto pozemků k obhospodařování místním majitelům zemědělských usedlostí – „do uceného pachtu" –, čemuž se však tito vždy moci bránili, poukazujíce na nedostatečné hospodářské zařízení svých usedlostí potřebné pro zvýšený provoz a přistoupili raději na kolektivní obhospodařování zmíněných pozemků.

Za tím účelem byl dne 20. listop. 1952 ustaven přípravný výbor „jednotného zemědělského družstva" (J.Z.D.) a přikročeno k náboru členů. Předsedou přípr. výboru zvolen p. Jo. Beneš.

„J.Z.D." samo ustaveno bylo na schůzi přípravného výboru družstva dne 24. listopadu 1952, kdy podle dosud došlých členských přihlášek čítalo toto nové družstvo 26. členů s pozemky ke společnému obhospodařování ve výměře 115 ha. (čítaje v to i pozemky od likvidované usedlosti č.p. 11.)

Na této schůzi zvoleno bylo také předsednictvo a dozorčí rada družstva.

Zvoleni byli:

Předsednictvo: p. Bael. Šimek č.p. 76. předsedou
p. Aul. Koravec „ 83. místopředsedou
p. Bael. Šebek „ 42 zapisovatelem
p. Jan Beneš „ 9 účetním
p. Ota Koravec „ 4. pokladníkem
p. Aul. Popelák „ 59
pí Hib. Novotková „ 44.

Dozorčí rada: pí Jož. Šebková č.p. 42 předsedou
p. Jos. Volejníka č.p. 10
pí A. Drábková „ 31

Nově ustavené „J.Z.D." převzalo také od M.N.V. starost o přechodné zajištění hospodaření na likvidovaném usedlosti č. 11 které převzalo definitivně až dnem 1. ledna 1953.

Pro pokročilou dobu a nedostatek prostředků potřebných k výstavbě nebo úpravě budov pro společné ustájení dobytka, byl pro nové družstvo na schůzi dne 27. listopadu, stanoven provozní řád J.Z.D. Typ II.
Až do příštích jar v roce 1953 měl hospodařiti každý

členy družstva na svých pozemcích soukromně a zůstával také za příslušné dodávkové kontingenty zodpovědný. Obstarávání prací na pozemcích likvidované usedlosti č.p 11. bude prováděno členy družstva za úplatu stanovenou určenou.

Po žních v roce 1953 bude družstvo přeměněno na družstvo typu III.

Obor kulturní.

Místní kulturní složky neprojevily v roce 1952 V. činnost vůbec.

Obecní knihovna čítala koncem roku 1952 celkem 543 děl (po vyřazení závadných). Půjčeno bylo 180 čtenářům 460 děl.

Stálé měnění nezapracovaných knihovnických knihovně pozitivně nepospíšil.

Prohlédal
Prof. Pimperová
okr. kult. inšp.
20. 1. 1954

NÁRODNÍ VÝBOR V ČESKÉM BROD - VI - ČECHY

1953.

Počasí.

Rok 1953. možno označiti naprosto, ba katastrofálně suchým.

Začínal bez sněhu a bez mrazů s nevydatnými deštovými a sněhovými přeháňkami. Větší mrazy dostavily se až v polovici ledna (kolem 8° C.) a při slabé sněhové vrstvě potrvaly až do 27. ledna, kdy nastala obleva. Měsíc únor započal silnějším sněžením při 0° C. teplotě, ale dne 10. dostavil se silnější mráz, který potrval do 19. února, kdy nastala obleva a sníh úplně zmizel. Následovala předjarní, suchá, slunečná pohoda s nízkým oblačením v noci a potrvala až do 13. března, kdy vhodily silnější mrazy. Tyto potrvaly jen do 16. března a byly vystřídány suchým, chladným studeným a větrným počasím, které až do konce měsíce denně přinášelo nové mrazíky.

Měsíc duben vyznačoval se nestálým slunečným a větrným počasím při občasných nevydatných deštových srážkách. Toto počasí potrvalo i první dny měsíce května, ale dne 6. května se vyjasnilo a lehce oteplilo. Dne 15. května dostavil se také i vydatnější déšť. Deštivé počasí potrvalo i příští dny, ale dne 18. května se již opět vyjasnilo a slunečné, suché a krásné počasí potrvalo do 10. června, kdy bylo vystřídáno oblačností s deštivými přeháňkami. Toto nejisté, střídavě oblačné a střídavě slunečné počasí potrvalo až do 10. srpna. Od tohoto dne počínajíc až do konce roku 1953 — s výjimkou několika bezvýznamných deštových přeháněk — panovalo suché počasí.

Všechovní mrazíky dostavily se dne 16. a 17. listop.; ale silnější mrazy teprve dne 18. prosince a potrvaly až do konce roku. Sníh se nedostavil.

2. Úroda.

Celkem počasí, dostavivší se již v druhé polovici měsíce února, umožnilo brzké započetí jarních prací a jen přílišné sucho práce ztěžovalo. Sucho bzdí obilí.

Ozimy nasívaly se nestejnoměrně, ale jarní setí byla ještě celkem dobrá. Suchá seč, v důsledku sucha, byla již slabší a úroda vesměs špatná. Krmivo bude poskrovnu.

Obilniny v důsledku sucha nepřisadily a byly vesměs řídké. Žito a ozimy, poškozeny ostřečí a deštivé přeháňky v době jich způsobily částečně i ozimou sněť. Žně započaty v obci dne 14. července. Sklizeň a výmlat — působením nestálého počasí — se protáhl, ale byly skončeny dne 28. srpna.

Úroda obilí je prostřední. Žito dalo 5 - 6 q po korci. Jarní pšenice byla celkem dobrá při výnosu 7 - 8 q po korci, ale pšenice jarní zápasná (ghirka) a ovsy přečasné jen asi 6 q. Ječmeny byly velice špatné a průměrný výnos činil asi 5½ q po korci. Výnos u pícky činil asi 2·50 q po korci.

Pokud se týče okopanin, byly jarní práce skončeny vesměs včas a dobře. Včelí mucha v době vyrůstu a zrání nadějné na dobrou úrodu zničila. Okopy řepy i brambor předčasně zaschly a uvadly. V důsledku teplotní přímy, sklizeň byla velice pracná a v kvalitním obci dokončena teprve 15. listopadu. Výnos u řepy činil průměrně jen asi 70 q po korci.

Úroda brambor v důsledku sucha byla také velice slabá. Hlízy byly malé a nevyzrálé. Po splnění předepsaného kontingentu zbude zemědělcům jen velice nepatrná část brambor jako krmivo.

Vůbec všeho druhu ovoce letošního roku v míře nadprůměrné. Takové úrody není paměťníka.

Stromy - zejmě švestky - byly ovocem v pravém smyslu obaleny a celé silné kmeny pod tíhou se lámaly.

Dlužno litovati, že v důsledku špatné organisace odběru a nízko stanovených dodávkových cen, které ani přibližně neodpovídaly nákladům spojeným s sběrem, velká část ovoce zůstala na stromech a podobně zhnije.

Stav osení koncem roku.

V době od 10. srpna do konce roku 1933 sněhu žádného nebylo a půda je do hloubky 1 metru vyschlá. Podzimní orba byla velice ztížena nebo i sněhu znemožněna a část strnišť zůstala pro tvrdost půdy neorána. V. Milí, které s nejvyššími obtížemi bylo přece jaseto hned ozimé nevzešlo, nebo vzešlo jen místy. To platí hlavně o pšenici zimní, ale je nadeje že vzejde pod sněhem.

Zaseta řepka sice vzešla, ale nesnáší. Koncem roku jsou pole holá.

Zkušenosti se stojní pšenicí.

Na jarní práce přidělený do obce samovazič nefungoval. J.Z.D. si náhradu obstarala samo od družstva z obce Tismice.

Kladící garnitura byla letos připravena včas a byla v pořádku. Výmlat byl prováděn i v noci při elektrickém osvětlení a skončen bez zvláštních závad ve stanovené lhůtě.

Noční hlídky.

Dnem 15. července počínaje až do skončení výmlatu byly v obci samotné i v okolí prováděny občanské a hasičské noční hlídky. Závad nebylo.

Výskyt mandelinky bramborové.

Koncem měsíce srpna byla zjištěna na bramborové nati mandelinka bramborová. Státní ústřední výbor ochrany rostlin společně vyjednaly občany na její hubení. Veřejným zájmem bylo žádání zhoubné nákazy podstatně omezeno tak, že nemůže nejnepříznivějších následků.

Výskyt klíšťě.

Letošního roku vyskytlo se ve stáních kde „Oblinky" sousedícím s obecním hřbitovem v velkém míře klíště. Les byl jim původ jarmořen. Lidé, pracující v lese, byli jím napadáni a na jaře obzvláště. Rozpoznati klíštěte mělo v jednotlivých případech za následek velmi nemocení (jemné mozkového blan.).

Úmrtí.

Dne 5. března zemřel v Rusku generalissimus J. V. Stalin.

Dne 14. března zemřel v Praze náš pan president Klement Gottwald. K pohřbu jeho pozvalo t.v.v. ještě téhož dne večer do hostince p. V. Šimka schůzi občanů. Z účasti navštívené schůze, na které povstáním byla zesnulému vzdána poslední čest, byl státu odeslán soustrastný telegram občanů.

Nedostatek vody.

V důsledku katastrofálního sucha vyschly mělké studny občanům pouhou studně. Postižení občané obdržení jsou na potřebné vody z obecní studně, ve které, dík silnému pramenu se stále ještě voda nabízí a pro zvýšenou potřebu postačuje

Měnová reforma. Zrušení soukromého hospodářství.

Dne 31. května v 6 hodin večer byla vládou vyhlášena měnová reforma a zrušení soukromého hospodářství.

Příkazem zmíněného vládního nařízení vypršely o půlnoci závěrky. Velikost občanů nad přísným zákazem byla všeobecná a projevovala se málo lichotivými poznámkami. Vyhlášení bylo doprovázeno a přečteno odsouzením soukromé činnosti potravinových přístrojů a zřízením výdejních míst pro volný obchod potravin, nedpovídajících hodnotě nové měny, čímž životní úroveň pracujících po značném zhoršovala. K veřejným projevům nespokojenosti v obci nedošlo.

Vyzvání vepřového dobytka.

Celostátního sčítání vepřového dobytka se v obci opět ne sčítání malých masných vepřů (sviní), které při soukromém zabíjení nebo tajném odprodávání běžného počtu kusů. Tím vyvinula značná hospodářská škoda a i dodávková povinnost byla velice ztížena.

Místní národní výbor - Činnost.

Ve schůzi M.N.V. konané dne 14. března usneseno vyvézeti z přebytku krmiv 50 kg žitných. Provedeno soukromě.

V téže schůzi byly také usneseny odměny funkcionářům M.N.V. a to:

předsedovi M.N.V.	6500.- Kčs. ročně
zemědělskému referentovi	5000.- " - " -
finanční "	3000.- " - " -
osvětovému "	3000.- " - " -
zásobovacímu "	3000.- " - " -
výživovacímu "	3000.- " - " -

Dne 6 května konal MNV. schůzi, načteno bylo nástupní občanům
přísežným k posuzení a přidělení pozemků žádostí na r. 1953.

Dne 14 června 1953 byla na schůzi N.V.V. projednávána
žádost p. Jan. Procházky čp. 19. o pronájem zahrádky
u obecního domku (pastoušky) č.p. 14. Žádosti zajisté
bylo vyhověno. Pronájem ustanoven na dobu 3 let
za roční nájemné 50.- Kčs.

Na schůzi N.V.V. dne 17. srpna byla projednávána
záležitost prodání obecního domku čp 17, (pozdní
pastouška), jehož zdivo i byt jsou velice chatrné,
opravu nálezem se který značí velkými finančními.
Domek ten sloužil až asi do poloviny minulého
století za nařízení byl obecního pastucha, pozdě
za nařízení byl obecním sluhou a v poválečných
letech byl domek neobývatelný. Za mého jití panovaly
se mu 3 názory, které odstraňovali zdroven letité
sluhou pomocného a vedení na obecní podniček
likvidaci zanesl. Byli to: Karel Šilha, Josef Šeda
a Franc Vlček.

K prodání domku vedlo z původně nejistí
hodnoty za jistotního materiálu nebo bylo použito na
vybudování hasičské zbrojnice. Do dřívějšího účelu
hasičského stavu v této době nebylo se proto
prodáním domku přispěl p. Bed. Vlk z čp. 18 za
odstranění jistotního materiálu. Dne 1953 byla
celá z nevzdání jen část kupní, která kupní smlouvou.

Vím zajisté o obci opět jeden z nejstarších domků,
o němž je v této knize zápisem již z r. 1788 na
stránce 62, jehož část byla obec jen 18 čísl. pop.

V téže schůzi N.V.V. byla také stanovena cena
písku z obecního písníku na cihly 7 Kčs za 1 m³
písku a navezení písku odtamtud k hasičce.

Ve schůzi M.V. dne 18. srpna bylo usneseno vykácení
vzácné lípy před mlékárnou čp. 8, poněvadž její kořeny
porušovaly zdivo zadního traktu. Lípu koupil
p. V. vážící za 80.- Kčs. -

Místní N.V. uspořádal u svých mlékařů sběr
starého papírového materiálu a potřásání vyschlými
na hubení mandelinky bramborové.
N.V.V. upřímně žádá všechny občany, schůzí pověřené,
na kterých konferencích N.V.V. referoval o své činnosti.
Nutno litovati že bylo schůzí „hovorů k osadám"
neúčastnilo se tolik občanů se zdůvodněným porozuměním.

Zemědělství – Přehled.

Dne 1 ledna 1953 činil:

stanovený plán hověz. dobytka	174 kusů	z toho 92 krav
skutečný stav "	" 176 "	" 100 "
tedy oproti plánu	+ 2 kusy	" + 8 krav

stanovený plán vepřov. dobytka	182 kusů	z toho 21 prasnic
skutečný stav "	" 197 "	" 20 "
tedy oproti plánu	+ 15 kusů	" - 1 prasnice

Osevní plán stanoven byl takto:

Pšenice	35 ha
Žito	15 "
Ječmene	31 "
Ovsa	12 "
Hrachu	1 "
Pšteniny krmné	3 "
Řepka	2 "
Cukrovka	45 "
Brambor	15 "
Cibule	1 "

Předpis a splnění dodávek r. 1953.

Druh	Předpis	Splnění v ‰
obilniny	1100 q	116 ‰
vepřové maso	124 q	102 ‰
hovězí "	142 q	100 ‰
mléko	115.800 l	110 ‰
vejce	37.430 kusů	106 ‰

Místní J.Z.D. – Likvidace.

Dnem 1. ledna 1953 převzalo místní J.Z.D. pod vedením předsedy družstva p. V. Šimka hospodaření na likvidované hospodářské živnosti p. J. Kvíce čp. 11.

J.Z.D. převzalo veškeré hospodářské zvířectvo (2 páry koní, 26 kusů hovězího dobytka z toho 12 krav, 10 kusů vepřového z toho 2 prasnice a 57 kusů drůbeže) veškeré hospodářské stroje, polní a domácí nářadí, veškeré písemnosti a štelivo. Z pozůstalosti likvidované živnosti převzalo J.Z.D. k obhospodařování jen 17 ha. a zbytek byl přidělen k obhospodařování místním samostatně hospodařícím zemědělcům

Při zakládání J.Z.D. bylo stanoveno že v roce 1953 bude ještě každý člen družstva hospodařiti na svých vlastních pozemcích samostatně a že každý člen předepsaný dodávkový kontingent také sám splní. Teprve po jejich 1953 měla být předsevzata hospodářsko-technická úprava polí (honů) pro kolektivní obhospodařování všech pozemků členů na míči J.Z.D.

V důsledku povinnosti samostatného plnění dodávkového kontingentu, starali se členové družstva v prvé řadě o práce na polích vlastních a jelikož při naprostém nedostatku způsobilých pracovních sil jen s největším úsilím mohli tyto práce zdolati

nezbývalo jim dostatek času pro práce na polích přidělených družstvu od likvidované usedlosti č.p. 11. To byla jedna z příčin proč práce na těchto polích nebezpečně vázla. Jiná a snad hlavní příčina neúspěchu vězela v naprostém nezájmu členů družstva o práci na polích družstvu přidělených od usedlosti č.p. 11., vždyť každý věděl ve známost, stanovená směšně nízká odměna za pracovní jednotku, která nestačila ani zdaleka na krytí výdajů na nejnutnější životní potřeby.

Také obsluha zvířectva, ustájeného v usedlosti č.p. 11. nebezpečně vázla, neboť jen s největším úsilím byly získávány síly pro tuto namáhavou práci a každý den hrozila výpověď. Bez stalo se, že pro nedovezení krmiva, nebo nedostavení se obsluhy, dobytek hladověl. Stav ustájeného dobytka při nedostatku péče se den ode dne považlivě horšil a došlo i k úhynům. Těmto dessolátním stavu zvířectva konstatovala i kontrolní komise O.N.V. Mělník. Hospodářství zhavarovalo úplně a snůška vajec nekryla ani z daleka výdání za krmivo a obsluhu.

Jakýsi v duši našeho člověka je stále ještě hluboko zakořeněn pocit vlastnictví a nedůvěra v kolektiv, několik členů družstva již v první polovině roku z družstva vystoupilo a ostatní projevovali vždy silnější nezájem. Z těchto důvodů bojovalo družstvo se stálými nedostatky pracovních sil a jen s největším úsilím podařilo se žňové práce s opožděním zdolati.

Před laké se schůzi družstva dne 31/VII 53 na které se mělo jednati o hospodářsko-technické úpravě polí a utvoření „honů“, jež bylo v pracovním programu družstva stanoveno, prohlásili členové družstva jednomyslně, že si takovou úpravu nepřejí a že trvají na individuálním způsobu hospodaření jako dosud. Toto jednomyslné rozhodnutí členstva

se nezměnivo ani na nové schůzi členstva ZSD. pořádané dne 12/8. 1952.

Jelikož za vyšetřených okolností a otevřeně nepřátelského postoje členů družstva k myšlence kolektivního obhospodařování pozemků nebylo možno povinnosti družstva dále řádně plniti, byla svolána členská schůze družstva na den 30. září 1952, na které mělo býti o osudu družstva definitivně rozhodnuto.

Na tuto schůzi, na kterou dostavilo se všechno členstvo družstva, dostavil se i zástupce O.N.V. p. náměstek Vobořil, který podal přítomným obšírný výklad o výhodách družstva, vyčerpal stav družstevního jmění, které by nezaplatilo, je-li likvidací družstva případně státní pokladně k dobru jiných družstev, ale vzdor skutečně působivého výkladu nepodařilo se mu členstvo přesvědčiti a jeho názor změniti. Když na výzvu p. před. Vobořila dal předseda družstva p. V. Šimek hlasovati o tom, zda si členstvo přeje další existenci družstva — ovšem za skutečné kolektivní práce všech členů — nebo jeho likvidaci, hlasovali všichni členové družstva jednomyslně pro likvidaci družstva.

Pan před. Vobořil prohlásil nato, že vzhledem k tomu, že na této členské schůzi projevili všichni členové družstva jednomyslnost v otázce likvidace družstva, nebude třeba svolávati k účelu vůhlasování likvidace družstva mimořádnou valnou hromadu družstva, nýbrž že O.N.V. ve vlastní působnosti likvidaci jednotného zemědělského družstva v obci Vrátkov sám provede.

K likvidaci J.Z.D. bylo třeba postarati se co nejdříve o zvířectvo v hospodářské usedlosti čp. 11. a o půdělní pole, od likvidované usedlosti čp. 11., dosud v obhospodařování družstva se nacházející. Za tím účelem, bylo rozhodnuto prodati ihned 2 páry koní, vepřový dobytek mimo prasnice a drůbež. Hovězí dobytek a prasnice byly přiděleny místním zemědělcům proti úplatě. Zásoby obilí, krmiv a steliva

byly po přidělení kvoty připadající na pracovní jednotky a na osev z ~~kterých~~ výkonu přiděleného zvířectva taktéž prodány a peníze odvedeny státní bance.

Pozemky, dosud JZD. obhospodařované, byly přiděleny místním zemědělcům do trvalého pachtu a to:

Šebek Václav ...	3.– ha.	Popeláka Karl.	0.66 ha
Beneš Ivan	2.39 "	Šimek V.	0.65 "
Moravec Karl.	0.32 "	Páša V.	0.65 "
Fořtová Vlasta	2.16 "	Novotná frl.	0.90 "
Řepková Al.	0.32 "	Procházka Jar.	0.47 "
Kundera Rud.	1.68 "	Vyskič Jos.	0.77 "
Řečenka Jar.	1.49 "	Hladíková Mar.	1.– "

Nutno ještě podotknouti, že v důsledku odporu členů družstva nedošlo také k plánované a usnesené adaptaci kolny v usedlosti p.č. Moravec č.p. 4 na kravín

1954.

Počasí.

Rok 1954 započal mírnými mrazíky bez sněhu, ale již 3. ledna sněžilo a přituhlo. Mrazy dosáhly až 10° C. a potrvaly do 12. ledna. Dne 13 ledna sněžilo ale zároveň nastala obleva s deštovými přeháňkami. Toto počasí potrvalo do 23. ledna, kdy se vyjasnilo a silně přituhlo. Mrazy dosloupily přes 20° C. a potrvaly bez sněhu až do 25. února. Dne 26. února se oteplilo a měsíc březen započal slunečným počasím s mírnými nočními mrazíky. Sucho. Dne 24 března, po více než půlletním naprostém sněhu poprvé dostavil se vydatnější déšť, který potrval i dne 25. března. Dne 26. se vyjasnilo a zároveň pochladilo. Studené, větrné počasí s občasnými deštivými přeháňkami potrvalo až do konce měsíce dubna s nočními mrazíky až 5° C.

Měsíc květen započal deštovými přeháňkami bez nočních mrazíků – oteplilo se a jasné dny střídaly se s oblačností. Toto počasí potrvalo bez značnějších změn celý měsíc Květen i červen, při citelném chladu a sucho.

V červenci bylo počasí nestálé, převládala oblačnost s občasnými deštovými srážkami při citelném chladu. Teprve v poslední třetině měsíce se vyjasnilo a počasí ustálilo. Toto počasí potrvalo i celý měsíc srpen. Měsíc září vyznačoval se podzimním pěkným počasím s občasnými deštovými silnějšími srážkami, ale koncem měsíce dostavily se již chladné noci. V říjnu bylo počasí nestálé s deštovými srážkami při citelném chladu.

Toho počasí se podstatněji nezměnilo ani v měsíci listopadu až na to, že dne 16. listop. dostavily se noční mrazíky které dne 21. listop. dosloupily -10°C. V prosinci bylo počasí neslaké, mlhavo, deštivé a suchové přeháňky při teplotě kolem bodu mrazu. Dne 31. prosince napadl první sníh, ale leželi zůstal.

Úroda

Úroda.

Po loňském katastrofálně suchém období, kdy část sklizňů pro tvrdost půdy na podzim nemohla býti vůbec obdělána, zorána, a přece zasetí obilí v valné části teprve letos na jaře koncem března vykleřilo, nebylo možno na dobrou úrodu vůbec počítati. Situace se zhoršila ještě tím, že v zimě sněhu téměř vůbec nebylo a ani jarní oláha včas se nedostavila. Tudíž ani jařiny dostatek vláhy nemělý. Obilí bylo vesměs řídké, krátké, a studené a větrné počasí v době odkvětu obilí, zrnu z neposloužilo. Žně se také opozdily o 14 dní a u obce započaly dne 25. VII. S výmlatem bylo započato dne 1. srpna a skončen bez nehody dne 28 srpna.

Výnos u zimní pšenice a žita byl velice špatný a činil průměrně 4½ až 5 q po korci. U jarní pšenice byl výnos lepší a činil asi 6 q. po korci. Výnos u ječmene byl celkem dobrý a činil 6½ q až 7 q po korci.

Pícniny je vesměs málo a letos lze očekávati silný nedostatek krmiva pro dobytek.

Pokud se týče přezimin byla prozatím uspokojivá ale drsná — a pokud k ní vůbec došlo i třetí velice slabá.

Řepa byla u obce vesměs včas a dobře obdělána ale dostavila se nějaká nákaza a řepa ve části vyhynula. Se sklizní řepy u obce započato dne 1. října a odvoz ukončen dne 7. listop. Výnos činil průměrně 60 q – 70 q po korci.

Ke sklizni brambor bylo přikročeno dne 15. září ale časté deštové přeháňky sklizeň zpomalily a stížily. Sklizeň skončena u obce dne 10. října. V důsledku sucha byl výnos jen průměrný.

Sleva na zboží.

Sleva na zboží

V měsíci dubnu bylo vládou provedeno snížení cen u velkého počtu zboží. Tato sleva se na venkově citelnějším zlepšením životní úrovně obyvatelstva podstatnější neprojevila, jelikož sleva u druhů zboží denní spotřeby byla jen nepatrná

Strojní stanice.

Strojní stanice

Garnitury mlátících strojů byly připraveny včas a fungovaly letos celkem bezvadně. Také přechodivší se malé závady byly včas odstraněny. Pokud se samovazačů týče, vyskytly se ještě závady a stroje nebyly práce schopné.

Předpis a splnění dodávek

Dodávky

Druh	Předpis	Splnění
Pšenice	335 q	282 q
žito	304 "	175 "
ječmen	129 "	286 "
ostatní zrniny	35 "	8 "
brambory	250 "	253 "
vepřové maso	84,61 q	86,48 "
hovězí "	117,63 q	130,78 "
mléko	71,979 litrů	111,868 litrů
vejce	38,000 kusů	43,895 kusů
sádlo	26 q	23 q
špalka	28 q	25 q

Volby do N.V.V.

Volby do N.V.V.

Dne 16. května byly konány volby do N.V.V. pod patronancí „národní fronty".

Členy volební komise pro V.V. byli:

Páša Václav	za	N.V.V.	
Sadovec Frt.	za	KSČ.	(strana komunist.)
Pavlínová Kat.	"	SČSP.	československ.-sověť. přátel.
Suchlík Jan	"	ČSM.	Svaz mládeže
Polt. Boh.	"	ČSH.	hasiči
Slehlík Frt	"	bezpartijní.	

Byla navržena jednotná kandidátní listina. Při této volbě bylo voličům dáno právo, navržené kandidáty, se kterými nesouhlasili, v kandidátce škrtat a tohoto práva bylo také použito.

Volby se odbyly v úplném klidu a pořádku. Volební místnost v hostinci p. V. Šimka. Volby byly povinné. Voliče, kteří pro stáří nebo nemoc nemohli se k volbě dostaviti, navštívila volební komise v jich příbytcích.

Do N.V.V. byli zvoleni:

p.	Jeřábek Josef
"	Páša Karl.
"	Pohořal Karl.
"	Procházka Jan čp. 19.
"	Procházka Miroslav
"	Pečenka Jar.
"	Sus Oldřich
pí	Sedinová Anna
p.	Václ. Páša.

Při volbě předsednictva byl zvolen předsedou N.V.V. p. Antonín Páša jednohlasně.

Volby do Národního shromáždění.

Byly provedeny dne 28. listopadu. Za kandidáta navržená pí. Božena Šimečková z Uval, byla zvolena jednohlasně. Účast voličstva 100%. Volby klidné.

Činnost M.N.V.

Úprava polohy.

Ve schůzi M.N.V. dne 12 února byla odhlasována úprava polohy v dolní části obce v délce 200 metrů. Bude upotřebeno betonových rour o světlosti 80 cm. Úprava bude provedena v roce 1955.

V téže schůzi bylo odhlasováno, nabídnouti obecní lesík do správy státní lesní správě v Kácově. Do nabídky byly zahrnuty i jasany za usedlostí p. Jana Beneše, pak polák v modřínovém lesíku za domem p. fran. Stehlíka –

Státní lesní správa v Kácově nabídku přijala..

Nový předseda M.N.V.

Ve schůzi M.N.V. dne 27. září, zvolen byl náhradou za zemřelého předsedu p. Karl. Šára, předsedou M.N.V. p. Jeřábek Josef.

Nový obecní posel.

V téže schůzi přijat byl za obecního posla pan Svoboplík Adamec v náhradu za onemocnělého p. Karl. Vaníčka, za stejných podmínek jaké byly sjednány s jeho předchůdcem.

J.Z.D.

J.Z.D.

Rozhodnutí o provedení úřední likvidaci J.Z.D. ve Vrátkově, které měl okresní úřad v Č. Brodě – podle vyjádření zástupce okres. úřadu p. Bobůrka na schůzi JZD. dne 30. září 1958 – ve vlastní působnosti zaříditi, nedošlo.

Když tato likvidace družstva byla ve zmíněné schůzi členstvem dne 1958 odhlasována, přidělil M.N.V. panu Janu Benešovi čp. 9 část pozemků od likvidované usedlosti čp. 11. k obhospodařování. Pan Jan Beneš žádal však již na jaře r. 1954 místní národní výbor, aby ze zdravotních důvodů byl této povinnosti zbaven. M.N.V. žádosti p. Jana Beneše nevyhověl s poukazem na to, že p. J. Beneš může v hospodářství

použití svého syna Jaroslava, který má hospodářskou školu, a dříve na usedlosti zaměstnán byl. ale pro nedostatečný výdělek do průmyslové výroby přešel. Syn, Jaroslav Beneš který se mezi dobou ožení, odmítl v hospodářství pracovati, jelikož mu otec, při nedostatečném výnosu hospodářství, nemůže poskytnouti takovou mzdu, která by k výživě jeho rodiny postačila. Projednávání této záležitosti nebylo do konce roku 1954 ukončeno a p. Jan Beneš zmíněné pozemky neobdělal.

1955.

Počasí

Počasí

Rok 1955 ohlásil se citelnými mrazy, při sněhové pokrývce asi 8 cm. Mrazy potrvaly do 10 ledna, kdy nastala obleva s deštivými přeháňkami při denní teplotě + 2° — + 4° C. s nočními mrazíky. Toto počasí potrvalo do 13. února, kdy začalo přituhovat a dne 18 února, při vydatném sněžení, dostavily se mrazy kolem — 15° C. Mrazy potrvaly do 5. března a byly vystřídány slabšími mrazíky kolem —5° C při občasných sněhových přeháňkách až do 23. března. Dne 24. března nastalo oteplení. Ve dne dosoupily teploty na + 8° C ale noční teploty pohybovaly se kolem bodu mrazu. V měsíci dubnu panovalo bez větších změn počasí převážně skudené, větrné a deštivé. Koncem měsíce nastalo více oteplení, které potrvalo celý měsíc květen až do poloviny měsíce června, ale jarní teplá pohoda se nedostavila. Panovalo většinou chladno s častými deštivými přeháňkami. Teprve dne 15 června dostavilo se skutečně slunné, teplé počasí a potrvalo až do 8 července. Od tohoto dne počínaje až do konce měsíce září panovalo počasí nestálé, převážně mokré. Pěkné slunné dny střídaly se po dny deštivými, skudenými. Dne 11. srpna shrnula se nad obcí silná bouře s lijákem; při bouři udeřil blesk do kromosvodu domu čp. 4. p. Oty Moravce a do antény domu p. Ječábka. Hmotná škoda způsobena nebyla.

Měsíc říjen vyznačoval se převážně suchým slunečním počasím při chladných nocích.

V listopadu bylo většinou oblačno, větrno a studeno s deštovými a sněhovými přeháňkami. Toto počasí potrvalo až do 12. prosince, kdy se vyjasnilo. Zároveň však se dostavily mrazy kolem -6°C.

Úroda.

Úroda

Na počátku roku vyhlídky na dobrou úrodu nebyly valné. Dlouhá zima a jarní deštivé počasí vzrůst ozimů i jar značně opozdily a stížily i obdělávání okopanin. Dostatečná vláha v srpnu a v měsíci květnu však vzrůstu značně posloužily, ovšem zrání již neuspíšily. Pšeniny dobře narostly a první seč byla velice dobrá. Taktéž druhá a třetí seč uspokojily. Žito se opozdily asi o 14 dní. Se sečí obilí bylo v obci započato dne 1 srpna, ale v důsledku deštivého počasí mohlo býti se sklizní započato teprve v polovině měsíce a při tom obilí nebylo ještě správně suché. Teprve v druhé polovině měsíce většina obilí byla sklizena a sklizeň dokončena 28. srpna.

S výmlatem bylo započato zároveň se sklizní a z velké části bylo sklizené obilí dováženo přímo k mlátičce a vymlácено. Výmlat uskladněného obilí dokončen byl v obci dne 11 září, při čemž místní mlátičky použilo 2 dny k výmlatu také I.Ž.D. Písnice. Úroda obilí byla celkem dobrá pokud se týče množství, ale chatrná pokud se týče jakosti, neboť zrno nebylo patřičně suché.

Výnos u pšenice ozimé byl celkem dobrý u pšenice jarní slabý. Výnos u ječmene a žita prostřední povětrnostní obilí předčasně polehlo.

Se sklizní brambor bylo započato ihned po sklizni obilí. Úroda jen prostřední v důsledku mokra a chladného počasí.

Se sklizní řepy započato v obci v první polovině října a sklizeň dokončena dne 8. listopadu. Úroda byla celkem velice dobrá a výnos činil průměrně více než 100 q po kopci, při celkem množství chrástu.

Pokud se týče ovoce zaznamenáváme: Úroda třešní byla velice dobrá, ale valná část sklizně v důsledku deštivého počasí, červivosti a nedostatku čísařů zůstala na stromech a byla zničena a to nejen na polích soukromých, ale i při silnicích. Množství zničeného ovoce jen v obvodu naší obce odhadují na několik vagónů. Švestek bylo méně, poněvadž stromy od předloňských mrazů byly pomrzlé. Úroda ovoce jádrového (jablka, hrušky) byla velice dobrá.

Polní práce.

Polní práce

Jarní polní práce byly ztíženy dlouhou zimní pohodou a deštivým počasím; ale přesto přičinlivosti zemědělců se podařilo polní práce včas obstarati.

Deštivé počasí v době sklizně obilí značně ztížilo a tím opozdila se i sklizeň brambor. Sklizeň řepy, díla pěstěnou počasí, probíhala velice pomalu. Setba pozdních ovsů a ozimů probíhaly normálně a do poloviny prosince byly většinou polní práce dokončeny.

Při podzimní době vypomohly v nepatrné míře JZD - Tišnice a JZD - Doubravice, zapřežením traktorových pluhů.

Strojní stanice.

Strojní stanice

Samovázání od strojní stanice bylo v obci použito v míře celkem nepatrné a nelze říci, že pracovaly bezvadně. Oproti tomu pracovala přidělená mlátička skutečně velice dobře a případné menší závady byly obratem odstraněny.

Činnost M.N.V.

Dne 22. ledna usnesl se M.N.V. pronajmouti panu J. Procházkovi čp. 91 obecní pozemek v „Salonkách" ve výměře 0.02 ha. Pozemek

bude použit k výkopu studně a k přechodu k ní. Roční nájemné bylo stanoveno na 20.- Čes.

Podpisová akce

Podle usnesení M.V.O. ze dne 14. února, provedly ustanovené dvojice ve členů V.Ř. dne 24. února v obci podpisovou akci za udržení světového míru, spojenou se závazky zemědělců.

Ve schůzi dne 30. března usnesl se M.V.O. vyhověti žádosti pana F. Kality a výkopech obecní břežáku před jeho domem, jelikož zavinuje vlhkost v bytě. Pěť stromů se odevzdá k účelům silničním správě a chrasti si ponechá obecní posel p. Svata Adamec za práci.

V téže schůzi usneseno zařídit úklid v obci. Úklid před domy provedou obyvatelé domů, úklid obecního pozemku obstará brigáda.

Prodej obec. pozemku

Ve schůzi dne 23. května bylo jednáno o žádostech uchazečů p. Jar. Procházky čp. 29, pana V. Skoupy čp. 45 a pana Jos. Vyskočila čp. 21, týkajících se odprodeje obecního pozemku - dvorečků zahrady - u zrušeného obecního domku čp. 17. Bylo usneseno vyhověti uchazečům stejným dílem, po 0.02 ha, bude-li odprodej pozemku schválen O.N.V. v Čes. Brodě.

Ve schůzi M.V.O. dne 6. června bylo usneseno, aby očesáním obecních třešní pověřen byl p. Svata Adamec za odměnu rovnající se 50% ztržené ceny odevzdaných třešní.

Předání diplomu

Ve schůzi M.V.O. dne 26. července bylo usneseno, předati při slavnosti Sedlinové diplom O.V.V. za záslužnou činnost osvětovou a kulturní.

V téže schůzi bylo usneseno ustanovení žňových a požárních hlídek v době žní.

Předpis a splnění dodávek

dodávky

Druh:	Předpis	Splnění	%
vepřové maso	80·88 q	82·60 q	102 %
hovězí maso	112·02 q	141·33 q	126 %
mléko	67.395 l.	115·529 l	171 %
vejce	36.526 ks.	41.748 ks.	114 %
zeminy celkem	674·88 q	670·83 q	99 %
brambory	253.61 q	237·27 q	94 %

Poznámka:
Z mléka je započítáno 49.000 l. na státní nákup.
Z vajec je " " 14.655 ks. " " " .

J. Z. D.

Jednotné zemědělské družstvo

Odkazuji na zápis o J.Z.D. r. 1954 str. 268.
Záležitost p. Jana Beneše čp. 9., týkající se zhospodařování pozemků přidělených mu do trvalého pachtu, byla vyřízena v jeho prospěch. Jelikož z místních zemědělců o zhospodařování takto uvolněných pozemků ve výměře 3·59 ha. nikdo se nezajímal a pozemky nemohly zůstati ležeti ladem, uvolilo se J.Z.D. Týnice na žádost M.N.V. pozemky ty obdělati.
Tím však nebyly starosti M.N.V. s obdělávaním pozemků od likvidované usedlosti čp. 11. skončeny. Hned na jaře 1955., podali si i jiní zemědělci — kterým byly pozemky M.N.V. v roce 1953 od likvidované usedlosti čp. 11 do trvalého pachtu přiděleny — k M.N.V. žádost, aby byli trvalého pachtu zproštěni, uvádějíce důvody rodinné, zdravotní, nedostatek pracovních sil, a j.
V některých případech byly důvody skutečně opodstatněné a M.N.V. stál před vážným problémem, jak záležitost vyřešiti, aby

nezúrodný pozemky neobdělávány a aby se předešlo celoroční hospodářské ztrátě.

Aby se nemohlo M.N.V. vytýkati, že jednal samovolně a diktátorsky, svolal schůzi všech občanů, na které se měla záležitost obhospodařování volných pozemků ve výměře asi 20 ha. veřejně projednati a ku všeobecné spokojenosti definitivně vyřešiti. Schůze konala se dne 18. srpna v hostinci p. V. Šimka za účasti asi 110 občanů - zemědělců. Na schůzi dostavili se také zástupce K.N.V. z Č. Brodu a předseda JZD. v Tismicích p. Jos. Straka.

Schůzi zahájil p. J. Jeřábek předseda M.N.V. a udělil slovo delegátu K.N.V., který účastníkům schůze její účel důkladně objasnil a došel k závěru, že záležitost možno řešiti třojím způsobem a to:

1.) založením - vlastně obnovením - JZD. - pro které řešení slábnají příznivé podmínky,

2.) Přidělením části pozemků obecní katastr. výměry do obhospodařování JZD. v Tismicích, kdyže toto družstvo na převzetí přistoupí,

3.) dobrovolné převzetí pozemků od sousedních č.p. 11. do smíšeného prodlužování místními zemědělci.

K prvému návrhu ujal se slova člen obecní rady, tajemník p. Jar. Pokorný a přimlouval se ořdě pro založení JZD., poukazuje na znamenité finanční i pracovní výhody již stávajících družstev. Vyslovil se také proti odstupování pozemků místního katastru katastru jinému, jelikož by tím obec na katastrální výměře ztrácela, co by se jednou mohlo těžce postrádati. Upozorňoval také na to, že nové družstvo mělo by pro začátek k dobru finanční podporu ve výši 12.000.- Kčs. ze zůstatku bilance dřívějšího JZD. z r. 1953.

Ze stran debatě projevili však účastníci schůze jednozvorně nesouhlas s utvořením J.Z.D. a prohlásili se pro soukromné hospodaření.

ke druhému způsobu řešení, objasnil delegát K.V.V. z Č. Brodu, jak musilo by být pokračováno. Jelikož J.Z.D. Tisovice by s převzetím rozdělených přidělených pozemků nesouhlasil, musila by na přidělených pozemcích býti provedena agro-technická úprava, totiž provedeno zcelení. Bývalí majitelé odstoupených polí, zůstali by sice i dále jejich zákonitými vlastníky, ale dostali by za ně náhradou k obhospodařování pole jiná, stejné výměry a pokud možno i stejné bonity. K tomuto překvapení promluvil i přítomný předseda J.Z.D. Tisovice p. Jos Straka. Prohlásil, že by se zasadil o to, aby jeho družstvo s převzetím odstoupených pozemků k obhospodařování souhlasilo, ovšem pozemků zcelených a bezprostředně s katastrem obce Tisovice sousedících.

Při debatě o tomto řešení došlo k bouřlivým projevům nespokojenosti se strany majitelů oněch polí, která by při tomto řešení přicházely v úvahu. Debata byla neplodná a pozitivního výsledku docíleno nebylo.

Stejně bezvýsledným zůstalo jednání o řešení podle způsobu třetího, totiž aby místní zemědělci uvolili se dobrovolně převzíti volnou půdu do nuceného pachtu. Při debatě byl také projeven názor, aby se volné pozemky vrátily do obhospodařování jejich vlastníkovi p. V. Kvízovi. Předseda M.V.V. p. Jos. Jeřábek namítal však, že takové řešení je neproveditelné, poněvadž p. V. Kvíz v nynějším stavu závodu obhospodařování převzíti by nemohl a nemělby ani finanční ani jiné prostředky k jeho účinnému provádění.

Jelikož na schůzi občanů nebylo dosaženo v žádném směru kladného výsledku prohlásil předseda M.V.V. p. J. Jeřábek, že M.V.V. je nucen vyřešiti záležitost samostatně, jelikož pozemky neobdělávány zůstati nemohou a zůstati nesmí.

N.V. vyřídil tuto záležitost tím způsobem, že část pozemků kat. výměry obce Vrátkov, sousedící bezprostředně s katastrem obce Písmice ve výměře 17 ha. byl za souhlasu J.Z.D. Písmice předán tomuto družstvu do obhospodařování. Předané pozemky leží u silnice Vrátkov - Písmice a rozprostírají se počínaje u mostu na katastrál. hranicích obcí Písmice - Vrátkov směrem k Vrátkovu po levé straně silnice až k polní cestě, vedoucí ze silnice přes „Skřivánek" do „Dolnice". Majitelé přidělených pozemků dostali náhradou k obhospodařování pozemky jiné a to jednak pozemky obecní, jednak pole místních majitelů, kteří z důvodů zdravotních nebo rodinných pozemky ty sami obhospodařovati nemohou. Pole ta bývala celá desetiletí pronajata, ale pachtýři mají z důvodu předepsaných dodávkových kontingentů obhospodařování odmítají.

1956.

Počasí

Počasí

Rok 1956 započal mírným počasím bez sněhu a bez mrazů při průměrné teplotě kolem +4°C. Teprve dne 25 ledna pohlesla noční teplota pod bod mrazu. Však již den nato, dne 26. ledna, při slabé sněhové pokrývce dostavily se kruté mrazy, které potrvaly až do polovice měsíce března. Největší mrazy byly zaznamenány kolem 10. února a sice – 33° C. Koncem měsíce března mrazy sice polevily, ale noční teploty se stále pohybovaly kolem bodu mrazu.

Měsíc duben vyznačoval se nestálým, v pravdě aprílovým počasím. Zlepšení a zhoršení počasí střídalo se v období několika dnů pravidelně. Teploty noční pohybovaly se kolem ±0°C a denní teploty dosáhly nejvýše +15°C. Zlepšení dostavilo se teprve 3. května kdy noční teplota činila +8°C a denní teplota stoupla na 20°C.

Ledoví muži dostavili se 10. května a vyznačovali se chladným ochlazením. Oteplení dostavilo se dne 15. května a potrvalo do 6 června.

V noci ze dne 6. na 7. červen, rozpoutala se nad obcí silná bouře s průtrží mračen a od toho dne počínaje až do 7 července panovalo chladné a nestálé počasí. Však se vyjasnilo a až do konce měsíce bylo slunečno a teplo. Nejvyšší denní teplota +32°C.

Měsíc srpen vyznačoval se nestejnoměrným počasím kdy teplé slunné dny střídaly se s dny deštivými a chladnými. Toto nestálé počasí bylo

v měsíci září (vyhřádáno) počasím suchým ale větrným a studeným a polétrvalo až do druhé poloviče měsíce října. Poslední dny měsíce října byly deštivé, větrné a studené a tímto počasím vyznačovaval se i celý měsíc listopad a první polovina měsíce prosince. Dne 15. prosince nastalo zlepšení ale již 23. prosince napadl sníh (ve výši asi 8 cm) a dostavily se noční i denní mrazy kolem -8°C, které potrvaly do konce roku.

Úroda.

Úroda

V roce 1956 nebyla naděje na dobrou úrodu valná. Dlouhotrvající kruté mrazy znedovolovaly včasné započetí jarních prací neboť půda byla hluboko zmrzlá a mokrá. I jarními pracemi polními mohlo být započato teprve v polovině měsíce dubna ale nestálé počasí v jarních měsících a noční chladná polní práce ztěžovaly. Šlo hlavně o obdělávání okopanin. Jaké průtrže mraček dne 6. června kultury okopanin velice poškodily. Ozimé plodiny se opravdu a první seč, která se opozdila o 3 týdny byla celkově dobrá.

Se sklizní pšenice se v obci započalo dne 15 července a se sklizní obilí také opožděně končí až 1. srpna. Sklizeň obilí byla ztěžována občasnými dešti a ukončena teprve 5. září. Úroda obilí byla celkem dobrá a lepší než v roce 1954 a to průměrně asi o 1 q po hektaru u všech druhů obilí.

Se započetím sklizně bylo současně započato i s výmlatem obilí a to u malých zemědělců přímo v poli. Výmlat byl proveden bez nejmenší závady a nehody a dokončen v obci dne 9. září, tedy 4 dny po ukončení žňové sklizně.

Za přesné a včasné plnění dodávek dostalo se soukromému zemědělskému sektoru naší obce od O.V.V. dne 7. září putovní vlajky.

Sklizeň brambor probíhala u obce dobře a také úroda byla celkem dobrá. Sklizeň řepy na počátku pokračovala dobře, ale nepříznivé deštivé počasí počátkem listopadu sklizeň ztěžovalo. Sklizeň řepy byla dokončena 15. listop. Úroda řepy, v důsledku nedostatečného obdělání, chladného počasí v době vzrůstu a živelní pohromy dne 6. června, byla velice slabá a vykazovala jen 50 – 60 q po 1 kopci.

Pokud se týče ovoce, byla úroda u peckovin celkem slabá a značná část třešní, pro červivost, nízké dodávkové ceny, které nekryly ani výlohy spojené s česáním, zůstala na stromech. Úroda ovoce jádrového byla celkem dobrá.

Živelní pohromy.

Živelní pohromy

V noci ze dne 6 na 7. červen rozpoutala se nad obcí a nad blízkým okolím prudká bouře s průtrží mračen, která nadělala na polích veliké škody. S polí, ležících na svazích, byla půda i s hnojivy odplavena a v nižinách pláněmi zaplavena. Kopičce utrpěly okopaniny a okresní komise odhadovala škodu 50 – 60 %.

V údolí „Dolánky" byla louka úplně zaplavena a seno úplně zničeno. Přívalem vody bylo mnoho chat, „na grúnkách" v povodí polohy Šenberky postavených odplaveno a zařízení zničeno. Přívalu vod neodolala ani postranní hráz nového rybníka zřízeného v Čerkobrodských Zahradách před mlýnem a voda zahrabla i louku za hrází a dvě usedlosti vystavené u rybníka „Podvinňáku". Bylo štěstím, že rybník „Podvinňák" byl právě z důvodu opravy hráze vypuštěn, jinak by nebyla ani jeho hráz náporu vod odolala a část města Č. Brodu by byla vážně ohrožena. — Přívalem vod byl zničen také železný most na Šenberce v dolánkách.

Dne 1. dubna, v 8 hod. večer vypukl v sousední usedlosti Čerkobrodské Zahrady v zemědělské usedlosti patřící paní Havrátilové a pronajaté p. Kalíkovi, shoří.

Budovy mezdoch byly přes 100 roků staré, dřevěnými brvety a vyhořely do základů. Zranění nebylo nikdo a také dobytek byl přispěchavšími sousedy zachráněn. Zásoba sena, slámy a dříví padlo obětí.

Místní národní výbor

Prodej obec. pozemku

Panu Jos. Procházkovi č.p. 91. byl prodán obecní pozemek v „Dolnici" ve výměře 4 1/2 arů za cenu 1.- Kčs za 1 m². Pan J. Procházka použil toho pozemku k vyhloubení studně a vodovodu pro vlastní domácnost.

kanalisace

Místní nár. výbor prováděl kanalisaci a úpravu cesty v dolní části obce. Pro nedostatek roků byla kanalisace provedena prozatím jen v délce 120 m. Potřebný písek dovezl p. V. Drábek z obce Žheny jen za úhradu potřebných látek nákl. autem. Pozemní práce byly prováděny dobrovolnou akcí občanů. Odpracováno bylo dobrovolných 900 hodin a vykonaná práce odpovídá hodnotě asi 60000.- Kčs. Nutno podotknouti, že pro tuto dobrovolnou akci nebylo u občanů dostatečného porozumění. Sežene-li se potřebný materiál, bude práce dokončena v příštím roce 1957.

Osvětlení obce

V měsíci prosinci bylo M.N.V. obnoveno osvětlování obce. Elektrické osvětlení obce bylo sice zavedeno již v roce 1924, ale za německé okupace bylo vedení, sloužící k osvětlování veřejných prostor obce odstraněno. Obnovení osvětlování obce vyžádalo si nákladu 9000.- Kčs. V obci je rozmístěno 13. světelných těles.

Nákup nábytku

Místní Nár. Výbor zakoupil od Krajského Výboru v Praze zařízení pro místnost M.N.V.
Zakoupeny byly: 1 jednoduchý stůl, 1 dvojitý stůl,

1 pracovní stůl, 2 registratury, 3 křesla, 6 obyčejných židlí a pět paprodrátěrů pro místní rozhlas (který však dosud zaveden není). Nákup byl velice výhodný, nábytek je ve velmi dobrém stavu a cena 1090.- Kčs velice nízká.

Hospodářských budov likvidované usedlosti č.p. 11. používali již od nastěhování JZD. v roce 1953 úplně bezplatně někteří místní občané, ačkoliv M.N.V. měl povinnost platiti za tyto budovy pojistné. Budov používali tito občané: Beneš Ivan, Pečenka Jar., Procházka Jar., Kovářková Anna, Pudilová Helena, Kaše Václav, Hlaváček Fran. a Českobrodských Jahrad, Volfíková Jos. a JZD. Písnice.
Podle usnesení M.N.V. musí nyní platiti pojistné ve výši 5ti Kčs. uživatelé a částka bude přiměřeně rozvržena.

Dodávky

Dodávky

Vůbec splnila předepsané dodávky v roce 1956 takto.

vepřové maso na	100%
hovězí " "	92%
mléko " "	121%
vejce " "	116%
obilniny " "	121%

Zemědělství – JZD.

Zemědělství

Používám sice nadpisu J.Z.D. ačkoliv oficiálně toto již od podzimu 1953 ve skutečnosti neexistuje a vlastníci půdy (tuto) samostatně hospodařují. Činím tak proto, že valná hromada JZD, na které podle stanov měla být (likvidace JZD.) odhlasována se vůbec nekonala a také okresní národní výbor, který – podle prohlášení zástupce okresu p. Bobošíka na členské schůzi družstva dne 30 září 1953 nečiněného – likvidaci družstva měl ve vlastní působnosti zařídit, dosud tak neučinil.

Místní národní výbor měl i v roce 1956

s obhospodařováním uvolněných pozemků zvýšené potíže, jmenovadž někteří zemědělci, kterým uvolněné pozemky do užívacího pachtu byly přiděleny se zdráhali jich obhospodařování převzíti.

Hned na počátku roku ohlásil místní zemědělec p. V. Kahánek čp. 34. svůj odchod z obce do Čes. Brodu a dal své pozemky ve výměře 2·14 ha. místnímu národnímu výboru k dispozici. M.N.V. nenalezl pro tyto volné pozemky zájemce a aby nezůstaly ležeti ladem uvolil se zemědělci p. Ant. Moravec a p. Jar. Pečenka tyto pozemky obdělati, ale bez plnění dodávkového kontingentu. Všeli tyto pozemky kultivující ale v důsledku pozdního osevu a nepříznivého počasí plodina nevyspěla a na konec zmrzla.

Po skončených žních došly M.N.V. nové žádosti o osvobození povinnosti k obdělávání pozemků, místním národním výborem jim do užívacího pachtu přidělených. Byli to místní občané p. Jar. Kocháska, p. Ant. Popelák, p. V. Pása, sl. Bl. Šotlová a z Leskovradských zahrad p. Prášek a p. Franc. Hlaváč. — Odůvodněným žádostem (stáří, nemoc, cizí katastr.) muselo býti vyhověno a místní národní výbor stál před těžkým problémem, jak záležitost vyřešiti, aby pozemky nezůstaly ležeti ladem a aby se to provedlo bez hořkosti a za souhlasu občanstva.

Výměra těchto uvolněných pozemků činila 4·56 ha mimo výměry 1 ha kterou odmítala obhospodařovati sl. Bl. Šotlová, ale jejíž nároky uznány nebyly. Místní národní výbor svolal proto počátkem měsíce prosince schůzi všech zemědělců, na které měla býti záležitost věcně projednána a nějaké řešení ku spokojenosti všech občanů nalezeno. Tato dobrá vůle M.N.V. nesetkala se však se zdarem. Schůze byla sice navštívena, k dobrovolnému obhospodařování volných pozemků nikdo se nepřihlásil, ze strany účastníků schůze žádný proveditelný návrh podán nebyl a schůze

se proměnila v neplodné kritisování a ve vyřizování osobních sporů. Z toho důvodu předseda p. J. Jeřábek schůzi ukončil s prohlášením — nepřihlásí-li se o přidělení půdy dostatek zájemců do 15. prosince —, že M.V.V. v vlastní právomoci podle vlastního uvážení půdu jednotlivým zemědělcům přidělí.

Jelikož se do 15. prosince žádný zájemce o příděl půdy k obhospodařování dobrovolně nepřihlásil, přidělil M.V.V. půdu k obhospodařování následovně:

p.	Václav Šebela	0·80 ha
"	Moravec Otto	—·42 "
"	Moravec Antonín	—·81 "
"	Beneš Ivan	—·60 "
"	Černý Josef	—·20 "
"	Procházka Josef	—·20 "
pí	Řepková Anna	—·40 "
p.	Pečenka Jarosl.	—·68 "
"	Pečenka Fml.	—·45 "

Jak se dalo očekávati neschválilo se toto přidělení půdy k obhospodařování s naprostým souhlasem a většina z postižených prohlásili, že rozhodnutí M.V.V. neuposlechnou.

Při této příležitosti je třeba vysvětliti, proč zemědělci, kteří dříve tak úsilovně se ucházeli získati půdu k obhospodařování, nyní tak úsilovně se tomuto obhospodařování půdy brání. Příčina vězí v nucených dodávkách vůbec a pak v nesplnitelném rozpisu těchto rostlinných a živočišných dodávek podle výměry obhospodařované půdy ve drážních dodávkových cenách, které z větší části nekryjí ani čistě hotovostní výlohy s jeho řádně přáteré.

Kvota dodávková půdí se podle výměry a je odstupňována do 2·— ha 3½ ha, 5·— ha, 10·— ha a výše. Čím větší obhospodařovaná výměra tím neporovnatelně vyšší jest i dodávková kvota. Jemědělec snaží se proto pokud možno snížiti si výměru obhospodařované půdy, tím způsobem snížiti dodávkovou kvotu a snížiti tím i effektivní zisk.

Při důsledném odmítání obhospodařování volných pozemků místními zemědělci možno očekávati ještě mnoho nesnází, neboť N.V.V. nemůže jich z národohospodářských důvodů připustit, aby pozemky v obci zůstaly neobdělány. Místní národní výbor, s poukazem na těžkosti spojené s obdělávaním půdy, snaží se také o to, přimětí přesvědčiti zemědělce o výhodách společného hospodaření a přimětí je k založení, čili lépe k obnovení J.Z.D. Tato snaha místního národního výboru neselhala se dosud s úspěchem.

1957.

Počasí.

Nový rok započal mírnými mrazíky při sněhové pokrývce asi 5 cm. a toto počasí potrvalo do 5. ledna, kdy nastalo tání. Sníh úplně zmizel a dostavilo se nestálé počasí s nočními mrazíky kolem −3° C. V polovině měsíce přibylo a nejnižší noční teplota −14° C byla zaznamenána dne 23 ledna − 14° C. Dne 26. ledna se oteplilo a v noci na 28. ledna řádila sněhová bouře se hřměním. Celý měsíc únor střídalo se oblačno s vyjasněním bez sněhu. Noční teploty kolem ± 0° C, nejvyšší denní teplota + 6° C. Také v měsíci březnu bylo počasí nestálé, oblačno střídalo se s vyjasněním a při častých deštivých přeháňkách denní teploty kolísaly. Noční teploty činily + 3° — − 5° C, denní + 15° C. — Měsíc duben byl celkem studený, dostavovaly se deštové a sněhové přeháňky a jen několika dní v druhé polovině měsíce panovalo jasné počasí. Noční teploty málo nad bodem mrazu. Denní teploty kolem + 16° — Vzdor častým deštovým přeháňkám bylo sucho. Měsíc květen byl převážně studený a suchý i vzdor deštovým přeháňkám. Noční teploty kolem + 5° C a nejvyšší denní teplota + 20° C byla zaznamenána dne 26. května.

Začátkem června se počasí náhle zlepšilo. Nastalo slunné, suché počasí, které potrvalo celý měsíc (s výjimkou od 21 - 25/VI, kdy po krátkém prudkém dešti nastalo přechodné ochlazení) nejvyšší teplota v červnu + 33° C. — Parna potrvala také ještě na počátku měsíce července a dne 5tého bylo zaznamenáno ve stínu + 35° C. — V noci z 8 na 9tého července dostavila se silná bouře s lijákem a od té doby se značně ochladilo a

až do konce měsíce pravoval nestálé deštivé počasí. Také v měsíci srpnu bylo počasí nestálé a celkem chladno. Povětrnostní poměry nezměnily se ani v měsíci září a říjnu a k tomu přistoupilo v druhé polovici měsíce ještě citelné sucho. Suché, studené nestálé počasí s pannými mlhami panovalo i celý měsíc listopad s nočními teplotami kolem bodu mrazu a denními kolem +7°C. Měsíc prosinec obhájil se nočními mrazíky kolem −5°C a denními kolem ±0°C. Jinak se celkový ráz počasí nezměnil a mimo ojedinělých sněhových přeháněk jiných se nedostavil.

Úroda

Úroda.

Na počátku roku nebyly nadeje na úrodu valné, neboť nepříznivé počasí koncem minulého roku nedovolovalo půdu řádně připravit. Jelikož však v únoru a březnu nedostavily se ani jiných ani třeskuté mrazy, podařilo se jemnějšími prácemi dohonit. Dostavivší se slunečné dny v druhé polovici března dovolily setí obilí a již 10. dubna bylo všechny jařiny v obci zaseto. — Řepka celkem dobře šetla, ale dostavivší se sucha a zima část osevu zničily. Zlepšivší se řepa však v důsledku teplých dní v měsíci červnu dobře vyspěla.

Pokud se týče pícě byla první seč průměrně dobrá, ač výtěžek v důsledku chladna a sucha byl opožděn. Také druhá i třetí seč (otavka) byly celkem dobré.

S kosením obilí bylo v obci započato 18 července, (řepka 3. července) ale v důsledku deštivého počasí mohlo býti se sklizní započato teprve 1. srpna, kdy také současně bylo započato s výmlatem přímo s pole. K výmlatu bylo použito bývalé mlátičky p. J. Kvíce, kterou strojní stanice dala místnímu národnímu výboru do vlastnictví.

Výmlat se provádě dlouho do noci při elektrickém osvětlení. Výmlat byl v obci skončen dne 28. srpna a proveden bez nejmenší závady. Úroda byla celkem lepší než v roce minulém a bylo dosáhnuto u pšenice až 9 q, u ječmene 8.- q a u žita 7.- q po hoře. -

S sklizní brambor bylo započato teprve v polovině měsíce září a deštivé počasí sklizeň ztěžovalo. Úroda byla menší než v uplynulém roce, bylo příliš malých nevyspělých brambor.

S sklizní řepy se započalo všeobecně dne 1 října a sklizeň byla v obci dokončena 6. listopadu. Úroda byla celkem dobrá a výnos se pohyboval kolem 400 q na ha. Pokud se týče ovoce, byla úroda třešní celkem dobrá ale pro nepříznivé počasí, pro nedostatek čeřičů a v důsledku nízkých odběrných cen zůstala značná část ovoce na stromech a shnila. Také švestek se urodilo poměrně dosti, ale z neznámé příčiny nevydrželo. Švestky již začátkem října ještě téměř nezralé, scvrkaly a padaly. Ořechové stromy byly po mrazech v roce 1955 silně prosekle a úroda proto celkem nepatrná. Také jádrového ovoce bylo v obci velice málo a velice červivé. Červivost ovoce je v posledních letech zjevem každoročním, neboť není času na potřebné ošetření stromů. Také nízké ceny nejsou pobídkou ke hubení škůdců.

kanalisace.

V roce 1957 bylo v dolní části obce pokračováno v kanalisaci. Bylo položeno nových pouz v délce 50 m. a tím dosáhnuta délka položených pouz 170 m. Náklad na materiál a dovoz činil 25.000.- Kčs. Dobrovolně odpracováno 200 hodin. V příštím roce má být kanalisace dokončena, ovšem bude-li možno opatřiti potřebný materiál.

Výstavba autobusové čekárny.

Aby cestující obecenstvo nebylo vydáno nepohodě při čekání na autobusové spojení, rozhodl se M.N.V. zřídili u zastávky autobusů čekárnu. Okresní národní výbor uvolnil k tomu cíli částku 15 000.- Kčs. na opatření stavebního materiálu a řemeslnické práce. Potřebný pozemek postoupil majitel pan Otakar Koravec čp 11. obci zdarma. Pomocné náděnické práce obstarali občané svépomocí a odpracováno celkem 550 dobrovolných hodin. Čekárna je pěkná, potřebě úplně vyhovuje a je nyní jen na občanech samých aby ji o pořádku udržovali a poškozování netrpěli.

Přeložení tratě státní silnice.

V roce 1957 bylo započato s rekonstrukcí, staleté přípravou cesty, císařské, pozdější státní silnice z Prahy do Brna a do Vídně. Jak, státní silnice vede dosud středem celého města Čes. Brod. Jelikož při stále stoupající automobilové frekvenci přeprava městem při úzkých uličkách a ostrých zatáčkách je velice nebezpečná a zdlouhavá, rozhodla se vláda úsek této silniční tratě, počínajíc u obce Nová Ves a končíc u obce Přístoupim přeložiti mimo město Č. Brod. Výstavba potrvá delší dobu. Pro potřebu stavební správy byla ke silnici vedoucí z obce Opatkov do Č. Brodu, blíže mostku přes Tismický potok vybudována celá kolonie kancelářských a skladištních budov. a továrnic, vyhlouben a vydlážděn byl Tismický potok a přemostěn potok Lemberka. Křižování silnice bude o úrovni.

Přeložením státní silnice mimo město Č. Brod, bude znamenat pro samo město a hlavně místní obchody jistou újmu.

J.Z.D.

Místním národním výborem koncem roku 1956 zařízené přidělení rolních pozemků do trvalého pachtu neuskutkalo se s plným zdarem pro nepochopení některých místních zemědělců. Zatímco zemědělci p. V. Šebek, OKa Moravec, and. Moravec a Jaroslav Pečenka, obhospodařování přidělené půdy se podjali, zemědělci pan Ivan Beneš, Josef Černý, Josef Procházka, frl Novotná, a Anna Řepková obhospodařování přidělené půdy odmítli a také sb. VL. Pöttová výzvy k obhospodařování již v roce 1955 přidělené půdy neuposlechla. Pozemky tyto, ve výměře asi 3 ha, zůstaly ležeti ladem.

Jelikož M.N.V. byl za obdělání veškeré půdy odpovědný – nemohl možnosti jmenované zemědělce k plnění svých úkolů donutiti, předal záležitost O.N.V. v Č. Brodě, který celou věc odevzdal trestní komisi O.N.V. Tato provedla šetření a odsoudila zemědělce p. Jana Beneše, J. Černého, Jos. Procházku a fr. Novotnou k citelné peněžité pokutě. Pí. Anna Řepková byla pro pokročilou tuberkulosu osvobozena.

Mezi tou dobou vláda nabyla přesvědčení, že pouhým na velkých lánech pozemků, při použití nejmodernějších a nejmodernějších hospodářských strojů lze docílit zvýšení rostlinné a živočišné výroby, snížení dovozu hospodářských produktů ze zahraničí a tím i zabezpečení a plynulé výživy obyvatelstva. Toho mohlo být dosaženo jen sjednocováním pozemků a zakládáním družstev.

V důsledku toho nařídila vláda N.V.V., aby objasňováním a přesvědčováním jednotlivé, dosud soukromně hospodařící rolníky, k dobrovolnému přistoupení za členy již existujících družstev přimělo, nebo kde J.Z.D. dosud neexistují, zemědělce k založení těchto družstev přemluvily. Členové N.V.V. podjali se tohoto nepříjemného úkolu se vší horlivostí

a již v měsíci březnu naoštěrovaly dvojice jednotlivé zemědělce aby jim výhody družstevního obhospodařování objasnily. K tomuto účelu sloužil M.V.V. též schůzi všech občanů. Veškerá námaha a výmluvnost členů M.V.V. zůstávaly marnými, neboť občané měli špatné zkušenosti s družstvem, jež již v roce 1953 založeném a po roce trvání likvidovaném a mimo to v občanech byl hluboko zakořeněn smysl pro soukromé vlastnictví. Zemědělci spatřovali v přístupu do družstva zánik osobní svobody pro kterou před více než 100 roky sedláci bojovali a zbrátu usedlosti po otcích zděděných.

Jelikož byla oprávněná obava, že i v příštím roce se výměra neobdělaných pozemků nezmenší, spíše naopak novým odhlašováním přidělených pozemků by mírnému obhospodařování ještě zvýšil a jelikož obáva novými nařízeními na zakládání nových J.Z.D. stále rozhodnější valehala, rozhodl se místní národní výbor z rozkazu O.N.V. k novému náporu na soukromě hospodařící zemědělce, aby dobrovolně za členy J.Z.D. přistoupili. Bylo proto v měsíci srpnu přikročeno k novému přesvědčování zemědělců od osoby k osobě a zúčastnili se jich nejen členové M.V.V. ale i členové O.V.V., funkcionáři jiných J.Z.D., členové různých spolků, závodních rad různých závodů, učitelé, profesoři, a j. Návštěvy jednotlivých zemědělců byly také intensivní, že neuplynulo ani dne, někdy ani hodiny, aby některá korporace, nebo některý přesvědčovatel do obce, nebo do bytu nezavítal. Když ani tato akce nevedla k cíli a jen asi 5 členů, vlastníků nepatrnou výměru, za členy družstva dobrovolně přistoupili, podjal se úkolu založení J.Z.D. Vrátkov okresní nár. výbor v Č. Brodě a svolal na den 9. září schůzi všech zemědělců do hostince p. V. Šimka, na níž projednával celou záležitost sám předseda O.V.V. p. Jos. Novák. Jelikož také na této schůzi definitivního rozhodnutí

se nedocílilo, bylo dne 11. září povoláno p. V. Šebka a p. Ivana Beneše k osobnímu jednání k p. předsedovi O.N.V. v Č. Brodě, kde se podařilo jmenované ke dobrovolnému přistupu za členy družstva přemluviti. Tím se docílilo dostatečného počtu členů pro založení J.Z.D. Příkladu p. V. Šebka a Ivana Beneše následovali potom zemědělci další, a ještě týž den 11. září konalo se ustavující schůze J.Z.D. - Vrátkov. Ve této schůzi jednání byli předsedou p. V. Šebek, místopředsedou p. Ivan Beneš, pokladníkem p. Kouřková a účetním p. Otta Kovarcc. V pozdějším schůzích byl členy výboru p. Jar. Pěčenka pověřen vedoucím ~~rost~~ živočišné výroby, p. V. Šebek, vedoucím rostlinné výroby a p. Ivan Beneš ustanoven skladníkem.

S technickou úpravou pozemků a vyměřováním započato již dne 17. září. Výměra pozemků, jež členové družstva odevzdali do společného obhospodařování, s pozemky, jež připadly družstvu od majitelů bytných mimo obec Vrátkov (asi 12 ha) činí 130 ha. Je nutno podotknouti, že také pozemky obecního katastru ve výměře 17 ha., které N.V.V. v roce 1955 předal J.Z.D. - Jesenice k obhospodařování, byly vyžádány zpět a připadly k obhospodařování nově založenému J.Z.D. Vrátkov. Výměra záhumenků činí 11 ha. Soukromý sektor 50 ha.

Bylo stanoveno že společné obhospodařování započne jakožto - polovice se živočišné výroby týče - dnem 1. ledna 1958 kdy také bude provedeno společné ustájení.

Se společným setem započato 2 října a dne 15. listop. byl podzimní set ukončen.

Než tím byly prováděny úpravy stájí a stanoveno, že zdravá dojnice budou ustájeny v živnosti p. J. Krige tuberkulosní krávy u p. Oty Kovarce, jatečný dobytek v živnosti čp. 2, kde nečlenka majitelka pí. Ema. Lišťovská dala stáj družstvu bezplatně k dispozici.

Dne 4. listop. započato v živnosti p. J. Vrbíze s hloubením jímky pro motorovou, která si vyžádala stavební náklady ve výši 40.000 — Kčs.

Vzpřívový dobytek bude ustájen jednak v živnosti č.p. 11 p. Vrbíze (jižní) kde za tím účelem byla část stodoly potřebně adaptována, jednak v živnosti p. V. Adamka (prasnice).

Svoz dobytka byl proveden dne 30 prosince 1957.

1958.

Počasí.

Rok 1958 započal mírnými mrazíky kolem −3°C bez sněhu, ale již dne 6 ledna se oteplilo a větrné počasí s občasnými deštivými přeháňkami při průměrné denní teplotě +3°C potrvalo do 20 ledna. Pak nastal zvrat, napadl sníh do výše 5 - 10 cm a dostavily se mrazy −5°C ve dne a −10°C až −15°C v noci. Dne 1 února nastala obleva a noční teploty pohybovaly se kolem ± 0°C. ale teploty stále přibývalo a kolem 15. února dosáhly denní teploty až +15°C. V druhé polovině měsíce února opět značně přituhlo, dostavily se sněhové přeháňky a noční teploty klesly až na −7°C. Také celý měsíc březen potrvalo studené a nestálé počasí. Noční teploty nevystoupily nad bod mrazu. Sníh padal v březnu a to 2. března do výše as 20 cm. a dne 20. března - do výše asi 15 cm. Měsíc duben byl také velice studený s deštivými přeháňkami a až do 15. dubna nevystoupily noční teploty nad ±0°C. V druhé polovině měsíce dubna se sice oteplilo, ale noční teploty nevystoupily nad + 5°C a denní +13°C. V měsíci květnu stouply sice noční teploty na +12°C denní na + 25°C ale nejistý ráz počasí potrval. Silnější oteplení dostavilo se v druhé polovině měsíce, denní teplota stoupla na + 26°C ale prostřední dny měsíce byly opět studené. Celý měsíc červen vyznačoval se nejistým počasím, střídaly se deštové přeháňky s trvalým deštěm a nejvyšší denní teplota činila + 20°C. Noční teploty pohybovaly se kolem ± 10°C.

V prvých dňoch mesiaca července prišlo nepriaznivé
celý týždeň, potom sa síce oteplilo, ale občasné
dažďové prehánky celkový ráz počasia menily. Najvyššia
teplota v červenci zaznamenaná činila +30°C.
V mesiaci srpnu panovalo nestále pomerne chladné
počasie s dažďovými prehánkami, ktoré sa dostavovali
takmer každý deň. Toto počasie potrvalo i celý
mesiac září a vyvrcholilo v mesiaci októbri, kedy
od 12. októbra do 23. októbra prišlo nepriaznivé.
Nočné teploty pohybovali sa okolo +5°C.
Zvratu k lepšiemu počasiu nenapovedalo ani v mesiaci
listopade, jenom sa ešte viac ochladilo a
nočné teploty pohybovali sa okolo ±0°C, denné
teploty +4°C. V mesiaci prosinci panovalo
počasie nestále, studené, ranné mrazy, dažďové
prehánky - bez snehu. Denné teploty +2°C až
+4°C, nočné teploty -2°C až -4°C.-

Úroda.

Rok 1958 bol pre hospodárenie veľmi nepriaznivý.
Pozdní mrazíky a dažďové počasie v mesiaci
marci a apríli znemožnily ranné siatie obilia
a jarín a toto mohlo byť uskutočnené až koncom
v prvých dňoch mesiaca mája. To malo za
následok oneskorenú vegetáciu a oneskorené obrábanie.
Žne sa oneskorily asi o 14 dní.
Repka ľahostajne v dôsledku studeného a dažďového
počasia netrpela príliš broučkami a dňa 10. júna
bolo započaté s jej kosením. Úroda uspokojivá.
Obilné žne započaty v obci dňa 26. júna
ale pokos obilia následkom nestáleho, dažďového
počasia bol veľmi stížený a oneskorený. Obilie bolo
veľmi polehlé. Vyjímat obilie bol prevádzaný
priamo s poľa a bol ukončený dňa 7. septembra.
Úroda obilia bola len priemerná, ale predpokladaný

dodávkový kontingent J.Z.D. byl splněn, ovšem jen na úkor krmivé základny, co se asi v jarních měsících tíživě pocítí.

Úroda brambor byla celkově slabá, hlízy malé, nevyspělé.

Se sklizní řepy bylo započato dne 6. října a sklizeň ukončena 10. listopadu. (odvoz do cukrovaru dne 22. listop.) Sklizeň i odvoz řepy byly velice ztíženy neustálými dešti a rozmoklou půdou a vyžádaly si také zvýšených nákladů. Úroda řepy byla dobrá.

Píceniny narostly dobře, ale pro nestálé, deštivé počasí nebylo možno sušárnu úrodu včas a v dobrém stavu uklidit. Část sena byla také rozvodněnými potoky Šemberou v Dolánkách v prvých dnech července zaplavena a zničena. Také třetí seč a jetelová semenka byly neustálými dešti v velké části zničeny.

Úroda ovoce byla celkem dobrá.
Třešně se urodily dobře, ale v důsledku stálých dešťů část úrody popraskala a byla zničena. Švestky, kterých ještě koncem měsíce října bývá mnoho, letos již koncem měsíce září spadaly se stromů. Hrušek bylo mnoho, ale převážný ovoce nejevily o letní hrušky zájem obecně a jelikož stanovené odběrné ceny byly tak nízké, že nekryly ani náklady a časovým spojení, zůstala největší část tohoto ovoce na stromech a byla zničena. Úroda jablek byla celkově také dobrá, ale jejich jakost — snad v důsledku studeného a deštivého počasí — byla podřadná. Také trvanlivost tohoto ovoce nebude dobrá.

Celkem dlužno říci, že v důsledku nesprávných opatření při výkupu ovoce a následkem nízkých cen, velká část úrody ovoce byla zničena a tím vznikla státu velká národohospodářská škoda.

J.Z.D.

Dne 1. ledna 1958 bylo započato s kolektivním obhospodařováním.

Příspěvky členů do společ. obhospodařování:

Čís. hosp.	Jméno	Orná půda Kčs	Budovy Kčs	Živý, neživý inventář	Živý inventář Kčs	Celkem Kčs	20% nedělitel. fond	Investič. zápůjčka Kčs
42	Vác. Šebek s choti	11:19	-	16.250 -	28.291 -	44.541 -	8.908 -	35.633 -
5	Jarož Zdeněk Fottová Vasla	10 71	-	5.430 -	34.374 -	39.804 -	7.960 -	31.843 -
36	Šimek O. Vinor. Kv.	5.40	-	100 -	10.243 -	10.343 -	2.068 -	8.274 -
41	Novorková Kib.	3.34	-	-	4.491 -	4.491 -	898 -	3.593 -
60	Pečenka Jan. s choť	7.62	-	3.040 -	13.888 -	16.928 -	3.385 -	13.542 -
9	Beneš Ivan s choti	10.63	-	13.570 -	17.998 -	31.568 -	6.313 -	25.255 -
54	Cášová Marie	3.41	-	-	3.735 -	3.735 -	747 -	2.988 -
27	Červenková Kar.	1.48	-	-	-	-	-	-
66	Černá Bož. Šuchové Jaut.	3.95	-	-	4.622 -	4.622 -	924 -	3.698 -
33	Hadličková M.	1.98	-	-	315 -	315 -	63 -	252 -
56	Padělětová M.	1.64	-	-	315 -	315 -	63 -	252 -
4	Moravec Ot. s choti	7.05	80.238 -	8.900 -	14.004 -	22.904 -	4.581 -	18.323 -
7	Adámek Vác.	8.70	59.934 -	5.450 -	22.348 -	27.798 -	5.558 -	22.234 -
61	Šírová Marie	2.08	-	-	4.480 -	4.480 -	896 -	3.584 -
13	Procházková Kar.	1.40	-	-	-	-	-	-
31	Hrébek Bl. s choti	3.52	-	-	3.488 -	3.488 -	697 -	2.790 -
1	Černá Marie	1.21	-	-	-	-	-	-
62	Svatoňová Jiř	0.45	-	-	-	-	-	-
69	Horáková Mar.	2.50	-	-	4.795 -	4.795 -	959 -	3.836 -
10	Votýpka Jos.	6.61	-	300 -	11.939 -	12.239 -	2.448 -	9.791 -
45	Houšková Marie	-	-	-	-	-	-	-
	Hašková Růž.	-	-	-	-	-	-	-
90	Procházková Kib.	-	-	-	-	-	-	-
74	Štěhlíková Anna			-	-	-	-	-

Družstvo mělo dne 1. ledna 1958 celkem 31 členů, dne 1. března přistoupila za členku Marie Horáková č.p. 69, čímž zvýšil se počet členů na 32. V měsíci září 1958 přihlásili se za členy družstva ještě Ant. Moravec

s manželkou č.p. 73, ale jejich členství vstoupilo v platnost teprve dnem 1 ledna 1959.

Pokud se hektarových výnosů v předchozí tabulce převzatých týče, nejsou to výměry vlastnické, nýbrž byly tyto hektarové výměry v době družstevní zúčastněnými členy družstva skutečně obhospodařovány a sloužily za podklad ke stanovení výše povinných přídělů jednotlivých členů v rostlinné a živočišné výrobě do společného obhospodařování.

K výměře pozemků v tabulce uvedené byly přičleněny pozemky, které N.V.V. v roce 1955 jednotnému zemědělskému družstvu v Tismicích k obhospodařování postoupil, pak pozemky obcení a pozemky, jichž majitelé v obci nebydlí a tím výměra pozemků nově utvořenému J.Z.D. – Úpatkov ke kolektivnímu obhospodařování připadlá vzrostla na 129 ha. Výměra záhumenků členů družstva činila 10·8 ha, a výměra pozemků soukromně obhospodařovaných 73 ha.

Záhumenek představoval zemědělskou půdu přidělenou jednotlivým členům družstva k samostatnému obhospodařování. Výměra záhumenků nepřesahovala 0·50 ha půdy a do této výměry byla zahrnuta i výměra případné zahrady.

Jako každý začátek je těžký, nebyly ani prvé doby družstva právě půjčné. Scházela organisace, zapracování, vzájemné porozumění, dobrovolná kázeň a hlavně zájem jednotlivců i celku pro nový způsob hospodaření. Docházelo ke nevraživostem, k podezírání a k výstřelkům spíše rázu osobního než věcného, čímž ovšem spolupráce a výkon značně trpěly. Scházely však také potřebné prostředky výrobní, kterých pro zdárný chod výroby je nutně třeba. Jelikož družstvo nemělo vlastních hospodářských strojů a bylo odkázáno na blahovůli a také na omezenou možnost strojních stanic, nemohlo s prováděním polních prací volně podle potřeby disponovati, čímž jejich chod značně trpěl.

Družno také s politováním konstatovati, že stroje, strojními stanicemi přidělené nebyly vždy v pracechopném stavu a jich výměnou byla práce zbytečně zdržována.

Také počasí nebylo v roce 1958 polním pracím vesměs příznivé. Měsíce březen a duben byly velice studené a mokré (v měsíci březnu neustoupila teplota nad bod mrazu) a s jarními pracemi mohlo býti započato teprve v druhé polovici dubna, tudíž značně opožděně. Skálizeň pícnin byla deštivým počasím ztížena a úroda značně poškozena. Část sena na lukách v Dohánkách zaplavena nebo vodou odnesena. Také žně obilní nejistým, deštivým počasím byly značně ztíženy a jen s vypětím všech sil a za účinného přispění brigádníků pod vedením vůdčích orgánů O.N.V. a M.N.V. podařilo se obilí sklidit a vymlátit. Výmlat byl proveden jednak přímo na poli jednak přímo z pole a mlátilo se i v době noční. Výmlat byl proveden bez závady ale obilí bylo ponejvíce vlhké, výnos celkem slabý. Ranné brambory byly napadeny mandelinkou bramborovou a úplně zničeny. Úroda vičky byla velice dobrá a finanční výtěžek z dodávce vičky nahradil finanční úbytek z obilnin.

Jelikož družstvo v prvním roce svého trvání nemohlo z nedostatku potřebného zařízení počítati s kolektivní dodávkou vajec, zůstala pro rok 1958 dodávka vajec soukromou povinností členstva. S výstavbou drůbežárny bylo započato v měsíci březnu a bylo již začátkem léta v používání. Drůbežárna byla byla vybudována na pozemku patřícímu k usedlosti č.p. 16 a její výstavba s oplocením a zařízením vyžádala si nákladu asi 70.000.- Kčs.

Družstvo zakoupilo během roku lis na slámu k mlátičce za 1000.- Kčs, traktor s přívěsným vozem za 18.000.— Kčs, Boiler za 1800— Kčs, vozmei za 1800—

elektro-žrzačku za 10.000.- Kčs obracec na seno za 885.- Kčs a naftový motor za 17.000.- Kčs mimo menších zemědělských potřeb.-

Vzdor počátečným těžkostem, velkým investičním výdajům a nepříznivým povětrnostním poměrům pracovalo družstvo celkem dobře a také finančně dobře skončilo. Předepsané kontingenty obilí byly splněny více než 100%, a také kontingent masa hovězího byl překročen, jen kontingent masa vepřového nemohl být splněn pro nemožnost včasného a plodného ustájení.

Plánovaná odměna 15.- Kčs za jednu pracovní jednotku byla docílena a členům byla po valné hromadě družstva a po odečtení během roku již vyplacených záloh (50%), zbytek odměny plně a hotově vyplacen. Mimo odměnu peněžní obdrželo členstvo stanovenou kvótu v naturáliích ve výši 2 kg za 1 pracovní jednotku.

Změny držebnosti.

V roce 1958, z důvodu úmrtí dosavadního majitele majetek p. Josefa Horáka, přešel domek čp. 25 a majetek p. Ant. Kadeřábka z Hrčkovic a Ledče n/Sázavou a domek čp. 52 pana Jos. Šnajdra a majetek p. Josefa Slehlíka z Týnice. Po panu Hrušťabovi převzal domek čp. 62 právem dědičným p. Skaton z Týnice.

Změna ve vedení živnosti hostinské

V důsledku provádění socialisace vesnice, převzala dnem 1 ledna 1958 hostinskou živnost, vedenou dosud majitelkou živnosti pí Em. Šimkovou, jednota spotřebních družstev a pověřila jejím vedením dosavadní majitelku živnosti. Jelikož však pí E. Šimková pro pokročilé stáří a nemoc, na vedení podniku nestačila, byla dnem 1. listop. pověřena vedením živnosti hostinské pí. Marie Pásová.

Získání stavebních míst.

Aby M. N. V. mohl stálým naléhavým žádostem uchazečů o stavební místa vyhověti, požádal pana Václava Kvíze, majitele pozemku tak zvaného „na Tarase" o výměnu tohoto, na stavební místa hodícího se pozemku, za pozemek jiný. Pan Václav Kvíz neprojevil o výměnu pozemku zájem, byl však ochoten místa na stavbu žádatelům za úředně stanovenou cenu prodati.

O koupi stavebního místa se přihlásili páni: Obdržela Srs, Jiří Černý, Václav Pazout, a Stan. Černý. Každému z uchazečů bylo prodáno stavební místo ve výměře 800 m² za úředně stanovenou cenu asi 1·50 Kč za 1 m². - Kromě zmíněných již uchazečů přihlásili se ještě p. Hynek Schrötter a p. Josef Ječábek o prodej místa ve výměře 200 m² ke doplnění již stávajícího stavebních míst. I tomuto bylo vyhověno.

Místní národní výbor se také usnesl, že stavební místa zmíněným žadatelům budou přidělována nikoliv u silnice, nýbrž na odvrácené straně pozemku. Místo u silnice má zůstati rezervováno pro výstavbu budoucího kulturního domu, s úřadovny M. N. V.

ZKAZKY.

Stará planička.

Kol chalupy – to „u Šobudů" se míní,
vykotlaná cesta se na výšinku plíží,
kterou zahátové větve v létě stíní
kdežto v zimě spousty sněhu ve závěje kryjí.

„Ouvozem" zve tuto cestu místní řečí
„ouvozem" se tak snad od nepaměti,
kudy, jako děti s brašnou na učení
musívali jsme denně do školičky spěti.

Nad „ouvozem", na vrášcité strmé mezi
stará planá hrušeň nad cestou se pnula,
její tělo hrbolo mechem barvy rezi;
obecně ta hrušeň planičkou jen zvala.

Stála tam chudinka – pana v širém poli
kol prvě týčily se naholeští hroty,
šilhedíc na dědinku, dole ve údolí,
na došťové střechy, rozeklané ploty.

Nelze dnes již říci jak starou as byla
– byla však již starou když já chlapcem bývál –,
jak osamělý strom její přibývala
její kadeřný vrcholec z dálky na sě kýval.

Věkovité stáří nedalo mi spáti
každým rokem v máji halila se květem
jak zlatité slunko začalo se smáti
a touha po žití proníkala světem.

Plodů měla hojnost, byly trpké, malé,
s tím jsme se my chlapci dovedli již smířit,
na jakosti plánat neseslo nám kůle
šlo jen o to, kamenem kdo dovede líp mířit.

Planičky již není – z dáli nám nebyne,
musela ustoupit průbojnosti doby
tam, kde kdysi stála, silnice se vine
zmizela, jak zmizí jednou naše hroby.

Název u planičky potrvá jen krátce
vždyť dnes o přehoz se názvy, lidé mění,
starých názvů místních nenajdete se stráže
i tento vžitý název nejde o zapomnění.

Proto vedeš snahou – pro budoucí časy
uchovati toho co dalo století,
vkládáním tyto verše bez lyrické krásy
do zápisů knihy místních pamětí.

L.P. 1958.

Josef Korouec
veř. účtn. Čsd. o. o.

Místní posměšné písničky.

Vrálkováci, snědli jegeovce
pekla jim ho stará Hyslice

nebo:

Vrálkováci snědli čubu
Hyslíka, o ní utřel hubu — bvrr - haf, haf.

Tyto posměšné písničky vzaly svůj vznik před více než 100 roky, a podle ústního podání došlo k nim takto:

Občan p. V. Hyslík č.p. 35. kameník, kdysi pracoval jednou v zimě ve sklíře obce Tuchorazi, natrefil v zimníku spáčku jegeovce utratil ho a těšil se na pochoutku. Se svým úlovkem spěchal se však některým občanům se hi naléhali, aby hostina odbyla se v hostinci, a tam řádně zapsla. Pan Hyslík na oko na návrh přistoupil, ale buď ze žárlivosti, anebo aby v pochoutku nepřišel sehnal svéhlavého psíka Azorka, dal jej mandělce upéci, donésti do hospody a tam byl azorek takto společně snědem.

Vzejala dovědět se o příhodě místní občan p. Votýpka, který se postaral o to aby se to rozšířilo nejen v obci samé ale po obcích sousedních a i do města a na vrálkovské občany pak při počtání vrčeli. Někdo složil i písničky, ale kdo byl jich autorem se nezachovalo, ale snad p. Votýpka sám, který byl veselý a zpívaný čtverák.

Písničky vzdělaly v dávných dobách mnoho nevole a byly příčinou i mnohých krvavých srážek s okolními chasníky při masopustě, když se dávali písničku tu, hráti. Ještě dnes při masopustě se dávají rozjaření mládenci písničku tu hráti, ale dnes již nepůsobí rozhořčení a je spíše jen pozdravem z dálí.

Byl bych rád přihodu tuto, jak jsem ji od dětství slýchával vypravoval.

J. H.

1959.

Počasí.

Rok 1959 mozno označiti za vysloveně suchý. Započal mírnými mrazíky které kolísaly o ledním mezi -3°C až -6°C beze sněhu, kterýž se za celý měsíc vůbec nedostavil. Dne 1. února napadlo sice sněhu do výše asi 7 cm. a při denních teplotách -5°C až -10°C zůstal ležeti do 16. února. Pak následovalo oteplení, mlhy, deštivé přeháňky bez souvislé oblohy a při převažném suchu. Suché počasí potrvalo i v měsíci březnu a dubnu. Noční teploty nepoklesly v březnu pod bod mrazu, denní teploty dosáhly v březnu + 16°C, v dubnu + 22°C. Takéž měsíc květen byl vzdor častým deštovým přeháňkám vysloveně suchý a studený. Suché období nepolevilo ani v červnu a v červenci a občasné deštové přeháňky potřebnou vláhu nepřinesly. V srpnu dostavilo se počasí deštivé a studené. Měsíc září byl suchý a studený a toto suché a studené počasí potrvalo až do měsíce prosince. Byla to nejdelší suchá perioda posledních let a trvala plné tři měsíce.

Úroda.

Suché jarní počasí bylo jarním pracím příznivé a umožnilo včasné provedení polních prací t.j. osev jařin i okopanin. Pšenice přezimovaly celkem úspěšně, část jetelů a vojtěšek vyhynula. Ozimá seč byla ještě ucházejícími dobrá a také dobře se sklidila. Druhá seč byla následkem sucha slabší

a následkem nepříznivého deštivého počasí na jakosti utrpěla. Také krmná směska sušením na výstřelu utrpěla.

Úroda obilí byla dobrá a lepší než v roce 1958. Žita se sklidilo sice jenom asi 25 q po 1 ha, ale ječmene asi 32 q po 1 ha a byl výborné jakosti. Také úroda pšenice byla dobrá 32 – 35 q po 1 ha, ale v důsledku deštivého počasí byla valná část zrna pošlapána a bude je možno použít jen jako krmiva. Ranné i zimní brambory, dík včasnému zákroku proti vyskytnuvší se mandelince bramborové, dobře vyspěly, úroda byla dobrá a podařilo se jí také dobře sklidit.

Řepa celkem dobře vzešla, byla také včas obdělávána, ale následkem nedostatku vláhy a nočních chladů velice trpěla a ve vzrůstu zaostala. Byla také místy napadena dřátovcem a zpí. Trvalé sucho a střídavé počasí působilo i při dalším růstu na výživ bulvy velice nepříznivě a úroda řepy byla velice slabá a nedosáhla ani 50% plánovaného množství. Odvoz řepy do cukrovaru při suchém počasí a slabé úrodě probíhal hladce.

Úroda ovoce byla celkem velice slabá. Mrazy při odkvětu poškodil silně mráz. Úroda třešní byla sice uspokojivá, ale ovoce bylo většinou červavé, v důsledku stanovených nízkých cen a nedostatku česačů valná její část propadla ghaize. Švestek bylo velice málo a červavé. Následkem trvalého sucha plody nevyspěly, předčasně dozrály a opadaly. To samé platí také o jabíkách a hruškách. Celkem lze říci, že stanovení nízkých cen, které nehrnují ani převážné náklady zavinuje zničení valné části ovocné úrody a celkem národohospodářskou škodu.

Přeložení trati státní silnice.

Úsek státní silnice z Prahy do Kolína vedla středem celého města Čes. Brod. V důsledku stále stoupajícího automobilového provozu na této silniční trati docházelo v městě při proměně úzkých ulicích a ostrých zatáčkách k častým nehodám a zpomalená jízda městem byla rychlé automoto-přepravě na újmu. Státní správa se proto rozhodla přeložiti část státní silnice na úseku mezi obcemi Nová Ves a Přistoupim mimo městský obvod. Při této rekonstrukci kabelů při vyžádala doby 11 let došlo k značnému přemístění zemin. Nyní vede státní silnice od obce Nová Ves přímo k obci Přistoupim mimo obvod města kolem státního statku Chovanice a v tomto místě přetíná také okresní silnici z Vrátkova do Čes. Brodu. Při této rekonstrukci byl zároveň také upraven tok tismického potoka. Nový kratčí úsek byl dán do provozu na podzim r. 1959.

J. Z. D.

Dnem 1. ledna 1959 vstoupilo J. Z. D. - Vrátkov do druhého roku svoji činnosti.

V přidělení funkcí byly provedeny některé změny. Předseda družstva p. V. Šebela, který dosud zastával mimo místa předsedy družstva také funkci rostlináře, musil z nedostatku schopného traktoristy převzíti také obsluhu nově pořízeného traktoru a nemohl proto funkci rostlináře se věnovati. Touto funkcí pověřen byl proto náměstek předsedy družstva p. Ivan Beneš. - funkci skladníka, kterou dosud p. Ivan Beneš zastával, pověřen byl nově přistoupivší člen družstva p. Antonín Moravec č. p. 73.

Odstraněno mnohé z počátečních nedostatků byly

již odstraněny, zbývala jich ještě celá řada a bylo tedy úkolem družstva i tyto postupně odstraňovati, neboť jich vliv škodlivý na rozvoj družstva alespoň zmírniti. Tyto nedostatky byly jednak rázu osobního jednak rázu věcného.

Pokud se týče nedostatků rázu osobního, nutno na prvém místě uvésti nejednotnost kolektivu. Do kolektivu pronikaly rozpory čistě privátní povahy, co společnosti nijak neslouží. - Podezírání, závisl, výčitky i udávání jsou špatnými činiteli kolektivní součinnosti a dají se při nejrozvodnější původu a opravdivosti členů, zvláště žen, jen postupně odstraňovati. Zde nutno také uvážiti, že valná většina členů nevstoupila do družstva z lásky a z přesvědčení, že koná záslužný čin pro dobro celku, nýbrž jen proto, že byla ke vstupu do družstva poměry donucena a že se dosud vybrala si podle uvážení zlo menší. Jen vyprošťováním klavného poměru k družstvu a když každý jednotlivý člen bude míti skutečně dobro a rozpočet družstva na paměti může býti dílčím úsilím v tomto směru docílena nápravou. -
Při špičkovejch pracích v době plánovaného sběru brambor a řepy projevoval se citelný nedostatek mužských pracovních sil, které při nejlepší vůli stran žádostivých nemohly býti nahrazeny.

Pokud se týče nedostatku rázu věcného nutno poukázati hlavně na nedostatek provozního vybavení a nedostatek prostoru.

Aby nedostatku provozního vybavení odpomohlo zakoupilo družstvo r. r. 1959.

traktor s vlečňákem	za	18.530.- Kčs
elektrickou krouhačku	"	2.290.- "
zamovagač	"	6.360.- "
senometr	"	3.815.- "
mačkadlo brambor	"	1.165.- "

gumový vozík	za	430.– Kčs
plošinový "	"	770.– "
konve k dojičkám	"	4.056.– "
býječ	"	3.460.– "
rozmetadlo hnoje	"	2.100.– "
traktor	"	21.893.– "
oblečný kalápěcí valník	"	6.480.– "

Pokud se nedostalaci prostorových částí, rozšířil se prozatímní přepínec přístavbou stavebním nákladem asi 11.000.– Kčs, a bylo v měsíci listopadu započato s budováním nového přepínce ze usedlosti p. F. Volfíka čp. 10.– Byla také provedena elektrifikace hospodářských budov v usedlosti č.p. 11. nákladem 22.455.– Kčs.

Sklizeň obilí proběhla celkem dobře a jen část zrna byla velkem nepatrně poškozena. Vymlácet se provádělo přímo s pole ke stroji a bylo probíhalo bez závad. Díla zasazením dobrovolným brigádám opatřeným zásilkou N.V.V. mohlo být mlácení i v době nočních směnách a vymlácet byl Volfíkovec dne 27/8.

Úroda obilí byla velice dobrá. Předepsaný kontingent byl stoprocentně splněn a i spotřeba k výkrmu potřebného obilí byla zabezpečena. Méně příznivá byla úroda pícnin, jichž výnost nedostatkem vláhy zaostal a jichž jakost po posečení následkem deštivého počasí částečně utrpěla.

Úroda raných brambor byla velice špatná ale úroda pozdních brambor byla výborná a také jich sklizeň probíhala normálně. Oproti tomu úroda cukrovky následkem nepříznivého povětrnostních poměrů byla velice špatná a bylo dosáhnuto sotva 50% normální sklizně. Sklizeň a odvoz proveden byl hladce.

Podzimní práce, spojené s osevem byly velice ztíženy. V důsledku trvalého sucha –

nepršelo od měsíce září až počátek listopadu — byla půda na 1 m. hluboko ztvrdlá a neobdělávatelná. obilí, které přece s největší námahou bylo zaseto, vzhlíželo jen částečně a z nedostatku vláhy odumíralo. Byla opravdová obava, zda nebude třeba nového osevu. V důsledku naprostého sucha se veškeré polní práce značně opozdily.

Vzdor katastrofální národě úrodě řepky a tím i značné finanční ztrátě, podařilo se zabezpečiti členům družstva odměnu za 1 pracovní jednotku ve výši 15.- kčs (původně bylo 16.- kčs.) a tato odměna byla také členům družstva, po odečtení těch, kteří obdrželi zálohy, po sklizni kromadě družstva hotově vyplacena.-

V průběhu roku byl také proveden nábor nových členů do J.Z.D. s následujícím výsledkem:

S platností od 1. září 1960 stali se členy družstva:

pí. Marie Turečková čp. 88 — bez půdy.

S platností od 1. ledna 1960:

pí. Řepková Alois. } čp. 12. půda 5.78 ha.
" Kopecká Věra }

p. Popelář Ant. } čp. 59 -"- 3.20 ha
pí Popelářová Božena }

p. Procházka Jarosl. } čp. 29 -"- 1.87 ha
pí Jahodová Emilie }

Kromě to všichni majitelé pozemků vydali se pro stálé společné obhospodařování a odevzdali pozemky k.ú.V. který je předán k obhospodařování J.Z.D. Byli to p. Václav Kluiberna čp. 40, pí Emilie Mišáková čp. 2, pí Marie Vohaničová čp. 53.

J.Z.D. půjde tudíž do nového roku 1960, se 42 členy družstva a s výměrou 152.02 orné půdy. Kancelář družstva byla přemístěna do místnosti v usedlosti čp. 11, první poschodí. - Pro kancelář byly pořízeny: psací stroj nákladem 2.390.- kčs, kalkulačka v ceně 1.282.- kčs a některé části zařízení v ceně 340.- kčs.

— · —

Změny držebnosti. -

Domek č. p. 39, dosavadní majitelka pí Marie Veselá, přešel koupí v majetek p. Boška, který se přistěhoval z Kounic.

1960.

Počasí.

Jestliže rok 1959 vyznačoval se počasím převážně ba až katastrofálně suchým, byl naopak rok 1960. až katastrofálně studeným a mokrým.

Nový rok započal beze sněhu a bez mrazů. Vánoce započalo teprve dne 9. ledna, kdy zároveň se dostavil i sníh, kterého napadlo do výše asi 15 cm., ale poloovně roztával. V době od 10-tého do 18-tého ledna dosáhly noční mrazy výše až - 15°C a denní mrazy se pohybovaly od - 5°C až - 8°C. Potom sice silné mrazy poněkud polevily, ale začátkem února opět přitvrdilo a noční mrazy dosáhly výše - 17°C.

Sněžna dostavila se 10 února, kdy mrazy pominuly a denní teploty kolem + 3°C až + 5°C, noční teploty kolem ± 0°C. Toto počasí potrvalo až do 8 března, kdy noční teploty polevily opět nepatrně pod bod mrazu, ale toto ochlazení bylo jenom přechodné a již dne 13. března se oteplilo a denní teploty se pohybovaly kolem + 12°C. - Dne 18. a 19. března silně sněžilo a i poněkud se ochladilo, ale již dne 20. března nastalo opět oteplení. Měsíc duben vyznačoval se chladným a nestálým počasím s častými dešťovými přeháňkami; noční teploty pohybovaly se kolem ± 0°C a teploty denní nepřekročily + 10°C. V měsíci květnu se konečně poněkud oteplilo, ale počasí bylo stále nejisté a vyznačovalo se častými dešťovými přeháňkami. Nejvyšší teploty

naměřeny byly v polovině měsíce a dosáhly se dne 25°–28°C, v noci + 12°C.

Měsíc červen byl převážně chladný a jasné dny se střídaly se dny oblačnými provázenými deštovými přeháňkami. Nejvyšší zaznamenaná teplota činila + 25°C, teploty nocí se pohybovaly kolem + 10°C. Toto počasí potrvalo i po celou dobu měsíce července. Při stálých deštových přeháňkách bylo převážně sucho.

Měsíc srpen byl převážně studený a počasí nestálé s častými deštovými přeháňkami. Teploty denní se pohybovaly kolem + 25°C a skutečná letní pohoda panovala pouze od 20. do 26. srpna, kdy denní teploty stouply nad 30°C.

Měsíc září byl studený, deštivý a toto počasí potrvalo i po celý měsíc říjen. Denní teploty se pohybovaly kolem + 15°C, teploty nocí kolem + 5°C.

Měsíc listopad a prosinec byly velice studené a trvalé nepřetržité deště nedovolovaly půdě ani oschnouti. V měsíci listopadu se denní teploty pohybovaly kolem + 8°C, noční kolem + 2°C. V měsíci prosinci dostavily se již ojedinělé noční mrazíky kolem – 2°C, ale denní teploty pod bod mrazu nepoklesly. Sníh – až na několik nepatrných přeháněk – se vůbec nedostavil.

Úroda

S ohledem na koňský nepříznivý podzim (sucho), který zavinil opoždění a nedostatečné obdělání půdy a osev, nedalo se letos s vadějí na dobrou úrodu počítati. Vzdor tomu všemu však letošní úroda byla celkem dobrá a přičinily se o to hlavně mírná zima a jarní deště.

bydatné jarní deště pomohly také značně obřídlým pícninám, které přisadily a zbujněly. Proto také první i druhá seč byly dobré, ale bohužel pro nepříznivé povětrnostní podmínky nemohlo býti vše v dobrém stavu skalíženo.

Žně se letos asi o 14 dnů opozdily a se svážením obilí bylo započato teprve kolem 1. srpna. Úroda obilí byla celkem dobrá a výnos činil u ječmene a pšenice průměrně 30 q až 33 q po 1 ha. Ječmen se sklízel celkem ještě dobře, ale valná část úrody pšenice byla vlhkem poškozena.

Úroda brambor byla celkem dobrá a jich sklizeň se následkem nepříznivého počasí opozdila.

Úroda řepy byla velice dobrá a činila 300 - 350 q po 1 ha., ale její sklizeň, při stálém deštivém počasí, vyžádala si velké námahy a zvýšených nákladů.

Úroda všech druhů ovoce byla dobrá, ale značná část plodů byla postižena různými škůdci a studené počasí výtvinu neprospělo. Valná část ovoce předčasně spadla. Část ovoce, hlavně třešní, raných slív a letních broušek zůstala na stromech neočesána z toho důvodu, že nebylo dostatek česačů, a že stanovené odběrné ceny nehnuly ani výlohy spojené s česáním a odvozem ovoce do sběrny. Jistou dobu sběrna také určité druhy ovoce vůbec nepřijímala. Ovoce bylo v obci nadbytek a ani nabídka ovoce zdarma zájemce k prostému načesání neláká. Ovoce se zničilo úplně, nebo bylo skrmeno dobytkem.

Švestky letos předčasně dozrály a jelikož pro nával jiné práce a nedostatek česačů na jich sklizeň a odvoz nebylo času, zůstaly na stromech.

Táto kalamita s ovocem opakuje se v poslední době každý rok a měla by již jednou býti učiněna v tomto směru náprava, neboť jde tu o velkou národohospodářskou škodu.

J.Z.D.

Dnem 1 ledna 1960 nastoupilo J.Z.D. - Vrátkov do třetího roku svého trvání.

Pokud se vedení družstva týče, nenastalo v představenstvu oproti roku 1959 žádných změn.

Pokud se členstva týče přihlásili se za nové členy a byli přijati :

pí Smrčenská čp. 88.
pí Šusová " 77
pí. Anna Kovaříková " 47.

Po ukončení gní vzdala se také samostatného obhospodařování majitelka hospodářské usedlosti č.p 15. pí. Hladíková (spolumajitel syn Josef Hladík - mdlého rozumu) v důsledku pokročilého stáří a nemoci. Obhospodařované pozemky odevzdala M.N.V., kterej je do obhospodařování přidělil J.Z.D. O členstvo v družstvu se také zajímá majitelka usedlosti čp. 12. p. Ol. Špačková a majitel usedlosti čp. 21. p. Josef Kyselka. O jejich členstvu nebylo dosud pojednáno.

V družstvu, stejnou měrou jako roku loňského projevoval se naprostý nedostatek zdatných, mladých mužských sil. Také nedostatek výkonných hospodářských strojů a zařízení se silně pocitovaly a měly i vážné následky.

V důsledku neblahého suchého počasí na podzim r. 1959 zůstala velká část podzimních prací nevykonaná a tyto práce musely být dohánény na jaře letošního roku. Jím se provádění jarních polních prací poněkud opozdilo, ale vzdor všem těžkostem se podařilo jarní setbu včas zdolati. Také pokud se okopanin týče nepříznivě působilo obdělání vážnějších těžkostí. Ženských sil na obdělání řepy byl dostatek jelikož se přihlásilo i dosti brigádníků. Jenom vorávání brambor se opozdilo.

Nedostatek pracovních sil se však projevil již při první senosečí a to hlavně sil mužských a tyto musely být nahrazovány méně výkonnými silami ženskými. Také nedostatek výkonných strojů, jich častá porouchanost a nedostatek náhradních součástí průběh sklizně velice ztěžovaly. Vzdor tomu podařilo se však úrodu včas a celkově v dobrém stavu sklidit.

Hůře to dopadalo se sklizní obilnin a druhé senosečí, které se dostavily současně. Se sklizní obilí bylo započato teprve dne 1 srpna, tedy asi 14 dní později. Obilí bylo sváženo z polí přímo na mlátičce. Při tom se dostavilo počasí velice nepříznivé, častými deštivými přeháňkami a volilo tak jak svoz tak i výmlat. Výmlat na pevné mlátičce staré konstrukce (50 let stará) vyžadoval mnoho pracovních sil, kterých bylo zapotřebí i při svozu a jiných žňových pracích (panákování, senosečí, kopání) a proto se nedostatek pracovních sil citelně projevoval i navzdor tomu, že místní národní výbor z vlastní iniciativy zařídil dobrovolné pracovní brigády a o sklizeň se všemožně přičiňoval. Sklizeň a výmlat obilí byl dokončen teprve dne 21. září, tedy o 3 týdny později než roku loňského.

Pro nedostatek pracovních sil a povozů, nemohla býti při sklizni obilí také současně prováděna sklizeň druhé senosečí, a tak při nepříznivém počasí, v době sklizně panující, část krmiva byla pošlapána. Zde budiž také uvedeno, že třetí seč jetelovin byla sice s nepočetnými obtížemi provedena ale vinou stálých dešťů nemohla býti sklizena a byla téměř zničena. Louka zůstala vůbec neposečena.

Se sklizní brambor a řepy mohlo býti započato současně v posledních dnech měsíce září, ale stálé deště sklizeň rušily ba mnohá místa znemožňovaly. Půda byla tak rozbahněná

že s těžším provozem se do pole vůbec nemohlo. Řepa musila být vyvážena po částech houšťavní potahy na silnici a teprve překládána. Šlo se projevit i citelný nedostatek provozních prostředků vůbec. Po odvoz řepy do cukrovaru musely být používány i cizí automobily ba i automobily vojenské správy. Odvoz řepy do cukrovaru byl skončen dne 30. listop. Jaká to dopadalo se slízími, totiž vyorávání brambor, možno si snadno představiti. Brambory se musely vylupovati ze hrud bahna, o něž jich značná část vůbec utonula.

Opožděná sklizeň řepy a stálé deště zavinily také opoždění ale i znemožnění podzimních prací, orby a setby. První pšenice byla zaseta 13. listopadu a s orbou nemohlo být započato vůbec pro velké mokro a pak i pro nedostatek traktorových pluhů.

Úroda obilí byla celkem dobrá a předepsané dodávky byly splněny na 100%. Také zimní krmiva se vydařila a krmná základna je zajištěna. Velká část pšenic byla sice velikem pošlapána, ale s krmivem se do příštích žní vydrží. Slámy je dostatek.

Ječmen byl z největší části sklizen suchý a jen jeho menší část byla nepatrně pošlapána. Výnos činil 30q - 32q po 1 ha. Ječmenem byla také krytá předepsaná dodávka pšenice. Ostatní pšenic sklizně bylo použito jako krmivo

Úroda brambor byla dobrá ale sklizeň velice obtížná a namáhavá, jak již v předu řečeno. Mnoho brambor ničilo vůbec v zemi a na pracovníce vůbec nedošlo.

Úroda řepy byla velice dobrá, sklizeň však namáhavá a také velice nákladná. Platy za sklizeň musely být zvýšeny a odvoz nynějším provozy výlohy nepoměrně zvýšil

Letošního roku bylo pokračováno ve výstavbě vepřínce, započaté na podzim minulého roku. Stavba měla být hotova již v měsíci červenci, ale následkem nedostatku potřebného materiálu nebyla dokončena ani letos. Plánovaný stavební náklad bude jistě značně překročen. Již dnes se však zdá, že stavba vyhovovati nebude.

Na návrh O.V.V. bylo na členské schůzi jednáno o zcelení záhumenků a jich společném obhospodařováním družstvem. Majitelům záhumenků by družstvo po sklizni odevzdalo poměrné množství žádaných plodin (podle celkového výnosu) odpovídající výměře, do společného obhospodařování odevzdaného záhumenku. Tím by majitelům záhumenků odpadla starost s jich obdělávánim. Část členstva sice se scelováním nesouhlasila, ale většina na návrh přistoupila a tak počínaje 1. lednem 1961. samostatné obhospodařování záhumenků odpadá.

Na popud vlády bylo také na členských schůzích jednáno s dobrovolném souhlasu členstva o sloučení JZD. - Vrálkov a J.Z.D. - Písmice. Nejšlo by však jen na tomto sloučení, ale jedná se také o připojení J.Z.D. - Vrchy a JZD. - ~~Písmice~~ Limuzy. Tím by se utvořilo jedno velké družstvo s jednotným vedením v Písmicích. Utvoření velkého družstva má za účel lepší využití všech moderních hospodářských strojů, využití sil dle skutečné potřeby a snížení administrativních nákladů. -

Sloučení ~~se~~ má vejíti v platnost dnem 1 ledna 1961 a jeho uskutečnění je již zajištěno.

Za účelem kulturního pozvednutí členstva uspořádalo vedení družstva - z vlastního - za tím účelem založeného fondu - zájezd pro členstvo autokarem ~~do~~ na prohlídku lázeňského města Karlovy Vary a několika zájezdů k návštěvě divadelních her oblastního divadla v Kolíně.

Vzdor těžkostem a mimořádným zhoršením v důsledku nepříznivých povětrnostních poměrů, ukončilo družstvo běžný rok 1960 s finančním úspěchem. Při valné schůzi družstva, konané dne 13. ledna 1961 bylo konstatováno, že plánovaného výnosu bylo plně dosaženo a že proto i členstvu plánovaná hodnota 20.- Kč za 1 odpracovanou jednotku (po odečtení vyplácené již zálohy 10.- Kč) má být vyplacena. Při tom bylo členstvu přiznáno a vyplacena i peněžní náhrada za zákonem stanovenou a nepoužitou dovolenou, při čemž byl brán za podklad počet odpracovaných jednotek jednotlivých členů. Členstvu byly také přiznány a vydány stanovené naturální požitky v obilninách ve výši 1½ kg za 1 odprac. jednotku.

Vedení družstva uspořádalo na oslavu tohoto úspěchu společnou hostinu s hudbou a tancem na kterou byli pozváni vážení občané a vedení sousedních jednotných zemědělských družstev.

Zrušená politická samostatnost obce. Sloučení obcí - Volby.

Na podkladě vládního usnesení, pozbyla obec Vrátkov, počínaje dnem 1 července 1960 politickou samostatnost, kterou získala v roce 1925. a byla politicky připojena k místnímu nár. výboru v Těsnicích. Za účelem usnadnění styku občanů s M.N.V. byly zároveň ustanoveny pro obec úřední dny, na kterých bude jednou týdně zástupce M.N.V. v Těsnicích vyřizovat úřední záležitosti občanů zdejší obce.

V důsledku tohoto připojení byly při obci do M.N.V. v Těsnicích, konané dne 12 června 1960, do tohoto M.N.V. za obec Vrátkov zvoleni tito zástupci: pp. Ječábek Josef, Bavorina Ant, Moravec Jos, Kratochvíle, Pohořal Jarosl. a Hakl.

Pověřený dnem 1. července 1960 převzal

chvástovati i okresní národní výbor v Českém Brodě
přináleží obce Krábkov (místní národní výbor v Tismicích)
politicky do kompetence okres. nár. výborů v Kolíně.
Zda tato zrušení okresů bylo účelné nikáže teprve
budoucnost, ale jisto jest, že styku občanů s úřady
bude tím nesmírně ztížen a zpomalen.

Nové stavby.

Během roku 1960 byly v obci, v místě zvaném
„na tarase", vystavěny a obydleny dva nové
rodinné domky. Majiteli domků jsou:
p. V. Bezděk a p. J. Černý.
Popisných čísel ještě nemají.
Dodatečně zaznamenávám, že v roce 1958 a 1959
byly v obci vystavěny rodinné domky pana
Jindřicha Procházky č.p. 92 a p. Hrbáče.

Naše zvonička.

Nad vodou vykotlanou cestou, stromou, na ostrohu
stojí stará, deštěm ošlehaná naše zvonička,
shlíží na rodný kraj a na klenovci se oblohu,
hledá dědinku a na prahu ležící políčka.

Je pamětníkem staré, ještě feudální doby,
a skalní hřbet již slzivým času zanikal,
po budovatelích již nezůstaly ani hroby
a jich jména nezanechala lakáč místní kronika.

Kde zvoničky se jenom plamá růže plouží,
rozcuchaný, ahlát olamané větve k nebi pne,
jí, stará lípa za věrnou družku slouží
a po desítky let k ní jak pravá rodná sestra lne.

Na jaře, když příroda se k nový život rozpučí
a zlatě sluníko rodnou matku zemi mile hřeje,
stará lípa labodím se zpěvem ptáků rozhlučí,
tu děti u zvoničky provádějí hlučné reje.

Později, zahály když obalí se bílým kvítím
a lípa dýše květů nasládlou omamnou vůní,
ve vzduchu když roje včel se mihotají čilým letem,
jak hrozně se to u zvoničky v tichu, klidu, slunní.

V podvečer, když na dědině ustal všechen choat a ruch,
ve večerní šero halí se zahrady a stříně,
v noční spánek vkládá se občan, ptactvo, lesy, luh,
zvonek naší vesničky odzvoní „Anděl Páně"!

Když Bůh rodáka k sobě povolá a nebes brána
otevře se, by v náruč zas duše povolané,
zvonek těsně mu naposledy zahrkotolí „hranice"
„Lehké odpočinutí mu račiž dáti Pane".

Když snad krutý osud dopustí požár na dědině
a v správném osvětlení dlí práci pracná těla,
zvoničko ochraň majetek, ba celou dědinu,
když zvon v tklivé volání rozzvučí ruka bdělá.

Však v zimě, když třeskutý mráz a zlatonosná vichřice
vše rozvátí listí, větve stromů, a střechy
ku i maře, věčnou pěšku, ošlehaná zvonice
tam na ostrohu, osamělá, těžce propadá otci.

Sesuvák již se zvoničky odervav železný kříž,
od sebe se rozstupují jednotlivé kameny,
chudinka již těžce nese vše, zda polan tíž
a napíši v předu nebude již také brzo čitelný.

Vy, co u tebe zvoničko jsme prožívali mládí,
pádí tě máme a budem vždycky pádí mít,
neboť tě osud i v budoucnosti od pohromy chrání
a dobří občané nad tebou budí!

Dodatečně napsáno v r. 1944. *)

Dvakrát umlkal již hlahol naší milé zvoničky
když její zvonečky z výšin mají pozdravem v lásce
mizely v prodlužování zlatonosné páteře kříže
kterou tisíce českých lidí shlíží v předčasný soud.

Stojíš dále strmém na ostrohu stará zvoničko,
tvůj zvonek již nehlaholí v tichu naší vísky
věříme však, že zas bude křesat tvoje srdíčko
a k nám vítězně promluví, svobodně a lidsky.

J. K.

*) V roce 1948 byla zvonička opravena a opatřena novými zvonečkami. Byl napsán v kronice r. 1948.

Rodné obci.

Vrátkove, ach Vrátkove, domovo můj zlatý
s tebou moje vzpomínky vezdy byly spjaty;
ty jsi mi byl krasovězor nade světa dívy,
životem mne provázel obrázek tvůj tklivý.

Ty jsi mi byl majákem na života dráze,
ve tvém něžném náručí vždy mi bylo blaze
a když osud navršil přeplno hoře, bědu,
já u tebe nacházel duševního klidu.

A až jednou dosáhnu svou životní lhůtu
a mne srdce dolepe v nekonečném tichu,
pak ta trošička popele co z mého „já" zbude
v blízkosti tvé, domove, odpočívat bude.

Josef Koravec.

1961.

Počasí.

Rok tohoto započal beze sněhu a až do poloviny měsíce ledna bylo beze mrazů. Noční teploty pohybovaly se kolem ±0°C a denní kolem +3°C. Mrazy, bez sněhu dostavily se 15 ledna a potrvaly až do konce měsíce. Největší noční mrazy se projevily ve dnech 27. a 28. ledna kdy dosáhly −18°C, denní na −10°C. Mrazy polevily náhle a již dne 31 ledna byla zaznamenána noční teplota ±0°C, denní +5°C.

Celý měsíc únor byl velice mírný, bez sněhu. Noční teploty se pohybovaly kolem ±0°C, denní kolem +5°C. Měsíc březen projevil se předčasným teplým počasím a častými deštivými přeháňkami a v druhé polovici měsíce stromy pravých druhů ovoce začaly pučit. V prvé polovici měsíce pohybovaly se ~~denní~~ noční teploty kolem +2°C až + 4°C, denní kolem +10°C až +14°C, ale v druhé polovici se počasí ochladilo. Měsíc duben započal ještě počasím chladným ale již 5. dubna se oteplilo a až do konce dubna při občasných deštivých přeháňkách pohybovaly se noční teploty kolem +5°C až + 8°C, denní pak kolem +16°C až 20°C. Do konce dubna odkvetly všechny stromy. V měsíci květnu panovalo počasí nejisté převážně studené a častými deštivými přeháňkami při nočních teplotách kolem +6°C, denní +16°C. Měsíc červen započal počasím studeným, deštivým a toto počasí potrvalo až do 20. června. Pak nastalo oteplení a potrvalo až do 5. července. Noční teploty dosahovaly + 15°C, denní až + 28°C. –

Kolem nastalo částečné ochlazení s deštivými přeháňkami při nočních teplotách kolem + 10°C, denních + 20°C.

Měsíc srpen byl převážně chladný počasí nejisté, časté deštivé přeháňky i vytrvalé deště a teprve v posledních dnech měsíce se vyjasnilo. Denní teploty stouply až na 28°C. Teplé dny potrvaly ještě v prvých dnech měsíce září, ale již dne 8 září se ochladilo - Toto ochlazení bylo však jen přechodné, opět se oteplilo a toto oteplení potrvalo až do 3 října. Noční teploty pohybovaly se kolem + 10° až + 6°C, denní kolem + 22°C až + 18°C.

Měsíc říjen byl zpočátku deštivý a chladný. Noční teploty se pohybovaly kolem + 5°C denní kolem + 14°C. Celý měsíc listopad panovalo počasí oblačné s častými dešti. V prvé polovici měsíce se noční teploty pohybovaly kolem ±0°C, denní kolem + 6°C, v druhé polovici měsíce se dostavily mírné noční mrazíky.

V prvé polovici měsíce prosince panovalo počasí deštivé, noční teploty kolem ±0°C denní kolem + 3°C. Dne 14 prosince dostavil se však mráz a noční teploty poklesly až na - 20°C, denní na - 12°C. Dne 22 prosince dostavilo se také mírné sněžení. Sněhová pokrývka byla sice jen slabá ale přece můžeme říci že zase jednou za mnoho jiných let zemi bílé bělostné.

Úroda.

Vytrvalé a vydatné deště, které se dostavily koncem loňského roku 1960, znemožnily úplně včasné provedení podzimní orby a tato se provádělá teprve počátkem měsíce března běžného roku. Byla obava, že to bude míti nepříznivý vliv i na letošní úrodu. Tato obava se neoplnila.

Úroda pícnin první seče byla dobrá, jen lahké celkem dobře dopadla hlízeň i jen část pena na humách byla podprůměrná a znehodnocena. Druhá seč byla z největší části na zelené hmotu sklizena.

Lahké úroda obilnin byla celkově dobrá ale hlízeň pro nepříznivé počasí velice zhoršena, a zrno vůbec pošlapáno. Žně započaly dne 22 července a skončeny dne 7. září. - Výnos u pšenice byl dobrý u ječmene slabší.

Se hlízní brambor bylo započato dne 13. září a hlízeň byla dokončena do 1. října, kdy se započalo se hlízní cukrovky. Úroda brambor byla velice slabá ovšem z důvodu nekvalitní sadby, neb v důsledku špatného obdělání a nedostatečné přípravy půdy. Výnos činil jen asi 70 q po 1 ha. -

Až pepy byl výnos nad očekávání dobrý a činil průměrně 350 q po 1 ha. - Na počátku hlízně činilo obtíže vyorávání pro tvrdost půdy. Také odvoz vázl pro nedostatek přepravních prostředků. -

Úroda ovoce byla dobrá, ale je velikou národohospodářskou škodou, že velká část úrody v důsledku nesprávné distribuce, odbytu, přebírání, a zpracování byla úplně zničena.

Skandovaně nákupní ceny byly tak nízké, že nekryly ani výlohy spojené s jeho očesáním a dovozem do sběrny. Soukromí pěstitelé neměli ani možnost očesané ovoce do sběrny dopravit pro nedostatek přepravních prostředků. Raná druhy ovoce jádrového i peckového, zvláště z nejvčtší části nesklizeny a ovoce bylo úplně zničeno. - Švestka ani nepojednávala o ně zájem. Velká část ovoce peckového zůstala nesklizena také v důsledku nedostatku času či za deštivého počasí.

Zde nutno poznamenati, že tyto, každým rokem se opakující nedostatky a závady, budou míti v prvé budoucnosti pro naše kdysi vyspělé ovocnářské neblahé následky. Soukromí pěstitelé ovoce i skupiny

ovocnářů, když vidí úplný nezájem kompetentních vládních míst o naše ovocnářství nabudou přesvědčení věnovati dřívější péči, neboť již dnes to má za následek značné rozmnožení škůdců a bude to znamenati i konec našeho ovocnářství vůbec. - Vadí také malá velikost fyzických a finančních se zpomalovati, když výsledek je jen chabý. Je to skutečně smutný zjev, že při našem nadbytku ovoce, když jeho většina čeká na zahradách a polních hnije, obyvatelstvo naších měst a hlavně děti, nemá možnost tělo zdravé požívatiny si dostatečně popřáti

J.Z.D.

Dnem 1. ledna 1961. - jak bylo v zápisnici za r. 1960 již naznačeno - přestalo J.Z.D. - Vrátkov jako samostatné družstvo existovati

J.Z.D. - Vrátkov bylo spolu s J.Z.D. - Mrzky a J.Z.D. - Linhorz připojeno k J.Z.D. - Písnice v jedno velké družstvo pod názvem "Družstvo - Dukla" se sídlem v Písnicích, ve výměře 1153 ha.

Z dřívějšího družstva se Vrátkově stala se farma s výměrou 132 ha pevné půdy. Farma měla 1. ledna 1961 - - 12 mužských a 3 ženských členů.

Na farmě byl referentem oboru rostlinného a zároveň farmářem ustanoven p. Ivan Beneš, referentem oboru živočišného p. Jaroslav Čečetka a skladníkem p. Otakar Moravec. Funkce skladníka byla ale již dnem 1. května zrušena.

Dnem 1. ledna 1961 bylo také zrušeno odměňování za pracovní jednotky a zavedeno odměňování za vykonanou práci, podle sazeb stanovených za každý jednotlivý výkon. Odměna takto stanovená vyplácí se za každý měsíc ale jen do výše 80%. Zbytek 20% vyplácí se členům teprve na konci roku po valné

hromadě družstva pakliže je družstvo akciové.

Dnem 1. ledna 1961 bylo také zrušeno samostatné obhospodařování „záhumenků" členy družstva. Záhumenky budou obhospodařovány společně družstvem a členům družstva bude vydána z výnosu jim příslušná část plodin, odpovídající výměře, členem družstva do společného obhospodařování záhumenků odevzdané, po srážce 25% za obdělávání.

Příklad:

Člen družstva odevzdal 0·50 ha záhumenku: z toho 3/4 obilnin a 1/4 jeteláků. —

Výnos družstva činil 39·6 q obilnin z 1. ha.
60 – q jeteláků z 1 ha.

obilí: 3/4 z 50 arů (0·50 ha) = 37·5 arů, činil výměra pro výnos.
jeteláky: 1/4 " " = 12·5 " " " " " .

37·5 × 39·6 = 14·85 q obilí
1/4 ze 14·85 = 3·71 q. = připadá 25% za obdělání
3/4 = 11·13 q obilí by měl člen družstva
nárok obilnin za záhumenku ve výměře 50 arů.

jeteláky: 1/4 z 0·50 ha = 12·5 arů.
12·5 × 60 q = 7·5 q brambor
1/4 ze 7·5 q = 1·9 q. připadá 25% za obdělání
3/4 ze 7·50 q = 5·7 q brambor dodané členem.

Dnem 1. ledna 1961 přestala také samostatně hospodařit na usedlosti č.p. 15. paní Hladíková, se synem v předtím hospodářské budovy se zahradou a polností do opatrování N.H.V. –, respektive J.Z.D. – Hospodářských budov bude použito ke zařízení druhé drůbežárny.

Spojení několika družstev v jedno velké družstvo se v daném případě, alespoň prozatím, vůbec neosvědčilo a povídám, že k tomuto poznání došli i vedoucí činitelé. Každý kraj, ba každá obec má jiné původní podmínky, které se nedají prostým nařízením převýšit.

Připojí-li se k tomu ještě časté a často nepředložené organisační změny, nemůžeme od jednoho stolu nemůže k zaměstnati jen dezorganisaci, kaz chaos.

Spojením družstev nebylo odpomoženo stálému hnědičeství nedostatku výkonných strojů, přepracovaných prostředků, nedostatku náhradních součástek a opožďovacímu provádění oprav. Přílišná centralisace zdá se býti více na škodu než k užitku a má za následek ztrátu dramatického času, ztrátu pracovních sil a nepředvídané odcházení bezdomů nedostatečných pěstounů.

Nedostatek pracovních sil projevoval se citelně při sklizňových úkonech i roku letošního v senosečí a o žních se bude nám asi těžko čelit bez dokonalého zmechanisování i v hedvenu. Namáhavá, nepříjemná a špatně honorovaná zemědělská práce málo někdo a každý se jí vyhýbá. Domovské prostředky tomu rozhodně neodpomohou a bez zainteresovanosti nemůže takové práce míti zdárných výsledků.

Letošní počasí bylo velice nepříznivé a práce polní se opozdily. Na souběh hedvábí přešlo a stará pracovitá se potrovila. Přešlo a přešlo.

Úroda jetelovin, pohled, pěkný nevynikly, byla při prosté péči celkem dobrá ale stálé dešťě při sklizňové práci ztěžovaly, část obilniny byla při sváženi naležlá a usušená musíla býti prosypávána pilí aby se předešlo samovznícení. Bez druhé sklizně nedošlo a jetelovina byla skrmena na zelenou. Při tom byla valná hmota dovážena do ostatních farem družstva na vzdálenost 6 - 8 km a po jejím skrmení, byla zase dovážena k nám a jiných farem na stejnou vzdálenost.

Telecí dvůr senosečí odpadlo, poněvadž krávy na lukách byla podplacena a zvířena.

Obilní žně započaly dne 22. srpna a již dne 27. VII. bylo započato s výmlatem.

Úroda obilnin byla celkem dobrá, ale průběh jara
časnými dešti špatné. Takže část úrody byla dešti poškozena.
Obilí bylo sklízeno i pole často i ve stavu vzdáném a
hned mlácenu. Vyměnit provádělo se i za deště a
v hodinách nevýhodných za pomoci dobrovolných brigád.
Obilí špatně prošlo se jsme měli značné procento
vlhkosti. Sušena měla novou sušičku která se dosti
dobře osvědčila. Když byly všechny chodoly obilím naplně-
ny provádělo se vyndat na poli za chodolem p. Adámka
čp. 7. asi 150 m. za posí a složit a plevy uskladňovaly
se ve stohu. Vyměnácená obilí odváželo se od sbroje
přímo do obilního skladiště v Č. Brodě jako povinná
dodávka, obilí krmné do místní družstva v Týnci.
Na zdejší farmě zůstalo uskladněna jen nepatrná
část krmného obilí.

Úroda brambor byla špatná a ponévadž pro
nedostatek sadby nemohla být převzorana výměna
sadby splněna i velice slabě. Nedostatečná příprava
půdy na podzim a nemožné obdělávání v době
růstu pro stálé déště, způsobily, že se plevel značně
rozmnožil a rostliny umořil. Znamená to
značnou ztrátu cenného a vydatného krmiva pro
vepřový dobytek a tím i znemožnění zdárného
výkrmu. (výnos asi 70 q na 1 ha)

Úroda řepy byla slabší než roku loňského, ale
celkem uspokojující (asi 350 q na 1 ha) ač pracovních
sil bylo dostatek pole obtíže činily při obdělávání
časté déště, při sklizni pak tvrdost půdy a
nedostatek přepravních prostředků. Se sklizní bylo
započato dne 1. října, odvoz skončil 15. listopadu.
Pro stálé déště, které se ustavily 15. listop. a příkopářské
časně nastalé mrazíky, zahrnuly i nedostatek přepravních
prostředků zůstala značná část cenného krmiva
(chrást a hlávky) na poli a byla zničena.

Vepřový dobytek byl ustájen v dokončeném
novém vepříně, kde bylo třeba ještě něco upravit

Zdá se však, že zavlažení plně nevyhovuje - hlavní je také hladová hlavně pro selata.

V měsíci květnu byly veškeré dojnice převedeny ze zdejší farmy do háje u Třemošné. Ve spolupráci zůstal jeden dojič mladý a zdatný. Podkladem pro výpočet odměny za plnění dobytka je jedině přírůstek na váze.

Při celoroční bilanci bylo zjištěno že dosažený tento rok nevyšel a na počátku hospodářského roku bylo členům oznámeno, že jim nebude celá vyplacena částka zadrženého 20% vyděleno, nýbrž pouze 13%. - Ale členstvo to vzbudilo nevoli a svoji nespokojenost se také členstvo nehájilo. Od počátku na zahájení pracovního období bylo na místě členstva upuštěno. Na schůzích jednalo se také o to, aby se členstvo vzdalo nároků na zálohy ale názory členů byly různé, nedošlo k usnesení a zdá se, že vedení družstva od takové zásady pro tuto dobu upustilo.

1962.

V.
Počasí.

Rok 1962 započal nočními mrazíky kolem −5°C při slabém sněhovém poprašku. Po 9. lednu se oteplilo, noční teploty se pohybovaly kolem ± 0°C, denní kolem +5°C. Koncem měsíce však opět se ochladilo na −10°C v noci a na −5°C ve dne.

V měsíci únoru panovalo počasí velice nepříznivé; ponejvíce se sice oteplilo, ale bylo větrno a doprovázely se deštivé i sněhové přeháňky. Noční teploty pohybovaly se kolem −4°C, denní kolem bodu mrazu. Nepříznivé počasí panovalo i po celý měsíc březen, kdy denní teploty ponejvíce skoupily na průměrně +6°C, ale noční mrazíky a deštivé a sněhové přeháňky potrvaly. Ani v prvé polovině dubna se počasí valně nezměnilo pak náhle přes noc vyskočila teplota až na +26°C, aby v poslední dny měsíce opět poklesla na +7°C. –

V měsíci květnu bylo počasí nejisté, nebylo dne aby nezapršelo a bylo celkem chladno. Denní teploty nepřekročily +18°C, a noční se pohybovaly kolem +8°C. – V měsíc červen započal počasím chladnějším, ale již po několika chladnějších dnes začalo se oteplovati a v druhé polovině měsíce dosahovala denní teplota až +30°C.

Teplé počasí potrvalo i celý měsíc

červenec a srpen, obojí s občasnými deštivými přeháňkami. Měsíc červenec a srpen možno proto označiti jako měsíce suché, jaké již několik let se nedostavily.

Také měsíc září byl ještě poměrně teplý ale v druhé polovině měsíce pokleslý denní teploty na průměrně + 18° C, noční na + 6° C. Poměrně suchý byl také i měsíc říjen, ale denní i noční teploty již značně poklesly.

V měsíci listopadu se ochladilo již značně na + 8° C ve dne a na + 2° C v noci. V konci měsíce se dostavily již noční mrazíky kolem − 3° C, při denní teplotě kolem + 2° C.

Prosinec byl již značně studený. Započal nočními mrazy kolem − 10° C při denní teplotě kolem − 5° C a mrazy s menší a větší intensioností potrvaly po celý měsíc, při poměrně slabé sněhové pokrývce.

Úroda.

O úrodě obilnin, krmiv a okopanin zmíním se v zprávě o J.Z.D., poněvadž během veškerá úroda přida katastru obce je jim obhospodařována a tudíž druhotně dosažené výsledky jsou pro posuzování úrody směrodatny.

Pokus ovoce se týče bylo jarní počasí pro odkvět stromů nepříznivé, chladné a deštivé. Úroda ovoce byla také jen prostřední. Třešní bylo celkem málo a ovšem jen poskrovnu. Jabelka se vyvíjely místy (záležělo také na druhu), ale v důsledku suchého počasí plody zakrněly, dobře nedozrály a velice červivěly.

Úroda hrušek byla poměrně dobrá ale švestky, jako ranné tak i pozdní druhy nebyly vůbec.
Úroda třešní byla prostřední

Zde nutno opět na něco upozornit.
Letošního roku, právě tak jako v dřívějších letech velká část úrody ovoce se zničila, co znamená velkou národohospodářskou škodu. Zavinily to jednak škůdcové různé odběrné ceny, které ani poměrné výlohy nekryly, nedostatek cizáků a pak svízel majitelů malých ploch při získávání přepracovaných prostředků k odvození ovoce do sběrny. Není jiště malichtností dopravovati ovoce na zádech v nůších nebo na malých vozíčcích několik kilometrů cesty v o nejistotě, zda sběrna bude ochotna přečíst ovoce vůbec, nebo jen za ceny, která ani práci s jeho nasbíráním neodpovídá: Tito majitelé, ovoce bezpak prací přetížení, nechávají raději ovoce na stromech hníti, neboť nikdo z venkovského obyvatelstva ~~mají ovoce tolik~~ je nestojí o to, si ovoce sám zdarma natrhati. Zatím co dobré a zdravé ovoce venku hromadně se ničí nemají, dílu naší distribuci, městské děti možnost je získati vůbec, nebo již jen zkažené a vadné.
Kdyby měl stát jen poněkud zájem na zachování tak důležité požívatiny a i výrobního artiklu, ustanovil by v každé obci sběrnu ovoce a sám se o jeho dopravu do střediska postaral. Zde také je nutno poznamenati, že nemožnost zpeněžiti úrodu ovoce zavinuje také to, že majitelé zahrad neočesují stromoví tolik pečlivě jako dříve, rady jsou napadány různými škůdci a naše krajiny vypadají rozcuchaným ponenáhlu, ale jiště hyzne. Zkázce podléhají hlavně druhy ovoce ušlechtilého, které jsou velice choulostivé.

J.Z.D.-

Farma Vrátkov je součástí J.Z.D.- Třebnice pod názvem „Dukla".

V roce 1962 obhospodařovala farma Vrátkov 185 ha. orné půdy, z toho 10 ha. zúrodněná lučební louky. Krmivo bylo obhospodařováno polní 12,3 ha. Farma čítala 49 členů, z toho jen 12 mužů. Pro rok 1962 určen byl hospodářem Jaroslav Čečetka a zastával při tom zároveň agendu obchodáře i živočicháře. Účetním ustanoven p. Josef Beneš.

Rok 1961 končil počátkem deštivým, podzimní orba nemohla být úplně provedena a část přesmýk zůstalo nezorána. Jaké letošní jarní počasí nebylo polním pracím příznivé a setba se opozdila asi o 3 týdny a byla dokončena teprve koncem dubna. V důsledku kolomazu vyhynulo asi 14 ha. pšenice a musila být nasívaná ječmenem.

Opoždění jarní práce měly za následek i opoždění žní o 3 týdny. Obilí vyspělo celkem dobře a sklizeň ječmene bylo započato dne 3. srpna. Po dobu sklizně panovalo příznivé počasí, obilí se sklidilo dobře a suché. Na žňové práce působily potíže jen nedostatek strojů a částé jízdy poruchovost zvyšována ještě nedostatkem náhradních součástek. Jednu dobu byly všechny 3 samovazače neschopny výkonu a musilo být použito kombajnu, který však schází jinde.

S výmlatem bylo započato dne 12. srpna a byl na farmě ukončen 12. září, při čemž bylo vymlácено i něco pšenice farmy mezecké, kde sklizeň nedopadla. Výmlat probíhal dobře, bez poruch a bylo vymlácено i dosti do noci za pomoci brigádníků, které opatřil N.V.- Úroda obilí na farmy Vrátkov byla celkem dobrá a

vykazovala výnos u žita 30·4 q, u pšenice 31·8 q, u ječmene 33 q, u pelušky 21·5, a u hrachu 23 q po 1 ha. Jednalo se vesměs o druhy setové.

Prvá seč jetele a sena byla celkem dobrá a díky příznivému počasí i sklizeň dopadla dobře. Druhá seč jetele odpadla však velice. Jetel byl sklizen na zelené a část (asi 6 ha.) byla ponechána na semeno. Jetel na semeno byl sklizen s vymlácením mrzechou fermou a výnos na něm není znám. S druhou sečí sena mohlo být započato teprve 1 října a tráva byla slabá. Lučkařice byla zaseta pozdě, teprve po sklizni jarních směsek a byla sklizena na zelené. Silážování vůbec nebylo.

Při sklizni obilí i krmiv se na farmě Vráblov nedostatek pracovních sil vůbec neprojevil spíše nedostatek nedostatek přepravních prostředků a jejich špatný stav.

Jako u obilí tak i u okopanin se sklizeň opozdila. Brambory, jak rané tak i pozdní, byly dobře obdělány a vypěchy dobře. Výnos u raných brambor činil 180 q, u pozdních 130 q po 1 ha. Sklizeň byla provedena za příznivého počasí.

Řepa byla u farmy zaseta na 34 ha. a sice na pozemcích ležících směrem k lesu, kde půda pro pěstování řepy je méně výhodná než ona ve směru k Cei. Brodu. Počasí bylo pro setí, hlavně v době obdělávání, nepříznivé, bylo chladno a poměrně sucho. Řepa se nevedla a výnos činil jen 290 q po 1 ha. Se sklizní bylo započato dne 10. října a pro nakládání řepy na vůz na poli bylo použito i nakládacích plachet (asi 400 kusů), ale neosvědčily se. Počasí při sklizni bylo příznivé, pracovních sil byl dostatek ale odvoz řepy do cukrovaru vázl pro nedostatek přepravních prostředků a také snad i v důsledku špatné organisace

Dlužno ještě zaznamenati, že největší část sklizeného obilí bylo svezeno do stodol a tam uloženo a většinová sláma uskladněna pod střechou. Také sláma z obilí vymlácecího na poli kombajnem byla u farmy svezena z polí a uskladněna ve stodolách a tak před plísní zachráněna. Bohužel nestalo se tak u všech farem.

Pokud se týče hospodářství živočišného, byly během roku provedeny některé změny. Tak bez přikrmu byly zase na farmě zavedeny dojnice. Také mladý skot byl na farmě úplně vyměněn za skot z pastevních družstev jihočeských.

Pro vepřový dobytek bylo započato s výstavbou velké budovy vedle stávajícího vepřína, která má sloužiti jako porodnice pro 160 prasnic. Stavba má býti dokončena v roce 1963. Vedle novostavby bylo také již vybudováno skladiště krmiv.

Ke zřízení nové druhé drůbežárny v hospodářské usedlosti p. J. Kadlíka č.p. 15., letos nedošlo. Ve stáji této živnosti bylo ustájeno asi 15 kusů mladého skotu.

Pokud se týče způsob krmiva na zimní období nejsou poměry nejlepší a jadrná krmiva budou asi chybět i nadále.

Slámy má farma Vrátkov dosti, ale nelze to říci i o ostatních farmách, kterým se nepodařilo slámu po sklizni vymlácecího na polích kombajnem z polí svézti a uskladniti. Sušené píce není také nadbytek, neboť jetele z části pohynuly a velká část jich musila býti sklizena na zelено. To platí stejně i o kukuřici. Krmného obilí, při povinných vysokých dodávkách, zůstalo málo. Brambor bylo celkově málo zasazeno pro nedostatek sadby

a proto pův i jich gároby slabé. Řepy se sklidilo méně a proto také získalo se méně řepných řízků.
Bude asi nutno stanoviti a přesně dodržovati krmné dávky, které budou spíše dávkami udržovacími než výkrmnými. Proto také lze těžko počítati s nějakým značnějším zvýšením dojivosti nebo s výkrmem dobytka jatečného. –

Všeobecně možno říci, že farma Vráblov, jako samostatný podnik byla by letos bývala skončila hospodaření s dobrým výsledkem. Jak skončilo družstvo finančně – nevím. – Soudím však, že rozvržení některého družstva do velkého celku k hospodárnosti a větší výkonnosti nepřispívá. Rusů a vlády je již toho názoru, neboť – pokud je mi známo – v poslední době k novým sloučováním družstev nedocházelo. –

Nedostatek pracovních sil se letos na farmě citelněji nepojevil a v době žňové dobrovolně vypomáhali brigádníci. Členové zdejšího družstva farmy vypomáhali však družstvu farmám jiným. Nepříznivě působí však stále nedostatek výkonných strojů pracovních potřeb a značně jich poruchovost, při naprostém nedostatku náhradních součástek. Na tyto nedostatky bylo poukazováno již loni, ale ani letos odstraněny nebyly, ba spíše se ještě zvýšily.

Chyby v organisaci lze přičísti z velké části častým měněním nepromyšlených, neuvážených a v sil odporujících nařízení. Vedení družstva nemůže si počínati podle vlastního dobrého uvážení a dle svých možností, ale podle nařízení shora, třeba tato nebyla družstvu ku prospěchu. Členstvo všecko vidí, kritisuje, zájem o rozvoj družstva ztrácí a projevuje zájem jedině o roboty, hlavně.

Na členské schůzi družstva jednalo se také letos o zrušení přídělů, ale usnesení

členstvo postavilo se proti jeho zrušení. Jáhnmeetky
zůstanou proto i příští rok v platnosti a budou
obhospodařovány společně.

V letošním roku požádalo družstvo pro své
členy zájezdy do divadel v Kolíně a v
Praze autobusy a i zájezd do Kabonožských
hor.

Koncem letošního roku vzdal se samostatného
hospodaření p. Rudolf Klinder č.p. 18,
pozemky převzalo družstvo a on jakož i jeho
manželka přihlásili se za členy družstva.
Od nového roku t.j. od 1. ledna 1963 zůstane
samostatným obhospodařitelem v obci - mimo
několika kooperujících - pan František Jelínek č.p. 30.

Chřipka.

V měsíci únoru 1962 řádila v obci
chřipková epidemie, která neopomenula snad
ani jediného obyvatele. Ve třetí stanovilo
její řádění bez ztráty na lidských životech,
ale způsobilo mnoho pracovních neschopností.

Nové budovy.

Na Tarase započal se stavbou rodinného
domku obchodník p. Oldřich Šes, použije
částečně jako stavivo materiálu ze zbouraného
stodoly bývalé hospodářské usedlosti pana
Fran. Pobudy č.p. 16.

1963.

Mrazy, které panovaly v prosinci uplynulého roku, nepolevily ani v měsíci lednu. Při malé sněhové pokrývce pohybovaly se noční teploty mezi -10°C až -20°C, denní pak mezi -6°C až -12°C. Silné mrazy potrvaly i celý měsíc únor a teprve v měsíci březnu poněkud polevily, ačkoliv se ještě celý měsíc pohybovaly noční teploty mezi -3°C až -6°C. - Na počátku měsíce dubna panovaly ještě slabé noční mrazíky kolem -1°C ale později ustaly vůbec a denní teploty pohybovaly se kolem 15°C.

V měsíci květnu již se oteplilo, jak až do polovice měsíce bylo počasí nestálé, ponejvíce deštivé. Potom se počasí ustálilo, bylo teplo, slunečno a ustálalo takovýmto s přechodnými bouřkovými výjimkami (14 červen) i celý měsíc červen. Od polovice měsíce června celý měsíc červenec panovalo počasí slunečné, suché. Noční teploty pohybovaly se mezi 10°C až 14°C, denní od 22°C až 26°C, ale dostavovaly se i teploty kolem 30°C.

V měsíci srpnu panovalo ještě na počátku počasí suché a teplé a v prvých dnech dostoupila teplota až 35°C. Noční teploty poněkud polevily. V druhé polovici měsíce dostavily se i deště. V měsíci září bylo počasí nestálé, ochladilo se, ale denní teploty dosahovaly ještě až 20°C. Ochlazení postoupilo i v měsíci říjnu a denní teploty pohybovaly se kolem 14°C, noční kolem 4°C při celkovém suchu. V měsíci listopadu nastoupilo počasí nestálé a studená. Denní teploty pohybovaly se kolem 10°C, noční kolem 0°C.

V měsíci prosinci dostavily se již zase noční i denní mrazy a denní dosáhly v polovině měsíce až i -15°C.

Hospodaření J.Z.D.

Farma Vrátkov je částí spojených JZD. pod názvem J.Z.D. „Dukla" s ústředím v obci Tismice.

Farma obhospodařovala v roce 1963 pozemky ve výměře 193.60 ha a z této výměry připadalo 10'80 ha na společně obdělávané záhumenky.

Na rok 1963 byl ustanoven hospodářem farmy, t.j. vedoucím výroby rostlinné p. Jar. Pečenka, který při tom obstarával i vedení výroby živočišné, práce účetní obstarával p. Ivan Beneš. Během roku však přešlo vedení výroby rostlinné na p. Ivana Beneše a vedení výroby živočišné převzal p. Václav Šebek. V předsednictvu ústředního výboru zasedali p. Václav Šebek a pí A. Moravcová a V. Kopecký.

Farma měla na počátku roku 52 členů, během roku přistoupili za členy družstva manželé R. a A. Klinderovi a tím vzrostl se počet členů na 54, z toho 14 mužů. Do počtu členů družstva je však započítán i jeden chlapec Zd. Pohořal a dvě děvčata, A. Moravcová a J. Šeblová, kteří nastoupí hospodářství včelíště.

Farma obhospodařovala v roce 1963 – 39 ha jetelovin a 4 ha luk.

Při první seči bylo sklizeno 1353 q jetelovin a na zelené bylo skrmeno 2050 q. Pro druhou seč zůstalo na semeno 10 ha červeného jetele a 19 ha. vojtěšky. Výmlat jetelovin proveden byl na poli kombajnem. Výnos činil u červeného jetele 1 q, u vojtěšky 0'50 q po jednom hektaru.

Přestože „Dukla" je družstvo semenářské, a farma Vrátkov přestavala na osivo část pšenice, ječmene a hrách.

Pro farmu Vrátkov nebyl stanoven žádný samozřejmý kontingent. Osetá byla: 50 ha. pšenice, 18 ha. ječmene, 25 ha. směsi a 4 ha. hrachu.

Výnos u hrachu zjišťován byl pokusem. očkování semene. - Jeden hektar hrachu byl rozdělen na 4 díly po 25 arech, z nichž dva díly byly očkovány a dva nikoliv. - Na očkovaných dílech činil výnos 43·4 q a 45·3 q na 1 ha, na neočkovaných 39·2 q a 38·7 q na 1 ha. Vešlacká sklizeň však byla poškozena povodní dne 14. června a průměrný výnos činil 35·5 q po 1 ha.

Výnos u ostatních obilnin činil u pšenice 37·9 q, u ječmene 26·6 q u směsi 22·7 q po 1 ha.

Sklizeň probíhala dobře. Část úrody byla vymlácena na poli kombajnem, ostatní pak svezena a vymlácena mlátičkou v době od 4tého do 28 mého srpna.

Okopaninami bylo u farmy osetо brambory 12 ha, cukrovkou 32·2 ha. a krmnou řepou 8 ha. -

Sklizeň brambor byla provedena v době od 5/9 do 30/9 a výnos činil 192 q po 1 ha. Sklizeň cukrovky byla provedena v době od 5/10 do 24/10 a výnos činil 306 q po 1 ha. - Výnos řepy krmné činil 361 q po 1 ha. -

Pokud se výroby živočišné ~~výroby~~ týče, nastala změna proti roku 1962, že byla dána do provozu nová budova porodny prasnic. Porodna celkem vyhovuje ač její zařízení vykazují různé nedostatky. Použité ocelové pruty jsou příliš slabé a jsou zvířaty vybourávány. - Elektrické osvětlení vypovídá v celé budově často službu z důvodu krátkého spojení.

V nové budově je ustájeno nyní celkem 140 prasnic, 400 selat a 8 kanců.

Služba ošetřovatelů provádí se ve dvou směnách od 4. ráno do 12 h. v poledne a od 12 h. v poledne do 20 hod. večer. Každá směna má jednou za 14 dní volnou neděli. Odměna ošetřovatelů pozůstává z výchovného za odstavená selata ve váze 13 kg, jež činí 36.- kčs za kus a z odměny za obsluhu kanců 40.- kčs za 1 kanec.

Od 1. října t. r. kdy byla porodna prasnic dána do provozu, ustanoven byl také noční hlídač na dobu od 20 h. večer do 4 h. ráno za odměnu 750.- kčs měsíčně - býkovnou této služby byl pověřen p. V. Šimek.

Odměna za ošetřování zvířectva byla různá. U zvířectva na chov řídil se podle počtu kusů u zvířectva na žír podle přírůstku na váze u dojnic podle nadojeného litráka a u drůbeže podle snůšky vajec. Práce s ošetřováním zvířectva je těžká, nepříjemná a i nebezpečná, není o ni zájem. Při špatném, nejasném a nedostatečném krmivu není ani zdárných výsledků a docházelo proto k projevům nespokojenosti.

Členstvo družstva si uhájilo dosud právo na zahumenky a míním, že si tohoto práva uhájí i dále. Obhospodařování zahumenků provádí družstvo kolektivně za odměnu 25% výnosu (principiálně výnosu družstva). V roce 1963 připadlo na zahumenek o čisté výměře 25 arů, 7 q obilí, 5 q brambor a 4 q kmínové řepy, zdarma. Podmínkou bylo, že muž musil mít odpracováno za rok 10.000.- kčs, žena 5000.- kčs. Pakli že tato podmínka splněna nebyla, může sice člen také právo na obilí, ale musí je zaplatiti a to: 135.- kčs za 1 q.

Pokud se týče ovoce, byl letošní rok velice nepříznivý. Stromy sice odkvetly dobře, ale později nastalé dlouhotrvající sucho na bujném plodu přinášelo neblahé. Ovoce na stromech usychalo a odpadalo. Ani letos ještě nebylo zřízeno odběrné středisko na ovoce.

dostatečně postaráno a tak značná část úrody byla zničena.

Letošní sklizeň pro hospodaření byl celkem příznivý, jak tomu nebylo již několik předcházejících let. Sklizeň krmiv, obilí a okopanin šel se za suchého počasí celkem nerušeně a proto také nedostatek pracovních sil se citelněji neprojevil. Také šetrnější v používání traktorů a dopravních prostředků vůbec v důsledku větší kontroly, bylo méně. Pokud je však celkového pojetí tyto směrnice, že velká výměra podniku není věcí na prospěch a že zjišťování pozůstávající 3% bylo chybou.

Převážení krmiva z jedné farmy do druhé, na vzdálenost 10 a více km., je rozhodně nehospodárné a každá farma by měla být v tomto ohledu soběstačná.

Nevím jak je to jinde při sklizni obilí kombajnem, ale u nás při výměltu na políčku značná část obilí se ztrácí. Při tom zůstává také značná část slámy a plev na políčku neshrabána, co se pak projevuje v nedostatku krmiv a podestýlky, které musí být převáženy z jiných farem.

Také letos projevovala se povrchovost obsluhy a dopravních prostředků. Kosa ležela dlouhé měsíce ve dvorech a dvalocenná močůvka zaplavovala obory, ba i nádoby jakýchsi nakládacích vozů a jímky byly nepotřebitelné. Projevoval se také citelný nedostatek nejobyčejnějšího hospodářského nářadí a zařízení, a o nutně potřebné opravy zařízení se nikdo nestaral.

Stále se mnoho mluví o potřebě zvýšení zainteresovanosti členstva, ale v tomto směru se ještě mnoho nezměnilo. Práce v zemědělství je namáhavá a nadá se s prací v průmyslu vůbec srovnávati. Při tom je tato práce také mizerně honorována. Není proto také divu, že mladí lidé od ní utíkají.

Nenastane-li v nejbližší době v tomto směru radikální obrat, projeví se v zemědělství citelný nedostatek pracovních sil. Jisto jest, že za nynějších poměrů, kdy člen družstva je na pracovišti družstevním majetku mizerně placeným nádeníkem, o rozkvět družstva zájem nemá.

Živelní pohroma.

Dne 11 června postihla naši obec pohroma, jaké není paměti.

Toho dne, kolem 16 hod., nahromadily se nad obcí hrozivé mraky a brzo nato spustil se prudký déšť, který se proměnil v přívalový mrak.

S polí, ležících na severu západně od obce, přiřítily se s velikou prudkostí mnohé vlny dešťové vody, nesoucí s sebou spoustu hlíny a vše, co jim bylo v cestě. Voda zaplavila zahrady po cestě, naplnila nedokončený hřbitov, obklíčila dům čp. 19, zaplavila přízemí, sklepy a dvorní hospodářské budovy, kde působila obrovské zničení a pohřbila vše pod vrstvou hlíny. – Podobně řádila voda i v domech čp. 46, 56, 58, 59 a 63. Bude zahynulo mnoho drobného domácího zvířectva a i 2 krávy. –

O pohromě byla sice ihned telefonicky upozorněna záchranná stanice v Č. Brodě ale mohla se dostavit až po pohromě a mohla pomáhat jen při likvidaci a čištění zaplavených domů.

Škoda způsobená obecním komisí a poškozenými byli odhadnuta na 1 milion Kčs.

Rozsah katastrofy možno přičíst částečně tomu, že při tomto velmi náhlém byly rozbořeny mosty, propustky a hrázidla. Jinak dešťové srážky nejsou nijak neobvyklé. Spousty dešťových vod mnohdy na celé přírodní povodí přicházejí a probíhají se na obec velikou prudkostí.

1964

Tohoto roku byla celkem dosti mírná zima. Ozimy dobře přezimovaly, jarní měsíce byly též příznivé, takže celková úroda v tomto roce byla dobrá, a bylo dosaženo nadprůměrných výnosů jak u obilovin, tak i u okopanin, zvláště u brambor.

Hospodaření JZD.

Farmy Vrátkov hospodařily na celkové výměře 196,- ha orné půdy. V tomto roce byl vedoucím farmy pan Ivan Beneš, vedoucím živočišné výroby Bělinka Jaroslav. Na farmě Vrátkov bylo docíleno dobré pracovní morálky, velmi dobrých výsledků jak v rostlinné tak i v živočišné výrobě.

Volby do MNV

Dne 14. června 1964 byly konány volby do MNV, NS, ONV, KNV. Do nového MNV za obec Vrátkov byli zvoleni ss. Jeřábek Josef, Hekl Josef, Kryštofek Miroslav. Poslancem do ONV byl zvolen s. Lohnický Jaroslav, do NS s. Šimkovský Josef, do KNV s. Vorlický Luboš. Dále byl pro naši obec zvolen občanský výbor v tomto složení: předs. Hekl Josef

člen Jeřábek Josef
" Kryštofek Miroslav
" Šmo Oldřich
" Jeřábková Emilie
" Lohnická Marie
" Vaňková Helena
" Mazurová Věra
" Mazurová Anna,
" Černý Josef.

Úřadovny obce:

Již v kronikách měsíců roku 1963 byla zachycena příprava k výstavbě místní komunikace na okraji obce Kašhory a to mezi křižovatkou, čp. 2 a čp. 92. Obec 1964 pak byla silnice zpevněna asfaltovým povrchem, dlouhým asi 400 m, který byla tato komunikace dokončena. Dále byla prodloužena asfaltovým povrchem až k čp. 92, který byla tato komunikace dokončena. Dále byla prodloužena asfaltovým povrchem až k tomuto čp.

Zajímavosti:

Roce 1964 v obci Kašhory byl postaven domek čp. 63 majitele pana Blanka, který byl kamenem zednickým Stanislavem Čamrou a jeho manželkou Olgou. Domek čp. 89 p. Vojtěchy Smíška byl postaven p. Miloslavem Kašlanem, domek čp. 54 byl postaven manželi Martinkovými, domek čp. 85 manželi Blahovými.

1965

Rok 1965 zlaté počasí z tento roce bylo příznivé ovšem, hlavně jarní období se nepříznivě projevilo. Obilniny i řepy zaseté jesně i dlouhou, byly setby časný dešťovým zpožděním, takže hlavně u obilnin bylo dlouhou dospívání výnosů, a obilnin nedostatkem dlouhotrvalých vlastí dešťů k prodloužení vlétání při hlavně jarní skliz a dlouhou tuhou, že obilniny byly, myslím přesně, mělké pravosti, takže tím byly značně ztíženy sklizeň. Zvy v klasech byly mylo vyvinuty, byly mnohé nezralé, a mnohé zaostalé na poli. Klasy čí jetelů z nejlepších jakost i tomu mnoho tak, že mnoho pomůže. Ostatní jejich sklizeň i sušení stem byly stejně jako sklizeň obilnin a to co se skliz, bylo nepříznivé ovlivněno; což se také projevilo na výsledku, různými výnosy hlavně na mlhy. Výnosy u řepy byly dosti nejnižší pěstitelské řepy pěstují to zaostávají nejnižší pěstovaných 370 q na hu jenom 220 až 280 q. Příjezd lomenou byly různé katastrofy, takže zpožděného... mnoho byl zaměřeny cukrky nejnižší 40 q jenom 60 ky. na jiném ovsem. Dále nepříznivý vliv mělo nebo v mlhy pravostní nebyné pastvinách a nemocné jsou lesky hlavně k opět pomínám, což se také projeví na výnosech v roce 1966.

JZD Dubky Písmice začalo v roce 1964 hlavně pak v roce 1965 jednotné pěstitelé na pravoslavné Vlastibor a to na rozlohách pozemních nové výměrů Dubňovém na výměr 4 hu. Byly zasázeny štěstěné nejen výnosní ovocný, u kterých je příslušná výsadek výnosů, což bude znatelně zvýšeno příznivým počasím v r. 20.

Vráblo 20 září 1964.

Vážený p. hajenníku!

Jak jsem Vám již osobně sdělil, není mi možno pro účast nedělní a silné pracovní obsazení, funkci kronikáře dále zastávat. Konec jsem tuto prosil rád, vzdát, muj obec kronikou zabývě, dám osobně pomalu jsem kroniku při menšího obsazení zachránit a uskutečňovat v, po celý život mé jsem na srdeci milovanou práci obce žil, zejména tyhnoucí, neboť obce ochotní jsou zajímavé - mravný život, obsahem pomalu zajímavé. - Na prázdniny obdržíte kroniku zpět zajímavé jsem vždy pracoval, jako příspěvky o obci před 80 v více lety, k dějinám měla obětovat, tak jak mi jistě by v paměti.

Při této příležitosti děkuji M.N.V. obce Vráblov a vám osobně pane tajemníce, za důvěru, projevenou mi pověřením tento funkci.

Do budoucna přeji milované rodné obci další rozkvět v míru a v přátelské soužití obcí občanů se sousedními obcemi a bohaté úspěchy samostatnosti.

S pozdravem Váš

Josef Homolec

1966

Změna kronikáře

Na konci r. 1971 jsem byl požádán, zda bych byl ochoten vést kroniku obce Vrátkova, jelikož v tamější obci se nenašel občan, který by byl ochoten této vzdálené pozornosti vyjmout. A tak pokračuji v tradici učitelů z Tišnice a vyjímám se této činnosti s tím, že obci pravdivě vyličit události obce Vrátkov a její návaznosti na společný MNV a JZD v Tišnicích. Narodil jsem se 22.3.1936 jako první syn Aloise Klepala. Po vystudování a absolvování vojenské služby jsem nastoupil místo učitele na obci Větří u Klk. v r. 1956 a od r. 1961 působím jako ředitel sedmiletá obecní školy v Tišnicích.

Zemědělství

Rok 1966 nebyl sice nijak pronikavý výrobními výsledky, přesto však je nutné jej považovat za velmi důležitý v hospodářském směrování družstva, v konsolidaci organizace, což vše dohromady znamená zlepšení podmínek pro naše družstvo, které navazuje již po několik po sobě jdoucích let podstatných hospodářských výkyvů.

Věkové složení

V dalším věkovém složení členů se bohužel musíme smířit se skutečností, že naše členské družstvo rok od roku stárne. Jejich věkové složení je dnes již možno považovat za povážlivé. Z 274 členů jest pouze 252 členů pracujících. Jejich složení je následovné:

do 30 let - 37
45 let - 54
60 let - 100
nad 60 let - 61

Jest z celkového počtu družstevních rodin plných 24% osob, které by si již zaslouží odpočinku.

Rostlinná výroba

Jednotlivé výnosy:
pšenice jarní - 30 q/ha
ječmen Valtický - 32,8 q/ha
Diamant - 41,1 q/ha
Chrudim - 33,2 q/ha
oves - 26,- q/ha
hrách - 23,5 q/ha
pohanka - 15,7 q/ha
mák - 5,5 q/ha
řepa - 370,- q/ha

Živočišná výroba

Docilovaní přírůstky:
telata - 57 Dg/ks a den
jalovice 64 Dg/ks a den
býci 72 Dg/ks a den
Průměrná dojivost na 1 dojnici 5,88 l, večer 2,117 l.

Sovětská delegace

U příležitosti květnových oslav navštívila naše obec 35-členná sovětská delegace, která byla přijata v pohostinství jednoty přátelství obce, JZD, školy a ostatních složek. Hosté byli obdarováni dary vyrobenými na škole a dalšími dary věnovanými místním JZD. Navštívili kravín v Tišnicích, kaviárnu, školu a jahodové plantáže v Vratislavě. Večer bylo společná večeře pro hosty uspořádáno v Jevanech.

Sloučení z Mostu

U příležitosti Mezinárodního kolínka bylo v Tišnicích kromě dechové kapely z Mostu, která také přijela oslnit do Vratislavě mnohá písní. Vystoupení se velmi líbilo.

Doplňovací volby

V prosinci proběhly doplňovací volby do MNV. Za odcházejícího s. Jeřábka J., který odchází na zasloužený odpočinek je členem MNV s. Šebrlová J., která je zároveň předsedou MNV

1967

Počasí

V letošním roce bylo počasí velmi příhodné hlavně pro zemědělce. Vánoce jsme sice prožili na vodě, ale týden před vánočními napadlo asi 12 cm sněhu a zamrzly rybníky i velké vodoteče místní drobotiny.

Vítání novorozeňat

Na MNV v Tismicích bylo uspořádáno vítání novorozeňat. Tato slavnost bylo uspořádána velkým a průběhu roku dvakrát a těšilo se vždy velkému zájmu občanů. Předseda MNV s. Pohorský měl vždy velmi pěkný projev, děti tismické školy vhodnými básněmi vždy tuto slavnost doplnily. Výbor jim daroval novorozeňátům vždy malé dárečky.

Májové oslavy

Oslavy 1. máje proběhly tak jako vždy v Českém Brodě. V naší obci i v ostatních obcích bylo nastoveno májová kamna, kde oslavy připravovalo. Za alegorického vozem místního JZD pochodovalo asi 100 občanů naší obcí spolu s dětmi z tismické školy.

Škola v přírodě

V Tismicích, kam dochází děti z naší obce, se pravidelně každý rok organizuje týdenní zimní pobyt na hory a to do školy jednoty v Rejdicích.

Zřízení poštovny

V letošním roce odešel do důchodu bývalý listonoš p. Balvín z Mukař. Proto bylo v naší obci zřízeno pobočka pošty v Č. Brodě, t.zv. poštovna. Zásilky do Mukař je pošta vozena a odpoledne odvážena. Je to velké zlehčení, neboť pro balíky, ať ani s balíky se nemusí do Č. Brodu.

Večer otázek a odpovědí

K objasnění nálady při slavnostech otázek z oboru: 1.) Školství
2.) Vnitřní a mezinárodní situace
3.) Zemědělství
4.) Zákonné právo
5.) Tělovýchova a sport
byl uspořádán velmi zdařilý „Večer otázek a odpovědí" v Tišnovské. Občané naší obce byli na tento večer doporučeni do Tišnova umístěnými autobusem. Za zmínku stojí, že na otázky občanů, buď dříve písemně připravených, nebo na místě vznesených odpovídali:

za OV-KSČ	–	s. Lang
ONV	–	s. Pavlovský (vedoucí zemědělského oddělení)
VS (výkonná správa)	–	s. Štěpánek
		s. ing. Červinka
ONV – odd. pro věc. a soc.	–	s. Hájek
za odb. zástupce	–	s. JUDr. Šmalný
OV ČSTV	–	s. Vosáhlo
		s. Čížovský
za MNV	–	s. Jahoda
JZD	–	s. Adam
		s. Šimoník J.
Celý večer řídil	–	s. Klepal

Tento večer byl veřejností velmi živě navštívený. Na sále bylo asi 120 občanů.

Frank Štěpán

Za zajímavou událost považuji následující příhodu:
Na konci 1. r. se na opadní školní lavici v Tišnovské objevil nápis:
„Před více jak 60-ti lety jsem navštěvoval tuto školu"

Frank Štěpán
San Francisco
California - USA

Vzhledem k tomu, že se jubilejní rok oslav
ve škole měl o jarem Štěpánem uskutečnit, musel jsme zahrnout jakési pořadí, kdo hostem jarem Štěpánem je. Rozhodlo se, že absolventi jarem Štěpánem do základní školy chodil o byl na lyži a bydliště základního učitele p. Ruly, jeho absolventa. Po čase na školu přišel dopis o historické fotografii naší školy.

Veškerá práce tohoto roku byla zaměřena na důstojné oslavy 50. výročí VŘSR. V naší obci bylo jízdní koordinační komise, které určila veškerá přípravy tohoto významného výročí. Byl vypracován plán práce, který byl schválen plenárním zasedání MNV.

50. výročí VŘSR

Je rozestavěná hasičská zbrojnice, kterou je nutno v co nejkratší době dokončit a předat svému účelu. Na práce, že v jakýsi obci mimo jakéhokoliv není jádro společenské činnosti.

Hasičská zbrojnice

16

Ledovec plenum ÚV-KSČ

Na začátku kalendářního roku zasedal ÚV-KSČ v Praze. Na tomto zasedání bylo přijato resignace prvního tajemníka ÚV-KSČ Ant. Novotného. Plenum pak pověřilo do funkce prvního tajemníka ÚV-KSČ A. Dubčeka.

Volba prezidenta

V druhém resignoval A. Novotný i na funkci prezidenta ČSSR. Prezidentem byl zvolen arm. gen. L. Svoboda.

Zprávy MNV

V tomto roce bylo veškerá činnost MNV a jeho orgánů řízena vypracovanými plány práce, vždy na období jednoho pololetí. Mimořádné úkoly, které vyplývaly z usnesení rady a nebo plénia MNV byly realisovány dle šanování. Usnesením jednotlivým orgánům k plnění všech běžných i mimořádných úkolů bylo vydáno MNV. Za rok bylo konáno 25 schůzí rady. Členských zasedání bylo 6 (šest)

Návštěvnost na plenárních zasedáních poměrně dobrá, neboť některé jednání vyžadovaly, že bylo nutno vypsat nové volby.

Rozpočet

Plánovaný příjem	:	48 000 Kčs
Skutečnost	:	58.600 Kčs
Neplánované příjmy	:	93.949 Kčs
Poplatek za psa	:	6.488 Kčs
Ostatní příjmy	:	25.417 Kčs
Subvence od ONV	:	53.553 Kčs
— " — na MNV-budov	:	42.000 Kčs

Celkem 251.417 Kčs

Vzorná obec

Za myslivny v obci MNV o dalších letech bylo rozhodnuto obcím nadělit titul: Vzorná obec okr. Kolín.

Praha JZD

Struktura okresní základny se zdejším dnešním je nadále otázkou nerozřešenou. Z celkového počtu 308 oken je 92 dřevěných. V nejbližší době mají odejít další do důchodu. Přes tento nepříznivý stav přibližují JZD při novém pracovníků po kvalitu a pracovní morálku profil

Během roku byla provedena nová organizační struktura JZD. Celé JZD bylo rozděleno do 6 samostatných hospodářsky sledovaných středisek. Z toho 3 střediska rostlinná a 3 střediska živočišná.

Výnosy:

Řepa	Limousy	527 q/ha
	Mrsky	467 q/ha
	Vrokov	408 q/ha
Pšenice		41 q/ha
Ječmen		37 q/ha
Žitnice		10 q/ha (zkrmeno)

z celkové hodnoty 150.000 Kčs)

Jahody na 12,5 ha a 2. každého ha 34.000 Kčs hrubého zisku (u pšenice 6.700 Kčs) je možno hodnotit, že jahodová plantáž ve Vrokově se jeví v mimořádně příznivém světle.

Živočišná výroba:

mléko	2.410 l	na dojnici
jalovice	52 dg	1 ks a den
telata	67 dg	— " —
prasata	55 dg	— " —

Na jedno prasnice připadá 19 ks odchovaných selat.

	Včely:	Plemeni:
hovězí	1230 q	1505 q
telecí	340 q	209 q
vepřové	930 q	1347 q
vejce	600.tis ks	692 tis. ks
mléko	1 mil. l	1,127.000 l

Hrubý důchod: 8,349.000 Kčs
Čistý zisk : 3,156.000 Kčs

Festival dětských her

V příležitosti 50. výročí založení ochotnického divadla v Tismicích (Sbor ochotníků hrací a herečky z Vrotkova a Mscel) poskytlo divadlo mládeži, osvětová beseda a učitelství ZDŠ v Tismicích „Festival dětských her" ze kterých sbor z Příšimos Rovoltet a Tismic.

50. výročí ČSR

28. října byla slavnostní schůze KSČ a MNV v příležitosti 50. výročí ČSR a to na sále pohostinství v Mscel. Za OV-KSČ se jí zúčastnil předseda jednoty Kolín s. Kubart. Který jménem OV-KSČ předal vybraným občanům pamětní medaile a čestné uznání.

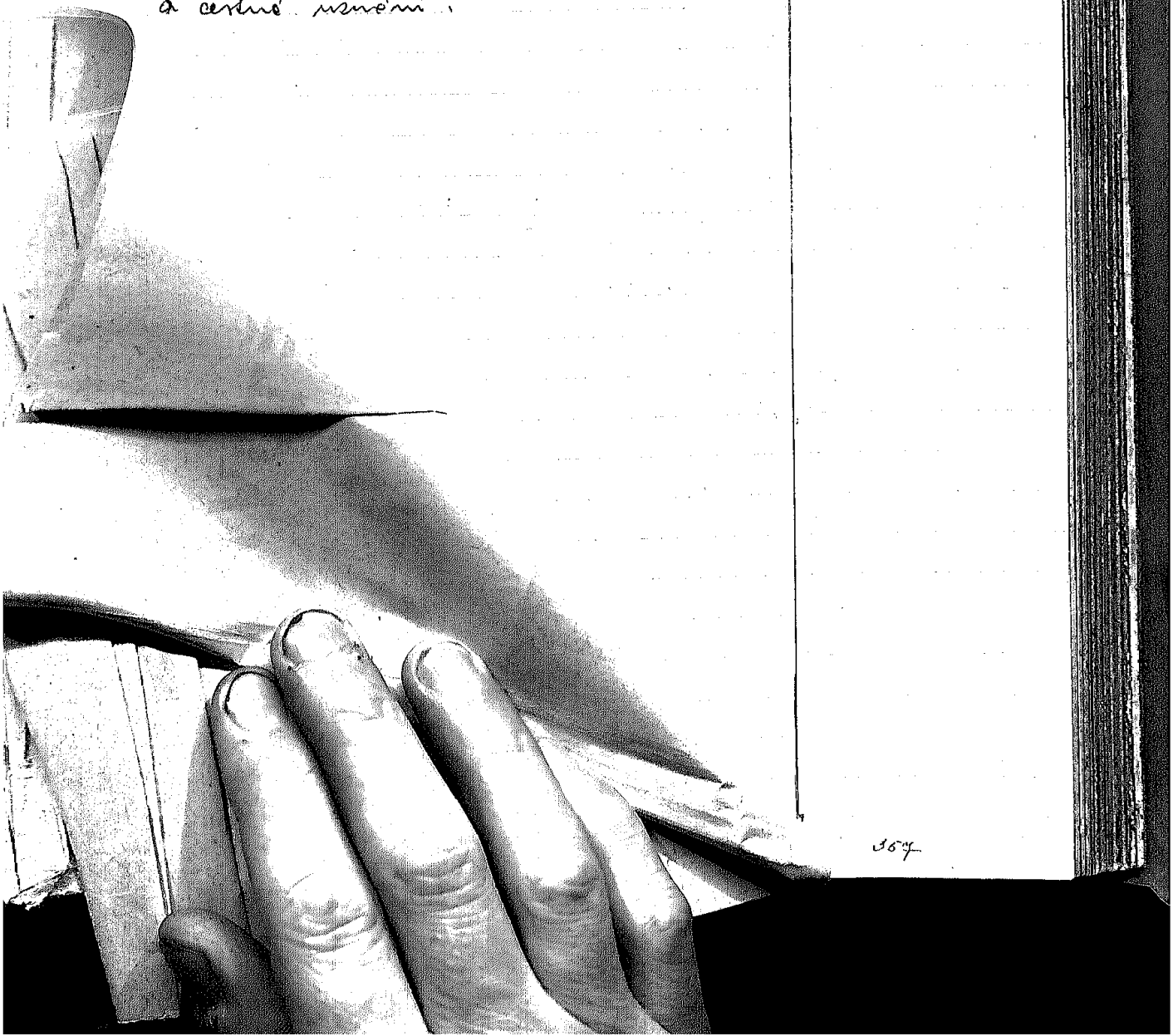

1969

V dubnu rezignoval na funkci vedoucího tajemníka ÚV-KSČ A. Dubček. Novým vedoucím tajemníkem byl zvolen JUDr. Gustáv Husák.

Změna vedoucího tajemníka ÚV-KSČ

Činnost a plnění úkolů rozhodujících orgánů národního výboru se běžně řídila pravidelným plánem práce, tak jako v předcházejících letech. Plán byl v průběhu roku doplňován a ve své podstatě vycházel z pokynů NV, aby úkoly jak na úseku masové organizátorské práce a při zabezpečování celoobecního zájmu navazujícího na rozpočet NV byly průběžně plněny.

Práce MNV

V průběhu roku bylo 6 plenárních zasedání a 23 schůzí rady NV.

Rozpočet

Příjmy:
plán 243.700 Kčs
skutec. 487.659 Kčs
Překročení plánovaných příjmů bylo způsobeno tím, že JZD zaplatilo na pohyblivé zemědělské dani 227.410 Kčs; což značně vylepšilo celoobecní rozpočet.

Výdaje:
plán 359.783 Kčs překročen o 116.083 Kčs

Práce JZD

Členské základna:
310 - - - - členů JZD
123 - - - - důchodců

V produkci rostlinné výroby zůstalo družstvo dlužno celkem 600.000 Kčs, jest situace v jednotlivých druzích jistě horší. Cukrovky zůstalo družstvo dlužno za 800.000 Kčs, vojtěšky za 200.000 Kčs. Situaci musel řešit

Za chráněná lepší výnos ostatních plodin, především obilovin. Proti zjištěné faktem, že výnosy v tomto odvětví byly silně ovlivněné osobním počasím. Tato nepříznivá skutečnost nejvíce ovlivnila samozřejmě byla dvě plodiny. Výnosy 228 q/ha ovsíky na jedničce a 295 q/ha na druhém stanovišti se nepamatují již řadu let.
Ani výnosy obilovin nebyly maximální.
Pšenice 38 q/ha
Ječmen 40 q/ha
2 jahod 30.000 Kčs hrubého zisku / ha.
Jako nejvýhodnější meziplodina se ukázala ohrada pohanky, pěstovaná pod fólií.
Živočišná výroba:

krávy	1.153 q	1.025 q
telata	384 q	502 q
vepřové	1540 q	1497 q
vejce	610.000 ks	690.000 ks
mléko	1,150.000 l	1,189.000 l

Intensita živočišné produkce zdejšího JZD patří mezi nejvyšší a byla dodržena na každý ha zemědělské půdy 332 kg masa, 541 ks vajec, 1032 l mléka.
O vývoji intensity živočišné výroby mluví nejlépe porovnání vzrůstu produkce za uplynulých 6 let.
V r. 1963 ... 4,355.000 Kčs
1969 ... 8,468.000 Kčs

1970

V likosmim roce jsme vzpominali 100. výročí od narození nejvetšího myslitele, ekonoma a státníka naveckan V.I. Lenina. Je to on, který svými myšlenkami dodal sebevědomí všem slabým a utlačovaným, on je původcem i toho, že u nás přestali být chudí, že ve světě stoupá vliv myšlenek komunismu. Bez nich a klidu si není možné představit pokrok. V našich obcích bylo tohoto významného výročí vzpomenuto veřejnou schůzí KSČ a MNV v sále pohostinství v Mukoch. Kulturní program přednesly děti základní školy, kdežto hlavní referát byl přednesen zástupcem školy.

Narození V.I. Lenina

Tohoto významného výročí bylo vzpomenuto podobně jako výročí V.I. Lenina. Na slavnostní schůzi promluvil zástupce ONV a OVKSČ v Kolíně s. Kolaníkovics z Rostoklat.

Oslavy 25. výročí osvobození ČSSR

Činnost MNV byla řízena plánem práce. Schůzí rady bylo 14 a plenárních zasedání celkem 6. Práce MNV se v průběhu roku dařila.

Práce MNV

Za uvolnujícího předsedu MNV s. J. Pohořela, který se z našich obcí odstěhoval, převzal funkci předsedy MNV s. J. Jeřábek z naší obce.

Změna předsedy MNV

Rozpočet

Příjmy:
plán: 49.500 Kčs skutečnost 51.400 Kčs
Částka od ONV byla o 19.000 Kčs nižší oproti plánu.
Další příjmy byly již neplánované a ty prakticky rozhodující měrou ovlivnily celkové příjmy našeho rozpočtu. Od JZD jsme obdrželi výnos z pohyblivé daně zemědělské 221.592 Kčs, poplatek ze psů činil 6.228 Kčs
Výdaje:
plán: 334.900 Kčs skutečnost: 296.200 Kčs
Převod do r. 1971: 232.660 Kčs

Zhodnocení závazku

V obecním závazku bylo, že občané odpracují 2100 brigádnických hodin. Skutečně odpracováno 745 brig. hodin. Akce, které nebyly splněny jsou převedeny do závazku k 50. výročí založení KSČ na r. 1971

Práce JZD

Rostlinná výroba:
Bylo dosaženo zatím nejvyššího výnosu obilovin od slučování našeho družstva. Pšenice v průměru 42 q/ha, u ječmene 38 q/ha. Hrubý fond byl splněn na 800.000 Kčs. Nepříznivé v letošním roce ovlivnilo výsledek rostlinné výroby sucho. A jestli někde se subjektivní vlivy promítly nedobře, je to právě u těchto plodin. Nedá se říci, že průměrná voda letos byla nízká. Ovšem malý počet zalévání nemohlo dohonit ani přírodu. Plánovaný výnos 354 q/ha jistě není nic, čím by se družstevníci mohli chlubit.

Kukuřice

V r. 1970 provedlo družstvo zvýšený zásah do tradičního osevního plánu. Na 94 ha sklidili kukuřici pro mono-dietní krmení dojnic a skotu v zimě. V r. 1971 se zvýší plocha na 156 ha. a to na úkor pícnin, brambor, krmné řepy, zimních směsek.

Jahody

Také byly jiskrovány společně s okenkami celofánovými a odvedly přes ½ mil. zisku ze sklizňové plochy necelých 10 ha a vykazují tak osminásobek vyšší efektivnost než tradiční plodiny.

Živočišná výroba

Výroba:
na 1 ha 1317 kg masa
1 ha 1.162 l mléka
1 ha 519 ks vajec

Zisky z červenostrakatého plemene (370 krav) přidstavují 1.710 Kčs na jednu dojnici.

Zisky z krav dovezených z Dánska (80 ks) přidstavují 4.450 Kčs na jednu dojnici.

Příchody

Do měsíčních společných obcí každý měsíc přichází 227.286 Kčs důchodců, za rok to činí 2,727.432 Kčs.

Rozdělení podle obcí:

obce	počet důch.	měsíčně
Tismice	97	70.518 Kčs
Mosty	93	66.795 -"
Limuzy	60	41.224 -"
VRÁTKOV	72	48.749 -"
	322	227.286 -"

Sčítání

Měsíční průměr činí:
Tišnice 726,90 Kčs
Malý 718,20 Kčs
Líšnice 687,- Kčs
VRÁTKOV 677,- Kčs
Na konci kalendářního roku v měsíci lednu bylo uskutečněno sčítání osob, domů a dalších příslušenství. Výsledky sčítání budou známy v r. 1971, kdy také je do kroniky zapíši.

VRÁTKOV OPĚT SAMOSTATNÝ

1990

Po 20ti letě odmlce ve vedení obecní kroniky jsem byl pověřen p. starostou Štěpánkem k tomuto čestnému úkolu. Budu se snažit vést tuto „Pamětní knihu" v duchu svých předchůdců.

Milanka Šmatky

Zrušení samostatného OÚ.

Až do r. 1990 byla obec řízena Nv Tismice. Tato obec byla vedena jako obec „středisková". Sem patřily kromě obce Vrátkov i obce Mrsky a Limuzy.

Dne 1.6.1990 žádá občanský výbor ve Vrátkově o zrušení samostatného obecního úřadu ke dni 1.12.1990. Žádost byla doložena razítkem občanů, kteří souhlasili svým podpisem se zrušením obecního úřadu ve Vrátkově.

Volby

Pro volby do obecního zastupitelstva byly předány 4. kandidátní listiny. Dle rozhodnutí okrskového úřadu bylo stanoveno volit 7 členů zastupitelstva.

Kandidátní listiny pro volby do obecního zastupitelstva předložily tyto organizace:

I. Politická hnutí členů ZO

1.) Iva Šašková 31 let vdaná Vrátkov 105
2.) Alexej Běhovník 36 let řidič Vrátkov 11

II. 20 členů sdružení nezávislých kandidátů:

1.) Jaroslava Krutská 30 let zdravotní sestra Vrátkov 64
2.) Milena Jordáková 34 let ostatní pokladní Vrátkov 16
3.) Jana Štěpánková 42 let prodavačka Vrátkov 24
4.) Věra Horáčová 62 let švadlena Vrátkov 96
5.) Věra Štěpánková 42 let ředitelka Vrátkov 37

III. Sdružení hasič. spolku - sdružení nezávislých kandidátů:

1.) Roman Baťalka 26 let SOE Vrátkov 65
2.) Václav Sus 24 let elektrikář Vrátkov 97
3.) Jiří Štěpánek 50 let traktorista Vrátkov 37
4.) Petr Baštecký 23 let opravář Vrátkov 26
5.) Josef Černý 65 let důchodce Vrátkov 66
6.) František Procházka 34 let instalatér Vrátkov 100
7.) Milan Hakl 41 let zámečník Vrátkov 89

Volby se konaly 24. 11. 1990
Počet voličů zapsaných do seznamu voličů 161

IV. Občanské Fórum.

1.) Zdeněk Klenář 38 let agronom Vrátkov 103
2.) Jiří Černý 38 let dělník Vrátkov 99
3.) Václav Černý 41 let dělník Vrátkov 73

Počet voličů, kteří se zúčastnili voleb byl 146
Do obecního zastupitelstva bylo zvoleno
7 členů, kteří na ustavující schůzi splnili
svůj slib. Na této schůzi byl zvolen
starosta obce Jiří Štěpánek
místostarosta Jiří Havelka Krutská
Finanční komise:
předseda Roman Batelka
členové: Milena Jandáková
Václav SVS
kontrolní komise:
předseda Zdeněk Sklenář
členové František Procházka

Sídlo obecního úřadu bylo umístěno v
klubovně Hasičské zbrojnice která byla k
tomuto účelu přizpůsobena. Zasedání obecního
zastupitelstva bylo stanoveno na každý
první čtvrtek v měsíci. Úřední hodiny pro
občany byly stanoveny na každé pondělí
od 16,00 do 19,00.

Hospodářské výsledky

Po dosažení samostatnosti obce, byly
bývalým MNV Tismice předány ZP a DKP
v hodnotě 637754,48 Kčs.
Obecní zastupitelstvo dohodlo součastně,
že obec Tismice uhradí fakturu za
vypracování projektové dokumentace na
přivedení vody pro obec Vraňkov, která
byla objednána bývalým MNV Tismice,
ve výši 30000 Kčs.

1991

Sčítání lidu

V tomto roce bylo provedeno sčítání lidu, domů a bytů, stanovit výsledky: počet trvale bydlících obyvatel v obci Vrátkov byl 214.

Podpora sociálně potřebným občanům

Na jedné ze schůzí občanito zastupitel. bylo projednáno rozdělení částky 2000 Kčs pro účely zabezpečení sociálně potřebným občanům.

Vodovod

Vzhledem k tomu, že město Čáslav Brod započalo v roce 1986 s výstavbou městského vodovodu a vrty, které byly prováděny v Dolánkách měly za následek úbytek vody v obci. Obecní úřad pověřil člena zastupitelstva p. Zdeňka Klenóře k projednání stavby vodovodu. Největším problémem bude získání peněz, neboť náklady na vybudování vodovodu činí několik milionů korun.

Havarování majetku

Obchod, který byl zasažen jednotou, byl havarován při bouři, která se obchodu ujala a zrekonstruovala. Tím udělala velký kus práce pro všechny obyvatele obce. Všichni jsou s její službou velice spokojeni. Hlavně starší obyvatelé, kteří nemají jinou možnost nákupu.

Kromě obchodu byla ještě v obci vybudována pila panem Václavem Černým.
Obci bylo navráceno 24 ha lesů, které byly spravovány školním lesním podnikem v Kostelci n. Černými Lesy. Zároveň byla projednána a podepsána smlouva se školním lesním podnikem o pronájmu lesního majetku obce Vrátkov.
Byla navrácena budova úřadovny obec. zastupitelstva jejímu majiteli p. Kuřízovi, který souhlasil s pronájmem.

Pan Jiří Štěpánek se moc divil, proč chceme navštívit právě Vrátkov. Jsou malá obec, dvěstětřicet obyvatel včetně kojenců, a nic zvláštního se neděje. Možná tam opravdu život plyne bez velkých vzrušení, snad i proto, že jedinými společenskými organizacemi tady byly a jsou Červený kříž a hasiči.

Slyšeli jste o Vrátkově ?

Změnou je ale už to, že od voleb má Vrátkov svůj obecní úřad. Jako jedna ze sloučených obcí se střediskovými Tismicemi se rozhodla jít vlastní cestou. Jsou totiž toho názoru, že každé obci jen prospěje, když bude mít svůj vlastní obecní úřad, který bude podporovat její další rozvoj. Veškerá tíha tohoto rozhodnutí teď leží na sedmičlenném obecním zastupitelstvu v čele právě s panem Štěpánkem a jeho zástupkyní paní Jaroslavou Krutskou.

Hlavním cílem jejich snažení je vybudovat vodovod. V roce 1986, kdy začal dělat vodovod Český Brod, se totiž v nových vrátkovských bytovkách ztratila voda. Od té doby se stává vodovod přímo nutností, ovšem zatím se do dnešního dne neuskutečnilo nic. Nejsou peníze a na tomto faktu ztroskotává většina akcí. A navíc ani nejsou možnosti, jak je získat. Projekt hovoří o miliónech, Vrátkov však nepotřebuje nějaké velké monstrum, ale účelný vodovod, vyhovující obci. Zatím si lidé z bytovek vodu dovážejí cisternami. Majitelé rodinných domků zatím ve studních vodu mají, její hladina ale také klesá.

Základní i mateřská škola, kulturní dům, hřbitov, kostel - všechno je v Tismicích, ve Vrátkově je jen obchod, dříve Jednoty, nyní v soukromých rukách, se kterým jsou velmi spokojeni. Vesnice je dost vylidněná. Staří lidé umírají, mladší odcházejí za prací do Českého Brodu nebo do Prahy a hledají si tam i bydlení. Osiřelé domky slouží jen k rekreaci. Samotný starosta jezdil do Prahy osmadvacet roků, teď pracuje jako traktorista v ZD Tismice, paní Krutská je zdravotní sestra a dojíždí do Českého Brodu.

Možná kdyby byl ten vodovod... Vždyť i soukromá kadeřnice si pro nedostatek vody nemůže otevřít svůj "salon" a musí ke svým zákaznicím docházet do bytu. Obecní úřad zatím nemůže nabídnout ani parcely na stavbu, protože potřebná dokumentace se nezachovala a musí se tedy pracně po úřadech zjišťovat vlastnické vztahy. I o samotnou úřadovnu obecního úřadu, která podle ústního tvrzení patřila obci, se nedávno přihlásil právoplatný majitel, ale dohodli se s ním na rozumném nájmu.

Obec máte celkem uklizenou, namítla jsem, když pan Štěpánek hovořil o tom, že sice pravidelně schůzují, na schůze chodí opět hasiči a členové Červeného kříže, jinak ale moc zájmu o dění v obci nejeví. Úpravu by potřebovalo veřejné prostranství. "Některé objekty jsou v dezolátním stavu", přidala se paní Krutská, "neobydlené domy plodí ostudu, několikrát jsme se s majiteli chtěli sejít, poslali dopis, ale oni nepřišli. Jiné řešení, třeba prodat je, není zatím možné a pak už na opravu bude pozdě."

"Hlavně o nás napište střízlivě," rozloučili se s námi pan Štěpánek," tady se opravdu nic neděje."

r. mojžíšová

1992

Vodovod

V tomto roce byla zaměřena veškerá činnost na výstavbu obecního vodovodu na přípravu voleb do Sněmovny lidu Federálního shromáždění, Sněmovny národů a České národní rady.

Byly projednány hlavní body týkající se výstavby vodovodu.

1.) Projednán rozpočet na vodovod. Částku není obec schopna vlastních zdrojů. Rozpočet na tuto akci byl předán k projednání na okresní úřad.

2.) Podání žádosti o vydání územního rozhodnutí.

3.) Projednání zakoupení pozemků na stavbu vodojemu.

4.) Proplacení faktury za materiál na vodovodní přípojku.

Volby

5. a 6. 6. byly provedeny volby do Sněmovny lidu Federálního shromáždění, Sněmovny národů Federálního shromáždění a České národní rady.

Do seznamu voličů bylo zapsáno 159 voličů
volebního se zúčastnilo 147 voličů
Voličům byly předány kandidátní listiny v počtu 42 kandidátek pro různé strany.

Hospodaření obce

Zůstatek na účtu r. 1992 činil 711419,22 Kčs

1993

Vodovod

Vzhledem k nedostatku pitné vody, zájem všech obyvatel byl soustředěn na přípravu výstavby vodovodu.

Členové zastupitelstva v čele se starostou p. Štěpánkem sledují postup prací.

Byl proveden podrobný inženýrsko-geologický průzkum základových poměrů na stanovišti věžového vodojemu v obci. Pozemek na stavbu vodojemu byl zakoupen od majitelů pozemku p. Houbriky č. 9 p. Palánové a za 150 000 Kčs.

V souvislosti s přípravou výstavby obecního vodovodu žádá obecní úřad ve Vrátkově Ministerstvo zemědělství o poskytnutí dotace.

Hospodaření obce

Příjmy obecního úřadu Vrátkov.

Zůstatek na účtě k 1.1.1993		711 419,22
Poplatky za telefon	Výdaje obec. úřadu	1538,45
Provozní záloha		3975,10
Poplatky za vedení účtu		734,—
OÚ Kolín		2335,—
Proplacené faktury		101 762,60
(z toho vodovod)		(91 900,—)
Nájemné p. Kuizovi (budova fary)		20 288,—
refundace mzdy		989,—
výplata mzda zastupitelstvo		16 240,—
energie		6035,20
pojistné		352,—

inzerce	1200,–
vrácení poplatku FÚ Č. Brod	14805,–
výdaje celkem	170 248,35

Příjmy Obecního úřadu

Zůstatek na účtě k 1.1.1993	711 419,22
dotace od OÚ Kolín	5159,–
FÚ Český Brod, daň z příjmu	109 523,–
FÚ Český Brod, daň z nemovitosti	97 121,61
FÚ Kolín, daň z příjmu	138 747,–
Místní poplatky (pes, vkládání, veř. prostranství)	14 349,32
Úroky z účtu	6 126,21
za vytěženou zeminu	4 692,–
FÚ, zrušená daň podniků	14 942,–
Správní poplatky	541,04
Dividendy	1200,–
Ostatní příjmy	10,50
Příjmy celkem	1,090 383,60
Zůstatek na účtě	920 135,25

1994

Odkoupení budovy OÚ

Obecnímu úřadu byl zaslán dopis od majitele nemovitostí, kde vidí obecní úřad o odkoupení nemovitostí v ceně 200 000 Kč. Platba byla provedena bankovním převodem na účet p. Kvíza.

Zřízení telef. budky.

Na základě žádosti obec. úřadu o zřízení veřejné telefonní stanice v obci, bylo bráněno STP Telecom a.s., že stanice bude vybudována. Byly stanoveny podmínky. Obec vrátila místo a zbudovala základy na postavení budky.

Vodovod

Byl sledován postup prací starostou p. Štěpánkem a pověřeným pracovníkem na výstavbu vodovodu p. ing. Sklenářem.

Volby do obec. zastupitelstva

Volby do obecního zastupitelstva, konaných ve dnech 18.+19. listopadu

se zúčastnilo 137 voličů

do seznamu bylo zapsáno 166 voličů

Bylo voleno 7 členů zastupitelstva.

Kandidátku podaly 2 strany.

I. Křesťanská a demokratická unie Československá strana lidová.

1) Jiří Štěpánek 54 let
2) Magda Kalitová 37 let
3) Dana Švsová 42 let
4) Bohuslav Fott 64 let

5.) Romana Budská 26 let
6.) Věra Horavcová 66 let
7.) Monika Banešovská 32 let

V. Složení nezávislých kandidátů
Hasiči Vrátkov

1.) Stanislav Švec 41 let
2.) Frant. Procházka 38 let
3.) Václav Banešovský 39 let
4.) Jan Štěpánek 26 let
5.) Jiřina Černá 42 let
6.) Václav Pazout 27 let
7.) ing Roman Batelka 30 let

Zvolení byli:
1.) Jiří Štěpánek 112 hlasů
2.) Frant. Procházka 99 hlasů
3.) ing Roman Batelka 98 hlasů
4.) Václav Pažout 94 hlasů
5.) Pana Susová 86 hlasů
6.) Václav Banešovský 79 hlasů
7.) Monika Banešovská 77 hlasů

Na zasedání ošec. zastupitelstva byl zvolen starostou Jiří Štěpánek
místostarostka Monika Banešovská

Hospodaření

Zůstatek na účtě k. 11. 1994
920 135,25 kčs
Příjmy celkem 1,455 745,19 kčs
Výdaje celkem 582 194,10 kčs
Zůstatek na účtě 873 557,09 kčs

Na schůzi zastupitelstva bylo rozhodnuto o zakoupení vánočních kolekcí pro děti v hodnotě 3954 kčs.

1995

Zrušení skládky

Vzhledem k tomu, že bylo obci zakázáno používání dosavadní skládky komunálního odpadu (bývalá vokal), bylo třeba vyřešit tento problém. Obec ve snaze vyřešit tento problém vstoupila do sdružení Svazku obcí NY-KO (nakládání s odpadky). Zájemcům o odvoz odpadu byly odprodány popelnice a 300kčs. Byly určeny i podmínky odvozu a nakládání na odvoz. Byla projednána výše ceny za svoz TKO (tuhého komun. odpadu) a způsob jejího vybírání.

Vodovod

Obrovský zájem občanů o vybudování vodovodní přípojky vedl obecní zastupitelstvo ke zmobilisování všech institucí k započátí stavby vodovodu. Jelikož náklady na vybudování byly veliké, musalo obecní zastupitelstvo prostřednictvím svého starosty p. Štěpánka žádat o poskytnutí dotací. Koncem roku byly započaty práce na pokládání potrubí přívodu vody do Vodojemu. Voda bude čerpána ze společného zdroje s. p. Telecom (sídlem v bývalé Fortuny") Finanční projekt provedla p. Vodohospodářský rozvoj a výstavba a.s. Nábřežní 4 Praha 5. Stavbu provádí p. Vodar Kolín. Dozorem při výstavbě vodovodu byl pověřen člen zastupitelstva ing. Václav Pažout

Hospodaření

Příjmy celkem 1,538 847,74 Kčs
Výdaje celkem 1,028 543,30 Kčs

Zůstatek na účtě k 31.12.95 510 304,44 Kčs

Stavba nové pily

Stará pila, která byla postavena, byla v souladem k velkému zájmu zákazníků o stavební dřevo přemístěna. Majitel pily p. Václav Černý odkoupil pozemek a postavil zde pilu, která je výsledkem obětavé práce celé rodiny.
p. Černý Václav společně se svými syny založili firmu truhlářství - Jan Černý
autoopravnu-autoservis - Tomáš Černý

Výstavba nové pily měla za následek, posílení el. vedení v obci. Na základě dohody obec. zastupitelstva a majitele pily p. Černého s rozvodnými závody, byl vybudován nový transformátor, kterým byl posílen příkon v síti pro horní část obce.

1996

Vodovod

Obecní zastupitelstvo podalo žádost na ministerstvo zemědělství o poskytnutí dotace na akci „Vodovod" pro rok 1996. Dotace byla poskytnuta v hodnotě 3 010 000,- kčs. Byly zahájeny stavební práce dle projektu. Práce provádělo firma Vodos Kolín.

Počasí

Prudké deště měly za následek příval většího množství vody na „Dolejším Vrátkově". Byly zatopeny sklepy níže položených staveb. Odklizovacích prací se kromě postižených zúčastnil i Hasičský sbor který je jedinou organisací v obci která vykazuje činnost.

Následkem povodně byla ničena komunikace a zanášena požární nádrž. Obecní zastupitelstvo vedené starostou p. Štěpánkem se postaralo o brzké odstranění vzniklých škod.

Úprava komunikace byla zadána a prováděna firmou Silnex s.r.o. Doubravčice

Vyčištění požární nádrže provedli členové Hasičského sboru.

Zrušení telefon. budky

Na žádost obec. zastupitelstva byla v obci zrušena telefonní budka. Telefon je využíván nejen občany Vrátkova, ale slouží také všem, kteří jedou okolo a potřebují si prostřednictvím telefonu něco zajistit.

Volby do Poslanecké sněmovny

Volby proběhly 31. 05. 96.
Počet voličů zapsaných do seznamu 170
Počet voličů, kteří se voleb zúčastnili 147
Byli voleni kandidáti 10ti stran.
Počet hlasů pro kandidáty jednotlivých stran:

Svobodní demokraté	4
Občanská demokrat. aliance	8
Republikánská strana Čsl.	7
Demokratická unie	6
KDU ČSL	5
ČSSD	45
Důchodci za živ. jistoty	9
KS ČM	9
ODS	50
Levý blok	2

Volby proběhly bez problémů.

Hospodaření obce

Zůstatek na účtě k 1. 1. 1996 510 304,44

Příjmy celkem 5 477 997,18 Kčs
Výdaje celkem 4, 989 306,90 Kčs

Zůstatek na běžném účtu 485 690,28 Kčs

Senátní volby

Senátní volby proběhly dvoukolově
1 kolo vedneck 15. ÷ 16. 11. 1996
2 kolo - " - 22. ÷ 23. 11. 1996
2 prvního kola postoupili dva kandidáti s nejvíce hlasy.
p. Karel Vízner
p. Vladislav Maláť CSc
Voleb se zúčastnilo ze 173 zapsaných voličů pouze 41.
Zvolen byl p. Vladislav Maláť

1997

Domovní odpad

Na počátku roku byla uzavřena smlouva na svoz domovního odpadu a její rozšíření o provádění separovaného sběru. Kontajnery na tento sběr byly umístěny naproti prodejně p. Sušové.

Z důvodu zajištění bezpečnosti obyvatel byl postaven nový sloup veřejného osvětlení na „Dolním" Vrátkově.

Vodovod

Byl postaven vodojem a postupně dodělány přípojky. Výkopy pro přípojky si zájemci dělali sami, nebo si je zadali ve vlastní režii. Přípojky byly provedeny těm občanům, kteří jsou poblíž hlavního rozvodu. Na „Pokojišti" Vrátkov nabyl zatím vodovod pro nedostatek finanční instalovány. Byl zahájen zkušební provoz, ke kolaudaci zatím nedošlo. K dokončení kolaudace chybějí provozní řády vodovodu.

Zřizování rad

V okolí obce Vrátkov vybudoval kolektiv pracovníků „Rady Tismice s.r.o." rady o rozloze 16 ha. Mezi společníky tohoto kolektivu jsou i občané Vrátkova.

p. Sus Václav
p. Sušová
p. Štěpánek Jiří
p. Kratochvíl Ludvík

kromě sadů vlastní i pozemky na kterých pěstují i jiné zemědělské produkty.

Volby do senátu

Hospodaření obce

Příjmy celkem 1 350 932,83 Kčs

Výdaje celkem 1 111 773,30 Kčs

Zůstatek na běžných účtech 239 296,53 Kčs

1998

Hasiči pořádali okrskové cvičení, které se uskutečnilo v Tismicích na tamním fotbalovém hřišti. Místní zastupitelstvo rozdělilo příspěvek na tuto akci.

Veřejná činnost

Starosta obce se zúčastnil valné hromady společnosti NYKO, spol. provádějící svoz tříděného odpadu. Bylo rozhodnuto, že separace (třídění) bude rozšířena o plastové hmoty a nebezpečný odpad. Toto bude zavedeno od druhého pololetí r. 1998

Svoz komunálního odpadu

Obecní zastupitelstvo rozhodlo o zadání opravy střechy u autobusové čekárny. Opravu provedla fa. stavební klempířství Pavel Hal Čáslavský Brod, náklad cca 24 150 Kč

Oprava střechy

Obecní zastupitelstvo povolilo prodlužování vodovodního řádu v délce cca 100 m k pozemku p. Hamouze.

Vodovod

1991

odkoupení pozemku

Obecní zastupitelstvo odsouhlasilo odkoupení pozemku č.p. 667 v k.ú. Vrátkov od p. Palanové.

volby do parlamentu

Volby do parlamentu proběhly ~~ve~~ dvou dnech ve dnech 19. ÷ 20.6.1992.
Ze zapsaných voličů o počtu 174
se zúčastnilo voleb 149

Voleb bylo z počtu přihlášených
18 stran, voleno pouze 10 stran.

KDU ČSL	počet hlasů 12
Nezávislý	2
Demokratická unie	8
ODS	36
ČSSD	52
KSČM	11
SPR-RSČ	2
Unie svobody	6
Důchodci za životní jistoty	18
strana zelených	2

komunální volby (volby do obecního zastupitelstva)

Vedneci 13÷14. listopadu byly provedeny volby do obecního zastupitelstva.
Místní volební komise o počtu ~~v~~ účastí konstatovala, že volby do obecního zastupitelstva na území naší obce byly provedeny řádně podle platných zákonných opatření

Na základě zápisu volební komise je výsledek voleb do obecního zastupitelstva ve Vraňkově tento:

Počet voličů zapsaných do seznamu voličů 179

Počet voličů, kterým byla vydána úřední obálka, 146

Počet odevzdaných úředních obálek 145

V souladu s usnesením obecního zastupitelstva bylo zvoleno 7 členů obecního zastupitelstva.

Podle počtu obdržených hlasů byli členové obecního zastupitelstva zvolení takto:

1.) Ing Václav Pažout	121 hlasů
2.) Monika Benešovská	121 - " -
3.) František Procházka	106 - " -
4.) Dana Šusova	101 - " -
5.) Ludek Kvatochvíl	90 - " -
6.) Eva Mulicova	90 - " -
7.) Radek Bartecky	66 - " -

Volba starosty

Nově zvolení členové obecního zastupitelstva provedli složení předepsaného slibu.

Starostou obce byl jednohlasně zvolen Ing Václav Pažout

Zástupcem starosty byla jednohlasně zvolena pí Monika Benešovská.

Dále byly zvoleny jednotlivé komise.

a) komise finanční:

předseda Eva Mulicová

členové Jiří Ryšlink

Radek Bartecký

Ludek Kvatochvíl

Komise kontrolní
předseda František Procházka
členové Dana Susová
Martin Stěnář

Hospodaření obce

Příjmy obecního úřadu Vráťov
příjmy celkem 1 245 836,21 Kč
výdaje celkem 1 015 333,16 Kč
zůstatek na účtě 230 503,05 Kč
k 31.12.93

1999

Veřejná činnost

V obci se do veřejných činností zapojují povzdechnutí, zúčastňují se soutěží a jiných akcí.

Obecní zastupitelstvo uvolnilo 10000Kč na opravu požárního auta. Opravu provede Hutoservis Tonáš Černý Vráteč.

Vodovod

Obecní zastupitelstvo po dohodě s firmou Vodos odsouhlasilo prodloužení vodovodního řádu cca 100m k rod. domu č.p. 76 p. Hybše s podmínkou že výkop bude proveden na náklady zúčastněných zájemců.

Kolaudační řízení bylo přerušeno, provozovatel nedodal hodnocení zkušebního provozu. Starosta byl pověřen dalším jednáním s vodaři.

Komunální odpad

V obci bylo vybudováno stanoviště pro kontejnéry (sklo, papír, plasty) u prodejny při silnici.

Obecní zastupitelstvo odsouhlasilo umístění drobného kontejneru na sběr plastů u „Dolních Vráteč", kontejner dodá Fa Nykos.

0691

Akce silnice pod Čečínem.

Po předložení rozpočtu finanční komise na rok 1999 bylo občanským zastupitelstvem rozhodnuto, že volné finanční prostředky budou rozděleny mezi investice na opravu obecního úřadu a na opravu cest a silnic v obci Vrátkov.

Po hlasování a diskusi bylo rozhodnuto provést výstavbu silnice pod Čečínem. Byl oslovován projektant panák z Vrátkova ing. Václav Pazout starší, jednáním o tomto projektu byl pověřen starostou ing. Václav Pazout ml.

Vytýčení hranic a vypracováním dokumentace na odtanabrování uvedené lokality provede fa ARSI Kolín.

Při projektových pracích byly zjištěny nesrovnalosti mezi parcelací pozemků a stávajícím stavem. Bylo zjištěno, že stávající komunikace vede přes část pozemku č. 699, který je ve vlastnictví p. Václava Šíra.

Obecní úřad navrhuje p. Šírovi 2 varianty měření.

1. varianta: Vykoupit část pozemku č. 699 p. V. Šíra, který je v současné době užíván jako komunikace a ještě přikoupit z tohoto pozemku další část, aby komunikace byla rozšiřována na celkových 7,25 m včetně chodníku.

2. varianta: Vykoupit pouze část pozemku č. 699, který je užíván jako komunikace a nehýbat se stávajícím oplocením sadu.

Pí Sosová, která zastupuje ručitele manžela o nym žalovanou částkou s variantou č.2. Občanské sdružení Vodní strážnice s.r.o.

Hospodaření obce.

Příjmy obecního úřadu Vrčeňov.

Příjmy celkem 1 396 654,93 kč
Výdaje celkem 604 897,50 kč

Zůstatek na účtě
k 31.12.1999 791 957,43 kč

Obecní zastupitelstvo rozhodlo o koupi pozemku p.č. 595/1 v k.ú. Vrčeňov od p. Dráběkové za odhadnutou.

Dílo bylo rozhodnuto zatím nepřidělovat akce, která vlastní obec Vrčeňov.

Obecní zastupitelstvo poskytlo příspěvek p. T. Černému na vybudování děrového kanalizace ve výši 5000 ÷ 6000 kč.

2000

Veřejná činnost

Obecní zastupitelstvo uspořádalo akci pro děti – zájezd do divadla Kolín. Autobus a vstupenky pro děti platila obec. Dospělí si hradí vstupenky.

Na vánoce byly darovány dětem vánoční kolekce.

Hasiči uspořádali prodeti „pálení čarodejnic" s pohoštěním (opékání buřtů) a sušenky, které darovala pí. Šusová (obchod se smíšeným zbožím)

Akce „silnice pod čekárnou"

Obecní zastupitelstvo na své první schůzi v r. 2000 rozhodlo veškeré volné finanční prostředky soustředit na investici „silnice pod čekárnou.

Starosta informoval zastupitelstvo o postupu prací na této akci. Byly vypracovány projektové dokumentace na kanalisaci a na silnici. Bylo zahájeno územní řízení na kanalisaci „silnice pod čekárnou". Na posouzení nabídek na akci silnice byla jmenována hodnotící komise ve složení: ing. Václav Pažout

Fratn. Procházka
Ludek Kratochvíl
Monika Banašovská
Jiří Štěpánek
Dana Šusová
Eva Mulicová

2 nabídek bylo vybráno celkem 5. firem, které byly 5.6.2000 obeslány. Konečný termín pro podání nabídky byl stanoven na 26.6.2000. K provádění prací byla vybrána firma Asist. Ing. Karel Vrátný byl pověřen jednáním s OKÚ p. Matysem v vodoprávního řízení o provedení kanalisace a přečerpávací stanice „silnice pod cukrárnou"

Práce na silnici byly zahájeny v říjnu 2000. Byl proveden výkop pro kanalisaci - položení kanalisace, položení obrubníků a betonáž silnice. Asfalt bude položen začátkem r. 2001.

Náklady na zhotovení až do tohoto stavu činily 1069 284 Kč.

Nové územní uspořádání

Podle nového územního uspořádání spádovost obce Vrátkov byla určena pod Újezdy, tímto rozhodnutím nesouhlasí místní zastupitelstvo a rozhodlo, že chce být pod jinou pověřenou obcí III. a to pod Českým Brodem. Toto vyhovuje všem občanům, z důvodu dopravy a lepší přístupnosti.

Dopravní obslužnost

Starosta projednal se starosty ostatních obcí (Tismice, Mrzky, Povětrnice) a s provozovatelem silniční dopravy, zachování spojů, které dosud vyhovovaly.

Na dopravní obslužnost přispěla obec 24.363,91 Kč

Volby do zastupitelstev krajů

Starosta ing. Bačůvt byl pověřen zajištěním voleb do zastupitelstev krajů v roce 2000.

Zapisovatelem byla jmenována pí. Monika Benešovská. Komise byla obměněna včetně zapisovatele.

Volby se zúčastnilo 177 voličů.

Požáry

Obec byla postižena krupami, které způsobily velké škody v sadech na úrodě jablek. Škoda byla odhadnuta ~ na 80%. Úroda nebyla pojištěna z důvodů velkého pojistného.

Odprodej části veřejného prostranství

Obecní zastupitelstvo rozhodlo žádost p. Gece, Vrátkov č.30 odkoupení veřejného prostranství, za tyto ceny:

předzahrádka 1m² --- 200Kč
stráň 1m² --- 100Kč

Veškeré náklady spojené s prodejem a převodem nemovitostí hradí kupující.

Výstavba rod. domků

Na území obce Vrátkov bylo v roce 2000 vystavěno 5 rodinných domků.

p. Radek Sus
p. Petr Sus
p. Jan Černý
p. Tomáš Černý
p. Miloš Toth

Hospodaření obce

Příjmy celkem ---	2103733,48 Kč
Výdaje celkem ---	1632858,61 Kč
zůstatek	460874,87 Kč

zůstatek běžného účtu k 31.12.200
458 060,67 Kč
zůstatek v pokladně 12 814 20 Kč
zůstatek 460 874 87 Kč

Obec dostala dotaci na akci „silnice pod Čekárnou" v hodnotě 200 000 Kč.

2001

První zasedání v.r. 2001

Obecní zastupitelstvo na svém prvním zasedání jednalo o investicích na rok 2002. Rozhodlo, že v roce 2001 se začne s přípravou investic na rok 2002.

1) ulice od hl. silnice až po rod. domek Svojšových (jedná se o tamalizaci a povrch)

2) Investice do budovy obecního úřadu.

Projekty provede ing V. Pažout vt.

Silnice pod čtvrtnou

Ing Pažout Václav m.i. - starosta byl pověřen obecním zastupitelstvem podpisem smlouvy s firmou Hatko na dokončení akce „silnice pod čtvrtnou". Starosta dojednal s firmou časový plán prací. Celá silnice má být dokončena koncem června 2001. Byla vystavena faktura, na které je splátkový kalendář. Obecní úřad požádal o kolaudaci, která byla provedena 27.11.2001.
Zastupitelstvo jednalo s provozovateli čerpací stanice o splátkové kalendáři. O provozovatelí nosylo zatím rozhodnuto.

Odprodej pozemků

Obecní zastupitelstvo projednalo žádost manželů Košařových na odkoupení části pozemku p.č. 705/1 v k.ú. Vráťkov. Zastupitelstvem byl odsouhlasen prodej pozemku za cenu 260 Kč/m². Prodej bude uskutečněn po skončení zkušebního provozu přečerpávací stanice, t.j. 2. čtvrtletí r. 2002.

V měsíci září 2001 byla podepsána kupní smlouva s p. Gecem, který odkupuje pozemek p.č. 672/20.

Odprodání p.č. 647/2 za cenu 100 Kč/m² p. Kadeřábkovi bylo provedeno.

Žádost o odkoupení vytěžení části lesa pro p. V. Černého (maj. p.) nebyla zatím schválena.

Místní poplatky

Obecní zastupitelstvo projednalo znění vyhlášky o místních poplatcích která nahrazuje vyhlášku z r. 1991.

Výše poplatků na rok 2001:

poplatek za psy zůstává stejný - 60 Kč

poplatek z veřejného prostranství se zvýší za 1 m² o 40 Kč ročně.

Nově vyporádání obec úřadu.

Obecní zastupitelstvo bylo informováno o novém vyporádání pověřených obecních úřadů. Obec Vráťkov by byla přičleněna pod Čertěž Brod. V tímto rozhodnutím zastupitelé vyrovnili souhlas.

Darování pozemků

Obecní zastupitelstvo bylo informováno že již proběhl převod pozemku od p. Vaňkové, která obci věnovala pozemek p. č. 705/4

Vyčištění obecní nádrže

Zastupitelstvo projednalo vyčištění obecní nádrže. Vyčištění provedou členové dobrovolného sboru hasičů. Nádrž bude napuštěna z obecního vodovodu.

Komunální odpad

Zastupitelstvo projednalo a schválilo vyhlášku o nakládání s komunálním odpadem a se stavebním materiálem, bylo rozhodnuto o způsobu placení za svoz odpadu - ten zůstává zachován t.j. platba za známku. S každým zájemcem o svoz komunálního odpadu bude sepsána smlouva o tom co je placeno-popelnice + separovaný sběr.

Dopravní obslužnost

Zastupitelstvo jednalo o zajištění dopravní obslužnosti s firmou Rapid na rok 2002. Zast. požaduje zachování stávající dopravy. O případné změně nabídky rozhodne zastupitelstvo. K jednání s firmou Rapid a ČSAD byl pověřen starosta.

Počet obyvatel K 31. 12. 2001

Obec Vrátkov má trvale hlášených obyvatel 223.

narození : Nikola Černá Vrátkov 73
David Rárek Vrátkov 11

Úmrtí : Zdena Ponešová Vrátkov 9
Zdeněk Hantinak Vrátkov 54
Jiří Hovhová Vrátkov 145

Přistěhování : 14 obyvatel
odstěhování : 2 osoby

Hospodaření obce za rok 2001

Příjmy celkem	1792431,27
Výdaje celkem	-1267906,70
Zůstatek celkem	524524,57

Zůstatek běžného účtu k 31.12.2001
507877,47
Zůstatek v pokladně k 31.12.2001
16647,10
Zůstatek celkem 524524,57

2002

První zasedání v r. 2002

Starosta přivítal všechny členy, poděkoval za dobrou práci pro obec. Seznámil zastupitelstvo s úkoly, které je čekají v r. 2002.

1, přečerpávací jímka v ulice „Pod čekárnou"

2, nová organizace autobusové dopravy

3, zahájení územního řízení na rekonstrukci ulice „K lesu"

Silnice „K lesu"

Na čtvrtém zasedání byl pověřen starosta Ing. Pačout jednáním s firmou SILNEX, která byla vybrána na stavbu silnice „K lesu". Byla uzavřena smlouva na 1. etapu rekonstrukce silnice a stavbu autobusové zastávky.

Přečerpávací stanice.

Byla uzavřena smlouva s firmou HALKO k dokončení kanalizace a přečerpávací stanice.

Obecní úřad - zařízení.

Protože pokrok jde dopředu, tedy i náš úřad byl vybaven počítačem a jak zákon praví, i odpovídajícím zabezpečením - mřížemi. Taktéž byla i obnovena knihovna, kterou vede paní Dana Sasová.

Volby do senátu.

26.10.2002 proběhly volby do senátu. Účast našich obyvatel byla malá.
Zapsáno bylo 190 voličů.
Zúčastnilo se 37 voličů.

Výsledky:
Po osmi hlasech získali
František Šuara
Zdenka Majerová
Vladislav Malát

Pět hlasů získal
Jan Černý

Po čtyřech hlasech získali
Vítě Otta
Jan Rakušan

Druhé kolo do senátních voleb proběhlo 2.11.2002. Ani podruhé nebyla účast velká.
Zapsáno bylo 191 voličů.
Zúčastnilo se 42 voličů.
Počet platných hlasů 69.
Výsledky:
Jan Rakušan získal 53 hlasů
Vladislav Malát získal 16 hlasů

Volby do obecního zastupitelstva.

Obecní zastupitelstvo stanovilo pro volby do zastupitelstva počet členů nového zastupitelstva 7.

Volby se konaly 2. 11. 2002. Celkový počet zapsaných voličů byl 131. Zde byla účast stoprocentní - zúčastnilo se 131 voličů.

Zvoleni byli:

1. Ing. Václav Pažout	115 hlasů
2. Monika Benešovská	103 hlasů
3. Dana Smsová	88 hlasů
4. Eva Mulicová	85 hlasů
5. Ludík Kratochvíl	63 hlasů
6. Jaroslava Krutská	62 hlasů
7. Václav Benešovský	54 hlasů

Volba starosty.

Na ustavující schůzi obecního zastupitelstva předseda volební komise přednesl zprávu o výsledku voleb. Všichni nově zvolení členové složili volební slib.

Starostou byl jednomyslně zvolen Ing. Václav Pažout.

Zástupkyní starosty byla taktéž jednomyslně zvolena Monika Benešovská.

Výbor finanční:
předseda - Eva Mulicová
členové - Luděk Kratochvíle
Václav Benešovský

Výbor kontrolní:
předseda - Jaroslava Krutská
členové - Jana Sasová
Andrea Mulicová

Zastupitelé schválili jednací řád obecního zastupitelstva.

Povodně.

I když řádu měst a vesnic naší republiky potřebly velké povodně naše obec přežila bez úhony. Naší spoluobčané se samozřejmě účastnily pomoci postiženým oblastem - hlavně materiálně a finančně při akcích které pořádala Charita v Českém Brodě a Městský úřad Český Brod.

Narozen!

V tomto roce se v naší obci nenarodil žádný nový občánek.

Úmrtí.

Paní, Vlasta Brychová č.p. 59
Pan, Marie Pašová č.p. 58
Paní Božena Černá č.p. 66

Stěhování:

Přistěhovalo se do naší obce 8 osob.

Lenka Topolová	č.p. 69
Kristýna Topolová	č.p. 69
Barbora Topolová	č.p. 69
Pavel Topol	č.p. 69
Marie Drábková	č.p. 91
Kateřina Drábková	č.p. 91
Josef Drábek	č.p. 91
Jakub Drábek	č.p. 91

Akce v obci.

Pálení „čarodějnic"

30. 4. 2002 proběhlo na místním hřišti pod dohledem a patronací místního hasičského sboru pálení „čarodějnic". Akce se velmi zdařila část byla hojná.

Pouťové posezení...

Se konalo v sobotu 20. července 2002 od odpoledních hodin. Večer hrála živá hudba, zábava byla zdařilá, veselí se protáhlo až do ranních hodin.

Obecní úřad a hasiči Vrátkov Vás zvou na

Pouťové posezení

budově Obecního úřadu, v sobotu 20. července 2002
Začátek ve 14^{00} hod., živá hudba od 18^{00} hod.

Občerstvení - točený Budvar 10^{0}

Hospodaření obce za rok 2002.

Příjmy celkem: 2 004 360,23 Kč

Výdaje celkem: 1 380 064,70 Kč

Zůstatek na běžném účtě k 31.12.2002

604 018,13 Kč

Zůstatek na pokladně hotovosti k 31.12.2002

20 277,40 Kč

Zůstatek celkem:

624 295,53 Kč

Za svého nemocného tatínka, se souhlasem starosty zapsala Kubíková Jaroslava